

Programación Docente de ANÁLISE DAS MÚSICAS DE TRADICIÓN ORAL I E II

Ensinanzas Superiores de Música (ensinanzas reguladas polo Decreto 163/2015, do 29 de outubro)

1. Identificación e contextualización

DISCIPLINA

ESPECIALIDADE	INTERPRETACIÓN, MUSICOLOXÍA							ITINERARIO	ETNOMUSICOLOXÍA, HISTÓRICA, IMTP	MUSICOLOXÍA
CARÁCTER	A) Formación Básica							TIPO DE CLASES	Colectiva	
DEPARTAMENTO	MUSICOLOXÍA							XEFE/A DO DEPARTAMENTO	LUÍS COSTA VÁZQUEZ	
CURSOS	1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso	COORDINADOR/A DA DISCIPLINA	Iván Abal Pulleiro	
CUADRIMESTRE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase	2
ETCS/ CUADRIMESTRE			3	3					Observacións	
DOCENTES	NOME E APELIDOS				MAIL/TEL/WEB				TITORÍA	
	IVÁN ABAL PULLEIRO				ivan_abal@csmvigo.com				XOVES DE 15:00 A 16:00	

2. Descritor e competencias

Ver lista e descrición de competencias no anexo II do decreto 163/2015 (DOG do 16 de novembro de 2015)/171/2016

DESCRITOR	
COÑECEMENTOS PREVIOS	Requírese estar matriculado no curso correspondente.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS	
TRANSVERSAIS	T 1, 2, 4, 8
XERAIS	X 3, 5, 10, 13, 14, 18, 25
ESPECÍFICAS	EM 1, 3

3. Obxectivos

DESCRIPCIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
1. Dotar ao alumnado das ferramentas necesarias para a observación analítica de manifestacións musicais de tradición oral e o seu afondamento no coñecemento da obra musical.	(1) T1, 2 e 3
2. Utilizar a análise coma unha ferramenta aplicada conxuntamente con outras categorías de observación relativas ao contexto socio cultural da obra.	(2) T1, X 3, EM 1
3. Comprender a importancia da música como parte fundamental dunha cultura ou pobo determinado realizando asociacións entre música e sociedade.	(3) T1, 2, 8, X 3, EM 1
4. Utilizar, de forma autónoma e con sentido crítico, os diferentes medios ó seu alcance para ampliar e completa-la súa formación, relacionando os seus coñecementos musicais con datos de outra índole (técnicos, científicos, sociais, históricos...), adquiridos de forma autónoma (lecturas, investigacións...), noutras materias, ou ben a través da súa experiencia cotiá.	(4) T 1, 2, 8, 17, X 3, 5, 17, 25, EM 1, 3
5. Comprender a importancia e apreciar o valor das manifestacións musicais de tradición oral entendendo a súa enorme diversidade e amplitude	(5) T 2, X 16, 17, EM 1

4. Contidos

TEMAS	DESCRITOR SUBTEMAS	SESIÓNS
I. 1. Introducción á análise das Músicas de tradición oral.	1.1. Ferramentas de observación e papel da transcripción. 1.2. Tendencias na análise segundo Herndon.	3
I. 2. As primeiras escolas	2.1 Escola de Berlín. 2.2 Escola norteamericana	7
I. 3. Metodoloxías de análise aplicadas ás MTO.	3.1. Kolinski. Lomax. Brailoü-Ruwet. Blacking. Arom e outras.	6
I. 4. Exposición e debate de traballos.		1
II.1. Análise das músicas populares	1.1. Harmonía. 1.2. Escalas.	6
II.2. Análise do repertorio tradicional galego e europeo segundo as técnicas do instituto Kodaly	2.1. Sons empregados. Organización tonal/modal. Compás. Ritmo. Podia. Texto. Liña melódica. Cadencias. Versificación. 2.2. Análise estilístico do texto	11
Total de sesións por cuadrimestre		17+17

5. Metodoloxía e Planificación Docente

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRIPCIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Exposición maxistral	14		14
Prácticas	12		12
Exposición, revisión e debate	6		6
Titorías	1		1
Probas de avaliación	2		2

Traballo persoal		56	56
Total de sesións por cuadrimestre			90

6. Avaliación

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
ORDINARIA			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Con avaliación continua)			
Traballo persoal	Asistencia activa, participando nas actividades prácticas, comentario e debate de fontes.	T1, 2, 4, 8, X3, 5, 10, 18, 25 E1, 3	40%
	Traballos realizados ao longo do curso.	T1, 2, 4, 8, X3, 5, 10, 18, 25 E1, 3	60%

*As faltas de asistencia (3 faltas a clases de Cámara / Conxunto ou 4 faltas no resto das disciplinas) suporán a perda do dereito á avaliación continua. Cando isto aconteza, o profesor/a da disciplina actuará segundo o protocolo aprobado..

AVALIACIÓN ORDINARIA (Convocatoria adiantada-Decembro-)			
Exame escrito	Proba escrita obxectiva que versará sobre aspectos contemplados no programa	T1, 2, 4, 8, X3, 5, 10, 18, 25 E1, 3	60%
Traballo persoal	Presentación dos traballos non realizados ao longo do curso e daqueles con valoración negativa.	T1, 2, 4, 8, X3, 5, 10, 18, 25 E1, 3	40%
AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*Para alumnado con perda da Avaliación continua)			
Exame escrito	Proba escrita obxectiva que versará sobre aspectos contemplados no programa	T1, 2, 4, 8, X3, 5, 10, 18, 25 E1, 3	60%
Traballo persoal	Presentación dos traballos non realizados ao longo do curso e daqueles con valoración negativa.	T1, 2, 4, 8, X3, 5, 10, 18, 25 E1, 3	40%
EXTRAORDINARIA			
Exame escrito	Proba escrita obxectiva que versará sobre aspectos contemplados no programa	T1, 2, 4, 8, X3, 5, 10, 18, 25 E1, 3	60%
Traballo persoal	Presentación dos traballos non realizados ao longo do curso e daqueles con valoración negativa.	T1, 2, 4, 8, X3, 5, 10, 18, 25 E1, 3	40%

ERASMUS

Os/as alumnos/as oficiais que participen en programas de intercambio internacional, deberán aportar unha certificación dos créditos realizados e a cualificación obtida no centro de destino. En caso contrario deberán examinarse dos contidos establecidos para esta materia igual que os restantes alumnos/as oficiais. Si os contidos cursados no centro de destino non se corresponden cos desta programación, o departamento decidirá a forma de avaliar os contidos non realizados ou non superados.

Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, serán avaliados igual que os alumnos/as oficiais. No caso de non realizar un curso ou semestre completo, recibirán unha avaliación informativa e unha acreditación das horas lectivas realizadas.

7. Alumnado con necesidades educativas especiais

DESCRIPCIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
No marco do establecido no Real decreto lexislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social, deberán cumprir as disposicións vixentes en materia de promoción da accesibilidade.	Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.

8. Bibliografía, materiais e documentos

Wade, B.C. *Thinking Musically*. New York: Oxford University Press, 2004
Cámara, Enrique. *Etnomusicología*. Madrid: Instituto Complutense de Ciencias Musicales, 2003.
Crivillé i Bargalló. *Historia de la música española: El folklore musical*. Madrid: Alianza Música, 1988.
Cruces, Francisco (ed.). *Las culturas musicales. Lecturas de etnomusicología*. Madrid: Trotta, 2001.
De la Ossa, Sergio. *A Basic Guide To Folksong Analysis*. Budapest: Liszt Academy of Music, 2019.
Mulholland, Joe e Tom Hojnacki. *The Berklee book of Jazz Harmony*. Boston: Berklee Press, 2013.
Tagg, Philip. "Analysing popular music: theory, method and practice". *Popular music* 2 (1982): 37-67.
Tenzer, Michael (ed.). *Analytical Studies in World Music*. Oxford: Oxford University Press, 2006.
Tilley, Leslie. "Analytical Ethnomusicology: How We Got Out of Analysis and How to Get Back In". En *Springer Handbook of Systematic Musicology*, 953-977. Berlin: Springer, 2018.
Wiora, W. *Anthology of Music*. Colonia: Arno Volk Verlag Hans Gerig KG, 1966
Museo do Pobo Galego: Arquivo do Patrimonio Oral da Identidade (APOI). Santiago de Compostela (<http://apoi.museodopobo.gal>)

Programación Docente de ANTROPOLOXÍA CULTURAL DE GALICIA

Ensinanzas Artísticas Superiores de Música (ensinanzas reguladas polo Decreto 163/2015, do 29 de outubro e 171/2016, do 24 de novembro)

1. Identificación e contextualización

DISCIPLINA Antropoloxía cultural de Galicia

ESPECIALIDADE	MUSICOLOXÍA E INTERPRETACIÓN								ITINERARIO	ETNOMUSICOLOXÍA E IMTP
CARÁCTER	B) Obrigatoria								TIPO DE CLASES	Colectiva
DEPARTAMENTO	MUSICOLOXÍA								XEFE/A DO DEPARTAMENTO	Luis Costa Vázquez
CURSOS	1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA	Julio Alonso Monteagudo
CUADRIMESTRE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase	4
ETCS/ CUADRIMESTRE					6				Idiomas	Galego
DOCENTES	NOME E APELIDOS				MAIL/TEL/WEB				TITORÍA	
	JULIO ALONSO MONTEAGUDO				julioalonso@csmvigo.com				Mércores de 13:00 a 14:00	

2. Descritor e competencias

Ver lista e descrición de competencias no anexo II do decreto 163/2015 (DOG do 16 de novembro de 2015)/171/2016

DESCRITOR	Adquisición de coñecementos sobre as distintas dimensións da cultura galega, con especial atención ás claves comportamentais e simbólicas, así como a creación dunha conciencia de Galicia como unha realidade cultural, socioeconómica, con identidade de seu. Análise da realidade galega contemporánea desde os procedementos da antropoloxía cultural.
COÑECEMENTOS PREVIOS	Coñecementos e habilidades adquiridas do cuadrimestre anterior.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS	Antropoloxía cultural xeral
TRANSVERSAIS	T1, T2, T4, T8, T14, T16, T17
XERAIS	X12, X16, X25, X26
ESPECÍFICAS	EI8, EM6

3. Obxectivos

DESCRIPCIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
1. Comprender o concepto de cultura galega e as súas implicacións.	T1, T8, T16, T17, X12, X25, X26, EM6
2. Coñecer as principais teorías antropolóxicas de Galicia.	T1, T2, T4, T8, T14, T16, X25, EM6
3. Adquirir as capacidades necesarias para entender a cultura propia así como as demais.	T2, T4, T8, T14, T16, T17, X12, X16, X26, EI8, EM6
4. Valorar a antropoloxía como medio de diálogo intercultural.	T17, EI8

4. Contidos

TEMAS	DESCRITOR SUBTEMAS	SESIÓNS
Introdución. Poboación e asentamentos	1.1. Poboación - 1.2. Asentamentos - 1.3. Agricultura - 1.4. Gandería - 1.5. Pesca	3
Alimentación	2.1. Almacenaxe e conservación - 2.2. A alimentación habitual - 2.3. A preparación dos alimentos	2
Protección e transporte	3.1. Traxes e teas - 3.2. A vivenda - 3.3. Transporte	2
O traballo e a propiedade	4.1. O traballo - 4.2. A propiedade - 4.3. A herdanza - 4.4. O intercambio	2
Sociedade	5.1 Sexo e matrimonio - 5.2 Reprodución e crianza - 5.3 Organización social	4
Relixión	6.1 Deus e os cristiáns - 6.2 O mal: a bruxería - 6.3 Enfermidades e medicina - 6.4 A morte e a outra vida - 6.5 As romarías	4
Total de sesións por cuadrimestre		17

5. Metodoloxía e Planificación Docente

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRIPCIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Exposición maxistral	40		40
Lectura guiada de fontes	12		12
Visionado de audiovisuais	8		8
Actividades de avaliación	2		2

Titorías	2		2
Traballo persoal		116	116
Total de horas por cuadrimestre			180

6. Avaliación

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
ORDINARIA			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Con avaliación continua)			
Asistencia	Asistencia activa, participando nas actividades prácticas, comentario e debate de fontes	T1, T2, T8, T17, X12, X16, X26	20 %
Traballo persoal	Traballos realizados ao longo do curso	T1, T2, T4, T8, T14, T16, T17, X16, X25, X26, E18, EM6	30 %
Exame escrito	Proba escrita obxectiva que versará sobre aspectos contemplados no programa	T1, T2, T8, X12, EM6	50 %

*As faltas de asistencia (3 faltas a clases de Cámara / Conxunto ou 4 faltas no resto das disciplinas) suporán a perda do dereito á avaliación continua. Cando isto aconteza, o profesor/a da disciplina actuará segundo o protocolo aprobado..

AVALIACIÓN ORDINARIA (Convocatoria adiantada-Decembro-)			
Exame escrito	Proba escrita obxectiva que versará sobre aspectos contemplados no programa	T1, T2, T8, X12, EM6	70 %
Traballo persoal	Presentación dos traballos non realizados ao longo do curso e daqueles con valoración negativa.	T1, T2, T4, T8, T14, T16, T17, X16, X25, X26, E18, EM6	30 %

AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*Para alumnado con perda da Avaliación continua)			
Exame escrito	Proba escrita obxectiva que versará sobre aspectos contemplados no programa	T1, T2, T8, X12, EM6	70 %
Traballo persoal	Presentación dos traballos non realizados ao longo do curso e daqueles con valoración negativa.	T1, T2, T4, T8, T14, T16, T17, X16, X25, X26, E18, EM6	30 %

EXTRAORDINARIA			
Exame escrito	Proba escrita obxectiva que versará sobre aspectos contemplados no programa	T1, T2, T8, X12, EM6	70 %
Traballo persoal	Presentación dos traballos non realizados ao longo do curso e daqueles con valoración negativa.	T1, T2, T4, T8, T14, T16, T17, X16, X25, X26, E18, EM6	30 %

ERASMUS			
Os/as alumnos/as oficiais que participen en programas de intercambio internacional, deberán aportar unha certificación dos créditos realizados e a cualificación obtida no centro de destino. En caso contrario deberán examinarse dos contidos establecidos para esta materia igual que os restantes alumnos/as oficiais. Si os contidos cursados no centro de destino non se corresponden cos desta programación, o departamento decidirá a forma de avaliar os contidos non realizados ou non superados.			
Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, serán avaliados igual que os alumnos/as oficiais. No caso de non realizar un curso ou semestre completo, recibirán unha avaliación informativa e unha acreditación das horas lectivas realizadas.			

7. Alumnado con necesidades educativas especiais

DESCRIPCIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
No marco do establecido no Real decreto lexislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social, deberánse cumprir as disposicións vixentes en materia de promoción da accesibilidade.	Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.

8. Bibliografía, materiais e documentos

Referencias básicas:

Gondar, Marcial. *Crítica da razón galega*. Vigo: A nosa terra, 1993.
Lisón Tolosana, Carmelo. *Antropología cultural de Galicia*. Madrid: Siglo XXI, 1971.
Mariño Ferro, Xosé Ramón. *Autobiografía dun labrego*. Vigo: Xerais, 1986.
Mariño Ferro, Xosé Ramón. *Antropoloxía de Galicia*. Vigo: Xerais, 2000.
Tenorio, Nicolás. *La aldea gallega*. Vigo: Xerais, 1982

Referencias complementarias:

Bouza Brey, Fermín. *Etnografía y Folklore de Galicia*. Vigo: Xerais, 1982.
Coloquio de Antropoloxía de Galicia / Coloquio de Antropología de Galicia. Santiago: Museo do Pobo Galego, 1984.
Fernández de Rota, J. A. *Antropología de un viejo paisaje gallego*. Madrid: C. I. S., 1984.
Fidalgo, X. A. *Antropología de una parroquia rural*. Ourense: Caja Rural, 1988.
Fraguas, Antonio. *La Galicia insólita*. Coruña. Librigal. 1973. (Reed. 1990 Sada. O Castro)
Gondar, Marcial. *Romeiros do Alén*. Vigo: Xerais 1989.

González Reboredo, X. M., Rodríguez Campos, X. , González Pérez, C. *Antropología y etnografía de las proximidades de la Sierra de Ancares*. Lugo: Diputación, 1990.

Lis Quibén, V. *La medicina popular en Galicia*. Madrid: Akal, 1980.

Lisón Tolosana, Carmelo. *Galicia, singularidad cultural. Antropología cultural de Galicia XI*. Madrid: Akal, 2016.

Lisón Tolosana, Carmelo. *Teoría etnográfica de Galicia. Antropología cultural de Galicia IX*. Madrid: Akal, 2012.

Lorenzo Fernández, X. "Etnografía: cultura material". En *Historia de Galicia*. Madrid: Akal, 1979.

Risco, Vicente. "Etnografía: cultura espiritual". En *Historia de Galicia*. Madrid: Akal, 1979.

Taboada Chivite, Xesús. *Ritos y creencias gallegas*. Sálvora, 1980.

Programación Docente de ANTROPOLOXÍA CULTURAL XERAL

Ensinanzas Artísticas Superiores de Música (ensinanzas reguladas polo Decreto 163/2015, do 29 de outubro e 171/2016, do 24 de novembro)

1. Identificación e contextualización

DISCIPLINA Antropoloxía cultural xeral

ESPECIALIDADE	MUSICOLOXÍA E INTERPRETACIÓN							ITINERARIO	ETNOMUSICOLOXÍA E IMTP
CARÁCTER	B) Obrigatoria							TIPO DE CLASES	Colectiva
DEPARTAMENTO	MUSICOLOXÍA							XEFE/A DO DEPARTAMENTO	Luis Costa Vázquez
CURSOS	1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso	COORDINADOR/A DA DISCIPLINA	Julio Alonso Monteagudo
CUADRIMESTRE	I	II	III	IV	V	VI	VII	Horas de clase	2
ETCS/ CUADRIMESTRE				3				Idiomass	Galego
DOCENTES	NOME E APELIDOS				MAIL/TEL/WEB				TITORÍA
	Julio Alonso Monteagudo				julicalonso@csmvigo.com				Xoves de 11:00 a 12:00

2. Descritor e competencias

Ver lista e descrición de competencias no anexo II do decreto 163/2015 (DOG do 16 de novembro de 2015)/171/2016

DESCRITOR	Comprensión do concepto de cultura e as súas implicacións. Presentación dos principais paradigmas da análise antropolóxica e dos campos de traballo básicos da antropoloxía. Adquisición das capacidades necesarias para entender as outras culturas e a propia, así como o interese polo fomento do diálogo intercultural e o respecto ás diferenzas.
COÑECEMENTOS PREVIOS	Coñecementos e habilidades adquiridas no cuadrimestre anterior.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS	
TRANSVERSAIS	T1, T2, T4, T8, T14, T16, T17
XERAIS	X12, X16, X25, X26
ESPECÍFICAS	EI2, EM2, EM6

3. Obxectivos

DESCRIPCIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
Comprender o concepto de cultura e as súas implicacións.	T1, T8, T16, T17, X12, X25, X26, EI2, EM2, EM6
Coñecer as principais teorías antropolóxicas.	T1, T2, T4, T8, T14, T16, X25, EM6
Adquirir as capacidades necesarias para entender outras culturas, así como a propia.	T2, T4, T8, T14, T16, T17, X12, X16, X26, EI2, EM2, EM6
Valorar a antropoloxía como medio de diálogo intercultural.	T17, EI8

4. Contidos

TEMAS	DESCRITOR SUBTEMAS	SESIÓNS
1. A antropoloxía	1.1. Que é a antropoloxía? - 1.2. A antropoloxía e os seus campos de coñecemento. - 1.3. Etnografía, Etnoloxía e Antropoloxía. - 1.4. Os enfoques sectoriais.	2
2. Cultura e sociedade	2.1. Cultura e Sociedade - 2.2. A noción antropolóxica de cultura - 2.3. Cultura material e inmaterial - 2.4. Noción sociolóxica e noción estética do concepto de cultura - 2.5. Contidos do concepto antropolóxico de cultura - 2.6. Os universais da cultura - 2.7. O cambio cultural - 2.8. O cambio social	3
3. Antropoloxía, folclore e ciencias sociais	3.1. A antropoloxía e outras ciencias humanas e sociais. - 3.2. Antropoloxía, folclore e cultura popular. - 3.3. A invención da tradición.	3
4. Breve historia das teorías antropolóxicas	4.1. Os inicios da antropoloxía - 4.2. O evolucionismo - 4.3. O difusionismo - 4.4. O particularismo histórico - 4.5. A escola de cultura e personalidade - 4.6. O funcionalismo - 4.7. O neoevolucionismo, a ecoloxía cultural e o materialismo histórico - 4.8. O estruturalismo - 4.9. A antropoloxía simbólica, a antropoloxía cognitiva e a antropoloxía semántica - 4.10. A antropoloxía posmoderna	5
5. Metodoloxía da investigación antropolóxica	5.1. Enfoques da investigación antropolóxica. - 5.2 A investigación antropolóxica en canto proxecto e proceso. - 5.3. O traballo de campo antropolóxico. - 5.4. Técnicas de investigación antropolóxica. - 5.5. A observación etnográfica. 5.6. A entrevista oral. - 5.7. A historia de vida. - 5.8. O antropolóxico en contextos urbanos. - 5.9. A ética do traballo de campo. - 5.10. A escrita antropolóxica.	4
Total de sesións por cuadrimestre		17

5. Metodoloxía e Planificación Docente

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRIPCIÓN	HORAS	HORAS NON	TOTAL
----------------------------------	-------	-----------	-------

	PRESENCIAIS	PRESENCIAIS	HORAS
Exposición maxistral	15		15
Exposición e debate de traballos	6		6
Lectura guiada de fontes	6		6
Titorías	2		2
Actividades de avaliación	2		2
Traballo persoal		59	59
Total de horas por cuadrimestre			90

6. Avaliación

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
ORDINARIA			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Con avaliación continua)			
Asistencia	Asistir a clase dun xeito activo, participando nas actividades prácticas, comentario e debate de fontes	T1, T2, T8, T17, X12, X16, X26, E12	20 %
Traballo persoal	Realizar correctamente os traballos propostos	T1, T2, T4, T8, T14, T16, T17, X16, X25, X26, E12, EM2, EM6	20%
Exame escrito	Amosar o coñecemento dos contidos da materia nunha proba escrita obxectiva	T1, T2, T8, X12, EM2, EM6	60 %

*As faltas de asistencia (3 faltas a clases de Cámara / Conxunto ou 4 faltas no resto das disciplinas) suporán a perda do dereito á avaliación continua. Cando isto aconteza, o profesor/a da disciplina actuará segundo o protocolo aprobado..

AVALIACIÓN ORDINARIA (Convocatoria adiantada-Decembro-)			
Exame escrito	Amosar o coñecemento dos contidos da materia nunha proba escrita obxectiva	T1, T2, T8, X12, EM2, EM6	80 %
Traballo persoal	Realizar correctamente os traballos propostos	T1, T2, T4, T8, T14, T16, T17, X16, X25, X26, E12, EM2, EM6	20 %
AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*Para alumnado con perda da Avaliación continua)			
Exame escrito	Amosar o coñecemento dos contidos da materia nunha proba escrita obxectiva	T1, T2, T8, X12, EM2, EM6	80 %
Traballo persoal	Realizar correctamente os traballos propostos	T1, T2, T4, T8, T14, T16, T17, X16, X25, X26, E12, EM2, EM6	20 %

EXTRAORDINARIA			
Exame escrito	Amosar o coñecemento dos contidos da materia nunha proba escrita obxectiva	T1, T2, T8, X12, EM2, EM6	80 %
Traballo persoal	Realizar correctamente os traballos propostos	T1, T2, T4, T8, T14, T16, T17, X16, X25, X26, E12, EM2, EM6	20 %

ERASMUS			
Os/as alumnos/as oficiais que participen en programas de intercambio internacional, deberán aportar unha certificación dos créditos realizados e a cualificación obtida no centro de destino. En caso contrario deberán examinarse dos contidos establecidos para esta materia igual que os restantes alumnos/as oficiais. Si os contidos cursados no centro de destino non se corresponden cos desta programación, o departamento decidirá a forma de avaliar os contidos non realizados ou non superados.			
Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, serán avaliados igual que os alumnos/as oficiais. No caso de non realizar un curso ou semestre completo, recibirán unha avaliación informativa e unha acreditación das horas lectivas realizadas.			

7. Alumnado con necesidades educativas especiais

DESCRIPCIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
No marco do establecido no Real decreto lexislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social, deberán cumprir as disposicións vixentes en materia de promoción da accesibilidade.	Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.

8. Bibliografía, materiais e documentos

REFERENCIAS BÁSICAS

BARLEY, Nigel. *El antropólogo inocente*. Madrid: Anagrama, 2006.
BOHANNAN, P. *Lecturas de antropología*. Madrid: Ed. Mc Graw Hill, 2007.
HARRIS, Marvin. *Antropología cultural*. Madrid: Alianza Editorial, 1999.

REFERENCIAS COMPLEMENTARIAS

BOAS, Franz. *Franz Boas: textos de antropología*. Madrid: Ed. Centro de Estudios Ramón Areces, 2008.

DUMONT, Louis. *Introducción a dos teorías de la Antropología Social*. Barcelona: Anagrama, 1975.

EVANS-PRITCHARD, Edward. *Historia del pensamiento antropológico*. Madrid: Ed. Cátedra, 1987.

FORTES, Meyer y EVANS-PRITCHARD, Edward. *Sistemas Políticos Africanos*. Barcelona: Ed. Anagrama, 1979.

FOX, Robi. *Sistemas de parentesco y matrimonio*. Madrid: Alianza Editorial, 1984.

HARRIS, Marvin. *El desarrollo de la teoría antropológica. Una historia de las teorías de la cultura*. Madrid: Ed. S.XXI, 1979.

HARRIS, Marvin. *Introducción a la antropología general*. Madrid: Alianza Editorial, 2004.

KUPER, Adam. *Cultura. La versión de los antropólogos*. Barcelona: Ed. Paidós, 2001.

LEACH, E. *Replanteamiento de la antropología*. Barcelona: Ed. Seix Barral, 1971.

LEVI-STRAUSS, Claude. *Antropología estructural*. Barcelona: Ed. Paidós, 1987.

LEVI-STRAUSS, Claude. *Las estructuras fundamentales del parentesco*. Barcelona: Ed. Paidós Ibérica, 2009.

MALINOWSKI, B.: *Los argonautas del Pacífico Occidental*. Ed. Península, 2001.

MALINOWSKI, B.: *Una teoría científica de la cultura*. Ed. Edhasa, 1981.

MORGAN, L. *La sociedad primitiva*. Madrid: Editorial Ayuso, 1980.

PARKIN, R.; STONE, L. *Antropología del parentesco y de la familia*. Madrid: Ed. Universitaria Ramón Areces, 2007.

RADCLIFFE BROWN. *Estructura y función en la sociedad primitiva*. Barcelona: Ed. Península, 1996.

RADCLIFFE BROWN. *Sistemas africanos de parentesco y matrimonio*. Barcelona: Ed. Anagrama, 1982.

STOREY, John. *Teoría cultural y cultura popular*. Barcelona: Ed. Octaedro, 2002.

Programación Docente de ARCHIVÍSTICA E BIBLIOTECONOMÍA

Ensinanzas Superiores de Música Título superior de música (ensinanzas reguladas polo Decreto 163/2015, do 29 de outubro)

1. Identificación e contextualización

DISCIPLINA Archivística e Biblioteconomía

ESPECIALIDADE	MUSICOLOXÍA				ITINERARIO				Musicología Histórica
CARÁCTER	B) Obrigatoria				TIPO DE CLASES				Colectiva
DEPARTAMENTO	MUSICOLOXÍA				XEFE/A DO DEPARTAMENTO				LUIS COSTA VÁZQUEZ
CURSOS	1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA
CUADRIMESTRE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase semanais
ETCS/ CUADRIMESTRE		6							Observacións
DOCENTES	NOME E APELIDOS				MAIL/TEL/WEB				TITORÍA
	Iván Abal Pulleiro				Ivan_abal@csmvigo.com				Xoves, 15:00 a 16:00

2. Descritor e competencias

Ver lista e descrición de competencias no anexo II do decreto 163/2015 (DOG do 16 de novembro de 2015)/171/2016

DESCRITOR	Estudo dos principios, procedimentos e problemas vinculados ao almacenamento de documentos. Funcións da arquivística. A teoría das tres idades. Biblioloxía. Normativa de clasificación documental.
COÑECEMENTOS PREVIOS	Os requiridos na proba de acceso ao grao superior, e para cuadrimestres diferentes ao primeiro, coñecementos e habilidades adquiridas do cuadrimestre anterior.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS	
TRANSVERSAIS	T2, T3, T4, T5, T11, T16, T17
XERAIS	X1, X4, X10, X11, X12, X14, X16, X17, X18, X26
ESPECÍFICAS	EM2, EM7

3. Obxectivos

DESCRIPCIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
Identificar e recoñecer as tarefas propias organizativas dos arquivos e das bibliotecas actuais	T2, T3, T4, T5, T11, T16, T17, X1, X4, X10, X11, X12, X14, X16, X17, X18, X26, EM2, EM7
Coñecer e valorar a historia e a función dos arquivos e das bibliotecas como institucións de xestión e conservación para a difusión do coñecemento	T2, T3, T4, T5, T11, T16, T17, X1, X4, X10, X11, X12, X14, X16, X17, X18, X26, EM2, EM7
Clasificar os soportes e instrumentos de escritura e coñecer os materiais dunha biblioteca	T2, T3, T4, T5, T11, T16, T17, X1, X4, X10, X11, X12, X14, X16, X17, X18, X26, EM2, EM7
Coñecer e aplicar as normas de catalogación musical españolas	T2, T3, T4, T5, T11, T16, T17, X1, X4, X10, X11, X12, X14, X16, X17, X18, X26, EM2, EM7
Manexar a localización e o rexistro do material sonoro e documental da biblioteca do centro a través do programa KOHA	T2, T3, T4, T5, T11, T16, T17, X1, X4, X10, X11, X12, X14, X16, X17, X18, X26, EM2, EM7
Investigar unha das bibliotecas galegas e analizar a xestión da documentación e do seu uso público	T2, T3, T4, T5, T11, T16, T17, X1, X4, X10, X11, X12, X14, X16, X17, X18, X26, EM2, EM7

4. Contidos

TEMAS	DESCRITOR SUBTEMAS	SESIÓNS
I Arquivística	Definición e conceptos da arquivística. Historia dos arquivos. Soportes documentais e instrumentos da escritura. Historia da catalogación en España. Regras de catalogación musical en España. Valoración e uso práctico.	6
II Biblioteconomía	Concepto de biblioteca. Tipoloxías. Os materiais da biblioteca. Organización e conservación. O repertorio musical nas bibliotecas españolas. Xestión de fondos e de préstamo no programa KOHA.	11
Total de sesións por cuadrimestre		17

5. Metodoloxía e Planificación Docente

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRIPCIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Exposición maxistral. Exposición con apoio de materiais textuais e imaxes. Introducción xeral de cada un dos contidos. Exposición dos contidos teóricos acompañada de exemplos prácticos	18		18
Prácticas de catalogación. Prácticas de catalogación na biblioteca do centro (Koha, CDU, rexistro de material audiovisual...)	30	62	92
Pescuda de información e exposición. O alumnado deberá realizar unha pescuda de información sobre bibliotecas o arquivos privados e unha posterior exposición pública dos resultados obtidos.	14	52	66

Actividades de avaliación. Proba escrita teórico-práctica sobre os contidos desenvolto ao longo do cuatrimestre	2		2
Tutorías. Sesións individuais nas que se guiará ao alumnado a acadar un bo resultado tanto na labor de investigación coma na exposición dos seus traballos.	2		2
Total de horas por cuatrimestre			180

6. Avaliación

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
ORDINARIA			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Con avaliación continua)			
Traballo persoal	Asistencia activa, participando nas actividades prácticas, comentario e debate de fontes.	T2, T3, T4, T5, T11, T16, T17, X1, X4, X10, X11, X12, X14, X16, X17, X18, X26, EM2, EM7	40%
Realización de traballos específicos sobre a materia	Traballos específicos entregados dentro das datas límites respectivas.	T2, T3, T4, T5, T11, T16, T17, X1, X4, X10, X11, X12, X14, X16, X17, X18, X26, EM2, EM7	60%

*As faltas de asistencia (3 faltas a clases de Cámara / Conxunto ou 4 faltas no resto das disciplinas) suporán a perda do dereito á avaliación continua. Cando isto aconteza, o profesor/a da disciplina actuará segundo o protocolo aprobado..

AVALIACIÓN ORDINARIA (Convocatoria adiantada-Decembro-)			
Exame escrito	Proba escrita teórico-práctica	T2, T3, T4, T5, T11, T16, T17, X1, X4, X10, X11, X12, X14, X16, X17, X18, X26, EM2, EM7	60%
Traballo persoal	Realización e exposición de traballos persoais	T2, T3, T4, T5, T11, T16, T17, X1, X4, X10, X11, X12, X14, X16, X17, X18, X26, EM2, EM7	40%

AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*Para alumnado con perda da Avaliación continua)			
Exame escrito (presencial ou online)	Proba escrita teórico-práctica	T2, T3, T4, T5, T11, T16, T17, X1, X4, X10, X11, X12, X14, X16, X17, X18, X26, EM2, EM7	60%
Traballo persoal (presencial ou online)	Realización e exposición de traballos persoais	T2, T3, T4, T5, T11, T16, T17, X1, X4, X10, X11, X12, X14, X16, X17, X18, X26, EM2, EM7	40%

EXTRAORDINARIA			
Exame escrito (presencial ou online)	Proba escrita teórico-práctica	T2, T3, T4, T5, T11, T16, T17, X1, X4, X10, X11, X12, X14, X16, X17, X18, X26, EM2, EM7	60%
Traballo persoal (presencial ou online)	Realización e exposición de traballos persoais	T2, T3, T4, T5, T11, T16, T17, X1, X4, X10, X11, X12, X14, X16, X17, X18, X26, EM2, EM7	40%

ERASMUS			
Os/as alumnos/as oficiais que participen en programas de intercambio internacional, deberán aportar unha certificación dos créditos realizados e a cualificación obtida no centro de destino. En caso contrario deberán examinarse dos contidos establecidos para esta materia igual que os restantes alumnos/as oficiais. Si os contidos cursados no centro de destino non se corresponden cos desta programación, o departamento decidirá a forma de avaliar os contidos non realizados ou non superados.			

Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, serán avaliados igual que os alumnos/as oficiais. No caso de non realizar un curso ou semestre completo, recibirán unha avaliación informativa e unha acreditación das horas lectivas realizadas.

7. Alumnado con necesidades educativas especiais

DESCRIPCIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
No marco do establecido no Real decreto lexislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social, deberán cumprir as disposicións vixentes en materia de promoción da accesibilidade.	Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.

8. Bibliografía, materiais e documentos

AA.VV. *Clasificación sistemática de libros de música, partituras y grabaciones sonoras*. Madrid: AEDOM, 2010.

A BASIC music library: essential scores and books. The Music Library Association. Chicago, American Library Association, 1983.

BIBLIOTECAS en centros de enseñanza musical en España: mesa redonda celebrada en el marco de la 9as. Jornadas de Documentación FESABID. (Madrid, 14-15 abril 2005) / [edición y coordinación Carmen Bravo Peláez], Madrid, AEDOM.

BIME: Bibliografía Musical Española. Recurso en línea. <https://www.musicadanza.es/es/bases-de-datos/musica/bibliografia-musical-espanola-bime>

- Burgos Bordonau, Esther. *Documentación Musical*. Cuaderno de trabajo, nº 3. Madrid, Facultad de Ciencias de la Documentación, 2011.
- Burgos Bordonau, Esther. "Contenidos y metodología docente de la asignatura de Documentación Musical en la Facultad de Ciencias de la Documentación de la UCM". En *Investigación en Información, Documentación y Sociedad. Diálogos entre Brasil y España*. Madrid, Facultad de Ciencias de la Documentación, 2013. pp. 507-517.
- Burgos Bordonau, Esther; Torres Mulas, Jacinto. Gabinete de Documentación Musical E.U.B.D., Universidad Complutense, En "Documentación musical: fondos y servicios en las universidades madrileñas" *Revista General de Información y Documentación*, (1995) nº 5, 2, pp. 177-181.
- Burgos Bordonau, Esther; Carpallo Bautista, Antonio. "La formación del especialista en documentación musical. Experiencia docente desde la Facultad de Ciencias de la Documentación de la Universidad Complutense de Madrid". En *Primer Encuentro Internacional del Patrimonio Musical Documental*. México, Escuela Nacional de Música de la UNAM. pp. 227-236. ISBN: 978-32-4857-5, 2007.
- Burgos Bordonau, Esther; Petrescu, Cezara "Typology of the musical document: an approach to its study". *Bulletin of the Transilvania University of Brasov*, Series VIII: Art and Sport, (2011) vol. 4 (53), pp. 1-8. ISSN: 2066-7728.
- Burgos Bordonau, Esther; Palacios Gómez, José Luis. "Las colecciones musicales de las bibliotecas públicas de la Comunidad de Madrid en la capital: aproximación tipológica y estadística". *Anales de Documentación*, (2012) vol. 15 (2), pp. 2-18. ISSN: 1697-7904.
- Caravia, Santiago. *La biblioteca y su organización*. Gijón: Ediciones Trea, 1995.
- Carrión Gútiérrez, Manuel. *Manual de bibliotecas*, Madrid: Fundación Germán Sánchez Ruipérez, 1987.
- Chailley, Jacques, dir. *Compendio de musicología. Directorio bibliográfico de musicología española*. Alianza: Madrid, 1991.
- Cruz Mundet, Jose Ramón. *Manual de Archivística*. Madrid: Biblioteca del Libro, 1994.
- Díaz Carrera, Carmen, dir. La catalogación de los materiales especiales. Gijón: Ediciones Trea, 2005.
- Duckles, Vincent H. y Keller, Michael A. *Music research and reference materials*. (5ª ed.) New York, Schirmer Books. 1994.
- Gómez González, Pedro José, et al. *El archivo de los sonidos: la gestión de fondos musicales*. Salamanca, Acal, 2008.
- Griscom, Richard editor. *Music Librarianship at the turn of the century*. Lanham (Maryland); London: Scarecrow Press, 2000.
- Heredia Herrera, Antonia. *Manual de instrumentos de descripción documental*. Sevilla: Diputación Provincial de Sevilla, 1982.
- Heredia Herrera, Antonia. *Archivística general: teoría y práctica*. Sevilla: Diputación Provincial de Sevilla. 1987.
- Iglesias, N. y Nájera, P. *Música: Biblioteca de referencia*. Madrid: Ministerio de Cultura, Centro de Coordinación Bibliotecaria, 1992.
- Iglesias, Nieves. "Bibliotecas e investigación musical". En *Arbor*, vol. 182, nº 717, pp. 55-65, 2006.
- Martí Martínez, Cristina. *Documentación musical*. Barcelona, UOC, nº 12 (Libros EPI Scholar), 2020.
- Merlo Vega, José Antonio. "Música, webmaster: fuentes de información en línea para bibliotecas musicales". En *Educación y Bibliotecas*, (1988) vol. 10, nº 93, pp. 60-65.
- Miranda Regojo, F. *La fonoteca*. (2ª ed.). Madrid: Fundación Germán Sánchez Ruipérez, 1990.
- Núñez Fernández, E. *Organización y gestión de archivos*. Gijón: Ediciones Trea, 1999.
- Reglas de Catalogación. (3ª ed.). Madrid: Ministerio de Educación y Cultura, Centro de Publicaciones, 2002.
- Recursos musicales en España. Madrid: Ministerio de Cultura, 2002.
- Ruiz Rodríguez, Antonio Ángel, ed. *Manual de Archivística*. Madrid: Síntesis, 1995.
- Sánchez Hernández, Mª F. "Análisis de recursos virtuales sobre documentación musical" en *Scire*, (2007) (jul-dic); 13 (2).
- Torres Mulas, Jacinto. "El documento musical: ensayo de tipología". En *Primer Congreso Universitario de Ciencias de la Documentación. Teoría, historia y metodología de la documentación en España (1975-2000)*. Madrid: Universidad Complutense, pp. 743-748, 2000.

Programación Docente de CODICOLOXÍA, PALEOGRAFÍA E DIPLOMÁTICA

Ensinanzas Superiores de Música (ensinanzas reguladas polo Decreto 163/2015, do 29 de outubro)

1. Identificación e contextualización

DISCIPLINA CODICOLOXÍA, PALEOGRAFÍA E DIPLOMÁTICA

ESPECIALIDADE	MUSICOLOXÍA				ITINERARIO	MUSICOLOXÍA HISTÓRICA	
CARÁCTER	B) OBRIGATORIA				TIPO DE CLASES	Colectiva	
DEPARTAMENTO	MUSICOLOXÍA				XEFE/A DO DEPARTAMENTO	LUIS COSTA	
CURSOS	1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso
CUADRIMESTRE	I	II	III	IV	V	VI	VII
ETCS/ CUADRIMESTRE			6				
COORDINADOR /A DA DISCIPLINA		EMILIO LEDE					
Horas de clase		4					
Observacións							
DOCENTES	NOME E APELIDOS				MAIL/TEL/WEB		TITORÍA
	Emilio Lede Abal				emilio_lede@csmvigo.com		Martes 11-12h

2. Descritor e competencias

Ver lista e descrición de competencias no anexo II do Decreto 163/2015 (DOG do 16 de novembro de 2015)/171/2016

DESCRITOR	Coñecemento da problemática do tratamento e descrición dos códigos. Principais soportes codicolóxicos. Coñecemento e descrición das familias paleográficas occidentais. Abreviaturas, <i>cursus</i> , <i>custos</i> e outros signos. Semiótica e semioloxía. Prácticas de lectura e transcrición.
COÑECEMENTOS PREVIOS	Os requeridos na proba de acceso ao grao superior, e para cuatrimestres diferentes ao primeiro, coñecementos e habilidades adquiridas do cuatrimestre anterior.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS	Fontes para a Historia da Música, Edición Musical.
TRANSVERSAIS	T2, T3, T4, T5, T11, T16, T17
XERAIS	X1, X4, X10, X11, X12, X14, X15, X16, X17, X18, X26
ESPECÍFICAS	EM2, EM7

3. Obxectivos

DESCRIPCIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
1. Ser capaz de ler textos manuscritos e impresos con diversos tipos de escritura.	T2, T3, T4, T5, T16, T17, X1, X11, X12, X15, X17, X18
2. Describir as características materiais dun código e situar no tempo os diferentes tipos de escritura.	T2, T3, T4, T5, T16, T17, X1, X4, X10, X12, X16, X17, X18
3. Familiarizarse cos problemas de edición de textos literarios e paraliterarios.	T3, T4, T5, T11, T16, T17, X1, X4, X12, X14, X16, X26, EM2, EM7

4. Contidos

TEMAS	DESCRITOR SUBTEMAS	SESIÓN S
I Codicología	1.1. Conceptos de codicografía e codicología. 1.2. Historia do libro. 1.3. O código medieval:	5

	características formais e elementos de descripción. 1.4. O comercio de libros na Idade Media.	
II Paleografía	2.1. Concepto, método e finalidade da paleografía. 2.2. As escrituras romana, insular, beneventana, visigótica, carolina, gótica e humanística. 2.3. Tipos de transcripción e a súa problemática.	9
III Diplomática	.1. Concepto, historia e método da diplomática. 3.2. Xénese, tipoloxía, estrutura e datación do documento. 3.3. Signos de validación e selos.	3
Total de sesións por cuatrimestre:		17

5. Metodoloxía e planificación docente

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS
Exposición maxistral. Exposición por parte do profesor dos contidos teóricos da materia e aplicación dos mesmos en exemplos concretos.	40	
Traballos individuais. Lectura e transcripción de fontes históricas, entrega dos traballos dentro do prazo establecido.	26	112
Actividades de avaliación. Realización de probas escritas sobre os contidos desenvolvidos nas clases da materia.	2	
Total de horas por cuatrimestre:		180

6. Avaliación

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
ORDINARIA			
AVALIACIÓN ORDINARIA (con avaliación continua)			
Traballos individuais	Entrega de traballos individuais seguindo as pautas e os prazos establecidos	T2, T3, T4, T5, T16, T17, X1, X11, X12, X14, X15, X17, X18, X26, EM2, EM7	50%
Exame escrito	Realización dun exame escrito sobre os contidos da materia	T2, T3, T4, T5, T16, T17, X1, X4, X10, X12, X16, X17, X18	50%
 CIA TURA, EDUCACIÓN RSITARIA			
*As faltas de asistencia (3 faltas a clases de Cámara / Conxunto ou 4 faltas no resto das disciplinas) suporán a perda do dereito á avaliación continua. Cando isto aconteza, o profesor/a da disciplina actuará segundo o protocolo aprobado..			
AVALIACIÓN ORDINARIA convocatoria adiantada a decembro)			
Traballos individuais	Entrega de traballos individuais seguindo as pautas e os prazos establecidos	T2, T3, T4, T5, T16, T17, X1, X11, X12, X14, X15, X17, X18, X26, EM2, EM7	50%
Exame escrito	Realización dun exame escrito sobre os contidos da materia	T2, T3, T4, T5, T16, T17, X1, X4, X10, X12, X16, X17, X18	50%
AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*para alumnado con perda da avaliación continua)			
Traballos individuais	Entrega de traballos individuais seguindo as pautas e os prazos establecidos	T2, T3, T4, T5, T16, T17, X1, X11, X12, X14, X15, X17, X18, X26, EM2, EM7	30%
Exame escrito	Realización dun exame escrito sobre os contidos da materia	T2, T3, T4, T5, T16, T17, X1, X4, X10, X12, X16, X17, X18	70%

EXTRAORDINARIA			
Traballos individuais	Entrega de traballos individuais seguindo as pautas e os prazos establecidos	T2, T3, T4, T5, T16, T17, X1, X11, X12, X14, X15, X17, X18, X26, EM2, EM7	30%
Exame escrito	Realización dun exame escrito sobre os contidos da materia	T2, T3, T4, T5, T16, T17, X1, X4, X10, X12, X16, X17, X18	70%

ERASMUS

Os/as alumnos/as oficiais que participen en programas de intercambio internacional, deberán aportar unha certificación dos créditos realizados e a cualificación obtida no centro de destino. En caso contrario deberán examinarse dos contidos establecidos para esta materia igual que os restantes alumnos/as oficiais. Si os contidos cursados no centro de destino non se corresponden cos desta programación, o departamento decidirá a forma de avaliar os contidos non realizados ou non superados.

Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, serán avaliados igual que os alumnos/as oficiais. No caso de non realizar un curso ou semestre completo, recibirán unha avaliación informativa e unha acreditación das horas lectivas realizadas.

7. Alumnado con necesidades educativas especiais

DESCRIPCIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
No marco do establecido no Real decreto lexislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social, deberánse cumprir as disposicións vixentes en materia de promoción da accesibilidade.	Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.

8. Bibliografía, materiais e documentos

Cavallo, G. & Chartier, R. (coords.) (2011). Historia de la lectura en el mundo occidental, Madrid: Taurus
 Clemens, Raymond e Graham, Timothy (2007). Introduction to Manuscript Studies, Nova York: Cornell University Press
 Harris, David (1995). The Art of Calligraphy, Londres: Dorling Kindersley
 Lasala, F. de (2000). Ejercicios de paleografía latina. Láminas, transcripciones y comentarios (libro + CD-ROM), Roma: Gregorian & Biblical Press
 Marín Martínez, T. (dir.) (2002). Paleografía y Diplomática. Madrid: UNED
 Romero Tallafigo, M. & alia (1995). El arte de leer escrituras antiguas. Paleografía de lectura. Huelva: Universidad de Huelva
 Ruiz García, E.(1988). Manual de Codicología. Madrid: Fundación Germán Sánchez Ruipérez

Programación Docente de CONXUNTO I-II

Ensinanzas Superiores de Música (ensinanzas reguladas polo Decreto 163/2015, do 29 de outubro e 171/2016 do 24 de novembro)

1. Identificación e contextualización

DISCIPLINA Conxunto I e II

ESPECIALIDADE	MUSICOLOXÍA								ITINERARIO	Musicoloxía Histórica
CARÁCTER	B) Obrigatoria								TIPO DE CLASES	Práctica
DEPARTAMENTO	Musicoloxía								XEFE/A DO DEPARTAMENTO	Luís Costa
CURSOS	1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA	Iván Abal Pulleiro
CUADRIMESTRE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase semanais	1,5
ETCS	3	3							Observacións	
DOCENTES	NOME E APELIDOS				MAIL/TEL/WEB				TITORÍA	
	Iván Abal Pulleiro				ivan_abal@csmvigo.com				Xoves de 15:00 a 16:00	

2. Descritor e competencias

Ver lista e descrición de competencias no anexo II do decreto 163/2015 (DOG do 16 de novembro de 2015)/171/2016

DESCRITOR	Práctica interpretativa en distintos tipos de agrupación vocal e/ou instrumental, afondando nas capacidades relacionadas coa lectura a primeira vista, a comprensión e resposta ás indicacións do/a director/a e a interpretación en conxunto, empregando un corpus musical relacionado cos diferentes repertorios e estilos.
COÑECEMENTOS PREVIOS	Os esixidos na proba de acceso e en cuatrimestres anteriores.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS	Segundo instrumento.
TRANSVERSAIS	T1, T7, T9, T10
XERAIS	X2, X3, X6, X7, X8, X11, X22, X26
ESPECÍFICAS	EM1, EM2, EM4, EM5

3. Obxectivos

DESCRIPCIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
1. Formar parte dunha agrupación e aprender a valorala	T1, T3, T6, T7, T15, X1, X4, X5, X7, X10, X17, X24, E1, E2, E3, E4, E5, E8, E9 3.
2. Coñecer a problemática dos distintos instrumentos, aprendendo a adaptarse ás peculiaridades de cada un.	
3. Diferenciar o seu papel como integrante dunha agrupación.	
4. Desenvolver a capacidade auditiva como medio para actuar sobre a calidade da interpretación, improvisación, composición, etc. musical.	
5. Coñecer os xestos básicos para levar a cabo unha interacción musical.	
6. Desenvolver un espírito crítico cara a súa propia interpretación e a dos demais.	

4. Contidos

TEMAS	DESCRITOR SUBTEMAS	SESIÓNS
1. Interpretación	1.1. Articulación, afinación, ritmo, dinámica, fraseo...	17
2. Composición	2.1. Frases, progresións, ideas, ritmos...	
3. Transcrición	3.1. De músicas de tradición oral para aplicalos á aula.	
4. Improvisación	4.1. Sobre o material traballado na aula	
Total de sesións por cuatrimestre		17

5. Metodoloxía e Planificación Docente

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRIPCIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Traballo en grupo a desenvolver con respecto e compromiso cara a agrupación á que se pertence.	19	41	60
Práctica de materiais de forma individual, coa finalidade de levar a diante o traballo en equipo.	10	10	20
Audición. Na que se expoñerá ante público o traballo realizado.	5	5	10
Totais	34	56	90

6. Avaliación

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
ORDINARIA			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Con avaliación continua)			
Traballo persoal	Rendemento diario nas aulas	TODAS	80%
Audición	Concerto	TODAS	20%
*As faltas de asistencia (3 faltas a clases de Cámara / Conxunto ou 4 faltas no resto das disciplinas) suporán a perda do dereito á avaliación continua. Cando isto aconteza, o profesor/a da disciplina actuará segundo o protocolo aprobado..			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Convocatoria adiantada-Decembro-)			
Audición	Concerto, con repertorio acordado seguindo as indicacións do profesor.	TODAS	100%
AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*Para alumnado con perda da Avaliación continua)			
Audición	Concerto, con repertorio acordado seguindo as indicacións do profesor.	TODAS	100%
EXTRAORDINARIA			
Audición	Concerto, con repertorio acordado seguindo as indicacións do profesor.	TODAS	100%
ERASMUS			
Os/as alumnos/as oficiais que participen en programas de intercambio internacional, deberán aportar unha certificación dos créditos realizados e a cualificación obtida no centro de destino. En caso contrario deberán examinarse dos contidos establecidos para esta materia igual que os restantes alumnos/as oficiais. Si os contidos cursados no centro de destino non se corresponden cos desta programación, o departamento decidirá a forma de avaliar os contidos non realizados ou non superados.			
Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, serán avaliados igual que os alumnos/as oficiais. No caso de non realizar un curso ou semestre completo, recibirán unha avaliación informativa e unha acreditación das horas lectivas realizadas.			
7. Alumnado con necesidades educativas especiais			
DESCRIPCIÓN	CRITERIOS E PAUTAS		
No marco do establecido no Real decreto lexislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social, deberán cumprir as disposicións vixentes en materia de promoción da accesibilidade.	Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.		
8. Bibliografía, materiais e documentos			
En función do conxunto instrumental que se constituía en cada curso.			

Programación Docente de CRÍTICA MUSICAL I-II

Ensinanzas Superiores de Música (ensinanzas reguladas polo Decreto 163/2015, do 29 de outubro)

1. Identificación e contextualización

DISCIPLINA CRÍTICA MUSICAL I-II

ESPECIALIDADE	MUSICOLOXÍA								ITINERARIO	HISTÓRICA
CARÁCTER	B) Obrigatoria								TIPO DE CLASES	Colectiva
DEPARTAMENTO	MUSICOLOXÍA								XEFE/A DO DEPARTAMENTO	Luis Costa Vázquez
CURSOS	1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA	Roberto Relova Quinteiro
CUADRIMESTRE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase	1
ETCS/ CUADRIMESTRE							3	3	Observacións	
DOCENTES	NOME E APELIDOS				MAIL/TEL/WEB				TITORÍA	

2. Descritor e competencias

Ver lista e descrición de competencias no anexo II do decreto 163/2015 (DOG do 16 de novembro de 2015)/171/2016

DESCRITOR	Cofecemento e práctica dos elementos básicos da noticia como fonte de información (titular, entrada, corpo, epígrafe, etc.). Técnicas para a narrativa. Redacción de pezas en estilo xornalístico, utilizando as ferramentas propias da crítica textual e aplicadas ás diversas manifestacións musicais (concertos, programacións, acústica arquitectural, etc.).
COÑECEMENTOS PREVIOS	Cofecementos e habilidades adquiridas do cuadrimestre anterior.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS	
TRANSVERSAIS	T2, T3, T4, T5, T11, T16, T17
XERAIS	X1, X4, X10, X11, X12, X14, X15, X16, X17, X18, X26
ESPECÍFICAS	EM2, EM7

3. Obxectivos

DESCRIPCIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
Analizar e interpretar os datos relativos á disciplina para poder expresar argumentos fundamentados. Aplicar ferramentas básicas relacionadas coa grabación e reprodución do son, análise, notación, composición e edición da música.	T-11, X-12, X-14, X-16, E-7
Valorar, sintetizar e aplicar conceptos e datos relevantes achega de obras e fenómenos de natureza musical para xerar xuízos razoados sobre a produción musical, o seu ensino ou a súa xestión.	T-2, X-25, E-1, E-3
Deseñar estratexias para integrar a música en proxectos de carácter interdisciplinar. Deseñar estratexias para comparar e asimilar novos obxectos de estudo musicais a outros semellantes coñecidos durante a súa formación.	T-4, T-16, T-17, X-5, E-2, E-7
Desenvolver certo grao de autonomía persoal á hora de empregar as ferramentas de investigación propias da musicoloxía, aplicándoas de xeito autónomo ao estudo da música empregando un vocabulario axeitado e respectando as opinións alleas.	T-11, X-26, E-2, E-7
Valorar o papel da música no desenvolvemento cultural e artístico da sociedade en cada momento.	T-11, X-26, E-2, E-7
Captar, a través do análise e da audición, as características da música de cada período estudado, co fin de entender a súa evolución e situar as obras musicais no tempo.	T-11, X-26, E-2, E-7
Valorar a importancia da música nas sociedades humanas, a través do coñecemento das relacións establecidas ao longo da historia entre a música e o resto das artes, o pensamento e a literatura, así como dos feitos históricos e os movementos socioculturais máis destacados de cada época.	T-11, X-12, X-14, X-16, E-7
Coñecer as principais fontes bibliográficas para o estudo da cultura musical.	T-11, X-12, X-14, X-16, E-7

4. Contidos

TEMAS	DESCRITOR SUBTEMAS	SESIÓNS
1. Introducción á crítica musical.	Definición e función. O crítico musical: formación, metodoloxía e deontoloxía. Os obxectivos da crítica.	4
2. A divulgación musical	Concepto, desenvolvemento e ámbitos. Institucións culturais e divulgación musical. A elaboración das notas ao programa. Notas para producións discográficas. Exposicións. Entrevistas. Blogs.	6
3. A crítica discográfica	Historia da crítica discográfica. Definición e función. Os obxectivos da crítica discográfica..	6
4. A crítica en soporte audiovisual.	Historia da crítica en soporte audiovisual. O fenómeno das retransmisións de concertos e operas a través das salas de cine e emisións digitais. Radio e televisión..	6
5. Novas tecnoloxías	O crítico ante os medios de comunicación de masas. Novas tecnoloxías. As redes sociais.	6
6. A crítica musical en España e Iberoamérica	Da contorna "clásica" ás músicas populares urbanas. Principais publicacións en España. Crónica musical. Crítica e	6

crónica musical en Iberoamérica.Principais publicacións en Iberoramérica.		Total de sesións por cuatrimestre		17+17
5. Metodoloxía e Planificación Docente				
TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN		HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Clases maxistras		17	20	37
Traballo individual			48	48
Titoría		4		4
Avaliación		1		1
Total de horas por cuatrimestre				90
6. Avaliación				
FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN		COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
ORDINARIA				
AVALIACIÓN ORDINARIA (Con avaliación continua)				
Asistencia e participación	Asistir a clase dun xeito activo, participando nas actividades prácticas, comentario e debate de fontes		T2, T3, T4, T5, T11, T16, T17, X1, X4, X10, X11, X12, X14, X15, X16, X17, X18, X26, EM2, EM7	40%
Exame escrito	Amosar o coñecemento dos contidos da materia nunha proba escrita obxectiva			60%
*As faltas de asistencia (3 faltas a clases de Cámara / Conxunto ou 4 faltas no resto das disciplinas) suporán a perda do dereito á avaliación continua. Cando isto aconteza, o profesor/a da disciplina actuará segundo o protocolo aprobado..				
AVALIACIÓN ORDINARIA (Convocatoria adiantada-Decembro-)				
Exame escrito	Amosar o coñecemento dos contidos da materia nunha proba escrita obxectiva		T2, T3, T4, T5, T11, T16, T17, X1, X4, X10, X11, X12, X14, X15, X16, X17, X18, X26, EM2, EM7	70%
Traballo persoal	Realizar correctamente os traballos propostos			30%
AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*Para alumnado con perda da Avaliación continua)				
Exame escrito	Amosar o coñecemento dos contidos da materia nunha proba escrita obxectiva		T2, T3, T4, T5, T11, T16, T17, X1, X4, X10, X11, X12, X14, X15, X16, X17, X18, X26, EM2, EM7	70%
Traballo persoal	Realizar correctamente os traballos propostos			30%
EXTRAORDINARIA				
Exame escrito	Amosar o coñecemento dos contidos da materia nunha proba escrita obxectiva		T2, T3, T4, T5, T11, T16, T17, X1, X4, X10, X11, X12, X14, X15, X16, X17, X18, X26, EM2, EM7	70%
Traballo persoal	Realizar correctamente os traballos propostos			30%
ERASMUS				
Os/as alumnos/as oficiais que participen en programas de intercambio internacional, deberán aportar unha certificación dos créditos realizados e a cualificación obtida no centro de destino. En caso contrario deberán examinarse dos contidos establecidos para esta materia igual que os restantes alumnos/as oficiais. Si os contidos cursados no centro de destino non se corresponden cos desta programación, o departamento decidirá a forma de avaliar os contidos non realizados ou non superados.				
Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, serán avaliados igual que os alumnos/as oficiais. No caso de non realizar un curso ou semestre completo, recibirán unha avaliación informativa e unha acreditación das horas lectivas realizadas.				
7. Alumnado con necesidades educativas especiais				
DESCRICIÓN		CRITERIOS E PAUTAS		
No marco do establecido no Real decreto lexislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social, deberanse cumprir as disposicións vixentes en materia de promoción da accesibilidade.		Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.		
8. Bibliografía, materiais e documentos				
BARTHES, Roland. Crítica y verdad. Madrid: Siglo XXI, D.L. 2005.				
BATISTA, Antoni. "La crítica musical en las modernas ciencias de la comunicación", Revista de Musicología, 26, vol. 2, 2003, pp. 613-628.				
CASARES, Emilio: "Crítica", Diccionario de la Música Española e Hispanoamericana, Madrid: Fundación AUTOR, 1999.				
COOK, Nicholas: Analysing musical multimedia, Oxford: Clarendon Press, 1998.				

Programación Docente - DANZA E BAILE TRADICIONAL DE GALICIA

Ensinanzas Superiores de Música (ensinanzas reguladas polo Decreto 163/2015, do 29 de outubro)

1. Identificación e contextualización

DISCIPLINA Danza e baile tradicional de Galicia

ESPECIALIDADE	INTERPRETACIÓN								ITINERARIO	IMTP
CARÁCTER	B) Obrigatoria								TIPO DE CLASES	Colectiva
DEPARTAMENTO	IMTP								XEFE/A DO DEPARTAMENTO	Luis Costa Vázquez
CURSOS	1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA	Xiana Teixeira
CUADRIMESTRE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase semanais	2
ETCS/ CUADRIMESTRE			3						Observacións	
DOCENTES	NOME E APELIDOS				MAIL/TEL/WEB				TITORÍA	
	Xiana Teixeira				xianateixeiro@csmvigo.com				Luns 18:30h a 19:30h	

2. Descritor e competencias

Ver lista e descrición de competencias no anexo II do decreto 163/2015 (DOG do 16 de novembro de 2015)/171/2016

DESCRITOR	Estudo das danzas e bailes tradicionais máis representativos da Comunidade Autónoma galega como manifestacións e expresións culturais dun pobo.
COÑECEMENTOS PREVIOS	Os requiridos na proba de acceso ao grao superior, e para cuadrimestres diferentes ao primeiro, coñecementos e habilidades adquiridas do cuadrimestre anterior.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS	Danza e baile tradicional xeral, Historia da música galega.
TRANSVERSAIS	T2, T4, T8.
XERAIS	X5, X12, X14, X18.
ESPECÍFICAS	Interpretación: EI1, EI3, EI4, EI10 / Musicoloxía: EM2, EM6.

3. Obxectivos

DESCRIPCIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
Aprender a diferenciación entre danza e baile tradicionais.	T2, T4, T8, X12, EM6.
Coñecer a importancia da danza e do baile dentro da sociedade tradicional galega, así como a súa evolución histórica, usos e funcións.	T2, T4, X12, X14, X16, EM2, EM6.
Coñecer os principais bailes e danzas tradicionais de Galicia.	T2, T4, X26, EM7.
Distinguir as diferentes formacións instrumentais que interveñen no acompañamento de danzas e bailes en Galicia.	T2, T4, X17, EM1, EM6, EM7.
Recoñecer os elementos que interveñen na execución de bailes e danzas.	T2, T4, X5, X18, X26, EI1, EI3, EI4, EI10, EM6.
Distinguir as diferentes tipoloxías e compoñentes da indumentaria tradicional e valoralas como parte do patrimonio cultural galego.	T2, T4, X26, EM6.

4. Contidos

TEMAS	DESCRITOR SUBTEMAS	SESIÓNS
1. Bailes e danzas: introdución.	- Orixe das danzas. - Clasificación.	2
2. Danzas tradicionais de Galicia.	- Tipoloxías. - Esquema das danzas. - Ranchos de Reis e danzas de Entroido: historia, contexto, descrición, vestuario, acompañamento musical. - Danzas do Corpus e outras festividades: historia, contexto, descrición, vestuario, acompañamento musical.	6
3. Bailes tradicionais e bailes populares de Galicia.	- Historia. - Muiñeira: tipoloxías, características, estrutura, acompañamento musical. - Xota: características, estrutura, variantes, acompañamento musical. - Outros bailes.	6
4. Indumentaria tradicional galega.	- Fontes históricas. - Tipoloxías. - Traxe tradicional feminino: partes, tecidos, funcións. - Traxe tradicional masculino: partes, tecidos, funcións.	2
Total de sesións por cuadrimestre		17

5. Metodoloxía e Planificación Docente

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Exposición maxistral: a docente explicará os conceptos fundamentais utilizando material audiovisual (de ser o caso) para a mellor comprensión dos contidos impartidos.	2	-	13
Lectura guiada de fontes: lecturas comentadas polo docente procedentes de diferentes fragmentos, ensaios e artigos vencellados aos contidos da materia.	1	10	20
Traballo práctico: practica de diferentes bailes ou danzas propostos pola docente.	12		120
Traballo persoal: traballo desenvolvido polo alumnado de xeito autónomo, seguindo as pautas recibidas previamente polo docente.	-	50	15
Exposición de traballos: o traballo escrito realizado no cuadrimestre deberá ser exposto na aula coa axuda de materiais audiovisuais (powerpoint, audicións, vídeos, etc.). Posteriormente será confrontado nun debate entre o profesor, o propio discente, e o resto do alumnado.	1	13	8
Titorías: se fora necesario orientarase individualmente ao alumno para a realización do seu traballo e resolveranse as posibles dúbidas.	1		
TOTAIS	17	73	90
Total de horas por cuadrimestre			90

6. Avaliación

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
ORDINARIA			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Con avaliación continua)			
Ficha de seguimento	Ficha na que se recollerán as incidencias ocorridas durante a actividade transcorrida na aula (asistencia, participación activa, iniciativas persoais, traballo semanal individual, etc.).	T8, X5, X10, X25, X26, EI1, EI3, EI4, EI10, EM2.	40%
Traballo escrito	Avaliaranse as capacidades de claridade conceptual, síntese, desenvolvemento e asimilación dos contidos tratados na materia a través da presentación dun traballo escrito.	T1, T2, T3, T8, X12, X14, X18, X20, X25, EM2, EM6.	40%
Exposición	Exposición pública do traballo escrito.	T4, T8, X5, X18.	20%
*As faltas de asistencia (3 faltas a clases de Cámara / Conxunto ou 4 faltas no resto das disciplinas) suporán a perda do dereito á avaliación continua. Cando isto aconteza, o profesor/a da disciplina actuará segundo o protocolo aprobado..			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Convocatoria adiantada-Decembro-)			
Traballo escrito	Avaliaranse as capacidades de claridade conceptual, síntese, desenvolvemento e asimilación dos contidos tratados na materia a través da presentación dun traballo escrito.	T1, T2, T3, T8, X12, X14, X18, X20, X25, EM2, EM6.	60%
Exposición	Exposición pública do traballo escrito.	T4, T8, X5, X18.	40%
AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*Para alumnado con perda da Avaliación continua)			
Traballo escrito	Avaliaranse as capacidades de claridade conceptual, síntese, desenvolvemento e asimilación dos contidos tratados na materia a través da presentación dun traballo escrito.	T1, T2, T3, T8, X12, X14, X18, X20, X25, EM2, EM6.	60%
Exposición	Exposición pública do traballo escrito.	T4, T8, X5, X18.	40%
EXTRAORDINARIA			
Traballo escrito	Avaliaranse as capacidades de claridade conceptual, síntese, desenvolvemento e asimilación dos contidos tratados na materia a través da presentación dun traballo escrito.	T1, T2, T3, T8, X12, X14, X18, X20, X25, EM2, EM6.	60%
Exposición	Exposición pública do traballo escrito.	T4, T8, X5, X18.	40%
ERASMUS			
Os/as alumnos/as oficiais que participen en programas de intercambio internacional, deberán aportar unha certificación dos créditos realizados e a cualificación obtida no centro de destino. En caso contrario deberán examinarse dos contidos establecidos para esta materia igual que os restantes alumnos/as oficiais. Si os contidos cursados no centro de destino non se corresponden cos desta programación, o departamento decidirá a forma de avaliar os contidos non realizados ou non superados.			
Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, serán avaliados igual que os alumnos/as oficiais. No caso de non realizar un curso ou semestre completo, recibirán unha avaliación informativa e unha acreditación das horas lectivas realizadas.			

7. Alumnado con necesidades educativas especiais

DESCRICIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
No marco establecido no RD lexislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social, deberanse cumprir as disposicións vixentes en materia de promoción da accesibilidade.	Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.

8. Bibliografía, materiais e documentos

- Albán Laxe, C.. *O saber do pobo: Enciclopedia do traxe, danza e músicas tradicionais*. Vigo: Ed. Xerais, 2003.
- Alonso Romero, F.. «Las almas y las abejas en el rito funerario gallego del abellón», en *Anuario Brigantino*, nº 23 (2000), p.: 75-84.
- Ares Yebra, J.. «Historia de la música en Betanzos (I): las notas de campo de Jesús Bal y Gay sobre las danzas gremiales», en *Anuario Brigantino*, nº 41 (2018), p.: 379-396.
- Bal y Gay, J. e Martínez Torner, E.. *Cancionero Gallego*. Estudo crítico por Carlos Villanueva. A Coruña: Fundación Barrié de la Maza, 2007.
- Bourcier, P.. *Historia de la danza en occidente*. Barcelona: Ed. Blume, 1981.
- Campos Calvo-Sotelo, J.. *Fiesta, identidad y contracultura. Contribuciones al estudio histórico de la gaita en Galicia*. Ed. Diputación de Pontevedra, 2007.
- Carpintero Arias, P.. *Os instrumentos musicais na tradición galega*. Ourense: Ed. Difusora de artes, letras e ideas, 2009.
- Cobos, Serxio. *Bailegrama*. Santiago de Compostela: aCentral Folque, 2018.
- González Pérez, Clodio. *O traxe tradicional galego*. Baiona: Nigratea, 2014.
- Costa Vázquez, L.. «El baile tradicional en Galicia: procesos de folklorización», en *Actas del segundo congreso de la Sociedad Ibérica de Etnomusicología*, Valladolid (1996), p. 83-104.
- Cotilla Quintela, E.. *Bailabén. Manual de aprendizaxe do baile tradicional galego*. Vigo: Ed. do Cumio, 2010.
- Couselo Bouzas, J.. «Los juegos y danzas en las fiestas compostelanas», en *Boletín da Real Academia Galega*, XV, nº 170-171 (1925), p. 44-46.
- Criado, A.A.. «El folclore como instrumento político: los Coros y Danzas de la Sección Femenina», en *Revista Historia Autónoma*, nº 10 (2017), p. 183-196.
- Das Arias Valsa, X.. «Danzas de la península del Morrazo», en *Narria. Estudios de artes y costumbres populares*, nº 77-78 (1997), p. 29-34.
- Díaz, Bruno. *Lembranzas Galegas*. Vigo: Lembranzas Galegas, 2013.
- Fernández Senra, M. e X.. *Danzas gremiais e procesionais da provincia de Ourense*. Vol I. Ourense: Deputación de Ourense, 1999.
- Fernández Senra, M. e X.. *Danzas gremiais e procesionais da provincia de Ourense*. Vol II. Ourense: Deputación de Ourense, 2000.
- Fraguas y Fraguas, A.. *El traje gallego*. A Coruña: Fundación Barrié de la Maza, 1985.
- García Matos, M.. «Viejas canciones y melodías en la música instrumental popular de las danzas procesionales, practicadas en España», en *Artículos y aportaciones breves*, Asociación Cultural Lux Bella 1492, 2012, p. 380-407.
- González Montañés, J.I.. «La Fiesta del Corpus en Vigo en los siglos XVI y XVII», en *Boletín do Instituto de Estudios Vigueses*, nº 10 (2004), p. 119-129.
- González Pérez, C.. «El Corpus en Galicia: Redondela y Ponteareas», en *Narria. Estudios de artes y costumbres populares*, nº 77-78 (1997), p. 47-56.
- González Pérez, C.. *Historia do traxe galego*. Santiago de Compostela: Xunta de Galicia, 2005.
- Inzenga, J.. *Cantos e bailes da Galiza*. Estudo crítico por José Luis do Pico Orjais. 1ª ed. Ourense: Difusora de Letras, Artes e Ideas, 2005.
- Leturia Ibarondo, F.. «Una etnohistoria de las danzas de espadas europeas y sus atribuciones contextuales», en *Serie Antropología Cultural*, nº 19 (2015), p. 27-39.
- Linares, J.. *O baile en Galicia*. Vigo: Ed. Galaxia, 1986.
- López Quintáns, J.. «Emilia Pardo Bazán y la cultura gallega. Edición de "La muiñeira"», en *Madrygal*, nº 17 (2014), p. 47-54.
- Martí, J.. «El folklorismo: análisis de una tradición "pret-a-porter"», en *Anuario musical: Revista de musicología del CSIC*, nº 45 (1990), p. 317-352.
- Martínez del Fresno, B.. «Mujeres, tierra y nación. Las danzas de la Sección Femenina en el mapa político de la España franquista (1939-1952)», en *Discursos y prácticas musicales nacionalistas (1900-1970)* (2012), p. 229-254.
- Martínez San Martín, A.. «Historia e evolución da danza en Galicia», en VV.AA. *Galicia fai dos mil anos. O feito diferencial galego*, II, Santiago de Compostela: Ed. Museo do Pobo Galego, 1998, p. 11-139.
- Moreda, Eva e Cobos, Serxio. *O infinito no pé*. Santiago de Compostela: aCentral Folque, 2021.
- Peón, M.. «Introducción conceptual ó noso folclore e baile tradicional», en *Actas I, II e III Encontros O Son da Memoria*, Santiago de Compostela: Consello da Cultura Galega, 2004, p. 151-158.
- Pérez Varela, A.. «Celebrando el cuerpo de Dios: la puesta en escena de la sociedad gremial en el Corpus Christi compostelano», en *Fastos y ceremonias del barroco iberoamericano*, vol. 9 (2019), p. 307-326.
- Prego, Luis e Cobos, Serxio. *Para cantar e bailar*. Ponte Caldelas: Cumio, 2013.
- Rodríguez Cruz, J.. *Trazos sobre a vestimenta tradicional no surleste de Ourense*. Deputación Provincial de Ourense, 2004.
- Sachs, C.. *Historia universal de la danza*, Bos Aires: Ed. Centurión, 1944.
- Sampedro y Folgar, C.. *Cancionero Musical de Galicia*. Coordinador Carlos Villanueva. A Coruña: Fundación Pedro Barrié de la Maza, 2007.
- San José Lera, J.. «Ludebant coram Deo. Sobre la legitimación de la danza en la fiesta del corpus (siglo XVI)», en *Castilla. Estudios de Literatura*, Vol. 6 (2015), p. 129-158.
- Schneider, M.. *La danza de espadas y la tarantela*. Zaragoza: Institución Fernando el Católico, 2016.
- VV.AA.. *Tempos de festa en Galicia. Tomo I: Entre os Reis e o mes de maio*. Fundación Caixa Galicia, 2006.
- VV.AA.. *Tempos de festa en Galicia. Tomo II: Entre o Corpus e o mes de agosto*. Fundación Caixa Galicia, 2008.
- Virgili Blanquet, M.A.. «Danza y teatro en la celebración de la fiesta del Corpus Christi», en *Cuadernos de arte de la Universidad de Granada*, nº 26 (1995), p. 15-26.

Programación Docente de Danza e Baile tradicional xeral

Ensinanzas Superiores de Música (ensinanzas reguladas polo Decreto 163/2015, do 29 de outubro e 171/2016 do 24 de novembro)

1. Identificación e contextualización:

DISCIPLINA: DANZA E BAILE TRADICIONAL XERAL

ESPECIALIDADE	Musicoloxía								ITINERARIO	Etnomusicoloxía
CARÁCTER	OBRIGATORIA								TIPO DE CLASES	COLECTIVA
DEPARTAMENTO	Musicoloxía								XEFE/A DO DEPARTAMENTO	Luis Costa
CURSOS	1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA	Xiana Teixeira
CUADRIMESTRE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase	2
ETCS/ CUADRIMESTRE		6							Idiomas	
DOCENTES	NOME E APELIDOS				MAIL/TEL/WEB				TITORÍA	
	Xiana Teixeira Rei				xianateixeiro@csmvigo.com				Luns 18:30h a 19:30h	

2. Descritor e competencias

Ver lista e descrición de competencias no anexo II do decreto 163/2015 (DOG do 16 de novembro de 2015)/171/2016

DESCRITOR	Estudo das danzas e bailes tradicionais máis representativos da Península Ibérica como manifestacións e expresións culturais dun pobo.
COÑECEMENTOS PREVIOS	Coñecementos e habilidades adquiridas do cuadrimestre anterior.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS	MTO IV, Danza e baile tradicional de Galicia.
TRANSVERSAIS	T2, T4, T8
XERAIS	X5, X12, X14, X18
ESPECÍFICAS	EM2, EM3, EM5, EM6

3. Obxectivos

DESCRIPCIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
Coñecer a música tradicional a través da danza e valorar esta como expresión cultural do pobo	X12, X14, EM2, EM5
Analizar os aspectos relacionados co mundo da danza e o baile tradicional: as melodías, as coreografías, os traxes, así coma a organoloxía	T2, T4, T8, X18, EM3, EM6
Recoñecer as principais manifestacións musicais danzadas españolas, relacionándoas coas formas e xéneros musicais coñecidos	X5, X12, X14, EM5

4. Contidos

TEMAS	DESCRITOR SUBTEMAS	SESIÓNS
1. A danza e o baile na Península Ibérica.	1.1. Conceptos xerais básicos.	7
	1.2. Diferenzas e clasificación.	8
	1.3. Sistemas de notación.	2
Total de sesións por cuadrimestre		17

5. Metodoloxía e Planificación Docente

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRIPCIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Exposición maxistral e discusión ou posta en práctica: a profesora explicará os conceptos fundamentais apoiándose en diferentes fontes e recursos e realizaranse actividades, debates e postas en común sobre o abordado en cada sesión	13	-	13
Lectura guiada e comentario de fontes: O alumnado, levará a cabo a lectura crítica de diferentes textos propostos pola profesora, os cales serán comentados e levados a debate na aula.	2	20	20
Presentación de traballos: expoñeranse na aula de acordo as indicacións determinadas pola docente para o traballo indicado e serán entregados no prazo establecido.	2	120	120
Propostas prácticas na aula: bailaranse diferentes danzas e bailes da Península Ibérica.	15	-	15
Actividades complementarias: recoméndase a asistencia a todo tipo de actividades sobre a materia impartida: relatorios, congresos, museos...	1	6	8
A asistencia ás aulas do profesorado invitado polo programa ERASMUS+ ten carácter obrigatorio	1		
Titorías: se fora necesario orientarase individualmente ao alumno para a realización do seu traballo e resolveranse as posibles dúbidas.			
TOTAIS	34	146	180
Total de horas por cuadrimestre			180

6. Avaliación			
FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
ORDINARIA			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Con avaliación continua)			
Traballo persoal	Realización e exposición de traballos	T2, T4, T8, X5, X12, X14, X18, EM2, EM3, EM5, EM6	50 %
	Participación activa nas actividades propostas na aula	T2, T4, T8, X5, X12, X14, X18, EM2, EM3, EM5, EM6	50 %
*As faltas de asistencia (3 faltas a clases de Cámara / Conxunto ou 4 faltas no resto das disciplinas) suporán a perda do dereito á avaliación continua. Cando isto aconteza, o profesor/a da disciplina actuará segundo o protocolo aprobado..			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Convocatoria adiantada-Decembro-)			
Exame escrito	Proba escrita	T2, T4, T8, X12, X14, X18, EM2, EM3, EM6	50 %
Exposición en clase	Realización e exposición de traballos persoais	T2, T4, T8, X5, X12, X14, X18, EM2, EM3, EM5, EM6	50 %
AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*Para alumnado con perda da Avaliación continua)			
Exame escrito	Proba escrita	T2, T4, T8, X12, X14, X18, EM2, EM3, EM6	50 %
Exposición en clase	Realización e exposición de traballos persoais	T2, T4, T8, X5, X12, X14, X18, EM2, EM3, EM5, EM6	50 %
EXTRAORDINARIA			
Exame escrito	Proba escrita	T2, T4, T8, X12, X14, X18, EM2, EM3, EM6	50 %
Exposición en clase	Realización e exposición de traballos persoais	T2, T4, T8, X5, X12, X14, X18, EM2, EM3, EM5, EM6	50 %
ERASMUS			
Os/as alumnos/as oficiais que participen en programas de intercambio internacional, deberán aportar unha certificación dos créditos realizados e a cualificación obtida no centro de destino. En caso contrario deberán examinarse dos contidos establecidos para esta materia igual que os restantes alumnos/as oficiais. Si os contidos cursados no centro de destino non se corresponden cos desta programación, o departamento decidirá a forma de avaliar os contidos non realizados ou non superados.			
Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, serán avaliados igual que os alumnos/as oficiais. No caso de non realizar un curso ou semestre completo, recibirán unha avaliación informativa e unha acreditación das horas lectivas realizadas.			
7. Alumnado con necesidades educativas especiais			
DESCRIPCIÓN	CRITERIOS E PAUTAS		
No marco do establecido no Real decreto lexislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social, deberán cumprir as disposicións vixentes en materia de promoción da accesibilidade.	Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.		
8. Bibliografía, materiais e documentos			

PRINCIPAL

Crivillé I Bargalló, Josep. *Historia de la música española, 7. El folklore musical*. Madrid: Alianza, 1983.

COMPLEMENTARIA

Abreu, A.A. *As canções e a música popular. O grupo Folclórico das Lavradeiras da Meadela: Uma história de 80 anos*. Viana do Castelo: União de Freguesias de Viana do Castelo e Meadela e Grupo Folclórico das Lavradeiras da Meadela, 2016.

Albán Laxe, Calixto. *O saber do pobo: Enciclopedia do traxe, danza e música tradicional*. Vigo: Xerais, 2003.

Aguirre Baztán, Ángel, ed. *Historia de la antropología española*. Barcelona: Boixareu Universitaria, 1992.

Blas Vega, Jose y Ríos Ruiz, M. *Diccionario enciclopédico ilustrado del flamenco*. Madrid: Cinterco, 1988.

Cerra, Yolanda. *Bailes y danzas tradicionales en Asturias*. Oviedo: Instituto de Estudios Asturianos, 1991.

Larrea, Arcadio De. "Aspectos de la música popular española". *El folklore Español*, Madrid: Instituto Español de Antropología, 1968.

Martí, Josep. *El folklorismo: Uso y abuso de la tradición*. Barcelona: Ronsel, 1996.

Martínez, Teresa. "Aspectos particulares de las danzas populares españolas". *El folklore español*. Madrid: Instituto Español de Antropología, 1968.

Preciado, Dionisio. *Folklore Español: música, danza y ballet*. Madrid: Studium, 1969.

Rey, Emilio. *Bibliografía de folklore musical español*. Madrid: Sociedad Española de Musicología, 1994.

Rey, Emilio. *Los libros de música tradicional en España*. Madrid: Asociación Española de Documentación Musical, 2001.

Subirá, José. "La música popular en España e islas adyacentes. Folklore Musical Español". *Historia de la Música Española e Hispanoamericana*, 887-936. Barcelona: Salvat, 1953.

Programación docente de: EDICIÓN MUSICAL

Ensinanzas Superiores de Música Título superior de música (ensinanzas reguladas polo Decreto 163/2015 ,do 29 de outubro)

1. Identificación e contextualización**DISCIPLINA EDICIÓN MUSICAL**

ESPECIALIDADE	MUSICOLOXÍA								ITINERARIO	MUSICOLOXÍA H. E ETNOMUSICOLOXÍA
CARÁCTER	B) Obrigatoria								TIPO DE CLASES	Colectiva
DEPARTAMENTO	MUSICOLOXÍA								XEFE/A DO DEPARTAMENTO	LUIS COSTA VÁZQUEZ
CURSOS	1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA	EMILIO LEDE
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase	4
ETCS/ CUADRIMESTRE						6			Observacións	
DOCENTE	NOME E APELIDOS				MAIL/TEL/WEB				TITORÍA	
	Emilio Lede				emilio_lede@csmvigo.com				Martes 11-12h	

2. Descriptor e competencias

Ver lista e descrición de competencias no anexo II do decreto 163/2015 (DOG do 16 de novembro de 2015)/171/2016

DESCRITOR	A musicoloxía e a edición musical: o texto escrito como obxecto final do traballo científico. Estrutura formal do traballo científico: referencias bibliográficas, sistema de citación, aparato crítico, etc. Localización, revisión, descrición e transcrición das fontes para a edición musical. Diferentes tipos de edición e a súa evolución. Coñecemento das ferramentas informáticas necesarias para a edición de música e texto.
COÑECIMENTOS PREVIOS	Os requiridos na proba de acceso ao grao superior, e para cuadrimestres diferentes ao primeiro, coñecementos e habilidades adquiridas do cuadrimestre anterior.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS	Notacións históricas, Sistemas de notación e transcrición
TRANSVERSAIS	T1, T3, T4, T12, T13, T15
XERAIS	X3, X5, X18, X24
ESPECÍFICAS	EM5, EM8

3. Obxectivos

DESCRIPCIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
1. Considerar o texto editado como obxecto final do traballo científico.	T1, T3, T4, X3, X5, EM5
2. Estructurar formalmente o traballo científico: referencias bibliográficas, sistema de citación, aparato crítico, etc.	T1, T3, T5, X3, EM3, EM5
3. Localizar, revisar, describir e transcribir as fontes para a edición musical.	T1, T2, T4, X3, EM5
4. Coñecer diferentes tipos de edición e a súa evolución.	T2, X1, X3, EM5
5. Coñecer as ferramentas informáticas necesarias para a edición de música e texto.	T4, X3, X5, EM5

4. Contidos

TEMAS	DESCRITOR SUBTEMAS	SESIÓNS
1. O labor do editor	1.1. Historia e método editorial. 1.2. Obra e texto. 1.3. Semiótica e notación musical.	2
2. A fonte musical	2.1. Fonte e texto. 2.2. Fontes e historia. 2.3. Exame e descrición. 2.4. Transcrición.	6
3. Fontes musicais e filiación estemática	3.1. Erro común. 3.2. Filiación. 3.3. Alteracións e contaminacións. 3.4. Resultados do método e a súa aplicación.	4
4. A fixación do texto	4.1. Fontes directamente relacionadas co compositor. 4.2. Fontes non asociadas directamente ao compositor. 4.3. A aplicación da filiación estemática. 4.4. Edicións facsimilares. 4.5. Edicións diplomáticas. 4.6. Edicións interpretativas. 4.7. Edicións críticas. 4.8. Aparato, comentario e apéndices.	5
Total de sesións por cuadrimestre		17

5. Metodoloxía e planificación docente

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRIPCIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Exposición por parte do profesor dos contidos teóricos da materia e aplicación dos devanditos contidos a exemplos prácticos	6	14	20
Edición a partires de fontes primarias e entrega dos traballos dentro do prazo establecido	48	78	126
Análise e crítica de edicións publicadas	8	20	28
Actividades de avaliación	4		4

Titorías	2		2
	68	112	180

6. Avaliación

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
ORDINARIA			
AVALIACIÓN ORDINARIA (con avaliación continua, tanto se a docencia é presencial como semipresencial ou telemática)			
Traballo persoal	Realización dos traballos propostos	Todas	80 %
Proba escrita	Amosar o coñecemento dos contidos da materia nunha proba escrita	Todas	20%
*As faltas de asistencia (3 faltas a clases de Cámara / Conxunto ou 4 faltas no resto das disciplinas) suporán a perda do dereito á avaliación continua. Cando isto aconteza, o profesor/a da disciplina actuará segundo o protocolo aprobado..			
AVALIACIÓN ORDINARIA (convocatoria adiantada de decembro, tanto se a docencia é presencial como semipresencial ou telemática)			
Traballo persoal	Realización dos traballos propostos	Todas	80 %
Exame escrito	Proba teórico-práctica		20 %
AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*para alumnado con perda da avaliación continua)			
Traballo persoal	Realización dos traballos propostos	Todas	100 %
EXTRAORDINARIA			
Traballo persoal	Realización dos traballos propostos	Todas	100 %
ERASMUS			
Os/as alumnos/as oficiais que participen en programas de intercambio internacional, deberán aportar unha certificación dos créditos realizados e a cualificación obtida no centro de destino. En caso contrario deberán examinarse dos contidos establecidos para esta materia igual que os restantes alumnos/as oficiais. Se os contidos cursados no centro de destino non se corresponden cos desta programación, o departamento decidirá a forma de avaliar os contidos non realizados ou non superados.			
Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, serán avaliados igual que os alumnos/as oficiais. No caso de non realizar un curso ou semestre completo, recibirán unha avaliación informativa e unha acreditación das horas lectivas realizadas.			

7. Alumnado con necesidades educativas especiais

DESCRIPCIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
No marco do establecido no Real decreto lexislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social, deberanse cumprir as disposicións vixentes en materia de promoción da accesibilidade.	Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.

8. Bibliografía, materiais e documentos

BENT, Margaret (1994). "Editing Music: The Dilemma of Translation", Early Music 22, pp. 373-392
 BROWN, Howard Mayer (1980). "Editing", en SADIE, Stanley (ed.). The New Grove Dictionary of Music and Musicians, 1ª edición, vol. 5, pp. 839-848, Londres: Macmillan Publishers Limited
 CALDWELL, John (1985). Editing Early Music, Early Music Series, 5, Oxford: Oxford University Press
 GRIER, James (2008). La edición crítica de música: historia, método y práctica, Madrid: Ediciones Akal

Programación Docente de FONTES PARA A HISTORIA DA MÚSICA

Ensinanzas Superiores de Música (ensinanzas reguladas polo Decreto 163/2015, do 29 de outubro)

1. Identificación e contextualización

DISCIPLINA FONTES PARA A HISTORIA DA MÚSICA

ESPECIALIDADE	MUSICOLOXÍA								ITINERARIO	MUSICOLOXÍA HISTÓRICA
CARÁCTER	B) OBRIGATORIA								TIPO DE CLASES	Colectiva
DEPARTAMENTO	MUSICOLOXÍA								XEFE/A DO DEPARTAMENTO	LUIS COSTA
CURSOS	1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA	Roberto Relova Quinteiro
CUADRIMESTRE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase	4
ETCS/ CUADRIMESTRE			6						Observacións	
DOCENTES	NOME E APELIDOS				MAIL/TEL/WEB				TITORÍA	
	Roberto Relova Quinteiro				robertorelova@csmvigo.com				A concertar	

2. Descritor e competencias

DESCRITOR	Concepto e tipoloxías de fontes. Descrición e manexo dos testemuños. Coñecemento e aplicación das diferentes fontes da historia da música (organoloxía, iconografía, fonografía, impresos, manuscritos, etc.)
COÑECEMENTOS PREVIOS	Os requeridos na proba de acceso ao grao superior, e para cuadrimestres diferentes ao primeiro, coñecementos e habilidades adquiridas do cuadrimestre anterior.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS	Codicoloxía, paleografía e diplomática, Edición musical.
TRANSVERSAIS	T2, T3, T4, T5, T11, T16, T17
XERAIS	X1, X4, X10, X11, X12, X14, X15, X16, X17, X18, X26
ESPECÍFICAS	EM2, EM7

3. Obxectivos

DESCRCIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
Coñecer os tipos de fontes precisas para a investigación musical, as súas tipoloxías, naturezas, clasificacións e destinatarios.	T16, T17, X1, X4, X11
Desenvolver criterios de selección da información, empregando as TIC, obras de consulta en diferentes idiomas, soportes diversos, relacións persoais, etc.	T2, T4, T5, X4, X11, X12, X14, X15, X16, EM7
Argumentar de forma coherente e razonada sobre a oportunidade do emprego de diversas fontes en ámbitos concretos de investigación	T11, X10, X17, X18, X26
Aplicar as fontes coñecidas en diferentes contextos de investigación, realizadas tanto de xeito individual como grupal.	T2, T3, X1, X18, X26, EM2
Aproximarse aos traballos de investigación empregando un número destacado de fontes de diversa tipoloxía	T2, T17, X11, X18, EM7.

4. Contidos

TEMAS	DESCRITOR SUBTEMAS	SESIÓNS
I Introducción ás fontes	Definición de fonte. Tipos de fontes	3
II Fontes escritas	Manuscritos e impresos. Tratados teóricos, historias e manuais de música, documentación de arquivo, obras relixiosas e litúrxicas, obras literarias de diversa índole, estéticas, etc.	4
III Fontes musicais	Autógrafos, apógrafos, manuscritos, esbozos, borradores, guiños, probas de edición, edicións ou material de execución con alteracións autógrafas, edicións.	4
IV Fontes fonográficas. Fontes orais	Mecánicas, gravadas, etc. Testemuñas vivas ou gravadas.	3
V Fontes organolóxicas e iconográficas	Escultura, pintura, artes gráficas, decoración con instrumentos musicais, etc.	3
Total de sesións por cuatrimestre:		17

5. Metodoloxía e Planificación Docente

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS
Exposición maxistral. Exposición por parte do profesor dos contidos teóricos da materia e aplicación dos mesmos en exemplos concretos.	22	
Lectura guiada e comentario de fontes	28	
Traballos individuais. Lectura e transcripción de fontes históricas, entrega dos traballos dentro do prazo establecido.	18	112
Total de sesións por cuatrimestre:		180

6. Avaliación

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
ORDINARIA			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Con avaliación continua)			
Traballos individuais	Entrega de traballos individuais seguindo as pautas e os prazos establecidos	T2, T3, T4, T5, T11, T16, T17, X1, X4, X10, X11, X12, X14, X15, X16, X17, X18, X26, EM2, EM7	100%
*As faltas de asistencia (3 faltas a clases de Cámara / Conxunto ou 4 faltas no resto das disciplinas) suporán a perda do dereito á avaliación continua. Cando isto aconteza, o profesor/a da disciplina actuará segundo o protocolo aprobado..			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Convocatoria adiantada a decembro)			
Traballos individuais	Entrega de traballos individuais seguindo as pautas e os prazos establecidos	T2, T3, T4, T5, T11, T16, T17, X1, X4, X10, X11, X12, X14, X15, X16, X17, X18, X26, EM2, EM7	100%
AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*para alumnado con perda da avaliación continua)			
Traballos individuais	Entrega de traballos individuais seguindo as pautas e os prazos establecidos	T2, T3, T4, T5, T11, T16, T17, X1, X4, X10, X11, X12, X14, X15, X16, X17, X18, X26, EM2, EM7	50%
Exame escrito	Realización dun exame escrito sobre os contidos teóricos da materia	T1, T2, X1, X10, X12, X14, X15, X16, X17, X18, X26, EM2, EM7	50%

EXTRAORDINARIA			
Traballos individuais	Entrega de traballos individuais seguindo as pautas e os prazos establecidos	T2, T3, T4, T5, T11, T16, T17, X1, X4, X10, X11, X12, X14, X15, X16, X17, X18, X26, EM2, EM7	50%
Exame escrito	Realización dun exame escrito sobre os contidos teóricos da materia	T1, T2, X1, X10, X12, X14, X15, X16, X17, X18, X26, EM2, EM7	50%

ERASMUS			
Os/as alumnos/as oficiais que participen en programas de intercambio internacional, deberán aportar unha certificación dos créditos realizados e a cualificación obtida no centro de destino. En caso contrario deberán examinarse dos contidos establecidos para esta materia igual que os restantes alumnos/as oficiais. Si os contidos cursados no centro de destino non se corresponden cos desta programación, o departamento decidirá a forma de avaliar os contidos non realizados ou non superados.			
Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, serán avaliados igual que os alumnos/as oficiais. No caso de non realizar un curso ou semestre completo, recibirán unha avaliación informativa e unha acreditación das horas lectivas realizadas.			

7. Alumnado con necesidades educativas especiais

DESCRIPCIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
No marco do establecido no Real decreto lexislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social, deberánse cumprir as disposicións vixentes en materia de promoción da accesibilidade.	Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.

8. Bibliografía, materiais e documentos

Aróstegui, Julio. La investigación histórica: teoría y método. 2ª edición. Barcelona: Crítica, 2001.

Rodríguez Suso, Carmen. Prontuario de Musicología. Música, sonido, sociedad. Barcelona: Clivis, 2002.

Wathey, Andrew. "Musicology, Archives and Historiography", en Barbara Haggh, Frank Daelemans y André Vanrie (eds.) Musicology and Archival Research .Brussels: Archives et Bibliothèques de Belgique, 1994, 3-26.

Programación Docente de FUNDAMENTOS DE TRANSCRIPCIÓN APLICADA

Ensinanzas Superiores de Música (ensinanzas reguladas polo Decreto 163/2015, do 29 de outubro)

1. Identificación e contextualización

DISCIPLINA

ESPECIALIDADE	INTERPRETACIÓN							ITINERARIO	IMTP
CARÁCTER	C) OBRIGATORIA ESPECÍFICA							TIPO DE CLASES	Colectiva
DEPARTAMENTO	MUSICOLOXÍA							XEFE/A DO DEPARTAMENTO	LUÍS COSTA VÁZQUEZ
CURSOS	1.º curso	2.º curso		3.º curso		4.º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA	Iván Abal Pulleiro
CUADRIMESTRE	I	II	III	IV	V	VI	VII	Horas de clase	2
ETCS/ CUADRIMESTRE		3						Observacións	
DOCENTES	NOME E APELIDOS				MAIL/TEL/WEB				TITORÍA
	IVÁN ABAL PULLEIRO				ivan_abal@csmvigo.com				XOVES DE 15:00 A 16:00

2. Descritor e competencias

Ver lista e descrición de competencias no anexo II do decreto 163/2015 (DOG do 16 de novembro de 2015)/171/2016

DESCRITOR	Desenvolvemento dunha formación específica orientada á transcripción e preparación do estudo da música vocal e instrumental a través de ferramentas informáticas e bibliográficas.
COÑECEMENTOS PREVIOS	Requírese estar matriculado no curso correspondente.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS	
TRANSVERSAIS	T1, T3, T4, T7, T14, T16
XERAIS	X1, X3, X4, X5, X11, X18, X23
ESPECÍFICAS	EM1

3. Obxectivos

DESCRIPCIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
1. Coñecer exemplos de música tradicional galega vocal e instrumental.	T1, T14, T16, X1, X3, X4, X11, X23
2. Interpretar a grafía musical das transcripcións de música tradicional galega.	T1, T3, T4, T14, T16, X1, X3, X4, X5, X18, EM1
3. Coñecer os criterios da transcripción da música tradicional.	T1, T14, T16, X1, X3, X4, X5, X18,

4. Contidos

TEMAS	DESCRITOR SUBTEMAS	SESIÓNS
1. Introducción	1.1. Sistemas e normas de transcripción	2
2. Transcripción de música tradicional galega	2.1 Transcripción de música instrumental. 2.2 Transcripción de música vocal. 2.3. Transcripción de música vocal-instrumental.	15
Total de sesións por cuadrimestre		17

5. Metodoloxía e Planificación Docente

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRIPCIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Actividades introdutorias. Tratan de comprobar os coñecementos previos do alumnado	2		2
Audicións, práctica instrumental, exposición de traballos e pescuda de información: Estudo e práctica do alumno a partir das explicacións do profesor e da súa investigación persoal. Audicións. Prácticas de transcripción. Entrega por parte do alumnado dos traballos esixidos para superar a materia.	30	56	86
Probas de avaliación	2		2
Total de sesións por cuadrimestre			90

6. Avaliación

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
ORDINARIA			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Con avaliación continua)			
Traballo persoal	Traballos realizados ao longo do curso.	T1, T3, T4, T14, T16, X1, X3, X4, X5, X11, X18, X23, EM1	100%
*As faltas de asistencia (3 faltas a clases de Cámara / Conxunto ou 4 faltas no resto das disciplinas) suporán a perda do dereito á avaliación continua. Cando isto aconteza, o profesor/a da disciplina actuará segundo o protocolo aprobado..			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Convocatoria adiantada-Decembro-)			
Traballo persoal	Traballos realizados ao longo do curso.	T1, T3, T4, T14, T16, X1, X3, X4, X5, X11, X18, X23, EM1	100%
AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*Para alumnado con perda da Avaliación continua)			
Exame escrito	Proba escrita obxectiva que versará sobre aspectos contemplados no programa	T1, T3, T4, T7, T14, T16, X1, X3, X4, X5, X11, X18, X23, EM1	60%
Traballos individuais	Presentación dos traballos non realizados ao longo do curso e daqueles con valoración negativa.	T1, T3, T4, T7, T14, T16, X1, X3, X4, X5, X11, X18, X23, EM1	40%
EXTRAORDINARIA			
Exame escrito	Proba escrita obxectiva que versará sobre aspectos contemplados no programa	T1, T3, T4, T7, T14, T16, X1, X3, X4, X5, X11, X18, X23, EM1	60%
Traballos individuais	Presentación dos traballos non realizados ao longo do curso e daqueles con valoración negativa.	T1, T3, T4, T7, T14, T16, X1, X3, X4, X5, X11, X18, X23, EM1	40%
ERASMUS			
Os/as alumnos/as oficiais que participen en programas de intercambio internacional, deberán aportar unha certificación dos créditos realizados e a cualificación obtida no centro de destino. En caso contrario deberán examinarse dos contidos establecidos para esta materia igual que os restantes alumnos/as oficiais. Si os contidos cursados no centro de destino non se corresponden cos desta programación, o departamento decidirá a forma de avaliar os contidos non realizados ou non superados.			
Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, serán avaliados igual que os alumnos/as oficiais. No caso de non realizar un curso ou semestre completo, recibirán unha avaliación informativa e unha acreditación das horas lectivas realizadas.			

7. Alumnado con necesidades educativas especiais

DESCRIPCIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
No marco do establecido no Real decreto lexislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social, deberán cumprir as disposicións vixentes en materia de promoción da accesibilidade.	Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.

8. Bibliografía, materiais e documentos

Calle, José Luís. *Aires da Terra, La poesía musical de Galicia*. Madrid: José Luís Calle García, 1993.
 Inzenga, José. *Cantos y bailes populares de España*. Madrid, 1888.
 Martínez Torner, Eduardo e Bal y Gay, Jesús. *Cancionero Gallego*. A Coruña: Fundación Pedro Barrié de la Maza, 2007.
 Pérez Lorenzo, Miguel. *Moxenas, a memoria do son. Vida e obra dun gaitero*. Vigo: Ed. Cumio, 2004.
 Rivas Cruz, Xosé Luis e Baldomero Iglesias Dobarrio. *Cantos, coplas e Romances de Cego*. Lugo: Ophiusa Ensino, 1998.
 Rivas Cruz, Xosé Luis e Baldomero Iglesias Dobarrio. *Cantos, coplas e Romances de Cego (II)*. Lugo: Ophiusa Ensino, 1999.
 Sampedro y Folgar, Casto. *Cancionero musical de Galicia*. A Coruña: Fundación Pedro Barrié de la Maza, 2007.
 Schubarth, Dorothe. *Cancionero popular galego*. A Coruña: Fundación Pedro Barrié de la Maza.

Discografía/coleccións:

APOI (Museo do Pobo Galego)
 Colección A Tiracolo (Editorial Ouvirmos)
 Colección Os Nossos Gaiteros (Editorial Cumio)
 Colección Tradición Oral Música (Editorial Canela)

Programación Docente de HISTORIA DA MÚSICA GALEGA I-II

Ensinanzas Artísticas Superiores de Música (ensinanzas reguladas polo Decreto 163/2015, do 29 de outubro e 171/2016, do 24 de novembro)

1. Identificación e contextualización

DISCIPLINA HISTORIA DA MÚSICA GALEGA I-II

ESPECIALIDADE	MUSICOLOXÍA e INTERPRETACIÓN								ITINERARIO	HISTÓRICO E IMTP	
CARÁCTER	B) Obrigatoria								TIPO DE CLASES	Colectiva	
DEPARTAMENTO	MUSICOLOXÍA								XEFE/A DO DEPARTAMENTO	Luis Costa Vázquez	
CURSOS	1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA	Julio Alonso Monteagudo	
CUADRIMESTRE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase	2	
ETCS/ CUADRIMESTRE					3	3			Idiomas	Galego	
DOCENTES	NOME E APELIDOS					MAIL/TEL/WEB				TITORÍA	
	Julio Alonso Monteagudo					julicalonso@csmvigo.com				Mércores de 13:00 a 14:00 (1º cuatrimestre) Xoves de 11:00 a 12:00 (2º cuatrimestre)	

2. Descritor e competencias

Ver lista e descrición de competencias no anexo II do decreto 163/2015 (DOG do 16 de novembro de 2015)/171/2016

DESCRITOR	Coñecementos fundamentais do feito musical en relación coa cultura galega, desde unha perspectiva histórica e sistemática. Análise e interpretación dos contextos sociais, artísticos e culturais nos que se produce o feito musical en Galicia. Aproveitamento e integración dos coñecementos na investigación e interpretación de cara a unha comprensión global do fenómeno da práctica musical do repertorio da música de Galicia.
COÑECEMENTOS PREVIOS	Coñecementos e habilidades adquiridas do cuatrimestre anterior.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS	
TRANSVERSAIS	T1, T2, T8, T16, T17
XERAIS	X10, X11, X12, X14, X16
ESPECÍFICAS	EI2, EI6, EM2, EM6, EM7, EM8

3. Obxectivos

DESCRIPCIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
Promover unha reflexión crítica sobre o coñecemento histórico, as súas potencialidades e os seus límites.	T2, T8, X10, EI6, EM8
Contextualizar os procesos históricos no seu medio social e cultural, dende a Antigüidade ata a actualidade.	T2, T16, X14, X16, EM2
Adquirir os coñecementos básicos para a análise e comprensión da realidade social en cada período histórico.	X12, X16, EM7
Ler, analizar e interpretar textos e fontes, como base da contextualización histórica da música galega.	T1, T2, T8
Capacitar ao alumnado para a práctica profesional, como instrumentista, a través dun maior coñecemento da historia da música galega.	T17, X11, EM7, EI2, EM6, EM8
Coñecer a produción musical en Galicia: xéneros, autores, estilos, tendencias, etc.	T2, T16, X11, X12, EM2
Adquirir unha perspectiva global sobre a produción e o consumo de música en Galicia no período estudado.	T2, T8, T17, X16, EM7
Valorar e coñecer as interaccións entre a produción culta e a tradición oral e popular.	T2, X12, X14, EM7

4. Contidos

TEMAS	DESCRITOR SUBTEMAS	SESIÓNS
I	INTRODUCCIÓN	1
	ANTIGÜIDADE E IDADE MEDIA	4
	RENACEMENTO	4
	BARROCO	4
	CLASICISMO.	4
II	SÉCULO XIX	10
	A RECUPERACIÓN DO FOLCLORE. FINAIS DO S. XIX E PRINCIPIOS DO XXI	3
	SÉCULO XX	3

	plural e as novas relecturas do pasado	
A PRODUCCIÓN ACTUAL	Tendencias e vangardas	1
Total de sesións por cuadrimestre		17+17

5. Metodoloxía e Planificación Docente

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Exposición maxistral	22	30	52
Lectura guiada de fontes	4	20	24
Audicións	4	6	10
Titorías	2		2
Actividades da avaliación	2		2
Total de horas por cuadrimestre			90

6. Avaliación

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
ORDINARIA			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Con avaliación continua)			
Asistencia e participación	Asistencia activa, participando nas actividades prácticas, comentario e debate.	T1, T2, T8, T17, X10, X11, X12, X14, EI6, EM7	20%
Traballo persoal	Traballos realizados ao longo do curso.	T1, T2, T8, T16, X10, X16, EI2, EM6, EM7, EM8	20%
Exame escrito	Proba escrita obxectiva que versará sobre aspectos contemplados no programa.	T2, T8, X10, X12, X16, EM2, EM8	60%

*As faltas de asistencia (3 faltas a clases de Cámara / Conxunto ou 4 faltas no resto das disciplinas) suporán a perda do dereito á avaliación continua. Cando isto aconteza, o profesor/a da disciplina actuará segundo o protocolo aprobado..

AVALIACIÓN ORDINARIA (Convocatoria adiantada-Decembro-)			
Exame escrito	Proba escrita obxectiva que versará sobre aspectos contemplados no programa.	T2, T8, X10, X11, X12, X14, EM2, EI6, EM7, EM8	80%
Traballo persoal	Presentación dun traballo individual centrado nos contidos da materia.	T1, T2, T8, T16, T17, X10, X16, EI2, EM6, EM7, EM8	20%

AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*Para alumnado con perda da Avaliación continua)			
Exame escrito	Proba escrita obxectiva que versará sobre aspectos contemplados no programa.	T2, T8, X10, X11, X12, X14, EM2, EI6, EM7, EM8	80%
Traballo persoal	Presentación dun traballo individual centrado nos contidos da materia.	T1, T2, T8, T16, T17, X10, X16, EI2, EM6, EM7, EM8	20%

EXTRAORDINARIA			
Exame escrito	Proba escrita obxectiva que versará sobre aspectos contemplados no programa.	T2, T8, X10, X11, X12, X14, EM2, EI6, EM7, EM8	80%
Traballo persoal	Presentación dun traballo individual centrado nos contidos da materia.	T1, T2, T8, T16, T17, X10, X16, EI2, EM6, EM7, EM8	20%

ERASMUS			
Os/as alumnos/as oficiais que participen en programas de intercambio internacional, deberán aportar unha certificación dos créditos realizados e a cualificación obtida no centro de destino. En caso contrario deberán examinarse dos contidos establecidos para esta materia igual que os restantes alumnos/as oficiais. Si os contidos cursados no centro de destino non se corresponden cos desta programación, o departamento decidirá a forma de avaliar os contidos non realizados ou non superados.			
Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, serán avaliados igual que os alumnos/as oficiais. No caso de non realizar un curso ou semestre completo, recibirán unha avaliación informativa e unha acreditación das horas lectivas realizadas.			

7. Alumnado con necesidades educativas especiais

DESCRICIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
No marco do establecido no Real decreto lexislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con	Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.

discapacidade e da súa inclusión social, deberánse cumprir as disposicións vixentes en materia de promoción da accesibilidade.

8. Bibliografía, materiais e documentos

REFERENCIAS BÁSICAS

LOPEZ COBAS, L. *Historia da Música Galega*. Sarria: Ouvirmos, 2013.

REFERENCIAS COMPLEMENTARIAS

ALÉN, M. Pilar. *Historia da música galega. Cantos, cantigas e cánticos*. Vigo: Edicións A Nosa Terra, 1997.

COSTA, Luis. "La formación del pensamiento Musical nacionalista en Galicia hasta 1936". Tesis doctoral. Universidad de Santiago, 1999.

GARBAYO, F. Javier. "Historiografía musical de las catedrales gallegas: más de un siglo de aportaciones y alguna acotación de futuro". *Semata. Ciencias Sociais e humanidades*, 22 (2011).

LÓPEZ-CALO, José. "La Música de Galicia", en *Galicia Eterna. IV*. Barcelona: Nauta, 1981.

LÓPEZ-CALO, José. *La música medieval en Galicia*. A Coruña: Fundación Barrié de la Maza, 1982.

VILLANUEVA, Carlos. *Los Villancicos gallegos*. A Coruña: Fundación Barrié, 1994.

VILLANUEVA, Carlos, ed. *Actas de 'O feito diferenza Galego na Música'*, vol. 2. Santiago de Compostela: Museo do Pobo Galego, 1998.

VILLANUEVA, Carlos, ed. *El Pórtico de la Gloria. Música, Arte y Pensamiento*. Santiago de Compostela: Universidade de Santiago, 2011.

Programación Docente de HISTORIA DA MÚSICA IBEROAMERICANA I-II

Ensinanzas Superiores de Música (ensinanzas reguladas polo Decreto 163/2015, do 29 de outubro)

1. Identificación e contextualización

DISCIPLINA HISTORIA DA MÚSICA IBEROAMERICANA I-II

ESPECIALIDADE	MUSICOLOXÍA				ITINERARIO	HISTÓRICA	
CARÁCTER	B) Obrigatoria				TIPO DE CLASES	Colectiva	
DEPARTAMENTO	MUSICOLOXÍA				XEFE/A DO DEPARTAMENTO	Luis Costa Vázquez	
CURSOS	1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso
CUADRIMESTRE	I	II	III	IV	V	VI	VII
ETCS/ CUADRIMESTRE					3	3	
DOCENTES	NOME E APELIDOS				MAIL/TEL/WEB		TITORÍA
	Luis Costa Vázquez				luiscosta@csmvigo.com		

2. Descritor e competencias

Ver lista e descrición de competencias no anexo II do decreto 163/2015 (DOG do 16 de novembro de 2015)/171/2016

DESCRITOR	Coñecemento dos movementos e tendencias fundamentais da historia da música na Península Ibérica e Iberoamérica, a partir da análise, audición e comentario do texto literario e/ou musical, con atención aos aspectos estilísticos, históricos e expresivos da tradición musical, e ao seu contexto cultural e social. Comprensión da concepción do relato histórico tradicional como unha historia do estilo musical. As tradicións musicais singulares destes espazos xeográficos e as súas derivacións.
COÑECEMENTOS PREVIOS	Coñecementos e habilidades adquiridas do cuadrimestre anterior.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS	
TRANSVERSAIS	T2, T3, T4, T5, T11, T16, T17
XERAIS	X1, X4, X10, X11, X12, X14, X15, X16, X17, X18, X26
ESPECÍFICAS	EM2, EM7

3. Obxectivos

DESCRIPCIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
Valorar o papel da música no desenvolvemento cultural e artístico da sociedade en cada momento.	T-11, X-12, X-14, X-16, E-7
Captar, a través do análise e da audición, as características da música de cada período estudado, co fin de entender a súa evolución e situar as obras musicais no tempo.	T-2, X-25, E-1, E-3
Valorar a importancia da música nas sociedades humanas, a través do coñecemento das relacións establecidas ao longo da historia entre a música e o resto das artes, o pensamento e a literatura, así como dos feitos históricos e os movementos socioculturais máis destacados de cada época.	T-4, T-16, T-17, X-5, E-2, E-7
Desenvolver certo grao de autonomía persoal á hora de empregar as ferramentas de investigación propias da musicoloxía, aplicándoas de xeito autónomo ao estudo da música empregando un vocabulario axeitado e respectando as opinións alleas.	T-11, X-26, E-2, E-7
Valorar os procesos de integración e desenvolvemento da cultura musical en América Latina e o Caribe e o seu incidencia en xéneros e autores.	T-11, X-26, E-2, E-7
Caracterizar as particularidades das institucións, o ensino, a difusión da música e os principais discursos sobre a creación latinoamericana.	T-11, X-26, E-2, E-7
Determinar a importancia da música popular latinoamericana na difusión e consumo e o seu incidencia na industria cultural.	T-11, X-12, X-14, X-16, E-7
Coñecer as principais fontes bibliográficas para o estudo da cultura musical latinoamericana.	T-11, X-12, X-14, X-16, E-7

4. Contidos

TEMAS	DESCRITOR SUBTEMAS	SESIÓNS
A música na pensínsula ibérica S.XV-XVII	Características principais do Renacemento e Barrroco. Estado da cuestión.	4
A música colonial	1. Panorama xeral: organización política e eclesiástica. Liñas esenciais da evolución histórica. 2. Cidades de criollos: Caracterización das cidades e as súas institucións musicais. Principais centros. Importancia da música no ámbito relixioso. A contorna civil. Liñas esenciais da evolución estilística 3. Doutrinas de indios: Caracterización de pobos, misións e reducións. As súas institucións musicais. 4. Investigacións actuais..	6
Nación e nacionalidade en Latinoamérica no século XIX. Reflexo na música.	1. As independencia e as súas particularidades. Nación e identidade na canción e os bailes criollos. 2. Caracterización estilística do século XIX latinoamericano. Romanticismo e nacionalismo. 3. O salón e as institucións musicais. A música instrumental. O repertorio pianístico e a canción. 4. O teatro musical: bufos, ópera e zarzuela. 5. O ensino e a difusión da música. 6. Investigacións actuais.	7
O cambio de século (XIX-XX). Semellanzas e contrastes. As guerras mundiais e os conflitos rexionais.	1. Identidade, modernidad e vangardía. Áreas de creación e compositores relevantes. Desenvolvemento do movemento sinfónico, camerístico e coral Primeiros indicios de experimentación.	8

	2. Os discursos sobre o nacional. Nacionalismo e universalismo. Música e política. O Panamericanismo. 3. O teatro musical. Ópera, zarzuela, as revistas musicais e o cabaret. 4. As institucións: orquestas, coros, centros de ensino, publicacións periódicas e festivales. 5. A música popular O desenvolvemento dos medios de difusión. Comercialización e consumo da música. 6. Ascenso da musicología latinoamericana.	
Experimentación e vangardias na segunda metade do século XX. O século XXI. Coincidencia temporal de diferentes linguaxes musicais. Interrelación e fusión. A música popular profesional e os medios.	1. Vanguardia, experimentación e "ismos" na segunda metade do século XX. A recuperación do público de concerto trala experimentación. Coincidencia e contraposición de linguaxes. Áreas de creación e compositores relevantes. 2. As institucións musicais. O ensino da música. 3. A música popular A nova canción latinoamericana. Influencias do rock e o pop. A música tropical e a salsa. Relación e fusión. Comercialización e consumo da música. 4. Musicología, etnomusicología e musicología popular. Investigacións actuais.	9
Actividades de avaliación ordinaria		
Total de sesións por cuatrimestre		17+17

5. Metodoloxía e Planificación Docente

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Exposición maxistral	24	34	60
Exposición e debate de traballos	4	26	30
Actividades de avaliación	0		
Titorías	2		2
	30	60	90
Total de horas por cuatrimestre			90

6. Avaliación

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
ORDINARIA			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Con avaliación continua)			
Asistencia e participación	Asistir a clase dun xeito activo, participando nas actividades prácticas, comentario e debate de fontes	T2, T3, T4, T5, T11, T16, T17, X1, X4, X10, X11, X12, X14, X15, X16, X17, X18, X26, EM2, EM7	50%
Presentación escrita e oral de un traballo individual	Valórase: orixinalidade, manexo de fontes, elaboración da información, capacidade de análise musical, capacidade de redacción, elaboración da presentación, dominio dos contidos na presentación oral, resposta ás preguntas formuladas na presentación.		50%

*As faltas de asistencia (3 faltas a clases de Cámara / Conxunto ou 4 faltas no resto das disciplinas) suporán a perda do dereito á avaliación continua. Cando isto aconteza, o profesor/a da disciplina actuará segundo o protocolo aprobado..

AVALIACIÓN ORDINARIA (Convocatoria adiñatada-Decembro-)			
Ibidem avaliación ordinaria			
AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*Para alumnado con perda da Avaliación continua)			
Exame escrito	Amosar o coñecemento dos contidos da materia nunha proba escrita obxectiva	T2, T3, T4, T5, T11, T16, T17, X1, X4, X10, X11, X12, X14, X15, X16, X17, X18, X26, EM2, EM7	70%
Traballo persoal	Presentación escrita e oral dun estudo de caso a acordar co docente		30%

EXTRAORDINARIA

Ibidem avaliación alternativa

ERASMUS

Os/as alumnos/as oficiais que participen en programas de intercambio internacional, deberán aportar unha certificación dos créditos realizados e a cualificación obtida no centro de destino. En caso contrario deberán examinarse dos contidos establecidos para esta materia igual que os restantes alumnos/as oficiais. Si os contidos cursados no centro de destino non se corresponden cos desta programación, o departamento decidirá a forma de avaliar os contidos non realizados ou non superados.

Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, serán avaliados igual que os alumnos/as oficiais. No caso de non realizar un curso ou semestre completo, recibirán unha avaliación informativa e unha acreditación das horas lectivas realizadas.

7. Alumnado con necesidades educativas especiais

DESCRICIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
No marco do establecido no Real decreto lexislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social, deberán cumprir as disposicións vixentes en materia de promoción da accesibilidade.	Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.

8. Bibliografía, materiais e documentos

REFERENCIAS BÁSICAS

Béahgue, Gerard: La música en América Latina, Caracas, Monte Ávila Editores, 1983.

Bolaños, César: La música en el Perú, Lima, Patronato Popular y Porvenir Pro-Música Clásica, 1985.
Carpentier, Alejo: La música en Cuba, México, Fondo de Cultura Económica, 1946.
Carredano, Consuelo y Victoria Eli: La música en Hispanoamérica, siglo XIX. Vol. 6. Madrid, Fondo de Cultura Económica, 2010.
Diccionario de la música española e hispanoamericana: E. Casares Rodicio, dir., 10 vols., Madrid, Instituto Complutense de Ciencias Musicales, Sociedad General de Autores y Editores, 1999-2002.
Gesualdo, V.: Historia de la música en la Argentina, 1, Buenos Aires, 1964.
Gómez García, Zoila (selección, prólogo y notas): Musicología en Latinoamérica, La Habana, Arte y Literatura, 1984.
Gómez, Zoila y Victoria Eli: Música latinoamericana y caribeña, La Habana, Pueblo y Educación, 1995.
Mendoza, Vicente T.: La música en la época de la Reforma, la Intervención y el Imperio, México, Ponto, 1957.
Pacquier, A. Les chemins du baroque dans le Nouveau Monde. S.L. Fayard, 1996.
Peñín, José (coord.): Música iberoamericana de salón, 2 vols. Actas del Congreso Iberoamericano de Musicología 1998, Caracas, Fundación Vicente Emilio Sojo, Ministerio de Educación, Cultura y Deportes, Consejo Nacional de Cultura, 2000.
Stein, Louise K. (ed.): Tomás de Torrejón J' Velasco y Juan Hidalgo: La púrpura de la rosa. Fiesta cantada, ópera en un acto, Madrid, Música Hispana, ICCMU, 1999.
VVAA.: América Latina en su música, Isabel Arezt, ed. México, Siglo XXI, 1983.
Vega, Carlos: Panorama de la música popular argentina, Buenos Aires, Losada, 1944

REFERENCIAS COMPLEMENTARIAS

Ayestarán, Lauro. Doménico Zipoli. El gran compositor y organista romano del 1700 en el Río de la Plata. Montevideo: Impresora Uruguaya, 1941.
_____. "Fuentes para el estudio de la música colonial Uruguaya". Revista de la Facultad de Humanidades y Ciencias (Montevideo), 1, núm. 1 (1947): 1-57.
_____. La música en el Uruguay. Montevideo: Servicio Oficial de Difusión Radio Eléctrica (Sodre), 1953.
_____. Doménico Zipoli, vida y obra. Buenos Aires: Pontificia Universidad Católica Argentina; Facultad de Artes y Ciencias Musicales, 1962.
_____. "Doménico Zipoli y el barroco musical sudamericano". Revista Musical Chilena (Santiago), 16, núm. 81-82 (julio-diciembre 1962): 94-125.
_____. "El barroco musical hispanoamericano: los manuscritos de San Felipe Neri (Sucre, Bolivia) existentes en el Museo Histórico Nacional del Uruguay". Yearbook Inter-American Institute for Musical Research (Nueva Orleans), 1 (1965): 55-93.
Bal y Gay, Jesús. Tesoro de la música polifónica en México. El Códice del convento del Carmen. México: Instituto Nacional de Bellas Artes, 1952.
Bernal Jiménez, Miguel. El archivo musical del Colegio de Santa Rosa de Santa María Valladolid. Morelia: Universidad Michoacana de San Nicolás, 1939.
Boettner, Juan Max. Música y músicos del Paraguay. Asunción: Autores Paraguayos, 1957.
Calcaño, José Antonio. La ciudad y su música. Crónica musical de Caracas. Caracas: Conservatorio Teresa Carreño, 1958.
_____. "Música colonial venezolana". Revista Musical Chilena (Santiago), 16, núm. 81-82 (julio-diciembre 1962): 195-200.
Carpentier, Alejo. La música en Cuba. México: Fondo de Cultura Económica, 1946.
Claro, Samuel. "La música en las misiones jesuitas de moxos". Revista Musical Chilena (Santiago), 108 (julio-septiembre 1969): 7-32.
_____. "La música virreinal en el Nuevo Mundo". Revista Musical Chilena (Santiago) 24, núm. 110 (1970): 7-31. Vol. 9 / 2004 312
_____. "La música secular de Tomás de Torrejón y Velasco (1644-1728), algunas características de su estilo y notación musical". Revista Musical Chilena (Santiago), 117 (enero-marzo 1972): 3-23.
_____. Antología de la música colonial en América del Sur. Santiago: Universidad de Chile, 1974.
_____. Catálogo del Archivo Musical de la Catedral de Santiago de Chile. Santiago: Instituto de Extensión Musical; Universidad de Chile, 1974.
_____. y Jorge Urrutia Blondel. Historia de la música en Chile. Santiago: Orbe, 1973.
Coopersmith, Jacob M. Music and Musicians of Dominican Republic. Washington: PAU, 1949.
Díaz Gainza, José. Historia musical de Bolivia. 2 ed. 1962; reimpresión. La Paz: Puerta del Sol, 1977.
Díaz, Víctor Miguel. Las bellas artes en Guatemala. Guatemala: Tipografía Nacional, 1934.
Duque, Ellie Anne. José Cascante. Catedral de Bogotá. Archivo musical. Bogotá: Imprenta Distrital, 1973.
Escobar, Luis Antonio. Aspectos de la música colonial colombiana. Bogotá: s. e., 1950.
Estrada, Jesús. Música y músicos de la época virreinal. 2 ed. 1973; reimpresión, México: Diana, 1980.
Furlong, Guillermo. Músicos argentinos durante la dominación hispánica. Buenos Aires: Haurpes, 1945.
García Muñoz, Carmen y Waldemar Axel Roldán. Un archivo musical americano. Buenos Aires: Eudeba, 1972.
Gesualdo, Vicente. Historia de la música en la Argentina. 3 vols. Buenos Aires: Beta S.R.L., 1961.
_____. "La música en Argentina durante el período colonial". Revista Musical Chilena (Santiago), 16, núm. 81-82 (julio-diciembre 1962): 125-134.
Grenón, Pedro. Nuestra primera música instrumental: datos históricos. Buenos Aires: Librería "La Cotizadora Económica", 1929. [También en Revista de Estudios Musicales (Mendoza) 5 y 6 (1950 y 1951)].
Guerrero Toro, Juan Agustín. La música ecuatoriana desde su origen hasta 1875. 2 ed. 1876; reimpresión, Fuentes y documentos para la historia de la música del Ecuador, 1. Quito: Banco Central del Ecuador, 1984 [Primera edición: Quito: Imprenta Nacional, 1876].
Hernández Balaguer, Pablo. "Panorama de la música colonial cubana". Revista Musical Chilena (Santiago), 16, núm. 81-82 (julio-diciembre 1962): 201-208.
_____. Catálogo de música de los archivos de la Catedral de Santiago de Cuba y del Museo Bacardí. 2 ed. Santiago de Cuba: Editorial Oriente, 1979 [Primera edición: La Habana: Biblioteca Nacional José Martí, 1961; disponible también en: Hernández Balaguer, Pablo. El más antiguo documento de la música cubana y otros ensayos. La Habana: Letras Cubanas, 1986].
_____. "La capilla de música en la catedral de Santiago de Cuba". Revista Musical Chilena (Santiago), 18, núm. 19 (octubre-diciembre 1964): 14-61.
Lange, Francisco Curt. La música eclesiástica en Córdoba durante la dominación hispánica. Córdoba: Universidad Córdoba, 1956.
Luper, Albert Thomas. The Music of Argetina. Washington: Music Division, Pan American Union, 1942.
Martínez Montoya, Andrés. "Reseña histórica sobre la música en Colombia desde la época de la Colonia hasta la fundación de la Academia Nacional de Música". 2 ed. 1932; reimpresión. Boletín de Programas (Bogotá), 10, núm. 206, (octubre 1961): 1-13 [Primera impresión en: Anuario de la Academia Colombiana de Bellas Artes, 1932].
Moreno, Segundo Luis. "La música en el Ecuador". El Ecuador en 100 años de independencia. Vol. 2. Quito: Escuela Tipográfica Salesiana; Artes y Oficios, 1930.
_____. Historia de la música en el Ecuador. Quito: Casa de la Cultura Ecuatoriana, 1972.
Osorio, Juan Crisóstomo. "Breves apuntes para la historia de la música en Colombia". Repertorio Colombiano (Bogotá), 3, núm. 15 (1879): 162-166 [Reimpresión: Textos. Musicología en Colombia: una introducción. Bogotá: Universidad Nacional de Colombia, 2001: 65-82. Se añaden datos del autor].
Pardo Tovar, Andrés. La cultura musical en Colombia. Historia Extensa de Colombia. Vol 10, t. 6. Bogotá: Lerner, 1966. Vol. 9 / 2004
Perdomo Escobar, José Ignacio. "Esbozo histórico sobre la música colombiana". Boletín Latinoamericano de Música (Bogotá), 4 (1938): 387-560.
_____. Historia de la música en Colombia. Bogotá: Biblioteca Popular de Cultura Colombiana, 1945 [Biblioteca de Historia Nacional. Bogotá: ABC, 1963; edición abreviada.

- Bogotá: ABC, 1975, y Bogotá: Plaza & Janés, 1980].
- _____. "Contribución al estudio de la música religiosa en la Conquista y la Colonia". Boletín de Programas (Bogotá) 20, núm. 205 (septiembre 1961): 1-19.
- _____. "Cultivo de la música y las artesanías en las misiones y reducciones jesuitas en el Nuevo Reino de Granada en la Colonia". Revista Javeriana (Bogotá), 84, núm. 419 (octubre 1975): 382-385.
- _____. El archivo musical de la catedral de Bogotá. Bogotá: Instituto Caro y Cuervo, 1976.
- Pereira Salas, Eugenio. Los orígenes del arte musical en Chile. Santiago: Imprenta Universitaria, 1941.
- _____. Historia de la música en Chile (1850- 1900). Santiago: Universidad de Chile, 1957.
- Plaza, Juan Bautista. Archivo de música colonial venezolana. 12 vols. Montevideo: Cooperativa Interamericana de Compositores, 1943.
- _____. Música colonial Venezolana. Colección Letras Venezolanas. Caracas: Ministerio de Educación, 1958 [También en: Plaza, Juan Bautista. Temas de música colonial venezolana: biografías análisis y documentación. Caracas: Fundación Vicente Emilio Sojo, 1990].
- Plaza, Ramón de la. Ensayos sobre el arte en Venezuela. Facsimil, 1883 reimpresión. Caracas: Imprenta al Vapor de "La Opinión Nacional", 1983.
- Sáenz Poggio, José. "Historia de la música guatemalteca desde la monarquía española hasta fines del año 1877". 2 ed. Anales de la Sociedad de Geografía e Historia de Guatemala (Guatemala), 22, núm. 1-2 (marzo-junio 1947): 1-80 [Primera edición: Guatemala: Imprenta la Aurora. 1878. Reeditado como: Historia de la música guatemalteca: desde la monarquía española, hasta fines del año de 1877 / escrita por José Saenz Poggio en el año de 1878. Guatemala: Editorial Cultura, 1997].
- Saldivar, Gabriel. Historia de la música en México: épocas precortesiana y colonial. México: Editorial Cultura, 1934.
- Sas, Andrés. "La vida musical en la Catedral de Lima durante la Colonia". Revista Musical Chilena (Santiago), núm. 81-82, (julio-diciembre 1962): 8-53.
- _____. La música en la Catedral de Lima durante el Virreinato. 2 vols. Lima: Universidad Nacional Mayor de San Marcos; Instituto Nacional de Cultura, 1972.
- Schianca, Arturo. Historia de la música argentina. Origen y características. Buenos Aires: Establecimiento Gráfico Argentino, 1933.
- Spell, Lota M. "Music in the Cathedral of Mexico in the Sixteenth Century". Hispanic American Historical Review (Durham), 26, núm. 3 (agosto 1946): 294-319.
- Stevenson, Robert. Music in Mexico. A Historical Survey. Nueva York: Thomas y Crowell, 1952.
- _____. Cathedral Music in Colonial Peru. Lima: Pacific Press, 1959.
- _____. The music of Peru. Aboriginal and Viceroyal Epoch. Washington: Pan American Union, 1960.
- _____. "El archivo musical de Bogotá", trad. Andrés Pardo Tovar. La música colonial en Colombia. Cali: Instituto Popular de Cultura de Cali, 1964 [Traducción de: "The Bogota Music Archive" en Journal of the American Musicological Society, 1962].
- _____. "La música colonial en Colombia". Revista Musical Chilena. (Santiago), 16, núm. 81-82 (julio-diciembre 1962): 153-171 [También como: "Colonial Music in Colombia", en The Americas. Academy of American Franciscan History (Berkeley), 19, núm. 2 (octubre 1962): 121-136].
- _____. La música colonial en Colombia, trad. Andrés Pardo Tovar. Cali: Instituto Popular de Cultura de Cali, 1964.
- _____. "La música en la catedral de México: 1600-1750". Revista Musical Chilena (Santiago), 19, núm. 92 (abril-junio 1965): 11-31 [También como: "Mexico City Cathedral Music: 1600-1750", en The Americas. Academy of American Franciscan History (Berkeley), 21, núm. 2 (octubre 1964): 111-135].
- _____. "Music in Quito, Four Centuries". Hispanic American Historical Review (Durham), 43, núm. 2 (mayo 1963): 247-266.
- _____. "La música en Quito". Revista Musical Chilena (Santiago), 16, núm. 81-82 (julio-diciembre 1962): 172-194 [También en: Arnahis: Órgano del Vol. 9 / 2004 Archivo Nacional de Historia (Quito), 11, núm. 17 (10 de agosto de 1968): 7-28; y en: Colección fuentes y documentos para la historia de la música en el Ecuador. 3 vols. Quito: Banco Central del Ecuador; Centro de Investigación y Cultura, 1989].
- _____. Renaissance and Baroque Musical Sources in the Americas. Washington: OEA, 1970.
- _____. Christmas Music from Baroque Mexico. Berkeley y Los Angeles: University of California, 1974.
- _____. "Latin American Colonial Music Anthology". Inter-American Music Review (Washington), 7 núm. 1 (otoño-invierno 1985): 1-53 [Publicado por Organization of American States, Washington, 1975].
- _____. "Rumbos de la investigación sobre música colonial latinoamericana". Revista Musical Chilena (Santiago), 134, (abril-septiembre 1976): 3-8 [Publica exactamente el mismo texto como "Tendencias en la investigación de la música colonial", Heterofonía (México), 9, núm. 4 (julio-agosto 1976): 3-6].
- _____. Torrejón y Velasco, Tomás de. La púrpura de la rosa. Estudio preliminar y transcripción de la música por Robert Stevenson. Lima: Instituto Nacional de Cultura; Biblioteca Nacional, 1976.
- _____. "Mexico City Cathedral Music 1600-1675". Inter-American Music Review (Los Angeles), 9, núm. 1 (otoño-invierno 1987): 75-113.
- Vásquez, Rafael. Historia de la música en Guatemala. Guatemala: Tipografía Nacional, 1950.
- Vega, Carlos. La música de un códice colonial del siglo XVII. Buenos Aires: Universidad de Buenos Aires, 1931.
- _____. "Un códice peruano colonial del siglo XVII". Revista Musical Chilena. (Santiago), 16, núm. 81-82 (julio-diciembre 1962): 54-93.
- Villacorta C., J. Antonio. "Índice analítico de la capitania general de Guatemala". Anales de la Sociedad de Geografía e Historia de Guatemala (Guatemala), 16, núm. 5 (septiembre 1939): 341-383.
- Zapiola, José. Recuerdos de treinta años 1810-1840. 4 ed. [1872]; reimpresión, Santiago: Imprenta de "El Independiente" 1928.

Programación Docente de HISTORIA DA INTERPRETACIÓN MUSICAL (I-IV)

Ensinanzas Superiores de Música Título superior de música (ensinanzas reguladas polo Decreto 163/2015, do 29 de outubro e 171/2016, do 24 de novembro)

1. Identificación e contextualización

DISCIPLINA HISTORIA DA INTERPRETACIÓN MUSICAL (I-IV)

ESPECIALIDADE	MUSICOLOXÍA				ITINERARIO	MUSICOLOXÍA			
CARÁCTER	B) Obrigatoria				TIPO DE CLASES	Colectiva			
DEPARTAMENTO	MUSICOLOXÍA				XEFE/A DO DEPARTAMENTO	LUIS COSTA			
CURSOS	1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA
CUADRIMESTRE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase
ETCS/ CUADRIMESTRE				3	3	3	3		Idiomas
DOCENTES	NOME E APELIDOS				MAIL/TEL/WEB				TITORÍA
	EMILIO LEDE ABAL				emilio_lede@csmvigo.com				Martes 11-12h
	ROBERTO RELOVA QUINTEIRO				robertorelova@csmvigo.com				
	XIANA TEIXEIRO REI				xianateixeiro@csmvigo.com				

2. Descritor e competencias

Ver lista e descrición de competencias no anexo II do decreto 163/2015 (DOG do 16 de novembro de 2015)/171/2016

DESCRITOR	Coñecemento dos estilos interpretativos da música académica do século XX: expresivo ou romántico, formalista ou neo-obxectivo e historicista. Principais autores/as na configuración dos estilos: Wagner e Lizst; Stravinsky, escolas historicistas. A recepción de Bach entre 1750 e 2000. Estudo da fonografía como fonte para os diversos estilos interpretativos. Valoración e crítica da evolución do/a interprete ao/a executante. A crítica da interpretación: Taruskin, Cook, Kenyon, Day. Coñecemento e manexo da bibliografía sobre a praxe interpretativa no século XX.
COÑECEMENTOS PREVIOS	Os requiridos na proba de acceso ao grao superior, e para cuadrimestres diferentes ao primeiro, coñecementos e habilidades adquiridas do cuadrimestre anterior.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS	Conxunto, Crítica Musical, Notacións Históricas, Tecnoloxía Organolóxica e Fonografía, Edición Musical.
TRANSVERSAIS	T2, T3, T4, T5, T11, T16, T17
XERAIS	X1, X4, X10, X11, X12, X14, X15, X16, X17, X18, X26
ESPECÍFICAS	EM2, EM6, EM7, EM8

3. Obxectivos

DESCRIPCIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
Captar, a través da análise e da audición, as características das interpretacións históricas.	T2, T3, T4, T11, T16, T17, X1, X4, X10, X11, X12, X14, X15, X16, X17, X18, EM2, EM7, EM8
Valorar a importancia da música nas sociedades humanas, a través do coñecemento das relacións establecidas ao longo da historia entre a música e o resto das artes, o pensamento e a literatura, así como dos feitos históricos e os movementos socioculturais máis destacados de cada época, con vistas a obter unha visión máis global do fenómeno musical.	T2, T3, T4, T5, T11, T16, T17, X1, X4, X10, X11, X12, X14, X15, X16, X17, X18, X26, EM2, EM7, EM8
Desenvolver certo grao de autonomía persoal á hora de empregar as ferramentas de investigación propias da musicoloxía, aplicándoas de xeito autónomo ao estudo da música empregando un vocabulario axeitado e respectando as opinións alleas.	T2, T3, T4, T11, T16, T17, X1, X4, X10, X11, X12, X14, X15, X16, X17, X18, EM6, EM8
Deseñar, analizar e argumentar a interpretación musical dunha obra pertencente a épocas pasadas, aplicando criterios coherentes de rigor e historicidade.	T2, T3, T4, T5, T11, T16, T17, X1, X4, X10, X11, X12, X14, X15, X16, X17, X18, X26, EM2, EM6, EM7, EM8
Realizar unha crítica interpretativa a partir de diferentes versións sonoras e de distintas edicións críticas e facsimilares dunha composición musical dada.	T2, T3, T4, T5, T11, T16, T17, X1, X4, X10, X11, X12, X14, X15, X16, X17, X18, X26, EM2, EM7, EM8
Comprender e situar unha reconstrución musical do repertorio histórico, analizando aspectos como a idea interpretativa a que obedece ou conceptos como a percepción actual da noción de calidade interpretativa.	T2, T3, T11, T16, T17, X1, X4, X10, X11, X12, X14, X15, X16, X17, X18, EM2, EM6, EM7, EM8

4. Contidos

TEMAS		DESCRITOR SUBTEMAS	SESIÓNS	
I	1. Introducción á interpretación musical	1.1. Interpretación musical e musicoloxía: Límites e perspectivas da historia da interpretación musical.	1	
		1.2. Fontes para o estudo da interpretación musical. Interpretación musical e discoloxía I.	4	
		1.3. Cuestións xerais, estéticas, históricas, textuais, estilísticas, analíticas, psicolóxicas, físicas e mecánicas.	6	
		1.4. A interpretación da música na Idade Media e o Renacemento	6	
II	1. A historia da interpretación no Barroco e Clasicismo	1.1. Os estilos interpretativos dentro da música académica.	1	
		1.2. Fontes para o estudo da interpretación musical. Interpretación musical e discoloxía II.	1	
		1.3. A interpretación no Barroco e no Clasicismo.	2	
			13	
III	1. A historia da interpretación no Romanticismo e na época Contemporánea	1.1. Fontes para o estudo da interpretación musical. Interpretación musical e discoloxía III.	5	
		1.2. A interpretación da música Romántica e Contemporánea.	6	
		1.3. Anacronismo e autenticidade.	6	
IV	1.A interpretación no presente de obras do pasado.	1.1. A percepción do discurso musical e os seus condicionantes.	1	
		1.2. Tipos de interpretación.	2	
		1.3. A idea de calidade na interpretación musical.	2	
		1.4. Actualizar vs reconstruír o discurso musical.	2	
	2.O traballo coa partitura.	2.1. O que hai na partitura.	2	
		2.2. O que vai máis alá da partitura: improvisación e ornamentación.	2	
		2.3. O tempo rubato.	2	
	3.Valor e significado das gravacións históricas.	3.1. A gravación como método de estudo da idea interpretativa en épocas pasadas.	2	
		3.2. Análise e comparación de gravacións.	2	
Total de sesións por cuatrimestre			17+17+17+17	

5. Metodoloxía e Planificación Docente

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Exposición maxistral. Introducción xeral de cada un dos contidos. Exposición dos contidos teóricos acompañada de exemplos prácticos a través das audicións, vídeos e análises.	25		25
Lectura guiada. Lectura guiada dos apuntamentos, dos artigos recomendados, así coma de diversos recursos en liña que ilustren os contidos traballados.	12	20	32
Exposición e debate de traballos. Sesións centradas na exposición por parte do alumnado de opinións e críticas aos textos e diferentes recursos en liña propostos.	6	25	31
Actividades de avaliación. Proba escrita teórico-práctica sobre os contidos desenvolvidos ao longo do cuatrimestre	2		2
TOTAL	45	45	90
Total de horas por cuatrimestre			90

6. Avaliación

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
ORDINARIA			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Con avaliación continua)			
Asistencia e participación	Asistir a clase dun xeito activo, participando nas actividades prácticas, comentario e debate de fontes	T2, T3, T4, T5, T11, T16, T17, X1, X4, X10, X11, X12, X14, X15, X16, X17, X18, X26, EM2, EM7, EM8	50%
Entrega de traballos e probas obxectivas	Entrega de traballos individuais ou grupais seguindo as pautas e os prazos establecidos	T2, T3, T4, T5, T11, T16, T17, X1, X4, X10, X11, X12, X14, X15, X16, X17, X18, X26, EM2, EM6, EM7, EM8	50%
*As faltas de asistencia (3 faltas a clases de Cámara / Conxunto ou 4 faltas no resto das disciplinas) suporán a perda do dereito á avaliación continua. Cando isto aconteza, o profesor/a da disciplina actuará segundo o protocolo aprobado..			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Convocatoria adiantada-Decembro-)			
Entrega de traballos e probas obxectivas	Entrega de traballos individuais ou grupais seguindo as pautas e os prazos establecidos	T2, T3, T4, T5, T11, T16, T17, X1, X4, X10, X11, X12, X14, X15, X16, X17, X18, X26, EM2, EM6, EM7, EM8	70%

Exame escrito	Amosar o coñecemento dos contidos da materia nunha proba escrita obxectiva	T2, T3, T4, T5, T11, T16, T17, X1, X4, X10, X11, X12, X14, X15, X16, X17, X18, X26, EM2, EM7, EM8	30%
AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*Para alumnado con perda da Avaliación continúa)			
Entrega de traballos e probas obxectivas	Entrega de traballos individuais ou grupais seguindo as pautas e os prazos establecidos	T2, T3, T4, T5, T11, T16, T17, X1, X4, X10, X11, X12, X14, X15, X16, X17, X18, X26, EM2, EM6, EM7, EM8	70%
Exame escrito	Amosar o coñecemento dos contidos da materia nunha proba escrita obxectiva	T2, T3, T4, T5, T11, T16, T17, X1, X4, X10, X11, X12, X14, X15, X16, X17, X18, X26, EM2, EM7, EM8	30%

EXTRAORDINARIA

Ídem alternativa.

ERASMUS

Os/as alumnos/as oficiais que participen en programas de intercambio internacional, deberán aportar unha certificación dos créditos realizados e a cualificación obtida no centro de destino. En caso contrario deberán examinarse dos contidos establecidos para esta materia igual que os restantes alumnos/as oficiais. Si os contidos cursados no centro de destino non se corresponden cos desta programación, o departamento decidirá a forma de avaliar os contidos non realizados ou non superados.

Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, serán avaliados igual que os alumnos/as oficiais. No caso de non realizar un curso ou semestre completo, recibirán unha avaliación informativa e unha acreditación das horas lectivas realizadas.

7. Alumnado con necesidades educativas especiais

DESCRIPCIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
No marco do establecido no Real decreto legislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social, deberánse cumprir as disposicións vixentes en materia de promoción da accesibilidade.	Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.

8. Bibliografía, materiais e documentos

Referencias básicas:

Brown, Clive: *Classical & Romanc Performance Pracce. 1750-1900*, Oxford: Oxford University Press, 1999

Brown, Howard Mayer y Stanley Sadie (eds): «Performance practice», 1: Music before 1600. 2: Music after 1600. Basingstoke: Macmillan, 1989

Cyr, Mary: *Performing Baroque Music*, Hants: Ashgate Publishing Limited, 1998

Dolmetsch, Arnold. *The Interpretation of the Music of the XVII and XVII Centuries*, Londres: Novello, 1915

Harmoncourt, Nikolaus. *El diálogo musical*, Barcelona: Paidós, 2003

Harmoncourt, Nikolaus. *O discurso dos sons*, Rio de Janeiro: Jorge Zahar Editor, 1988

Lawson, Colin e Stowell, Robin: *La interpretación histórica de la música*, Madrid: Alianza Música, 2005.

Mayer Brown, Howard e McKinnon, James W.: "Performing practice", en Sadie, Stanley (ed.): *New Grove Diconary of Music and Musicians*, Londres: Macmillan Publishers limited, 1980.

Mayer Brown, Howard e Sadie, Stanley (eds.): *Performance Practice. Music before 1600*, Londres: Macmillan Press, 1989.

Mayer Brown, Howard e Sadie, Stanley (eds.): *Performance Practice. After 1600*, Londres: Macmillan Press, 1989.

Taruskin, Richard. *Text and Act. Essays on Music and Performance*. New York: Oxford University Press, 1995.

Referencias complementarias:

Danuser, H. "Interpretación", en, *Revista de Musicología*, 2016, vol. XXXIX, no 1, pp.19 ss.

Day, Timoty. *Un siglo de música grabada*. Madrid: Alianza Música, 2002.

Dreyfus, Laurence. "Early Music Defended against Its Devotees: A Theory of Historical Performance in the Twentieth Century". *The Musical Quarterly*, 1983, Vol. 69, No. 3, pp. 297-322

Forrest Kelly, T. *Early Music: A Very Short Introduction*. New York: Oxford University Press, 2011.

Gumbrecht, H. U. (2005): *Producción de presencia: lo que el significado no puede transmitir*. México, Universidad Iberoamericana, 2005.

Haynes, Bruce. *The End of Early Music. A Period Performance's History of Music for the Twenty-First Century*, New York: Oxford University Press, 2007

Peter Kivy: *Authenticities: Philosophical Reflections on Musical Performance* Cornell University Press, 1998.

Sherman Bernard D. *Inside Early Music: Conversations with Performers*. New York: Oxford University Press, 2003

Stenzl Jürg.: "In Search of a History of Musical Interpretation". *Musical Quarterly*, 1995, 79 (4), pp. 683-699.

Wilson, Nick. *The Art of Re-enchantment: Making Early Music in the Modern Age*. New York: Oxford University Press, 2014.

Programación Docente de HISTORIA DA MÚSICA APLICADA Á MUSICOLOXÍA I

Ensinanzas Superiores de Música Título superior de música (ensinanzas reguladas polo Decreto 163/2015, do 29 de outubro e 171/2016, do 24 de novembro)

1. Identificación e contextualización

DISCIPLINA HISTORIA DA MÚSICA APLICADA Á MUSICOLOXÍA I

ESPECIALIDADE	MUSICOLOXÍA								ITINERARIO	MUSICOLOXÍA HISTÓRICA
CARÁCTER	B) Obrigatoria								TIPO DE CLASES	Colectiva
DEPARTAMENTO	MUSICOLOXÍA								XEFE/A DO DEPARTAMENTO	LUÍS COSTA VÁZQUEZ
CURSOS	1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA	Iván Abal Pulleiro
CUADRIMESTRE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase	32
ETCS/ CUADRIMESTRE	3								Idiomas	Castelán, galego
DOCENTES	NOME E APELIDOS				MAIL/TEL/WEB					TITORÍA
	IVÁN ABAL PULLEIRO				ivan_abal@csmvigo.com					

2. Descritor e competencias

Ver lista e descrición de competencias no anexo II do decreto 163/2015 (DOG do 16 de novembro de 2015)/171/2016

DESCRITOR	Coñecemento dos movementos e tendencias fundamentais da historia da música occidental, a partir da análise, audición e o comentario do texto literario e/ou musical, con atención aos aspectos estilísticos, históricos e expresivos da tradición musical, e ao
COÑECEMENTOS PREVIOS	Os requeridos na proba de acceso ao grao superior, e para cuatrimestres diferentes ao primeiro, coñecementos e habilidades adquiridas do cuatrimestre anterior.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS	
TRANSVERSAIS	T2, T3, T4, T8, T11, T16, T17
XERAIS	X1, X4, X10, X11, X12, X14, X15, X16, X17, X18, X26
ESPECÍFICAS	EM1, EM2, EM3, EM7, EM8

3. Obxectivos

DESCRIPCIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
Desenvolver o hábito de escoitar música, tanto en soportes gravados diversos como a través da asistencia a eventos musicais, interesándose pola música máis afastada das súas preferencias persoais, con vistas a ampliar e diversificar os seus gustos.	T16, X15, X17.
Captar, a través do análise e da audición, as características da música do período, co fin de entender a súa evolución e situar as obras musicais no tempo.	T2, X1, X4, X11, X14, X17, EM3, EM8.
Coñecer e comprender a música do período tratado tendo en conta as relacións cos conceptos estéticos imperantes nel, para desenvolver o seu sentido crítico e, no caso de que exista repertorio (real ou transcricións), con vistas a aplicar á interpretación as diferentes convencións interpretativas.	T2, T17, X1, X4, X11, X14, EM2.
Valorar a importancia da música nas sociedades humanas, a través do coñecemento das relacións establecidas ao longo da historia entre a música e o resto das artes, o pensamento e a literatura, así como dos feitos históricos e os movementos socioculturais máis destacados de cada época, con vistas a obter unha visión máis global do fenómeno musical.	T11, X12, X14, X15, X16, X26, EM1, EM2, EM3.
Desenvolver certo grao de autonomía persoal á hora de empregar as ferramentas de investigación e recursos ao seu alcance, aplicándoos de xeito autónomo ao estudo da música, especialmente no referido ao seu repertorio, establecendo valoracións propias e razoadas sobre as características deste, empregando un vocabulario axeitado e respectando as opinións alleas.	T2, T3, T4, T8, T16, X10, X12, X14, X18, X26, EM2, EM7

4. Contidos

TEMAS	DESCRITOR SUBTEMAS	SESIÓNS
I Introducción e conceptos. Recursos bibliográficos e ferramentas de consulta.	1.1 Conceptos: Conceptos craves na Musicología como ciencia. (Música, Historia, Forma, Estilo, Xénero) Disciplinas: As distintas ramas e ciencias auxiliares da Musicología (Etnomusicología, Sociomusicología). Historia da Musicología: Estudo do surgimento da Musicología e percorrido histórico polos principais enfoques que recibiu a disciplina (Historiografía) Musicólogos: Aproximación á obra e formulacións dos principais musicólogos/as ao longo dos últimos séculos. Introducción ás fontes musicais. Fontes iconográficas. As fontes sonoras. Diferentes visións sobre a historia da música.	1
II A Antigüidade Clásica: Grecia e Roma	2.1. Grecia: Música e mito. A musiké e a tekné. O ethos da música. Concepto. Sistema musical. Análise. Grecia desde Homero a Plutarco. A música na poesía, o teatro e nos xogos. Os teóricos musicais e as súas escolas. O pensamento musical dos filósofos gregos. Organología. 2.2. Roma: Música e función social. O mundo helenístico-romano: cultos populares, pantomimas. Organología. 2.3. A música cristiá primitiva.	1
III A monodia medieval	3.1.. O canto Gregoriano. Relación coa consolidación da misa. Características principais. Formas principais: Alleluia, Kyrie, etc. Sistema tonal: o oktoechos. Análise. 3.2. A monodia profana: xograres, trovadores, goliardos... A figura de Afonso de Castela e as Cantigas Santa María. Martín Codax e a lírica galaico-portuguesa. Formas principais. Organología.	4
IV A polifonía medieval	4.1. A polifonía. Antecedentes: primeiras escolas polifónicas. Formas e procedementos. 4.2. Notre Dame. 4.3. Ars Antiqua. O motete e a súa evolución. 4.4. O Ars Nova.	3

V	Auxe Da Polifonía. Séculos XV e XVI.	5.1. Contexto histórico. 5.2. A música renacentista: técnicas compositivas, periodización. 5.3. Escolas compositivas: franco-flamenca, alemá, romana, veneciana, española... 5.4. Xéneros vocais nacionais. 5.5. Música instrumental.	8
---	--------------------------------------	---	---

Total de sesións por cuadrimestre **17**

5. Metodoloxía e Planificación Docente

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Introdutorias: Introducción xeral á materia. Relación entre historia da Música e a Historia da arte. Filosofía e música. Introducción a socioloxía da música. Fontes e recursos.	2	2	4
Exposición maxistral: As sesións de clases estarán dedicadas, principalmente, ás explicacións teóricas, ás análises e á organización do traballo semanal.	15	25	40
Exposición práctico-teórica: Durante estas sesións realizaranse diferentes audicións e proxeccións de textos e partituras, para recoñecer e analizar o seu contido. Lectura e estudo crítico de textos elementais dentro da materia. Procura e comentario de fontes sonoras e documentais.	15	31	46
Total de horas por cuadrimestre			90

6. Avaliación

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
ORDINARIA			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Con avaliación continua)			
Traballo persoal	Participación activa nas actividades propostas na aula	T2, T3, T4, T8, T11, T16, X1, X10, X11, X12, X14, X15, X16, X17, X18, X26, EM2, EM3, EM7, EM8.	40
Exame escrito	Comentario de texto, audicións, preguntas de síntese, test e desenvolvemento.	T2, T3, T4, T8, T11, T17, X1, X10, X11, X12, X14, X15, X16, X17, X18, X26, EM1, EM2, EM3, EM7, EM8	60

*As faltas de asistencia (3 faltas a clases de Cámara / Conxunto ou 4 faltas no resto das disciplinas) suporán a perda do dereito á avaliación continua. Cando isto aconteza, o profesor/a da disciplina actuará segundo o protocolo aprobado.

AVALIACIÓN ORDINARIA (Convocatoria adelantada-Dicembro)

Exame escrito	Comentario de texto, audicións, preguntas de síntese, test e desenvolvemento.	T2, T3, T4, T8, T11, T17, X1, X10, X11, X12, X14, X15, X16, X17, X18, X26, EM1, EM2, EM3, EM7, EM8	100
---------------	---	--	-----

AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*Para alumnado con perda da Avaliación continua)

Exame escrito	Comentario de texto, audicións, preguntas de síntese, test e desenvolvemento.	T2, T3, T4, T8, T11, T17, X1, X10, X11, X12, X14, X15, X16, X17, X18, X26, EM1, EM2, EM3, EM7, EM8	100
---------------	---	--	-----

EXTRAORDINARIA

Exame escrito	Comentario de textos, audicións, preguntas de sínteses, test e desenvolvemento.	T2, T3, T4, T8, T11, T17, X1, X10, X11, X12, X14, X15, X16, X17, X18, X26, EM1, EM2, EM3, EM7, EM8	100
---------------	---	--	-----

ERASMUS

Os/as alumnos/as oficiais que participen en programas de intercambio internacional, deberán aportar unha certificación dos créditos realizados e a cualificación obtida no centro de destino. En caso contrario deberán examinarse dos contidos establecidos para esta materia igual que os restantes alumnos/as oficiais. Si os contidos cursados no centro de destino non se corresponden cos desta programación, o departamento decidirá a forma de avaliar os contidos non realizados ou non superados.

Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, serán avaliados igual que os alumnos/as oficiais. No caso de non realizar un curso ou semestre completo, recibirán unha avaliación informativa e unha acreditación das horas lectivas realizadas.

7. Alumnado con necesidades educativas especiais

DESCRIPCIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
No marco do establecido no Real decreto lexislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social, deberán cumprir as disposicións vixentes en materia de promoción da accesibilidade.	Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.
8. Bibliografía, materiais e documentos	
REFERENCIAS BÁSICAS	
Burkholder, J. Peter, Donald Jay Grout e Claude V. Palisca. <i>Historia de la música occidental</i> . 9.ª ed. Madrid: Alianza Editorial, 2014. Burkholder, J. Peter, Donald Jay Grout e Claude V. Palisca. <i>Norton Anthology of Western Music</i> . Vol. 1, <i>Ancient to Baroque</i> . 8.ª ed. London: W. W. Norton & Company, 2019. Fassler, Margot. <i>La música en el Occidente Medieval</i> . Madrid: Akal, 2021. Freedman, Richard. <i>La música en el Renacimiento</i> . Madrid: Akal, 2018.	
REFERENCIAS COMPLEMENTARIAS	
Asensio, Juan Carlos. <i>El canto gregoriano: Historia, liturgia, formas</i> . Madrid: Alianza, 2008. Cattin, Giulio. <i>Historia de la música, 2. El medioevo, Primera parte</i> . Madrid: Turner, 2005. Comotti, Giovanni. <i>Historia de la música, 1. La Música en la Cultura Griega y Romana</i> . Madrid: Turner, 2005. Everist, Mark, ed. <i>The Cambridge Companion to Medieval Music</i> . Cambridge: Cambridge University Press, 2011. Everist, Mark e Thomas Forrest Kelly, eds. <i>The Cambridge History of Medieval Music</i> . Cambridge: Cambridge University Press, 2018. Gallo, F. Alberto. <i>Historia de la música, 3. El medioevo, Segunda parte</i> . Madrid: Turner, 1987. Garrido Domené, Fuensanta. <i>Los teóricos menores de la Música Griega</i> . Barcelona: Cerix, 2016. Hoppin, Richard. <i>Antología de la música medieval</i> . Madrid: Akal, 2002. Hoppin, Richard. <i>La música medieval</i> . Madrid: Akal, 1991. Reese, Gustav. <i>La música de la Edad Media</i> . Madrid: Alianza, 1988. Reese, Gustav. <i>La música en el Renacimiento</i> . 2 vols. Madrid: Alianza, 1988. Robertson, A. e Denis Stevens. <i>Historia general de la música</i> . 3 vols. Madrid: Istmo, 1972. Treitler, Leo e W. Oliver Strunk, eds. <i>Strunk's Source Readings in Music History (Revised Edition)</i> . London: W. W. Norton & Company, 1988.	

Programación Docente de: Hª da Música Aplicada á Musicoloxía II

Ensinanzas Superiores de Música (ensinanzas reguladas polo Decreto 163/2015, do 29 de outubro e 171/2016, do 24 de novembro)

1. Datos da disciplina

MATERIA	HISTORIA DA MÚSICA APLICADA A MUSICOLOXÍA II								TITULACIÓN	Título Superior de Música		
ESPECIALIDADE	MUSICOLOXÍA								ITINERARIO	Histórica		
CARÁCTER	B) Obrigatoria								TIPO DE CLASES	Colectiva		
DEPARTAMENTO	MUSICOLOXÍA								COORDINADOR/A	Luís Costa Vázquez		
N.º CUADRIMESTRE	3	H. lectivas/semana		2	Horas lectivas /cuadrimestre		32	HORAS/ ECTS	32	ETCS totais da disciplina	3	
CURSOS	1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso		IDIOMAS	Castelán, galego		
CUADRIMESTRE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	OUTROS IDIOMAS*			
ETCS/ CUADRIMESTRE		3							ECTS de formación instrumental complementaria (Só instrumento principal)			

*Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, recibirán as clases das disciplinas de carácter individual no idioma especificado no seu acordo de Formación. Nas demais disciplinas, poderán recibir asistencia e orientación dos seus Titores nos "outros idiomas" citados nesta programación sen que iso implique que as clases sexan impartidas neses idiomas.

DOCENTES	LUIS COSTA VAZQUEZ. luiscosta@csmvigo.com										
DESCRIPCIÓN DA DISCIPLINA	Coñecemento dos movementos e tendencias fundamentais da historia da música occidental, a partir da análise, audición e o comentario do texto literario e/ou musical, con atención aos aspectos estilísticos, históricos e expresivos da tradición musical, e ao seu contexto cultural e social.										
COÑECEMENTOS/REQUISITOS	Os requeridos na proba de acceso ao grao superior, e para cuadrimestres diferentes ao primeiro, coñecementos e habilidades adquiridas do cuadrimestre anterior.										

2. Competencias

Ver lista e descrición de competencias no anexo II do decreto 163/2015 (DOG do 16 de novembro de 2015)

TRANSVERSAIS	T1, T2, T3, T4, T8, T11, T16, T17
XERAIS	X1, X4, X10, X11, X12, X14, X15, X16, X17, X18, X26
ESPECÍFICAS	EM1, EM2, EM3, EM7, EM8

3. Obxectivos

DESCRIPCIÓN	COMPETENCIAS
Desenvolver o hábito de escoitar música, tanto en soportes gravados diversos como a través da asistencia a eventos musicais, interesándose pola música máis afastada das súas preferencias persoais, con vistas a ampliar e diversificar os seus gustos.	T16, X15, X17, EM7.
Captar, a través do análise e da audición, as características da música do período, co fin de entender a súa evolución e situar as obras musicais no tempo.	T2, X1, X4, X11, X14, X17, EM1, EM3.
Coñecer e comprender a música do período tratado tendo en conta as relacións cos conceptos estéticos imperantes nel, para desenvolver o seu sentido crítico e, no caso de que exista repertorio (real ou transcricións), con vistas a aplicar á interpretación as diferentes convencións interpretativas.	T2, T17, X1, X4, X11, X14, EM2, EM7.
Valorar a importancia da música nas sociedades humanas, a través do coñecemento das relacións establecidas ao longo da historia entre a música e o resto das artes, o pensamento e a literatura, así como dos feitos históricos e os movementos socioculturais máis destacados de cada época, con vistas a obter unha visión máis global do fenómeno musical.	T11, X12, X14, X15, X16, X26, EM7.
Desenvolver certo grao de autonomía persoal á hora de empregar as ferramentas de investigación e recursos ao seu alcance, aplicándoos de xeito autónomo ao estudo da música, especialmente no referido ao seu repertorio, establecendo valoracións propias e razoadas sobre as características deste, empregando un vocabulario axeitado e respectando as opinións alleas.	T1, T2, T3, T4, T8, T16, X10, X12, X14, X18, X26, EM8.

4. Contidos

TEMAS	DESCRITOR SUBTEMAS	SESIÓNS
I Aspectos xerais da Música Barroca	O redescubrimiento da Música Antiga. O final do Renacemento musical: obras e xéneros de transición. As novas técnicas compositivas: o baixo continuo e a armonía vertical. As estruturas sociais da produción e a recepción musical.	2
II A música instrumental do barroco ata o 1700	As orixes e evolución da sonata barroca. A música instrumental para tecla. A música na Europa do norte: Países Baixos e Alemaña.	2
III A Música vocal, concertada e a ópera.	Aspectos xerais da primeira ópera en Italia ata 1650. A expansión da ópera en Europa: Inglaterra, Francia e Viena. Os xéneros profanos: a cantata. A música sacra e o oratorio. O estilo concertato en Alemaña.	2
IV A música instrumental no s. XVIII	O estilo de concerto e a sonata solista. Os mestres italianos do concerto. A expansión do estilo en Alemaña e Francia. A música para tecla en Francia e Alemaña.	3
V A música vocal no s. XVIII	Opera seria vs Opera bufa. A ópera nas capitais europeas. Outros xéneros da música vocal. A música vocal e concertada no mundo protestante: J. S. Bach.	3
VI O estilo barroco en España	A música vocal no Cancioneiro de Sablonara. A música nas catedrais. Ensaio dun teatro musical e do estilo concertato.	2
VII As prostrimerías do estilo barroco	O rococó en Francia e España. A transición ao estilo galante en centroeuroa	1

VIII	Seminario		2
Total de sesións por cuatrimestre			17

5. Metodoloxía e Planificación Docente

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Introdutorias: Introdución xeral á materia. Relación entre historia da Música e a Historia da arte. Filosofía e música. Introdución a socioloxía da música. Fontes e recursos.	4	6	10
Exposición maxistral: Aproximadamente a metade do tempo das sesións de clases estarán dedicadas, principalmente, ás explicacións teóricas, ás análises e á organización do traballo semanal.	15	25	40
Sesións prácticas: Aproximadamente a metade do tempo das sesións de clases adicaránse á análise de obras para describir os seus aspectos formais, o comentario de textos e fontes de época e a contextualización das obras no seu marco social.	15	25	40
Total horas por cuatrimestre	34	56	90

6. Avaliación

ORDINARIA			
CONTÍNUA	CRITERIOS	PONDERACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS
FERRAMENTAS			
Seguemento da asistencia e participación ndas clasesl	Participación nas sesións prácticas	70 %	todas
Relización e presentación de traballos	Análise formal e contextual de obras do período e comentario de fontes.	30 %	todas
*As faltas de asistencia (3 faltas a clases de Cámara / Conxunto ou 4 faltas no resto das disciplinas) suporán a perda do dereito á avaliación continua. Cando iso ocorra, o profesor da disciplina actuará segundo o protocolo establecido.			
ALTERNATIVA	CRITERIOS	PONDERACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS
FERRAMENTAS			
Exame escrito	Realización de proba na que se acredite ter adquirido os coñecementos teóricos recollidos nas fontes citadas na bibliografía.	50 %	todas
Análise formal e contextual escrito	Realización de comentario formal e históricos de obra ou obras do período, e/ou textos históricos.	50 %	todas
EXTRAORDINARIA			
FERRAMENTAS	CRITERIOS	PONDERACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS
idem avaliación alternativa	Idem avaliación alternativa	100%	todas
ERASMUS			
Os/as alumnos/as oficiais que participen en programas de intercambio internacional, deberán aportar unha certificación dos créditos realizados e a cualificación obtida no centro de destino. En caso contrario deberán examinarse dos contidos establecidos para esta materia igual que os restantes alumnos/as oficiais. Si os contidos cursados no centro de destino non se corresponden cos desta programación, o departamento decidirá a forma de avaliar os contidos non realizados ou non superados.			
Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, serán avaliados igual que os alumnos/as oficiais. No caso de non realizar un curso ou semestre completo, recibirán unha avaliación informativa e unha acreditación das horas lectivas realizadas.			

7. Alumnado con necesidades educativas especiais

DESCRICIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
No marco do establecido no Real decreto lexislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social, deberánse cumprir as disposicións vixentes en materia de promoción da accesibilidade.	Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.

8. Bibliografía, materiais e documentos

REFERENCIAS BÁSICAS

- Walter Hill, John. La Música Barroca. Akal, Madrid, 2010.

REFERENCIAS COMPLEMENTARIAS

- Bukofzer, M. la Música en la época barroca. De Monteverdi a Bach. Alianza Música, Madrid, 1986 (1ª ed. inglés 1947).
- Lamotte, D. de la Armonía. Labor. Barcelona. 1989.
- La Rue, J. Análisis del estilo musical. Labor. Barcelona. 1989.
- Piston, W. Armonía. Labor. Barcelona. 1993.
- Apel, Willy (ed.), Harvard Dictionary of Music, Harvard, 1944. Hay edición castellana revisada: Randel, M. (ed.), Diccionario Harvard de Música, Mexico, Diana, 1984.
- Michels, Ulrich, Atlas de Música, (2 vols.) Madrid, Alianza, 1982
- Raynor, Henry. Una Historia Social de la Música. Siglo XXI, Madrid, 1986.
- Sadie, Stanley (ed.), The New Grove Dictionary of Music and Musicians (20 vols.), London, MacMillan Press. LTD, 1980.
- Sadie, Stanley (ed.), The New Grove Dictionary of Musical Instruments, London, MacMillan Press. LTD, 1984
- Basso, Alberto, Historia de la música (vol. 6). La época de Bach y Haendel, Madrid, Turner, 1986.
- Bianconi, Lorenzo, Historia de la música (vol. 5). El siglo XVII, Madrid, Turner, 1986.
- Fubini, Enrico, La estética musical desde la Antigüedad hasta el siglo XX, Madrid, Alianza, 1988

- Neubauer, John, La emancipación de la música, Madrid, Visor, 1992
- Acitores, Federico, "Peculiaridades del órgano ibérico", en: Bonet Correa, A. (coord.), El órgano español. Actas del Primer Congreso –27-29 de Octubre de 1981–, Madrid, Universidad Complutense, 1983; pp. 11-19
- Casares, Emilio (ed.), La música en el barroco, Oviedo, Univ. de Oviedo, 1977.
- Etzion, Judith, El cancionero de la Sablonara. Edición crítica, London, Tamesis Books, 1996.
- Garbayo Montabes, Javier, "O esplendor do barroco musical en Galicia", en Villanueva, Carlos (coord.), Galicia fai dous mil anos. O feito diferencial galego. Música (vol. 2), Santiago de C., Museo do Pobo Galego, 1998; pp. 121-178.
- Jambou, Louis, Evolución del órgano español (2 vols), Oviedo, Universidad de Oviedo, 1988.
- López-Calo, José, Historia de la música española (3) Siglo XVII, Madrid, Alianza, 1983.
- López-Calo, José, "Manierismo y barroco", en Actas del Congreso Internacional «España en la música de Occidente» –Salamanca, 1985– Madrid, Ministerio de Cultura, 1987; vol. I, pp. 351-356.
- López-Calo, José, "Los villancicos policorales de Miguel de Irizar (1635-1684)", Inter-American Music Review, vol. X, nº 2 (1989); pp. 27-47.
- López Calo, José. La música en las catedrales españolas. Madrid, ICCMU, 2012.
- Martín Moreno, Antonio. Historia de la Música española. Siglo XVIII. Alianza Música, Madrid, 1985
- Vega, Daniel, "El barroco musical español: precisiones sobre su naturaleza", Revista de Musicología, vol. IV, nº 2 (1981); pp. 237-267.
- Villanueva, Carlos, Las lamentaciones de Semana Santa de Fray José de Vaquedano, Santiago de C., Univ. de Santiago de C., 1990.
- Villanueva, Carlos, Los villancicos gallegos, A Coruña, Fund. Barrié de la Maza, 1994.
- Kühn, Clemens. Historia de la composición musical en ejemplos comentados. Idea Books, Barcelona, 2003. (1ª ed. 1998)

9. Observacións

Competencias avaliadas por ferramentas de avaliación:

Seguemento da asistencia e participación ndas clases: T2, T3, T4, T8, T11, T16, T17, X1, X4, X10, X11, X12, X14, X15, X16, X17, X18, X26, EM1, EM2, EM3, EM7, EM8

Relización e presentación de traballos: T1, T2, T3, T4, T8, T11, T17, X1, X10, X11, X12, X14, X15, X16, X17, X18, X26, EM1, EM2, EM3, EM7, EM8

Exame escrito: T2, T3, T4, T8, T11, T16, T17, X1, X4, X10, X11, X12, X14, X15, X16, X17, X18, X26, EM1, EM2, EM3, EM7, EM8

Análise formal e contextual: T2, T3, T4, T8, T11, T16, T17, X1, X4, X10, X11, X12, X14, X15, X16, X17, X18, X26, EM1, EM2, EM3, EM7, EM8

Programación Docente de HISTORIA DA MÚSICA III

Ensinanzas Superiores de Música (ensinanzas reguladas polo Decreto 163/2015, do 29 de outubro e 171/2016, do 24 de novembro)

1. Identificación e contextualización

DISCIPLINA HISTORIA DA MÚSICA III

ESPECIALIDADE	TODAS								ITINERARIO	TODOS
CARÁCTER	A) Formación Básica								TIPO DE CLASES	Colectiva
DEPARTAMENTO	MUSICOLOXÍA								XEFE/A DO DEPARTAMENTO	Luis Costa Vázquez
CURSOS	1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA	Luis Costa Vázquez
CUADRIMESTRE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase	34
ETCS/ CUADRIMESTRE			3						Observacións	
DOCENTES	NOME E APELIDOS				MAIL/TEL/WEB				TITORÍA	
	LUIS COSTA VAZQUEZ				LUISCOSTA@CSMVIGO.COM				A CONCERTAR	
	Roberto Relova Quinteiro				robertorelova@csmvigo.com				A concertar	

2. Descritor e competencias

Ver lista e descrición de competencias no anexo II do decreto 163/2015 (DOG do 16 de novembro de 2015)/171/2016

DESCRITOR	Coñecemento dos movementos e tendencias fundamentais da historia da música occidental, a partir da análise, audición e o comentario do texto literario e/ou musical, con atención aos aspectos estilísticos, históricos e expresivos da tradición musical, e ao seu contexto cultural e social.
COÑECEMENTOS PREVIOS	Os requiridos para a proba de acceso e coñecementos e habilidades obtidos no primeiro e segundo cuatrimestre.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS	Análisis. Educación auditiva.
TRANSVERSAIS	T2, T3, T4, T8, T11, T16, T17
XERAIS	X1, X4, X10, X11, X12, X14, X15, X16, X17, X18, X26
ESPECÍFICAS	EI4

3. Obxectivos

DESCRIPCIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
Desenvolver o hábito de escoitar música, tanto en soportes gravados diversos como a través da asistencia a eventos musicais, interesándose pola música máis afastada das súas preferencias persoais, con vistas a ampliar e diversificar os seus gustos.	T16, X15, X17.
Captar, a través do análise e da audición, as características da música do período, co fin de entender a súa evolución e situar as obras musicais no tempo.	T2, X1, X4, X11, X14, X17.
Coñecer e comprender a música do período tratado tendo en conta as relacións cos conceptos estéticos imperantes nel, para desenvolver o seu sentido crítico e, no caso de que exista repertorio (real ou transcripcións), con vistas a aplicar á interpretación as diferentes convencións interpretativas.	T2, T17, X1, X4, X11, X14.
Valorar a importancia da música nas sociedades humanas, a través do coñecemento das relacións establecidas ao longo da historia entre a música e o resto das artes, o pensamento e a literatura, así como dos feitos históricos e os movementos socioculturais máis destacados de cada época, con vistas a obter unha visión máis global do fenómeno musical.	T11, X12, X14, X15, X16, X26.
Desenvolver certo grao de autonomía persoal á hora de empregar as ferramentas de investigación e recursos ao seu alcance, aplicándoos de xeito autónomo ao estudo da música, especialmente no referido ao seu repertorio, establecendo valoracións propias e razoadas sobre as características deste, empregando un vocabulario axeitado e respectando as opinións alleas.	T2, T3, T4, T8, T16, X10, X12, X14, X18, X26, EC10.

4. Contidos

TEMAS	DESCRITOR SUBTEMAS	SESIÓNS
1. A transición ao século XX.	3.1. Xeneralidades. 3.2. Transición dende o XIX. 3.3. Características por parámetros musicais.	2
2. O tardorromanticismo	Características musicais. Contexto histórico, artístico e social. Mahler, Richard Strauss, Scriabin, Wolf... Obras representativas.	2
3. O Impresionismo musical	Características musicais. Contexto histórico, artístico e social. Claude Debussy, vida e obra. Outros impresionistas. Influencia noutros autores posteriores.	3
4. A segunda escola de Viena	Características musicais. Contexto histórico, artístico e social. Expresionismo, atonalidade, dodecafonismo. Schönberg, Berg, Webern. Influencias posteriores.	3
5. O Neoclasicismo.	Características musicais. Contexto histórico, artístico e social. Tres autores representativos: Stravinsky, Bartók, Hindemith. O grupo dos seis. Os sinfonistas soviéticos. O neoclasicismo español. A música americana.	3
6. A música de vangarda	Características musicais. Contexto histórico, artístico e social. Primeiros intentos: as vangardas históricas. O serialismo integral. Postserialismo: indeterminación, aleatoriedade, minimalismo e forma aberta. Novas grafías musicais. Chance Coreography. - Novos timbres instrumentais. - Música concreta e música electrónica. A música de vangarda española: a Xeración do 51. A música galega na actualidade.	2
Probas de avaliación continua	Presentación de traballos finais de carácter individual	2

Total de sesións por cuatrimestre **17**

5. Metodoloxía e Planificación Docente

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Introdutorias. Introducción xeral á materia. Relación entre historia da Música e a Historia da arte. Filosofía e música. Introducción a socioloxía da música. Fontes e recursos.	2	0	2
Exposición práctico-teórica. Durante estas sesión realizaranse diferentes audicións e proxeccións de textos e partituras, para recoñecer e analizar o seu contido. Lectura e estudo crítico de textos dentro da materia. Procura e comentario de fontes sonoras e documentais.	26	0	26
De avaliación.	6	0	6
Estudio persoal: lectura de fontes, audicións, análise de partituras, leturas complementarias.		56	56
Titorías. Individual, caso de ser preciso.	-		-
Totais	34	56	90

6. Avaliación

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
ORDINARIA			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Con avaliación continua)			
Observación continua	Asistencia e participación activa nas actividades propostas na aula.	T2, 4, 11, 16; X11, 12, 14, 16, 17.	30%
Presentación escrita e oral de un traballo individual	Valórase: orixinalidade, manexo de fontes, elaboración da información, capacidade de análise musical, capacidade de redacción, elaboración da presentación, dominio dos contidos na presentación oral, resposta ás preguntas formuladas na presentación.	T3, 8, 17; X1, 4, 11, 14, 15, 17, 18, 26.	70%
*As faltas de asistencia (3 faltas a clases de Cámara / Conxunto ou 4 faltas no resto das disciplinas) suporán a perda do dereito á avaliación continua. Cando isto aconteza, o profesor/a da disciplina actuará segundo o protocolo aprobado..			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Convocatoria adiantada-Decembro-)			
Observación continua	Asistencia e participación activa nas actividades propostas na aula.	T2, 4, 11, 16; X11, 12, 14, 16, 17.	30%
Presentación escrita e oral de un traballo individual	Valórase: orixinalidade, manexo de fontes, elaboración da información, capacidade de análise musical, capacidade de redacción, elaboración da presentación, dominio dos contidos na presentación oral, resposta ás preguntas formuladas na presentación.	T3, 8, 17; X1, 4, 11, 14, 15, 17, 18, 26.	70%
AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*Para alumnado con perda da Avaliación continua)			
Exame escrito	Sobre os contidos da programación	T2, 3, 4, 8, 11, 16, 17; X1, 4, 11, 12, 14, 15, 16, 17, 18, 26.	100%
EXTRAORDINARIA			
Exame escrito	Idem avaliación alternativa	T2, 3, 4, 8, 11, 16, 17; X1, 4, 11, 12, 14, 15, 16, 17, 18, 26.	100%

ERASMUS

Os/as alumnos/as oficiais que participen en programas de intercambio internacional, deberán aportar unha certificación dos créditos realizados e a cualificación obtida no centro de destino. En caso contrario deberán examinarse dos contidos establecidos para esta materia igual que os restantes alumnos/as oficiais. Si os contidos cursados no centro de destino non se corresponden cos desta programación, o departamento decidirá a forma de avaliar os contidos non realizados ou non superados.

Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, serán avaliados igual que os alumnos/as oficiais. No caso de non realizar un curso ou semestre completo, recibirán unha avaliación informativa e unha acreditación das horas lectivas realizadas.

7. Alumnado con necesidades educativas especiais

DESCRICIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
No marco do establecido no Real decreto lexislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social, deberán cumprir as disposicións vixentes en materia de promoción da accesibilidade.	Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.

8. Bibliografía, materiais e documentos

- Apel, Willy (ed.), Harvard Dictionary of Music, Harvard, 1944. Hay edición castellana revisada: Randel, M. (ed.), Diccionario Harvard de Música, Mexico, Diana, 1984.
- La Rue, J. Análisis del estilo musical. Labor. Barcelona. 1989.
- Lanza, A. El Siglo XX, Tercera Parte. En col: Historia de la Música, vol. 12. Madrid, Turner, 1986.
- Marco, T. El siglo XX. En col: Historia de la Música Española, vol. 6. Madrid, Alianza, 1982.
- Michels, Ulrich, Atlas de Música, (2 vols.) Madrid, Alianza, 1982.
- Morgan, Henry, Antología de la Música del siglo XX, Madrid, Akal, 1998 (1ª ed. 1992).
- Persichetti, V. Armonía del s. XX. Madrid, Real Musical, 1985.
- Salvetti, G. El siglo XX, Primera Parte. En col: Historia de la Música, vol. 10. Madrid, Turner, 1986.

- Vinay, G. El siglo XX, Segunda Parte. En col: Historia de la Música, vol. 11. Madrid, Turner, 1986.

Complementarias:

García Laborda, José Maria. Forma y estructura en la música del siglo XX. Una aproximación analítica. Alpuerto, Madrid, 1996

Kühn, Clemens. Historia de la composición musical en ejemplos comentados. Idea Books, Barcelona, 2003. (1ª ed. 1998)

Lendvai, Ernő. Béla Bartók. Un análisis de su música. Idea Books, Barcelona, 2003.

Perle, George. Composición serial y atonalidad. Idea Books, Barcelona, 1999 (1ª ed. en inglés, 1991)

Programación Docente de HISTORIA DA MÚSICA I

Ensinanzas Artísticas Superiores de Música (Decreto 163/2015, do 29 de outubro)

1. Identificación e contextualización**DISCIPLINA HISTORIA DA MÚSICA I**

ESPECIALIDADE	TODAS								ITINERARIO	TODOS
CARÁCTER	A) Formación Básica								TIPO DE CLASES	Colectiva
DEPARTAMENTO	MUSICOLOXÍA								XEFE/A DO DEPARTAMENTO	Luis Costa Vázquez
CURSOS	1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA	Javier Jurado Luque
CUADRIMESTRE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase	34
ETCS/ CUADRIMESTRE	3								Observacións	
DOCENTES	NOME E APELIDOS				MAIL/TEL/WEB				TITORÍA	
	JAVIER JURADO LUQUE				JAVIER@JAVIERJURADO.COM				venres 9-10	
	Roberto Relova Quinteiro				robertorelova@csmvigo.com				A determinar	

2. Descritor e competencias

Ver lista e descrición de competencias no anexo II do decreto 163/2015 (DOG do 16 de novembro de 2015)/171/2016

DESCRITOR	Coñecemento dos movementos e tendencias fundamentais da historia da música occidental, a partir da análise, audición e o comentario do texto literario e/ou musical, con atención aos aspectos estilísticos, históricos e expresivos da tradición musical, e ao seu contexto cultural e social.
COÑECEMENTOS PREVIOS	Os requiridos para a proba de acceso.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS	Análisis. Educación auditiva.
TRANSVERSAIS	T2, T3, T4, T8, T11, T16, T17
XERAIS	X1, X4, X10, X11, X12, X14, X15, X16, X17, X18, X26
ESPECÍFICAS	EI4

3. Obxectivos

DESCRIPCIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
Desenvolver o hábito de escoitar música, tanto en soportes gravados diversos como a través da asistencia a eventos musicais, interesándose pola música máis afastada das súas preferencias persoais, con vistas a ampliar e diversificar os seus gustos.	T16, X15, X17.
Captar, a través do análise e da audición, as características da música do período, co fin de entender a súa evolución e situar as obras musicais no tempo.	T2, X1, X4, X11, X14, X17.
Coñecer e comprender a música do período tratado tendo en conta as relacións cos conceptos estéticos imperantes nel, para desenvolver o seu sentido crítico e, no caso de que exista repertorio (real ou transcritións), con vistas a aplicar á interpretación as diferentes convencións interpretativas.	T2, T17, X1, X4, X11, X14, EI4.
Valorar a importancia da música nas sociedades humanas, a través do coñecemento das relacións establecidas ao longo da historia entre a música e o resto das artes, o pensamento e a literatura, así como dos feitos históricos e os movementos socioculturais máis destacados de cada época, con vistas a obter unha visión máis global do fenómeno musical.	T11, X12, X14, X15, X16, X26.
Desenvolver certo grao de autonomía persoal á hora de empregar as ferramentas de investigación e recursos ao seu alcance, aplicándoos de xeito autónomo ao estudo da música, especialmente no referido ao seu repertorio, establecendo valoracións propias e razoadas sobre as características deste, empregando un vocabulario axeitado e respectando as opinións alleas.	T2, T3, T4, T8, T16, X10, X12, X14, X18, X26.

4. Contidos

TEMAS	DESCRITOR SUBTEMAS	SESIÓNS
I Recursos bibliográficos e ferramentas de consulta.	Introdución ás fontes musicais. Fontes iconográficas. As fontes sonoras. Diferentes visións sobre a historia da música.	1
II A Antigüidade Clásica: Grecia e Roma	2.1. Grecia: Música e mito. A musiké e a tekné. O ethos da música. Concepto. Sistema musical. Análise. Grecia desde Homero a Plutarco. A música na poesía, o teatro e nos xogos. Os teóricos musicais e as súas escolas. O pensamento musical dos filósofos gregos. Organoloxía. 2.2. Roma: Música e función social. O mundo helenístico-romano: cultos populares, pantomimas. Organoloxía. 2.3. A música cristiá primitiva.	2
III A monodía medieval	3.1.. O canto Gregoriano. Relación coa consolidación da misa. Características principais. Formas principais: Alleluia, Kyrie, etc. Sistema tonal: o oktoechos. Análise. 3.2. A monodía profana: xogares, trovadores, goliardos... A figura de Afonso de Castela e as Cantigas Santa María. Martín Codax e a lírica galaico-portuguesa. Formas principais. Organoloxía.	2
IV A polifonía medieval	4.1. A polifonía. Antecedentes: primeiras escolas polifónicas. Formas e procedementos. 4.2. Notre Dame. 4.3. Ars Antiqua. O motete e a súa evolución. 4.4. O Ars Nova.	3

V Auxes da Polifonía. Séculos XV e XVI.	5.1. Contexto histórico. 5.2. A música renacentista: técnicas compositivas, periodización. 5.3. Escolas compositivas: franco-flamenca, alemá, romana, veneciana, española... 5.4. Xéneros vocais nacionais. 5.5. Música instrumental.	4
VI O Barroco musical.	6.1. Contextualización. 6.2. Periodización e estilo, Barroco vs. Renacemento, prácticas e estilos, función social do músico. 6.3. Características musicais (baixo continuo, monodia, contraste, ritmo, retórica...). 6.4. A ópera barroca. Estilos nacionais. 6.5. Outras formas vocais. 6.6. Música instrumental. 6.7. O Barroco español.	5
Total de sesións por cuadrimestre		17

5. Metodoloxía e Planificación Docente

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Exposición maxistral. As sesións de clases estarán dedicadas, principalmente, ás explicacións teóricas, ás análises e á organización do traballo semanal.	15		15
Introdutorias. Introducción xeral á materia. Relación entre historia da Música e a Historia da arte. Filosofía e música. Introducción a socioloxía da música. Fontes e recursos.	5		5
Exposición práctico-teórica. Durante estas sesións realizaranse diferentes audicións e proxeccións de textos e partituras, para recoñecer e analizar o seu contido. Lectura e estudo crítico de textos elementais dentro da materia. Procura e comentario de fontes sonoras e documentais.	10		10
De avaliación. En forma de exames.	3		3
Estudio persoal: temario, audicións, análise de partituras, lecturas complementarias.		55	55
Tutorías. Individual, caso de ser preciso.	2		2
Total de horas por cuadrimestre			90

6. Avaliación

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
ORDINARIA			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Con avaliación continua)			
Observación diaria e cotiá.	Participar activamente nas actividades propostas na aula.	T2, 4, 11, 16; X11, 12, 14, 16, 17.	20%
Exame escrito.	Comentario de audicións, preguntas de síntese, test e desenvolvemento.	T3, 8, 17; X1, 4, 11, 14, 15, 17, 18, 26.	80%
*As faltas de asistencia (3 faltas a clases de Cámara / Conxunto ou 4 faltas no resto das disciplinas) suporán a perda do dereito á avaliación continua. Cando isto aconteza, o profesor/a da disciplina actuará segundo o protocolo aprobado..			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Convocatoria adiantada-Decembro-)			
Observación diaria e cotiá.	Participar activamente nas actividades propostas na aula.	T2, 4, 11, 16; X11, 12, 14, 16, 17.	20%
Exame escrito.	Comentario de audicións, preguntas de síntese, test e desenvolvemento.	T3, 8, 17; X1, 4, 11, 14, 15, 17, 18, 26.	80%
AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*Para alumnado con perda da Avaliación continua)			
Exame escrito	Comentario de audicións, preguntas de síntese, test e desenvolvemento.	T2, 3, 4, 8, 11, 16, 17; X1, 4, 11, 12, 14, 15, 16, 17, 18, 26.	100%
EXTRAORDINARIA			
Exame escrito	Comentario de audicións, preguntas de síntese, test e desenvolvemento.	T2, 3, 4, 8, 11, 16, 17; X1, 4, 11, 12, 14, 15, 16, 17, 18, 26.	100%
ERASMUS			
Os/as alumnos/as oficiais que participen en programas de intercambio internacional, deberán aportar unha certificación dos créditos realizados e a cualificación obtida no centro de destino. En caso contrario deberán examinarse dos contidos establecidos para esta materia igual que os restantes alumnos/as oficiais. Si os contidos cursados no centro de destino non se corresponden cos desta programación, o departamento decidirá a forma de avaliar os contidos non realizados ou non superados.			
Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, serán avaliados igual que os alumnos/as oficiais. No caso de non realizar un curso ou semestre completo, recibirán unha avaliación informativa e unha acreditación das horas lectivas realizadas.			
7. Alumnado con necesidades educativas especiais			
DESCRICIÓN	CRITERIOS E PAUTAS		
No marco do establecido no Real decreto legislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social, deberán cumprirse as disposicións vixentes en materia de promoción da accesibilidade.	Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.		

8. Bibliografía, materiais e documentos

- Robertson, A. & Stevens, D., Historia general de la música (3 vols.), Madrid, Istmo, 1972.
- Reese, Gustav. La música de la Edad Media. Madrid, Alianza, 1988.
- Hoppin, Richard, La música medieval, Madrid, Akal, 1991.
- Reese, Gustav, La música en el Renacimiento (2 vols.) Madrid, Alianza, 1988.
- Bukofzer, Manfred, La música en la época barroca, Madrid, Alianza, 1986.- Análisis musical: Forte, A. Y Gilbert, S.E. Introducción al análisis schenkeriano. Labor. Barcelona. 1992.
- La Rue, J. Análisis del estilo musical. Labor. Barcelona. 1989.
- Piston, W. Armonía. Labor. Barcelona. 1993.
- Apel, Willy (ed.), Harvard Dictionary of Music, Harvard, 1944. Hay edición castellana revisada: Randel, M. (ed.), Diccionario Harvard de Música, Mexico, Diana, 1984.
- Michels, Ulrich, Atlas de Música, (2 vols.) Madrid, Alianza, 1982.

Programación Docente de HISTORIA DA MÚSICA II

Ensinanzas Artísticas Superiores de Música (Decreto 163/2015, do 29 de outubro)

1. Identificación e contextualización**DISCIPLINA HISTORIA DA MÚSICA II**

ESPECIALIDADE	TODAS								ITINERARIO	TODOS
CARÁCTER	A) Formación Básica								TIPO DE CLASES	Colectiva
DEPARTAMENTO	MUSICOLOXÍA								XEFE/A DO DEPARTAMENTO	Luis Costa Vázquez
CURSOS	1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA	Javier Jurado Luque
CUADRIMESTRE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase	34
ETCS/ CUADRIMESTRE		3							Observacións	
DOCENTES	NOME E APELIDOS				MAIL/TEL/WEB				TITORÍA	
	JAVIER JURADO LUQUE				JAVIER@JAVIERJURADO.COM				venres 9-10	

2. Descritor e competencias

Ver lista e descrición de competencias no anexo II do decreto 163/2015 (DOG do 16 de novembro de 2015)/171/2016

DESCRITOR	Coñecemento dos movementos e tendencias fundamentais da historia da música occidental, a partir da análise, audición e o comentario do texto literario e/ou musical, con atención aos aspectos estilísticos, históricos e expresivos da tradición musical, e ao seu contexto cultural e social.
COÑECEMENTOS PREVIOS	Os requiridos para a proba de acceso e coñecementos e habilidades obtidos no primeiro cuatrimestre.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS	Análisis. Educación auditiva.
TRANSVERSAIS	T2, T3, T4, T8, T11, T16, T17
XERAIS	X1, X4, X10, X11, X12, X14, X15, X16, X17, X18, X26
ESPECÍFICAS	E14

3. Obxectivos

DESCRIPCIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
Desenvolver o hábito de escoitar música, tanto en soportes gravados diversos como a través da asistencia a eventos musicais, interesándose pola música máis afastada das súas preferencias persoais, con vistas a ampliar e diversificar os seus gustos.	T16, X15, X17.
Captar, a través do análise e da audición, as características da música do período, co fin de entender a súa evolución e situar as obras musicais no tempo.	T2, X1, X4, X11, X14, X17.
Coñecer e comprender a música do período tratado tendo en conta as relacións cos conceptos estéticos imperantes nel, para desenvolver o seu sentido crítico e, no caso de que exista repertorio (real ou transcritións), con vistas a aplicar á interpretación as diferentes convencións interpretativas.	T2, T17, X1, X4, X11, X14.
Valorar a importancia da música nas sociedades humanas, a través do coñecemento das relacións establecidas ao longo da historia entre a música e o resto das artes, o pensamento e a literatura, así como dos feitos históricos e os movementos socioculturais máis destacados de cada época, con vistas a obter unha visión máis global do fenómeno musical.	T11, X12, X14, X15, X16, X26.
Desenvolver certo grao de autonomía persoal á hora de empregar as ferramentas de investigación e recursos ao seu alcance, aplicándoos de xeito autónomo ao estudo da música, especialmente no referido ao seu repertorio, establecendo valoracións propias e razoadas sobre as características deste, empregando un vocabulario axeitado e respectando as opinións alleas.	T2, T3, T4, T8, T16, X10, X12, X14, X18, X26, EC10.

4. Contidos

TEMAS	DESCRITOR SUBTEMAS	SESIÓNS
I. O Clasicismo	1.1. Preclásicos. 1.2. Características xerais do Clasicismo. 1.3. Formas instrumentais. 1.4. Os clásicos vieneses. 1.5. Música vocal no Clasicismo.	6
II. O Romanticismo	2.1. Transición al Romanticismo: la época de Beethoven. 2.2. Características xerais. 2.3. A música instrumental: piano, sinfonismo, música de cámara. 2.4 A música vocal: lied, ópera, música relixiosa.	7
III. O Nacionalismo	3.1. Xeneralidades. 3.2. Escolas nacionalistas: o grupo dos cinco, bohemia, países nórdicos, España: la zarzuela.	4
Total de sesións por cuatrimestre		17

5. Metodoloxía e Planificación Docente

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRIPCIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
----------------------------------	-------------------	-----------------------	-------------

Exposición maxistral. As sesións de clases estarán dedicadas, principalmente, ás explicacións teóricas, ás análises e á organización do traballo semanal.	15		15
Introdutorias. Introducción xeral á materia. Relación entre historia da Música e a Historia da arte. Filosofía e música. Introducción a socioloxía da música. Fontes e recursos.	5		5
Exposición práctico-teórica. Durante estas sesións realizaranse diferentes audicións e proxeccións de textos e partituras, para recoñecer e analizar o seu contido. Lectura e estudo crítico de textos elementais dentro da materia. Procura e comentario de fontes sonoras e documentais.	10		10
De avaliación. En forma de exames.	3		3
Estudio persoal: temario, audicións, análise de partituras, leturas complementarias.		55	55
Titorías. Individual, caso de ser preciso.	2		2
Total de horas por cuatrimestre			90

6. Avaliación

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
ORDINARIA			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Con avaliación continua)			
Observación diaria e cotiá.	Participar activamente nas actividades propostas na aula.	T2, 4, 11, 16; X11, 12, 14, 16, 17.	20%
Exame escrito.	Comentario de audicións, preguntas de síntese, test e desenvolvemento. Comentario de texto literario musical.	T3, 8, 17; X1, 4, 11, 14, 15, 17, 18, 26.	80%
*As faltas de asistencia (3 faltas a clases de Cámara / Conxunto ou 4 faltas no resto das disciplinas) suporán a perda do dereito á avaliación continua. Cando isto aconteza, o profesor/a da disciplina actuará segundo o protocolo aprobado..			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Convocatoria adiantada-Decembro-)			
Observación diaria e cotiá.	Participar activamente nas actividades propostas na aula.	T2, 4, 11, 16; X11, 12, 14, 16, 17.	20%
Exame escrito.	Comentario de audicións, preguntas de síntese, test e desenvolvemento. Comentario de texto literario musical.	T3, 8, 17; X1, 4, 11, 14, 15, 17, 18, 26.	80%
AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*Para alumnado con perda da Avaliación continua)			
Exame escrito	Comentario de texto, audicións, preguntas de síntese, test e desenvolvemento. Comentario de texto literario musical.	T2, 3, 4, 8, 11, 16, 17; X1, 4, 11, 12, 14, 15, 16, 17, 18, 26.	100%
EXTRAORDINARIA			
Exame escrito	Comentario de texto, audicións, preguntas de síntese, test e desenvolvemento.	T2, 3, 4, 8, 11, 16, 17; X1, 4, 11, 12, 14, 15, 16, 17, 18, 26.	100%
ERASMUS			

Os/as alumnos/as oficiais que participen en programas de intercambio internacional, deberán aportar unha certificación dos créditos realizados e a cualificación obtida no centro de destino. En caso contrario deberán examinarse dos contidos establecidos para esta materia igual que os restantes alumnos/as oficiais. Si os contidos cursados no centro de destino non se corresponden cos desta programación, o departamento decidirá a forma de avaliar os contidos non realizados ou non superados.

Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, serán avaliados igual que os alumnos/as oficiais. No caso de non realizar un curso ou semestre completo, recibirán unha avaliación informativa e unha acreditación das horas lectivas realizadas.

7. Alumnado con necesidades educativas especiais

DESCRIPCIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
No marco do establecido no Real decreto lexislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social, deberán cumprir as disposicións vixentes en materia de promoción da accesibilidade.	Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.

8. Bibliografía, materiais e documentos

- Downs, P.G. La música clásica. Akal. Madrid, 1998.
- Plantiga, L. La música romántica. Akal. Madrid, 1992.
- Robertson, A. & Stevens, D., Historia general de la música (3 vols.), Madrid, Istmo, 1972.
- La Rue, J. Análisis del estilo musical. Labor. Barcelona. 1989.
- Piston, W. Armonía. Labor. Barcelona. 1993.
- Apel, Willy (ed.), Harvard Dictionary of Music, Harvard, 1944. Hay edición castellana revisada: Randel, M. (ed.), Diccionario Harvard de Música, Mexico, Diana, 1984.
- Michels, Ulrich, Atlas de Música, (2 vols.) Madrid, Alianza, 1982.

Programación Docente de ICONOGRAFÍA MUSICAL

Ensinanzas Artísticas Superiores de Música (ensinanzas reguladas polo Decreto 163/2015, do 29 de outubro e 171/2016, do 24 de novembro)

1. Identificación e contextualización

DISCIPLINA ICONOGRAFÍA MUSICAL

ESPECIALIDADE	MUSICOLOXÍA								ITINERARIO	ETNOMUSICOLOXÍA E HISTÓRICA
CARÁCTER	B) Obrigatoria								TIPO DE CLASES	Colectiva
DEPARTAMENTO	MUSICOLOXÍA								XEFE/A DO DEPARTAMENTO	Luis Costa Vázquez
CURSOS	1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA	Julio Alonso Monteagudo
CUADRIMESTRE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase	4
ETCS/ CUADRIMESTRE		6							Idiomas	Galego
DOCENTES	NOME E APELIDOS				MAIL/TEL/WEB				TITORÍA	
	JULIO ALONSO MONTEAGUDO				julioalonso@csmvigo.com				Xoveses de 11:00 a 12:00	

2. Descritor e competencias

Ver lista e descrición de competencias no anexo II do decreto 163/2015 (DOG do 16 de novembro de 2015)/171/2016

DESCRITOR	Coñecemento histórico e valoración crítica da arte e das súas formas vinculadas ás imaxes musicais, desde a Antigüidade ata o século XXI. Programas iconográficos musicais en documentos escritos, arquitectura, pintura, escultura, etc. Instrumentos musicais e símbolos na cultura europea. Busca, definición, localización, clasificación e tratamento de fontes iconográficas na música.
COÑECEMENTOS PREVIOS	Coñecementos e habilidades adquiridas do cuadrimestre anterior.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS	
TRANSVERSAIS	T1,T2, T4, T8, T14, T16, T17
XERAIS	X10, X12, X14, X16, X20, X26
ESPECÍFICAS	EM2, EM3, EM5, EM6, EM7

3. Obxectivos

DESCRIPCIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
Valorar o papel que tivo a música no desenvolvemento cultural e artístico da sociedade en cada momento.	X12, X14, X16, X20 EM2, EM7, EM3, EM5
Realizar un achegamento á iconografía musical e a organoloxía como ciencias auxiliares á Musicoloxía e como fontes documentais.	T4, X12, X14, X16, X20 EM2, EM7, EM3, EM5
Coñecer o método iconográfico para poder interpretar de modo integral a obra artística á que nos achegemos.	T2, T14, T16, X12, EM6
Coñecer os programas iconográficos musicais en documentos escritos, arquitectura, pintura... para ser usados como recurso na historia da música.	T2, T14, T16, X12, EM6
Apreciar os recursos a disposición do musicólogo e as súas formas de utilización.	T4, T16, T17, X26, EM2, EM7
Valorar as obras artísticas e demais formas vencelladas ás imaxes musicais dende a antigüidade ata a actualidade.	T4, T16, T17, X26, EM2, EM7
Coñecer e valorar a arte e as súas formas vencelladas ás imaxes musicais.	T1, T2, T14, T16, T17, X12, X26 EM2, EM7
Analizar a obra artística desde o punto de vista musical, relacionándoa co contexto social e a estética musical da época.	T1, T2, T14, T16, T17, X12, X26 EM2, EM7
Recoñecer o tema representado, así como os instrumentos musicais, o seu grao de realismo, o desfase cronolóxico no seu caso, etc.	T8, X10, X12, X14 X20, EM3
Encontrar a xustificación da escena musical dentro do contexto artístico do autor, tendo en conta a época histórica, a sociedade, o pensamento musical, os instrumentos e agrupacións musicais da época, etc.	T8, X12, X14 X20, EM3

4. Contidos

TEMAS	DESCRITOR SUBTEMAS	SESIÓNS
Introdución á Iconografía musical.	1.1. A Iconografía na historia da arte. 1.2. Iconografía e organoloxía como ciencias auxiliares para a Historia da Música. 1.3. O método iconográfico. 1.4. Fontes literarias para a iconografía musical e a organoloxía. 1.5. A linguaxe das imaxes. 1.6. O método iconolóxico de Erwin Panofsky.	2
Iconografía e prehistoria.		1
Iconografía e mundo antigo.	3.1. Mesopotamia. 3.2. Exipto. 3.3. Grecia. 3.4. Roma.	2
Iconografía no mundo medieval.	4.1. O Románico. Características xerais. 4.2. Representacións pictóricas e escultóricas no Románico. 4.3. O Gótico. Características xerais. 4.4. Representacións pictóricas e escultóricas no Gótico.	4

Representacións iconográficas durante o Renacemento.	5. 1. A pintura renacentista relixiosa. 5.2. Virxe con neno acompañados de anxos músicos e outras representacións. 5.3. Presenza de instrumentos musicais nas imaxes do Parnaso. 5.4. Alegorías musicais e emblemas.	3
O Barroco na iconografía musical.	6.1. Música doméstica. 6.2. Representacións do conolox barroco e a festa barroca. 6.3. Outras representacións da música.	2
Iconografía musical no Clasicismo.	7.1. Escenas campestres, pastorais e mitolóxicas nas que aparecen instrumentos musicais.	2
Século XIX e XX.	8.1. A iconografía musical decimonónica: pintura de salón e modernismo. 8.2. A música integrada nas artes do século XX.	1
Total de sesións por cuadrimestre		17

5. Metodoloxía e Planificación Docente

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Exposición maxistral	58	100	158
Lectura de fontes	6	12	18
Avaliacións	2		2
Titorías	2		2
Total de horas por cuadrimestre			180

6. Avaliación

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
ORDINARIA			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Con avaliación continua)			
Asistencia e participación	Participación activa nas actividades propostas na aula	T1, T8, T16, T17, X10, X12, X14, X16, X20, X26, EM2, EM3, EM5, EM7	20 %
Traballo persoal	Realización de traballos persoais	T1, T2, T4, T8, T14, T16, T17, X12, X14, X16, X20, EM2, EM3, EM5, EM6	20 %
Exame escrito	Proba escrita teórico-práctica	T8, T16, T17, X12, X14, X16, X20, EM2, EM3, EM7	60 %
*As faltas de asistencia (3 faltas a clases de Cámara / Conxunto ou 4 faltas no resto das disciplinas) suporán a perda do dereito á avaliación continua. Cando isto aconteza, o profesor/a da disciplina actuará segundo o protocolo aprobado..			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Convocatoria adiantada-Decembro-)			
Traballo persoal	Realización de traballos persoais	T1, T2, T4, T8, T14, T16, T17, X10, X12, X14, X16, X18, X20, EM2, EM3, EM5, EM6	20 %
Exame escrito	Proba escrita teórico-práctica	T8, T16, T17, X12, X14, X16, X20, EM2, EM3, EM7	80 %
AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*Para alumnado con perda da Avaliación continua)			
Traballo persoal	Realización de traballos persoais	T1, T2, T4, T8, T14, T16, T17, X10, X12, X14, X16, X18, X20, EM2, EM3, EM5, EM6	20 %
Exame escrito	Proba escrita teórico-práctica	T8, T16, T17, X12, X14, X16, X20, EM2, EM3, EM7	80 %
EXTRAORDINARIA			
Traballo persoal	Realización de traballos persoais	T1, T2, T4, T8, T14, T16, T17, X10, X12, X14, X16, X18, X20, EM2, EM3, EM5, EM6	20 %
Exame escrito	Proba escrita teórico-práctica	T8, T16, T17, X12, X14, X16, X20, EM2, EM3, EM7	80 %

ERASMUS

Os/as alumnos/as oficiais que participen en programas de intercambio internacional, deberán aportar unha certificación dos créditos realizados e a cualificación obtida no centro de destino. En caso contrario deberán examinarse dos contidos establecidos para esta materia igual que os restantes alumnos/as oficiais. Si os contidos cursados no centro de destino non se corresponden cos desta programación, o departamento decidirá a forma de avaliar os contidos non realizados ou non superados.

Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, serán avaliados igual que os alumnos/as oficiais. No caso de non realizar un curso ou semestre completo, recibirán unha avaliación informativa e unha acreditación das horas lectivas realizadas.

7. Alumnado con necesidades educativas especiais

DESCRIPCIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
No marco do establecido no Real decreto lexislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social, deberánse cumprir as disposicións vixentes en materia de promoción da accesibilidade.	Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.

8. Bibliografía, materiais e documentos

- ÁLVAREZ, Rosario: "El arpa cromática en la España medieval". En: Revista de Musicología, vol. VI, 1983, pp. 135-141.
- ÁLVAREZ, Rosario: "Presunto origen de la lira grabada en una estela funeraria (ca. S. VIII a. C.) encontrada en Luna (Zaragoza)". En: Revista de Musicología, vol. VIII, 1985, nº 2, pp. 207-228.
- ÁLVAREZ, Rosario: "Los instrumentos musicales en los códigos alfonsinos: su tipología, su uso y origen". En: Revista de Musicología, vol. X, 1987, pp. 67-104.
- ÁLVAREZ, R. "Las pinturas con instrumentos musicales del techo de la catedral de Teruel, documento iconográfico coetáneo de los códices de las Cantigas". Rev de Musicología, vol. XI, 1988, nº 1, pp. 41-84.
- ÁLVAREZ, R. "Los instrumentos musicales del Apocalipsis figurado de los Duques de Saboya: entre el símbolo y la realidad". En: Nassarre, Revista Aragonesa de Musicología, vol. V, nº 2, 1989.
- ÁLVAREZ, Rosario: "Hallazgo de tambores en la España islámica (siglos X al XIV)". En: Revista de Musicología, vol. XII, nº 2, 1989, pp. 411-421.
- ÁLVAREZ, Rosario: "La iconografía musical del Medievo en el monasterio de Santo Domingo de Silos". En: Revista de Musicología, vol. XV, 1992, nº 2-3, pp. 579-624.
- ÁLVAREZ, Rosario: "La iconografía musical de los Beatos de los siglos X y XI y su procedencia". En: Revista de Historia y Arte, Universidad Autónoma de Madrid, vol.V, Madrid, 1993, pp. 201-218.
- ÁLVAREZ, Rosario: "Iconografía musical y organología: un estado de la cuestión". En: Revista de Musicología, 20/2 (1997), pp.767-782.
- ÁLVAREZ, Rosario: "El arpa-citara (rota): su probable origen bizantino y su trayectoria mediterránea hacia la Europa Occidental". En: Revista de Musicología, vol. XXII, nº 1, 1999., pp. 11-48.
- ÁLVAREZ, Rosario: "La iconografía musical de la escultura románica a la luz de los procedimientos de trabajo" En: Revista de Musicología, vol. XXVI, nº 1, 2003, pp. 77-126.
- ANDRÉS, Ramón: Diccionario de instrumentos musicales: desde la antigüedad a J.S. Bach. Barcelona: Ediciones Península, 2001.
- ARNALDO, Javier: Analogías musicales, Kandinsky y sus contemporáneos. Catálogo de la exposición celebrada en el Museo Thyssen-Bornemisza y el Palacio de las Alhajas de la Fundación Caja de Madrid. Madrid: Fundación Colección Thyssen-Bornemisza, 2003.
- BALLESTER, Jordi: "La cornamusa y el pastor en la iconografía catalano-aragonesa de los siglos XIV y XV". En: Revista de Musicología, vol. XX, nº 2, 1997, pp. 811-831.
- BENITO, A. – FERNÁNDEZ, T. y PASCUAL, M.: Arte y música en el Museo del Prado. Madrid: Fundación Argentaria, Visor, 1997.
- BORDAS, Cristina: "Bibliografía sobre iconografía musical española". En: Boletín de la Asociación Española de Documentación Musical, I (1994), pp. 9-56.
- BORDAS, Cristina: "Iconografía musical – proyecto RidIM en España". En: Boletín de la Asociación Española de Documentación Musical, Año 11, 2007, pp. 53-55.
- BORDAS, Cristina: "La colección de instrumentos de Barbieri: una aportación a la historia de la organología en España". En: Revista de Musicología, Vol. 14, Nº 1-2, 1991, pp. 105-112.
- BORDAS, C. "Tradición e innovación en los instrumentos musicales". En: La música en España en el siglo XVIII / conol. Por Juan José Carreras, Malcom Boyd, Cambridge University Press, 2000, pp. 201-218.
- BORDAS, Cristina: "E cosas de música: instrumentos musicales en la corte de Felipe II". En: Aspectos de la cultura musical en la corte de Felipe II / conol. Por Cristina BORDAS Ibáñez, Luis Robledo Estaire, Tess Knighton, Juan José Carreras, Fundación Caja Madrid, Editorial Alpuerto, 2000, pp. 213-272.
- BURKE, Peter: Formas de hacer historia. Madrid: Alianza editorial, 2003 (2ª edición).
- BURKE, Peter: Visto y no visto: el uso de la imagen como documento histórico. Barcelona: Crítica, 2001.
- CALAHORRA, Pedro – LACASTA, Jesús – ZALDÍVAR, Álvaro: Iconografía musical del románico aragonés. Zaragoza: Institución Fernando el Católico, 1993.
- CASTIÑEIRAS, M.: Introducción al método iconográfico. Barcelona: Ariel, 1998.
- ESTEBAN LORENTE, Juan Francisco: Tratado de iconografía. Ediciones Istmo, 1990.
- FORD, Terence: Lista de instrumentos de música occidentales: anotada desde un punto de vista iconográfico (traducida y adaptada al español por Koldo Ríos Álvaro). Madrid: Cuadernos de documentación musical nº 2 (AEDOM), 2000.
- GARCÍA AVILÉS, Alejandro: "Imagen, texto, contexto. Reflexiones sobre el método iconográfico en el umbral del siglo XXI". En: Boletín del Museo del Prado, XVIII, nº 36 (2000), pp. 101-118.
- GÉTREAU, Florence: "Le concert instrumental des Noces de Cana de Véronèse: interrogations pour une lecture méthodique". En: Actas del XV Congreso de la Sociedad Internacional de Musicología. Revista de Musicología, vol. XVI, nº 2, 1993, pp. 985-988.
- GONZÁLEZ DE BUITRAGO, Alicia: "Los ancianos del Apocalipsis: Representaciones musicales en la fachada meridional de la catedral de León". En: Actas del IV Congreso de la Sociedad de Musicología. Revista de Musicología, vol. XX, nº 2, 1997, pp.783-796.
- GONZÁLEZ de ZÁRATE, J.M.: Método iconográfico. Vitoria: Ed. Ephialte (Institutos de estudios iconográficos), 1991.
- GOMBRICH, Ernst H.: Imágenes simbólicas. Madrid: Alianza, 1983.
- HERMERÉN, Göran: Representation and Meaning in the Visual Arts. Lund: Lund University, 1969.
- HOLLY, Michael A.: Iconografía e iconología. Saggio sulla storia intellettuale. Milán: Jaca Books, 1992.
- JONES, A.: Iconografía de los santos. Barcelona: Ediciones Omega, 1950.
- LACASTA Jesús: "Las miniaturas musicales del Vidal Mayor. Un documento coetáneo de las Cantigas de Santa María". En: Nassarre, Revista Aragonesa de Musicología, vol. XI, nº 1-2, 1995.
- LE BARBIER, Elena: "Iconografía musical en el románico de Cantabria: Cervatos". Actas del IV Congreso de la Sociedad de Musicología. Revista de Musicología, vol. XX, nº 2, 1997, pp. 797-810.
- MOORMAN, E.: De Acteón a Zeus, temas sobre mitología clásica en la literatura, la música, las artes plásticas y el teatro. Madrid: Akal, 1997.
- PANOFKY, Erwin: El significado en las artes visuales. Madrid: Alianza, 1998.

- PANOFKY, Erwin: Estudios sobre iconología. Madrid: Alianza, 1994.
- PORRAS ROBLES, Faustino: Los instrumentos musicales en el románico jacobeo: estudio organológico, evolutivo y artístico-simbólico. Tesis doctoral presentada en la Facultad de Geografía e Historia de la UNED, 2007. Puede ser consultada en la dirección de internet: <http://descargas.cervantesvirtual.com/servlet/SirveObras/01048074107816249678813/027792.pdf>
- REAU, L.: Iconografía del arte cristiano. Barcelona: Ed. Del Serbal, 1996.
- REVILLA, F.: Diccionario de iconografía y simbología. Madrid: Cátedra, 1995.
- RÍOS, Koldo: "Iconografía musical del país vasco. Una tabla flamenca del Museo de Bellas Artes de Bilbao". En: Revista de Musicología, vol. XXV, nº 1, 2002, pp. 9-46.
- RIPA, C.: Iconología. Madrid: Akal, 1996.
- RODRÍGUEZ SUSO, Carmen: Prontuario de Musicología. Música, sonido, sociedad. Barcelona: Clivis, 2005 (Capítulo 5, "Mirando la música: la iconografía musical", pp. 145-166).
- SALGADO LÓPEZ, José Ignacio: "Representacións iconográficas da gaita na Galiza (Apontamentos para un inventario iconográfico da gaita)". En: Etno-folk, Revista galega de etnomusicología, nº 13, febrero 2009, pp. 63-90.
- SAXL, Fritz: La vida de las imágenes. Madrid: Alianza, 1989.
- SEBASTIÁN, S.: Mensaje simbólico del arte medieval. Madrid: Encuentro, 1994.
- SOPEÑA, Federico – GALLEGU, Antonio: La música en el Museo del Prado. Madrid: Ministerio de Educación y Ciencia, 1972.
- SOPEÑA, Federico: Picasso y la música. Madrid: Ministerio de Cultura, 1982.
- TORRES, Jacinto: "La interpretación organológica de la miniatura del folio 201-versus del códice b.l.2 escurialense". En: Revista de Musicología, vol. X, nº 1, 1987, pp. 117-136.

Programación Docente de INTRODUCCIÓN Á ETNOMUSICOLOXÍA

Ensinanzas Superiores de Música (ensinanzas reguladas polo Decreto 163/2015, do 29 de outubro)

1. Identificación e contextualización

DISCIPLINA Introducción á Etnomusicoloxía

ESPECIALIDADE	INTERPRETACIÓN ETNOMUSICOLOXÍA								ITINERARIO	IMTP / Etnomusicoloxía	
CARÁCTER	B) Obrigatoria								TIPO DE CLASES	Colectiva	
DEPARTAMENTO	MUSICOLOXÍA								XEFE/A DO DEPARTAMENTO	Luis Costa	
CURSOS	1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA	Iván Abal Pulleiro	
CUADRIMESTRE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase semanais	4	
ETCS/ CUADRIMESTRE	6								Observacións		
DOCENTES	NOME E APELIDOS				MAIL/TEL/WEB					TITORÍA	
	Iván Abal Pulleiro				ivan_abal@csmvigo.com					Xoves de 15:00 a 16:00	

2. Descritor e competencias

Ver lista e descrición de competencias no anexo II do decreto 163/2015 (DOG do 16 de novembro de 2015)/171/2016

DESCRITOR	Estudo e análise dos fundamentos e características da etnomusicoloxía. Estudo das principais escolas etnomusicolóxicas dende a formación da disciplina ata a actualidade en perspectiva diacrónica: músicas obxecto de estudo, métodos de investigación aplicados, concepcións e crítica das diferentes posicións teóricas.
COÑECEMENTOS PREVIOS	Os requiridos na proba de acceso ao grao superior, e para cuatrimestres diferentes ao primeiro, coñecementos e habilidades adquiridas do cuatrimestre anterior.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS	
TRANSVERSAIS	T1, T2, T8, T9, T14
XERAIS	X3, X10, X18, X23
ESPECÍFICAS	EM6

3. Obxectivos

DESCRIPCIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
Estudar os fundamentos e características da etnomusicoloxía	T1, T2, X23, EM6
Coñecer as principais escolas e tendencias etnomusicolóxicas	T1, T2, X18, X23, EM6
Fomentar a adquisición de ferramentas metodolóxicas para unha aproximación crítica aos problemas das escolas etnomusicolóxicas	T2, T8, X10, X18, EM6
Valorar as fontes etnomusicolóxicas como medio de estudo da materia, creando unha opinión crítica ao respecto	T2, T8, T9, X10, X23, EM6

4. Contidos

TEMAS	DESCRITOR SUBTEMAS	SESIÓNS
I	Antecedentes da Etnomusicoloxía	1,5
II	Constitución da Etnomusicoloxía	1,5
III	Escola de Berlín	3
IV	A Etnomusicoloxía en EEUU	3
V	Estudos europeos	3
VI	A Etnomusicoloxía entre 1950 e 1980	3
VII	Novas perspectivas de estudo	2
Total de sesións por cuatrimestre		17

5. Metodoloxía e Planificación Docente

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRIPCIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Exposición maxistral. . Exposición por parte da profesora dos contidos teóricos da materia centrados no desenvolvemento diacrónico das escolas etnomusicolóxicas máis representativas.	30		30

Exposición e debate de traballos . Sesións centradas na exposición por parte do alumnado de opinións e críticas aos textos propostos.	12	10	22
Pescuda de información. Traballo do alumnado consistente no achegamento do mesmo a diferentes bibliotecas co obxectivo de buscar información sobre conceptos, autores ou escolas que forman parte dos contidos da materia.	4	46	50
Lectura guiada e comentario de fontes. O alumnado, levará a cabo a lectura crítica de diferentes textos (ver Bibliografía) propostos polo profesor, o cal dará unhas explicacións previas sobre a mesma. Posteriormente terá que presentar unha recensión crítica de cada texto e debatilo na aula.	14	60	74
Titoría. Sesións individuais nas que se guiará ao alumnado para acadar un bo resultado nas exposicións de traballos.	2		2
Actividades de Avaliación. Proba escrita sobre os contidos desenvoltos ao longo desta materia..	2		2
Total de horas por cuadrimestre			180

6. Avaliación

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
ORDINARIA			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Con avaliación continua)			
Asistencia e participación	Asistir a clase dun xeito activo, participando nas actividades prácticas, comentario e debate de fontes	T8, T9, X10, EM6	20%
Traballo persoal	Realizar correctamente os traballos propostos	T1, T2, X18, EM6	30%
Proba escrita	Amosar o coñecemento dos contidos da materia nunha proba escrita obxectiva	T2, T8, X18, X23, EM6	50%
*As faltas de asistencia (3 faltas a clases de Cámara / Conxunto ou 4 faltas no resto das disciplinas) suporán a perda do dereito á avaliación continua. Cando isto aconteza, o profesor/a da disciplina actuará segundo o protocolo aprobado..			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Convocatoria adiantada-Decembro-)			
Traballo persoal	Realizar correctamente os traballos propostos	T1, T2, X18, EM6	30%
Exame escrito.	Proba escrita obxectiva que versará sobre aspectos contemplados no programa.	T2, T8, X18, X23, EM6	70%
AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*Para alumnado con perda da Avaliación continua)			
Traballo persoal	Realizar correctamente os traballos propostos	T1, T2, X18, EM6	30%
Exame escrito.	Proba escrita obxectiva que versará sobre aspectos contemplados no programa.	T2, T8, X18, X23, EM6	70%
ESTRAORDINARIA			
Traballo persoal	Realizar correctamente os traballos propostos	T1, T2, X18, EM6	30%
Exame escrito.	Proba escrita obxectiva que versará sobre aspectos contemplados no programa.	T2, T8, X18, X23, EM6	70%
ERASMUS			
Os/as alumnos/as oficiais que participen en programas de intercambio internacional, deberán aportar unha certificación dos créditos realizados e a cualificación obtida no centro de destino. En caso contrario deberán examinarse dos contidos establecidos para esta materia igual que os restantes alumnos/as oficiais. Si os contidos cursados no centro de destino non se corresponden cos desta programación, o departamento decidirá a forma de avaliar os contidos non realizados ou non superados.			
Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, serán avaliados igual que os alumnos/as oficiais. No caso de non realizar un curso ou semestre completo, recibirán unha avaliación informativa e unha acreditación das horas lectivas realizadas.			

7. Alumnado con necesidades educativas especiais

DESCRIPCIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
No marco do establecido no Real decreto lexislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social, deberán cumprir as disposicións vixentes en materia de promoción da accesibilidade.	Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.

8. Bibliografía, materiais e documentos

Cámara, Enrique. *Etnomusicología*. Madrid: Instituto Complutense de Ciencias Musicales, 2003.
Cruces, Francisco (ed.). *Las culturas musicales. Lecturas de etnomusicología*. Madrid: Trotta, 2001.

REFERENCIAS COMPLEMENTARIAS

Bartók, Béla. *Studies in ethnomusicology*. USA: Univ. of Nebraska Press, 1997.
Bartók, Béla. *Escritos sobre música popular*. Siglo XXI, 1979.
Blacking, John. *¿Hay música en el hombre?*. Madrid: Alianza, 2006.
Brailoiu, Constantin. *Problems of ethnomusicology*. Cambridge University Press, 1984.
Cohen, Ronald. *Alan Lomax: Selected Writings, 1934-1997*. Routledge, 2004.
Díaz, Luis. *Música y culturas: una aproximación antropológica a la etnomusicología*. Madrid: Eudema, 1993.
Geertz, Clifford. *La interpretación de las culturas*. Barcelona: Gedisa, 1992.
Hood, Mantle. *The Ethnomusicologist*. New York: McGraw-Hill, 1971.
Kunst, Jaap. *Ethnomusicology: a study of its nature, its problems, methods and representative personalities to which is added a bibliography*. The Hague: Martinus Nijhoff, 1950.

REFERENCIAS WEB:

ATELIERS D'ETNOMUSICOLOGIE. <http://www.adem.ch>
BRITISH FORUM FOR ETHNOMUSICOLOGY (BFE). <http://www.bfe.org.uk/>
ETHNOMUSICOLOGIE ONLINE (EOL). <http://umbc.edu/eol>
EUROPEAN SEMINAR IN ETHNOMUSICOLOGY (ESEM). <http://www.esem-music.org/>
INTERNATIONAL COUNCIL FOR TRADITIONAL MUSIC (ICTM). <http://www.ictmusic.org/ICTM/>
REVISTA TRANSCULTURAL DE MÚSICA (TRANS). <http://www.sibetrans.com/trans/>
SOCIEDAD ESPAÑOLA DE MUSICOLOGÍA (SEDEM). <http://www.sedem.es>
SOCIEDAD DE ETNOMUSICOLOGÍA (SIBE). <http://www.sibetrans.com/>
THE SOCIETY FOR ETHNOMUSICOLOGY. <http://webdb.iu.edu/sem/scripts/home.cfm>

Lomax, Alan. *Folk song style and culture*. Routledge, 2017.

Martí i Pérez, Josep. *El folklorismo, uso y abuso de la tradición*. Barcelona: Ronsel, 1996.

Martí i Pérez, Josep. *Más allá del arte: la música como generadora de realidades sociales*. Deriva Editorial, 2000.

Merriam, Alan. *The Anthropology of Music*. Chicago: Northwestern University, 1964.

Middelton, R. *Studying popular music*. Milton Keynes: Open University Press, 1990.

Nettl, Bruno. *Música folklórica y tradicional de los continentes occidentales*. Madrid: Alianza Editorial, 1985.

Nettl, Bruno. *The study of ethnomusicology: Thirty-three discussions*. University of Illinois Press, 2015.

Reynoso, Carlos. *Antropología de la música: de los géneros tribales a la globalización*. SB Editorial, 2006.

Small, Christopher. *Música, Sociedad, Educación*. Madrid: Alianza, 1989.

Stone, Ruth M. *Theory for ethnomusicology*. Routledge, 2015.

Stokes, Martin (ed.). *Ethnicity, Identity and Music. The musical construction of place*. Oxford: Berg Publishers, 1994.

Sachs, Curt. *The wellsprings of music*. Springer Science & Business Media, 2012.

Programación Docente de INTRODUCCIÓN Á INVESTIGACIÓN

Ensinanzas Artísticas Superiores de Música (ensinanzas reguladas polo Decreto 163/2015, do 29 de outubro e 171/2016, do 24 de novembro)

1. Identificación e contextualización

DISCIPLINA INTRODUCCIÓN Á INVESTIGACIÓN

ESPECIALIDADE	TODAS								ITINERARIO	TODOS
CARÁCTER	A) Formación Básica								TIPO DE CLASES	Colectiva
DEPARTAMENTO	MUSICOLOXÍA								XEFE/A DO DEPARTAMENTO	Luis Costa Vázquez
CURSOS	1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA	Julio Alonso Monteagudo
CUADRIMESTRE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase	2
ETCS/ CUADRIMESTRE						3			Idiomas	Galego
DOCENTES	NOME E APELIDOS				MAIL/TEL/WEB				TITORÍA	
	Julio Alonso				julicalonso@csmvigo.com				Xoves de 11:00 a 12:00	

2. Descritor e competencias

Ver lista e descrición de competencias no anexo II do decreto 163/2015 (DOG do 16 de novembro de 2015)/171/2016

DESCRITOR	Fundamentos de heurística relativos á busca, definición e localización das fontes da música. Técnicas específicas de estudo e de hermenéutica. Manexo de recursos bibliográficos, ferramentas de consulta e fontes diversas (literarias, musicais, iconográficas, de tradición oral, sonoras, etc.).
COÑECEMENTOS PREVIOS	Coñecementos e habilidades adquiridas do cuadrimestre anterior.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS	
TRANSVERSAIS	T1, T2, T3, T4, T8, T14
XERAIS	X10, X13, X18, X25, X26
ESPECÍFICAS	EC7, EC10, EI6, EM5, EM6, EP10

3. Obxectivos

DESCRIPCIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
1. Introducir ao alumnado no campo da investigación musical.	T1, T4, T3, T14, X13, X25, X26, EC7, EM6
2. Coñecer, localizar e manexar as principais fontes musicais.	T1, T2, T14, X18, EM5, EP10
3. Utilizar os recursos bibliográficos e as ferramentas de consulta.	T1, T2, T14, X10, EP10
4. Coñecer as principais normas de redacción dun traballo.	T1, T4, T8, X18, EC10, EI6, EP10

4. Contidos

TEMAS	DESCRITOR SUBTEMAS	SESIÓNS
Planificación	1. Planificación do proxecto de investigación 1.1. Que é a investigación? Diferentes modelos de investigación. 1.2. Selección do tema. 1.3. Hipóteses e obxectivos. 1.4. Esquema do proxecto. 1.5. Tempo e prazos. Dirección. Propiedade intelectual. 1.6. Pautas éticas e protocolos.	6
Localización e xestión de fontes	2.1. Tipos de fontes musicais. 2.2. Busca de bibliografía e xestión da información. 2.3. Acceso e uso de bibliotecas.	5
A redacción	3. A redacción do traballo de investigación. 3.1. Uso das tipografías. 3.2. Criterios gráficos: nomes, abreviaturas, siglas, números, signos de puntuación. 3.3. Normas para citar as fontes: xerais e específicas. 3.4. Redacción e exposición das conclusións.	6
Total de sesións por cuadrimestre		17

5. Metodoloxía e Planificación Docente

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRIPCIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Exposición maxistral	26	18	44
Lectura guiada de fontes	4	8	12
Realización de traballos individuais		30	30
Actividades de avaliación	2		2
Titorías	2		2
Total de horas por cuadrimestre			90

6. Avaliación

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
ORDINARIA			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Con avaliación continua)			
Asistencia a clase	Asistencia activa, participando nas actividades prácticas, comentario e debate de fontes.	T3, T8, X10, X13, X18, X26, EC7, EC10 , EI6, EM5, EM6	20 %
Traballo persoal	Traballos realizados ao longo do curso.	T1, T2, T3, T4, T8, T14, X10, X13, X18, X25, X26, EC10 , EI6, EM5, EM6, EP10	80 %
*As faltas de asistencia (3 faltas a clases de Cámara / Conxunto ou 4 faltas no resto das disciplinas) suporán a perda do dereito á avaliación continua. Cando isto acontece, o profesor/a da disciplina actuará segundo o protocolo aprobado..			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Convocatoria adiantada-Decembro-)			
Exame escrito	Proba escrita obxectiva que versará sobre aspectos contemplados no programa	T3, T8, X10, X13, X18, X26, EC7, EC10 , EI6, EM5, EM6	30 %
Traballo persoal	Presentación dos traballos non realizados ao longo do curso e daqueles con valoración negativa	T1, T2, T3, T4, T8, T14, X10, X13, X18, X25, X26, EC10 , EI6, EM5, EM6, EP10	70 %
AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*Para alumnado con perda da Avaliación continua)			
Exame escrito	Proba escrita obxectiva que versará sobre aspectos contemplados no programa	T3, T8, X10, X13, X18, X26, EC7, EC10 , EI6, EM5, EM6	30 %
Traballo persoal	Presentación dos traballos non realizados ao longo do curso e daqueles con valoración negativa	T1, T2, T3, T4, T8, T14, X10, X13, X18, X25, X26, EC10 , EI6, EM5, EM6, EP10	70 %
EXTRAORDINARIA			
Exame escrito	Proba escrita obxectiva que versará sobre aspectos contemplados no programa	T3, T8, X10, X13, X18, X26, EC7, EC10 , EI6, EM5, EM6	30 %
Traballo persoal	Presentación dos traballos non realizados ao longo do curso e daqueles con valoración negativa	T1, T2, T3, T4, T8, T14, X10, X13, X18, X25, X26, EC10 , EI6, EM5, EM6, EP10	70 %
ERASMUS			
Os/as alumnos/as oficiais que participen en programas de intercambio internacional, deberán aportar unha certificación dos créditos realizados e a cualificación obtida no centro de destino. En caso contrario deberán examinarse dos contidos establecidos para esta materia igual que os restantes alumnos/as oficiais. Si os contidos cursados no centro de destino non se corresponden cos desta programación, o departamento decidirá a forma de avaliar os contidos non realizados ou non superados.			
Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, serán avaliados igual que os alumnos/as oficiais. No caso de non realizar un curso ou semestre completo, recibirán unha avaliación informativa e unha acreditación das horas lectivas realizadas.			
7. Alumnado con necesidades educativas especiais			
DESCRICIÓN	CRITERIOS E PAUTAS		
No marco do establecido no Real decreto lexislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social, deberanse cumprir as disposicións vixentes en materia de promoción da accesibilidade.	Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.		
8. Bibliografía, materiais e documentos			
REFERENCIAS BÁSICAS			

BELL, Judith. Cómo hacer tu primer trabajo de investigación. Barcelona: ed. Gedisa, 2002.
BLAXTER, L., C. HUGUES, e M. TIGHT. Cómo se hace una investigación. Barcelona: ed. Gedisa, 2000.
BLAXTER, L., C. HUGUES e M. TIGHT. Cómo se investiga. Barcelona: ed. Grao, 2008.

REFERENCIAS COMPLEMENTARIAS

ALCINA FRANCH, J. Aprender a investigar: métodos de trabajo para la redacción de tesis doctorales (Humanidades y Ciencias Sociales). Madrid: Compañía Literaria, 1994.
ARROYO, C e F.J. GARRIDO.: Libro de estilo universitario. Madrid: Acento Editorial, 1997.
BELMONTE NIETO, M. Enseñar a investigar. Orientaciones prácticas. Bilbao: Ediciones Mensajero, 2002.
ECO, Umberto. Cómo se hace una tesis: técnicas y procedimientos de estudio, investigación y escritura. (11ª ed.) Barcelona: ed. Gedisa, 1992.
MARTÍN VIVALDI, G. Curso de redacción. Teoría y práctica de la composición y del estilo. (XXVIII Edición) Madrid: Thomson Learning-Paraninfo, 1998.
RINCÓN IGEA, D., A. ARNAL, LATORRE BELTRÁN e A. SANS MARTÍN. Técnicas de investigación en ciencias sociales. Madrid: Dykinson, 1995.
SIERRA BRAVO, R. Tesis doctorales y trabajos de investigación científica. (3ª ed. Rev. e ampl.) Madrid: Paraninfo, 1994.
WALKER, M. Cómo escribir trabajos de investigación. Barcelona: ed. Gedisa, 2000.

Programación Docente de METODOLOXÍA DA INVESTIGACIÓN ETNOMUSICOLÓXICA (I-II)

Ensinanzas Artísticas Superiores de Música (ensinanzas reguladas polo Decreto 63/2015, do 29 de outubro e 171/2016, do 24 de novembro)

1. Identificación e contextualización

DISCIPLINA METODOLOXÍA DA INVESTIGACIÓN ETNOMUSICOLÓXICA (I-II)

ESPECIALIDADE	MUSICOLOXÍA E INTERPRETACIÓN								ITINERARIO	ETNOMUSICOLOXÍA e IMTP
CARÁCTER	OBRIGATORIA								TIPO DE CLASES	COLECTIVA
DEPARTAMENTO	MUSICOLOXÍA								XEFE/A DO DEPARTAMENTO	Luis Costa Vázquez
CURSOS	1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA	Julio Alonso Monteagudo
CUADRIMESTRE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase	2
ETCS/ CUADRIMESTRE							3	3	Idiomas	Galego
DOCENTES	NOME E APELIDOS				MAIL/TEL/WEB				TITORÍA	
	Julio Alonso Monteagudo				julicalonso@csmvigo.com				Mércores de 13:00 a 14:00 (1º cuatrimestre) Xoves de 11:00 a 12:00 (2º cuatrimestre)	

2. Descritor e competencias

Ver lista e descrición de competencias no anexo II do decreto 163/2015 (DOG do 16 de novembro de 2015)/171/2016

DESCRITOR	Aproximación ás diferentes liñas de investigación na etnomusicoloxía contemporánea, coñecendo os recursos metodolóxicos e concepcións en torno a música no seu contexto antropolóxico e social. Iniciación nas técnicas de investigación propias do campo etnomusicolóxico, para a elaboración de proxectos de investigación, desenvolvendo técnicas de redacción e presentación de traballos de investigación.
COÑECEMENTOS PREVIOS	Os requiridos na proba de acceso ao grao superior, e para cuatrimestres diferentes ao primeiro, coñecementos e habilidades adquiridas do cuatrimestre anterior.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS	Introdución á investigación
TRANSVERSAIS	T1, T2, T3, T4, T8, T14
XERAIS	X3, X5, X10, X11, X12, X23, X25
ESPECÍFICAS	EI1, EI6, EM5, EM6

3. Obxectivos

DESCRIPCIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
Coñecer a tradición das investigacións en Etnomusicoloxía, particularmente na investigación máis recente	T14, X5, X12, X23, X25, EI1, EM5, EM6
Coñecer os procedementos, métodos e técnicas propios da investigación etnomusicolóxica	T14, X5, X25, EM6
Desenvolver a capacidade de realizar lecturas críticas das investigacións abordadas	T1, T2, T8, X10, X23
Ser quen de aplicar as convencións da investigación en ciencias sociais ao campo específico da investigación etnomusicolóxica	T1, T2, T3,
Desenvolver as técnicas de investigación propias da Etnomusicoloxía	T1, T3, T14, X5, X25, EM6
Elaborar un traballo orixinal dentro do campo disciplinar	T1, T2, T3, T4, T8, T14, X3, X11, X12, X25, EI6, EM5, EM6

4. Contidos

TEMAS	DESCRITOR SUBTEMAS	SESIÓNS
I	O proxecto de investigación	Esquema para a elaboración dun proxecto de investigación. Fases, execución.
	O Traballo de campo	Introdución. Etapas da investigación. Fases do proceso etnográfico.
	A investigación de campo	Preparativos previos. Deseño da investigación.
	O acceso ao Campo	Técnicas de aproximación ás fontes orais. Establecemento da relación. Métodos de observación e recolección sistemática de datos. A enquisa e os seus tipos.
II	Os documentos e a cultura material	Ordenación de materiais, catalogación, documentación e arquivística
	Rexistro e organización da información	O equipamento técnico. Sistemas de gravación e arquivo. Consideracións sobre o tratamento da imaxe e o son por parte do investigador.
	As conclusións do Traballo de campo	Análise e interpretación dos materiais. Validación ou confrontación das hipóteses iniciais.
	Presentación do proxecto	A escritura etnográfica. Realización da redacción e presentación.
Total de sesións por cuatrimestre		17

5. Metodoloxía e Planificación Docente

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Exposición maxistral	10	4	14
Análise e comentario de traballos	14	24	38
Recensións e traballos críticos	6	30	36
Titoría	2		2
Total de sesións por cuadrimestre			90

6. Avaliación

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
ORDINARIA			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Con avaliación continua)			
Asistencia	Seguimento da asistencia e participación nas sesións presenciais	T1, T2, T8, X3, X10, X12, EM5	20%
Traballo persoal	Realización dos traballos propostos	T1, T2, T3, T4, T8, T14, X3, X11, X25, X26, E11, E16, EM5, EM6	30%
Proxecto de investigación	Presentación do proxecto de investigación	T1, T2, T3, T4, T8, T14, X3, X5, X11, X12, X23, X25, E16, EM5, EM6	50%

*As faltas de asistencia (3 faltas a clases de Cámara / Conxunto ou 4 faltas no resto das disciplinas) suporán a perda do dereito á avaliación continua. Cando isto aconteza, o profesor/a da disciplina actuará segundo o protocolo aprobado..

AVALIACIÓN ORDINARIA (Convocatoria adiñada-Dezembro-)			
Exame escrito	Realización de preguntas sobre cuestións propias da programación	T1, T2, T8, X11, X12, EM5, EM6	20%
Traballo persoal	Presentación dos traballos elaborados polo alumnado	T1, T2, T3, T4, T8, T14, X3, X11, X25, X26, E11, E16, EM5, EM6	30%
Proxecto de investigación	Presentación do proxecto de investigación	T1, T2, T3, T4, T8, T14, X3, X5, X11, X12, X23, X25, E16, EM5, EM6	50%

AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*Para alumnado con perda da Avaliación continua)			
Exame escrito	Realización de preguntas sobre cuestións propias da programación	T1, T2, T8, X11, X12, EM5, EM6	20%
Traballo persoal	Presentación dos traballos elaborados polo alumnado	T1, T2, T3, T4, T8, T14, X3, X11, X25, X26, E11, E16, EM5, EM6	30%
Proxecto de investigación	Presentación do proxecto de investigación	T1, T2, T3, T4, T8, T14, X3, X5, X11, X12, X23, X25, E16, EM5, EM6	50%

EXTRAORDINARIA			
Exame escrito	Realización de preguntas sobre cuestións propias da programación	T1, T2, T8, X11, X12, EM5, EM6	20%
Traballo persoal	Presentación dos traballos elaborados polo alumnado	T1, T2, T3, T4, T8, T14, X3, X11, X25, X26, E11, E16, EM5, EM6	30%
Proxecto de investigación	Presentación do proxecto de investigación	T1, T2, T3, T4, T8, T14, X3, X5, X11, X12, X23, X25, E16, EM5, EM6	50%

ERASMUS			
Os/as alumnos/as oficiais que participen en programas de intercambio internacional, deberán aportar unha certificación dos créditos realizados e a cualificación obtida no centro de destino. En caso contrario deberán examinarse dos contidos establecidos para esta materia igual que os restantes alumnos/as oficiais. Si os contidos cursados no centro de destino non se corresponden cos desta programación, o departamento decidirá a forma de avaliar os contidos non realizados ou non superados.			

Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, serán avaliados igual que os alumnos/as oficiais. No caso de non realizar un curso ou semestre completo, recibirán unha avaliación informativa e unha acreditación das horas lectivas realizadas.

7. Alumnado con necesidades educativas especiais

DESCRIPCIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
No marco do establecido no Real decreto lexislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social, deberánse cumprir as disposicións vixentes en materia de promoción da accesibilidade.	Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.

8. Bibliografía, materiais e documentos

Referencias básicas:

Aguirre Baztán, A, ed. *Etnografía. Metodología cualitativa en la investigación sociocultural*. Barcelona: Marcombo, 1995.
 Blaxter, Loraine, Christina Hughes y Malcolm Tight. *Cómo se investiga*. Barcelona: Grao, 2008.
 Cámara de Landa, Enrique. *Etnomusicología*. ICCM, 2003.
 Hammersley, M. e P. Atkinson. *Etnografía. Métodos de investigación*. Barcelona: Paidós, 2004 (2ª edición, revisada e ampliada).
 Velasco, Honorio e Ángel Díaz de Rada. *La lógica de la investigación etnográfica. Un modelo de trabajo para etnógrafos de escuela*. Madrid: Trotta, 1997.

Referencias complementarias:

Bartók, Béla. *Escritos sobre música popular*. Madrid, Siglo XXI, 1979.
 Blum, Stephen et al., eds. *Ethnomusicology and Modern Music History*. Urbana-Chicago: University of Illinois Press, 1991.
 Brailoiu, Constantine. *Problems of Ethnomusicology*. Cambridge University Press, 1984.
 Crivillé, Josep. *El folclore musical*. Madrid: Alianza, 1989.
 Cruces Villalobos, Francisco, ed. *Las culturas musicales: Lecturas de Etnomusicología*. Madrid: Trotta, 2001.
 Díaz Viana, Luis. *Música y culturas*. Madrid: Eudema, 1993.
 Grebe Vicuña, Ester. "Objetos, métodos y técnicas en etnomusicología, algunos problemas básicos". *Revista Musical Chilena*, nº 133 (1976): 5-27.
<http://www.revistamusicalchilena.uchile.cl/index.php/RMCH/article/viewFile/13119/13397>
 Grebe Vicuña, Ester. "Aportes y limitaciones del análisis musical en la investigación musicológica y etnomusicológica", en *Revista Musical Chilena*, nº 175 (1991): 10-18.
<http://www.revistamusicalchilena.uchile.cl/index.php/RMCH/article/viewFile/13709/13988>
 Grebe Vicuña, Ester. "Antropología de la música, nuevas orientaciones y aportes técnicos en la investigación musical, en *Revista Musical Chilena*, nº 153 (1981): 52-74.
<http://www.revistamusicalchilena.uchile.cl/index.php/RMCH/article/viewFile/625/527>
 Herdon, Marcia and Norma McLeod. *Field Manual for Ethnomusicology*. Norwood: Norwood Editions, 1983.
 Marcel-Dubois, Claudie. "Historia de la etnomusicología". En *Compendio de Musicología*, editado por Jacques Chailley, 59-69. Madrid: Alianza, 1991.
 Middleton, Richard. *Studying Popular Music*. Philadelphia: Open University Press, 1990.
 Nettl, Bruno. *The Study of Ethnomusicology, Twenty-nine Issues and Concepts*. Urbana-Chicago: University of Illinois Press, 1983.
 Nettl, Bruno. *Música folclórica de los países occidentales*. Madrid: Alianza, 1985.
 Pelinsky, Ramón. *Invitación a la etnomusicología. Quince fragmentos y un tango*. Madrid: Akal, 2000.
 Shepherd, John. "A Theoretical Model for the Sociomusicological Analysis of Popular Musics." *Popular Music* 2 (1982): 145-77. <http://www.jstor.org/stable/852980>.
 Tagg, Philip. "Analysing Popular Music: Theory, Method and Practice." *Popular Music* 2 (1982): 37-67. <http://www.jstor.org/stable/852975>

Programación Docente de Metodoloxía da Investigación Histórica (I-II)

Ensinanzas Artísticas Superiores de Música (Decreto 163/2015 ,do 29 de outubro)

1. Identificación e contextualización

DISCIPLINA Metodoloxía da Investigación Histórica (I-II)

ESPECIALIDADE	MUSICOLOXÍA								ITINERARIO	Musicoloxía
CARÁCTER	B) Obrigatoria								TIPO DE CLASES	Colectiva
DEPARTAMENTO	MUSICOLOXÍA								XEFE/A DO DEPARTAMENTO	LUIS COSTA VÁZQUEZ
CURSOS	1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA	LUIS COSTA VÁZQUEZ
CUADRIMESTRE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase semanais	2
ETCS/ CUADRIMESTRE							3	3	Observacións	
DOCENTES	NOME E APELIDOS				MAIL/TEL/WEB				TITORÍA	
	JULIO ALONSO MONTEAGUDO				julioalonso@csmvigo.com				Venres de 13:00 a 14:00	
	LUIS COSTA VÁZQUEZ				luiscosta@csmvigo.com				Martes 19-20; Xoves 10-11	

2. Descritor e competencias

Ver lista e descrición de competencias no anexo II do decreto 163/2015 (DOG do 16 de novembro de 2015)/171/2016

DESCRITOR	Aproximación ás diferentes liñas de investigación na musicoloxía, coñecendo os recursos metodolóxicos e concepcións en torno a música. Iniciación nas técnicas de investigación propias do campo musicolóxico, para a elaboración de proxectos de investigación, desenvolvendo técnicas de redacción e presentación de traballos de investigación.
COÑECEMENTOS PREVIOS	Os requiridos na proba de acceso ao grao superior, e para cuatrimestres diferentes ao primeiro, coñecementos e habilidades adquiridas do cuatrimestre anterior.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS	
TRANSVERSAIS	T1, T2, T3, T4, T8, T14
XERAIS	X3, X5, X10, X13, X11, X12, X18, X23, X25, X26
ESPECÍFICAS	EC7, EC10, EI6, EM5, EM6, EP10

3. Obxectivos

DESCRIPCIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
Coñecer a tradición das investigacións en musicoloxía, particularmente na investigación mais recente	T1, T2, T3, T4, T8, T14, X3, X5, X10, X13, X11, X12, X18, X23, X25, X26, EC7, EC10, EI6, EM5, EM6, EP10
Coñecer os procedementos, métodos e técnicas propios da investigación musicolóxica	
Desenvolver a capacidade de realizar lecturas críticas das investigacións abordadas	
Ser quen de aplicar as convencións da investigación en ciencias sociais ao campo específico da investigación musicolóxica	
Desenvolver as técnicas de investigación propias da musicoloxía	
Elaborar un traballo orixinal dentro do campo disciplinar	

4. Contidos

TEMAS		DESCRITOR SUBTEMAS	SESIÓNS
I	Definición da investigación	Obxecto, alcance, recursos	2
	O deseño do proxecto	Fases, execución. Ordenación de materiais, catalogación, documentación e arquivística	5
	Definición do obxecto de investigación	Alcance e recursos	4
	O deseño do proxecto aplicado	Fases e execución. Ordenación de materiais, catalogación, documentación e arquivística. Análise e interpretación dos materiais	6
II	Organización e presentación dos materiais	Métodos e paradigmas na investigación musicolóxica.	6
	Estudos de caso	Análise en comentario de artigos e traballos de investigación desde diferentes paradigmas e enfoques	4
	A presentación do proxecto	Realización da redacción e presentación	4
	Elaboración do proxecto	Seminarios para elaboración dos proxectos propios	3
Total de sesións por cuatrimestre			17+17

5. Metodoloxía e Planificación Docente

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRIPCIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
----------------------------------	-------------------	-----------------------	-------------

Exposición maxistral. Exposición con apoio de materiais textuais e imaxes	24		24
Análise e comentario de traballos. Presentación de textos paradigmáticos e valoración dos mesmos en interacción co alumnado	10		10
Titoría. Seguimento individual dos proxectos en elaboración	-	-	-
Traballo persoal	-	56	56
TOTAL	34	56	90
Total de horas por cuatrimestre			90

6. Avaliación

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
ORDINARIA			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Con avaliación continua)			
Asistencia e participación	Seguimento da asistencia e participación nas sesións presenciais	T1, T2, T3, T4, T8, T14, X3, X5, X10, X13, X11, X12, X18, X23, X25, X26, EC7, EC10, EI6, EM5, EM6, EP10	50%
Traballo persoal	Presentación do proxecto de investigación (presentación escrita y defensa oral no seu caso)		50%

*As faltas de asistencia (3 faltas a clases de Cámara / Conxunto ou 4 faltas no resto das disciplinas) suporán a perda do dereito á avaliación continua. Cando isto aconteza, o profesor/a da disciplina actuará segundo o protocolo aprobado..

AVALIACIÓN ORDINARIA (Convocatoria adiantada-Decembro-)

	Idem Ordinaria		
--	----------------	--	--

AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*Para alumnado con perda da Avaliación continua)

Proba escrita	Realización de unha proba escrita sobre os contidos teóricos e conceptuais: completitude das respostas, xerarquización de conceptos e claridade expositiva	T1, T2, T3, T4, T8, T14, X3, X5, X10, X13, X11, X12, X18, X23, X25, X26, EC7, EC10, EI6, EM5, EM6, EP10	50%
Presentación e defensa do Proxecto de Investigación	Completitude dos apartados, coherencia e viabilidade do Proxecto, claridade conceptual e expositiva		50%

EXTRAORDINARIA

	Idem alternativa		
--	------------------	--	--

ERASMUS

Os/as alumnos/as oficiais que participen en programas de intercambio internacional, deberán aportar unha certificación dos créditos realizados e a cualificación obtida no centro de destino. En caso contrario deberán examinarse dos contidos establecidos para esta materia igual que os restantes alumnos/as oficiais. Si os contidos cursados no centro de destino non se corresponden cos desta programación, o departamento decidirá a forma de avaliar os contidos non realizados ou non superados.

Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, serán avaliados igual que os alumnos/as oficiais. No caso de non realizar un curso ou semestre completo, recibirán unha avaliación informativa e unha acreditación das horas lectivas realizadas.

7. Alumnado con necesidades educativas especiais

DESCRIPCIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
No marco do establecido no Real decreto lexislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social, deberánse cumprir as disposicións vixentes en materia de promoción da accesibilidade.	Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.

8. Bibliografía, materiais e documentos

As fontes indicadas con asterisco consideranse lectura obrigada e de contidos para as probas sen avaliación continua e/ou extraordinaria.

- Blaxter, Loraine, Christina Hughes y Malcolm Tight. Cómo se investiga. Barcelona: Grao, 2008 *
- Eco, Umberto. Cómo se hace una tesis: técnicas y procedimientos de estudio, investigación y escritura. Barcelona: Gedisa, 2006.
- Grebe Vicuña, Ester. "Aportes y limitaciones del análisis musical en la investigación musicológica y etnomusicológica", en Revista Musical Chilena, nº 175 (1991): 10-18.
- <http://www.revistamusicalchilena.uchile.cl/index.php/RMCH/article/viewFile/13709/13988> *
- Grebe Vicuña, Ester. "Antropología de la música, nuevas orientaciones y aportes técnicos en la investigación musical, en Revista Musical Chilena, nº 153 (1981): 52-74
- <http://www.revistamusicalchilena.uchile.cl/index.php/RMCH/article/viewFile/625/527>
- Hannula, Mika, Juha Suoranta y Tere Vadén. Artistic Research. Theories, Methods and Practices. Helsinki: Academy of Fine Arts, 2005.
- Jurado Rojas, Yolanda. Técnicas de investigación documental: manual para la elaboración de tesis, monografías, ensayos e informes académicos: APA, MLA Y ML. México: International Thomson, 2002.
- Knowles, J. Gary y Ardra L. Cole. Handbook of the Arts in Qualitative Research: Perspectives, Methodologies, Examples, and Issues. Los Angeles: Sage Publications, 2008.
- López Cano, Rubén. Cómo hacer una comunicación, ponencia o paper y no morir en el intento. Barcelona: SIbE-Sociedad de Etnomusicología: 2012.
- _____ y Úrsula San Cristóbal Opazo. Investigación artística en música. Problemas, métodos, experiencias y modelos. Barcelona, Fonca-Esmuc, 2014 *
- Martínez, Luis Javier. Cómo buscar y usar información científica. Santander: Biblioteca de la Universidad de Cantabria, 2013.
- Nelson, Robin. (ed). Practice as Research in the Arts: Principles, Protocols, Pedagogies, Resistances. London: Palgrave Macmillan, 2013.
- Orna, Elizabeth y Graham Stevens. Como usar la informacion en trabajos de investigacion/ Managing Information For Research. Barcelona: Gedisa, 2001.
- Shepherd, John. "A Theoretical Model for the Sociomusicological Analysis of Popular Musics." Popular Music 2 (1982): 145-77. <http://www.jstor.org/stable/852980>.
- Weston, Anthony. Las claves de la argumentación. Barcelona: Ariel, 2005.

Programación Docente de METODOLOXÍAS PARA A ANÁLISE MUSICAL

Ensinanzas Superiores de Música (ensinanzas reguladas polo Decreto 163/2015, do 29 de outubro)

1. Identificación e contextualización

DISCIPLINA

ESPECIALIDADE											MUSICOLOXÍA											ITINERARIO				ETNOMUSICOLOXÍA										
CARÁCTER				B) Obrigatoria																	TIPO DE CLASES				Colectiva											
DEPARTAMENTO				MUSICOLOXÍA																	XEFE/A DO DEPARTAMENTO				LUÍS COSTA VÁZQUEZ											
CURSOS				1.º curso			2.º curso			3.º curso			4.º curso			COORDINADOR/A DA DISCIPLINA				Iván Abal Pulleiro																
CUADRIMESTRE				I		II		III		IV		V		VI		VII		VIII		Horas de clase				4												
ETCS/ CUADRIMESTRE						6														Observacións																
DOCENTES				NOME E APELIDOS								MAIL/TEL/WEB											TITORÍA													
				IVÁN ABAL PULLEIRO								ivan_abal@csmvigo.com											XOVES DE 15:00 A 16:00													

2. Descritor e competencias

Ver lista e descrición de competencias no anexo II do decreto 163/2015 (DOG do 16 de novembro de 2015)/171/2016

DESCRITOR	Coñecemento das metodoloxías analíticas e a súa aplicación práctica como ferramenta que permite o achegamento dende diferentes perspectivas á obra musical.
COÑECEMENTOS PREVIOS	Os requiridos na proba de acceso ao grao superior, e para cuatrimestres diferentes ao primeiro, coñecementos e habilidades adquiridas do cuatrimestre anterior.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS	
TRANSVERSAIS	T 1, 2, 4, 8
XERAIS	X 3, 5, 10, 13, 14, 18, 25
ESPECÍFICAS	EM 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8

3. Obxectivos

DESCRIPCIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
Coñecer, analizar e aplicar os principios e procedementos fundamentais das metodoloxías da análise musical.	T 2, X 13, 25, EM 1, 5 T 1, 4, 8, X 5, 18, EM 3, 6
Estudar, manexar e aplicar de forma axeitada os conceptos, técnicas e protocolos analíticos relacionados coas metodoloxías da análise musical.	T 1, 4, 8, X 5, 18, EM 3, 6
Recoñecer os elementos compositivos máis relevantes para a realización da análise do repertorio das músicas de tradición oral.	T 8, X 3, EM 1, 2, 3, 5, 7
Utilizar, de forma autónoma e con sentido crítico, os diferentes medios ó seu alcance para ampliar e completa-la súa formación, relacionando os seus coñecementos musicais con datos de outra índole (técnicos, científicos, sociais, históricos...), adquiridos de forma autónoma (lecturas, investigacións...), noutras materias, ou ben a través da súa experiencia cotiá.	T 1, 2, 8, X 3, 5, 25, EM 1, 3
Comprender a importancia e apreciar o valor das manifestacións musicais de tradición oral entendendo a súa enorme diversidade e amplitude.	T 2, EM 1

4. Contidos

TEMAS	DESCRITOR SUBTEMAS	SESIÓNS
1. Introducción	1.1. O concepto de análise musical. 1.2. Principais correntes metodolóxicas. 1.3. Métodos tradicionais de análise.	4
2. As análises shenkerianas	2.1. Introducción. 3.2. Felix Salzer. 3.3. Allen Forte.	6
3. Aproximacións psicolóxicas á análise.	3.1. Leonard B. Meyer. 3.2. Rudolph Reti. 3.3. Análise Gestalt	6
4. Aproximacións formais á análise.	4.1. Introducción. 4.2. Análise de estruturas. 4.3. Análises semióticas.	6
5. Técnicas de análises comparativas.	5.1. Introducción. 5.2. O uso de recursos informáticos. 5.3. Etnomusicolóxicas.	8
6. Conclusións.	6.1. Exposicións e debate.	4
Total de sesións por cuatrimestre		34

5. Metodoloxía e Planificación Docente

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRIPCIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Clases maxistras	30	-	30
Lectura e comentário de textos e exposicións	10	-	10
Prácticas de análise	28	-	28
Tutorías	-	-	-
Traballo persoal	-	112	112

	68	112	180
Total de sesións por cuadrimestre			180

6. Avaliación

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
ORDINARIA			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Con avaliación continua)			
Traballo persoal	Asistencia activa, participando nas actividades prácticas, comentario e debate de fontes.	EM3, EM6 T8, X13,18, EM1, EM2	40%
	Traballos realizados ao longo do curso.	EM3, EM6 T8, X13,18, EM1, EM2	60%

*As faltas de asistencia (3 faltas a clases de Cámara / Conxunto ou 4 faltas no resto das disciplinas) suporán a perda do dereito á avaliación continua. Cando isto aconteza, o profesor/a da disciplina actuará segundo o protocolo aprobado..

AVALIACIÓN ORDINARIA (Convocatoria adiantada-Decembro)			
Traballo persoal	Asistencia activa, participando nas actividades prácticas, comentario e debate de fontes.	EM3, EM6 T8, X13,18, E1, 2, EM3	40%
	Traballos realizados ao longo do curso.	EM3, EM6 T8, X13,18, E1, 2, EM3	60%

AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*Para alumnado con perda da Avaliación continua)			
Exame escrito	Proba escrita obxectiva que versará sobre aspectos contemplados no programa	EM3, EM6 T8, X13,18, EM1, 2, EM3	60%
Traballo persoal	Presentación dos traballos non realizados ao longo do curso e daqueles con valoración negativa.	EM3, EM6 T8, X13,18, EM1, 2, EM3	40%

EXTRAORDINARIA			
Exame escrito	Proba escrita obxectiva que versará sobre aspectos contemplados no programa	EM3, EM6 T8, X13,18, EM1, 2, EM3	60%
Traballo persoal	Presentación dos traballos non realizados ao longo do curso e daqueles con valoración negativa.	EM3, EM6 T8, X13,18, EM1, 2, EM3	40%

ERASMUS

Os/as alumnos/as oficiais que participen en programas de intercambio internacional, deberán aportar unha certificación dos créditos realizados e a cualificación obtida no centro de destino. En caso contrario deberán examinarse dos contidos establecidos para esta materia igual que os restantes alumnos/as oficiais. Si os contidos cursados no centro de destino non se corresponden cos desta programación, o departamento decidirá a forma de avaliar os contidos non realizados ou non superados.

Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, serán avaliados igual que os alumnos/as oficiais. No caso de non realizar un curso ou semestre completo, recibirán unha avaliación informativa e unha acreditación das horas lectivas realizadas.

7. Alumnado con necesidades educativas especiais

DESCRIPCIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
No marco do establecido no Real decreto lexislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social, deberán cumprir as disposicións vixentes en materia de promoción da accesibilidade.	Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.

8. Bibliografía, materiais e documentos

Cook, Nicholas. *A Guide to Musical Analysis*. Oxford: Oxford University Press, 1987.
Cook, Nicholas. *Analysis through Composition*. Oxford: Oxford University Press, 1996.
Meyer, Leonard B. *El estilo en la música*. Madrid: Pirámide, 2000.
Meyer, Leonard B. *Emoción y significado en la música*. Madrid: Alianza, 2001.
Larue, Jan. *Análisis del estilo musical*. Barcelona: Labor, 1989.
Berry, Wallace. *Structural Functions in music*. Dover, 1987.
Salzer, Felix. *Audición estructural*. Barcelona: Labor, 1962.
Forte, A. *Introducción al análisis schenkeriano*. Labor, 1992.
Nattiez, Jean Jacques. *Toward a Semiology of Music*. Princeton: Princeton University Press, 1990.
Lerdahl, Fred e Ray Jackendoff. *Teoría generativa de la música tonal*. Madrid: Akal, 2003.
Lester, Joel. *Enfoques analíticos de la música del siglo XX*. Madrid: Akal, 2005.

Cámara, Enrique. *Etnomusicología*. Madrid: Instituto Complutense de Ciencias Musicales, 2003.

Sobrino, Ramón. «Análisis musical. De las metodologías del análisis al análisis de las metodologías». *Revista de Musicología* 28, n.º 1 (2005): 667-696.

Programación Docente de MÚSICA E CULTURAS

Ensinanzas Superiores de Música Título superior de música (ensinanzas reguladas polo Decreto 163/2015 , do 29 de outubro)

1. Identificación e contextualización

DISCIPLINA

ESPECIALIDADE	Todas								ITINERARIO	Todos
CARÁCTER	Formación Básica								TIPO DE CLASES	Colectiva
DEPARTAMENTO	Musicoloxía								XEFE/A DO DEPARTAMENTO	LUIS COSTA VÁZQUEZ
CURSOS	1.º curso	2.º curso		3.º curso		4.º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA	LUIS COSTA VÁZQUEZ	
CUADRIMESTRE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase	2
ETCS/ CUADRIMESTRE					3				Observacións	
DOCENTES	NOME E APELIDOS				MAIL/TEL/WEB				TITORÍA	
	Luís Costa Vázquez				luiscosta@csmvigo.com				A concertar	

2. Descriptor e competencias

Ver lista e descrición de competencias no anexo II do decreto 163/2015 (DOG do 16 de novembro de 2015)/171/2016

DESCRITOR	Introdución ao estudo cultural da música: conceptos, fontes e metodoloxía. Coñecemento e estudo comparativo das características musicais das diferentes culturas. A música de tradición oral e músicas populares urbanas: evolución histórica e situación actual. O papel dos medios de comunicación. Estudos de xénero aplicados á música.
COÑECEMENTOS PREVIOS	Os requeridos na proba de acceso ao grao superior, e para cuadrimestres diferentes ao primeiro, coñecementos e habilidades adquiridas do cuadrimestre anterior.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS	
TRANSVERSAIS	T 2, 3, 4, 8, 16, 17
XERAIS	X 10, 11, 12, 14, 16, 17, 26
ESPECÍFICAS	EC1, EI1, EI4, EM1, EP6

3. Obxectivos

DESCRICIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
1. Introducir ao alumnado no enfoque cultural da música, partindo das perspectivas da socioloxía e a etnomusicoloxía	T8, X23
2. Valorar as manifestacións musicais tanto as non occidentais, como as occidentais, históricas ou actuais, como feitos culturais.	X18, X24, X26
3 Comprender a función da música como medio de construción e expresión de identidades de diferente tipo: política, xénero, etc.	X12, X14
4. Desenvolver no alumnado a capacidade de realizar aproximacións críticas a manifestacións da música en diferentes contextos.	T7, X18, X24, X26

4. Contidos

TEMAS	DESCRITOR SUBTEMAS	SESIÓNS
1. Introdución	1.1 Os conceptos de cultura e de música interrelacionados. 1.2. Análise de dous modelos contrastados: a música culta e a música de tradición oral.	2
2. Unha aproximación á cultura europea desde a Ópera: 1600-1900	2.1. <i>Docere et delectare</i> : ópera cortesana e valores aristocráticos. 2.2. A decadencia do Antigo Réxime: <i>Don Giovanni</i> fronte <i>Orfeo</i> . 2.3. A Europa das revolucións burguesas e a nova cultura do	3

	nacionalismo. 2.4. O fin de un xénero: a ópera como ritual da alta cultura. Seminario- Taller sobre lecturas relacionadas co tema	
3. A cultura dos Outros	3.1. O enfoque etnomusicolóxico. 3.2. O folklorismo: orixe e evolución histórica. 3.3. Músicas de tradición oral: aproximación á música de tradición oral en Galicia. 3.4. Seminario-Taller sobre lecturas relacionadas co tema	5
4. O enfoque sociolóxico: Música e identidades.	4. 1. Identidade nacional. 4.2. Identidade de clase. 4.3. Identidade de xénero. 4.4. Identidades urbanas. 4.5. Outras identidades musicais. 4.6. Seminario- Taller sobre lecturas relacionadas co tema.	4
5. Avaliación ordinaria	Elaboración e presentación de estudos de caso elaborados polo alumnado. Probas de avaliación	3
Total de sesións por cuatrimestre		17

5. Metodoloxía e Planificación Docente

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAI S	HORAS NON PRESENCIAI S	TOTAL HORAS
Exposición maxistral	20	0	20
Comentario e análise de materiais documentais	6	0	6
Exposición, revisión e debate	2	0	2
Tutorías	-	0	0
Probas de avaliación	6	6	6
Traballo persoal	0	50	50
Totales	34	56	90

6. Avaliación

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIA S AVALIADAS	PONDERACIÓN
ORDINARIA			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Con avaliación continua)			
Observación continua	Asistencia activa, participando nas actividades prácticas, comentario e debate de fontes.	T7, X18, X26, X12, X14	30%
Presentación escrita e oral de un traballo individual	Valórase: orixinalidade, manexo de fontes, elaboración da información, capacidade de análise musical, capacidade de redacción, elaboración da presentación, dominio dos contidos na presentación oral, resposta ás preguntas formuladas na presentación.	X24, X23, X26; X12, X14	70%
*As faltas de asistencia (3 faltas a clases de Cámara / Conxunto ou 4 faltas no resto das disciplinas) suporán a perda do dereito á avaliación continua. Cando isto aconteza, o profesor/a da disciplina actuará segundo o protocolo aprobado.			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Convocatoria adiantada-Decembro-)			
Observación continua	Asistencia activa, participando nas actividades prácticas, comentario e debate de fontes.	T7, X18, X26, X12, X14	30%
Presentación escrita e oral de un traballo individual	Valórase: orixinalidade, manexo de fontes, elaboración da información, capacidade de análise musical, capacidade de redacción, elaboración da presentación, dominio dos contidos na presentación oral, resposta ás preguntas formuladas na presentación.	X24, X23, X26; X12, X14	70%
AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*Para alumnado con perda da Avaliación continua)			
Exame escrito	Proba escrita que versará sobre aspectos contemplados no programa	T7, X18, X24, X23, X26; X12, X14	100%
EXTRAORDINARIA			
Exame escrito	Proba escrita que versará sobre aspectos contemplados no programa	T7, X18, X24, X23, X26; X12, X14	100%

ERASMUS

Os/as alumnos/as oficiais que participen en programas de intercambio internacional, deberán aportar unha certificación dos créditos realizados e a cualificación obtida no centro de destino. En caso contrario deberán examinarse dos contidos establecidos para esta materia igual que os restantes alumnos/as oficiais. Si os contidos cursados no centro de destino non se corresponden cos desta programación, o departamento decidirá a forma de avaliar os contidos non realizados ou non superados.

Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, serán avaliados igual que os alumnos/as oficiais. No caso de non realizar un curso ou semestre completo, recibirán unha avaliación informativa e unha acreditación das horas lectivas realizadas.

7. Alumnado con necesidades educativas especiais

DESCRIPCIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
No marco do establecido no Real decreto lexislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social, deberanse cumprir as disposicións vixentes en materia de promoción da accesibilidade.	Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.

8. Bibliografía, materiais e documentos

Bibliografía básica (lectura obrigada para a realización das probas sen avaliación continua e/ou extraordinaria).

- Clayton, Martin et alii (eds.). The Cultural Study of Music. A critical introduction. Routledge, New York, 2003. Caps. 21, 25 e 26.
- Costa Vázquez Luís. "Música e ideología en la génesis de los grandes cancioneros folklóricos de Galicia", en Cancionero Musical de Galicia, reunido por Casto Sampedro y Folgar, Reedición fac-simil y estudios, Fundación Barrié de la Maza, A Coruña, 2007; pp. 49-89.
- Costa Vázquez, Luís. "La Música Popular", en: *Galicia-Antropología* (vol. XXV), A Coruña, Hércules, 1998; cap 8, pp. 403-431.
- Cruces Villalobos, Francisco (ed.). Las culturas musicales. Trotta, Madrid, 2001. III parte.
- Díaz Viana, Luís. Música y Culturas. EUEMA, Madrid, 1993
- Groba González, Xavier. "El estudio de la música tradicional gallega y el canto de tradición oral". En: *Galicia-Antropología* (vol. XXV), A Coruña, Hércules, 1998; cap. 6, pp. 326-359.
- Martí i Pérez, Josep. El folklorismo. Uso y abuso de la tradición. Ronsel, Barcelona, 1995. Caps.: I, II, III e VI
- Martí y Pérez Josep. Más allá del arte. La música como generadora de significados sociales. Deriva Editorial. Barcelona, 2000; cap. IV, VIII e XII.
- Nettl, Bruno. Música folklórica y tradicional de los continentes occidentales. Alianza Música, Madrid, 1985. Caps.: I, III e VI
- Ramos López, Pilar. Feminismo y música. Introducción crítica. Narcea, Madrid, 2003.
- Snowman, Daniel. La Ópera: una historia social. Siruela, Madrid, 2012; caps. I, II e III.

Bibliografía complementaria:

- Abad, Luís Angel. Rock contra cultura. Biblioteca Nueva, Madrid, 2002.
- Blacking, J. *¿Hay música en el hombre?* Alianza ed. Madrid, 2015
- Cámara, Enrique. Etnomusicología. Instituto Complutense de Ciencias Musicales. Madrid, 2003.
- Cook, N. *De Madonna al canto gregoriano*. Alianza ed. Madrid, 2001
- Cruces, Francisco (ed.). Las culturas musicales. Lecturas de etnomusicología. De Trotta. Madrid, 2001.
- Dahlhaus, Carl. Nineteenth Century Music. University of California Press, Berkeley, 1989.
- Kramer, L. *Classical Music and Postmodern Knowledge*. University of California Press, London, 1996
- Ladrero, Valentín. Músicas contra el poder. La Oveja Roja, Madrid, 2016
- Martín Herrero, José Antonio. Manual de antropología de la música. Amaru Ediciones, Salamanca, 1997.
- McClary, S. *Feminine Endings*. University of Minnesota Press. Londres, 1996
- Middleton, Richard. Studying Popular Music. Open University Press, 1990.

Programación Docente de MÚSICA E MEDIOS AUDIOVISUAIS

Ensinanzas Superiores de Música (ensinanzas reguladas polo Decreto 163/2015, do 29 de outubro)

1. Identificación e contextualización

DISCIPLINA Música e medios audiovisuais

ESPECIALIDADE	MUSICOLOXÍA								ITINERARIO	MUSICOLOXÍA/ETNOMUSICOLOXÍA
CARÁCTER	B) Obrigatoria								TIPO DE CLASES	Colectiva
DEPARTAMENTO	MUSICOLOXÍA								XEFE/A DO DEPARTAMENTO	LUÍS COSTA VÁZQUEZ
CURSOS	1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA	Roberto Relova Quinteiro
CUADRIMESTRE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase	4
ETCS/ CUADRIMESTRE								6	Observacións	
DOCENTES	NOME E APELIDOS				MAIL/TEL/WEB				TITORÍA	
	Roberto Relova Quinteiro								A concertar	

2. Descritor e competencias

Ver lista e descrición de competencias no anexo II do decreto 163/2015 (DOG do 16 de novembro de 2015)/171/2016

DESCRITOR	Aproximación e análise dos distintos xéneros audiovisuais e descrición do papel que a música desempeña neles, valorando as formas de interacción dentro dos medios, así como os discursos e relacións entre estes e a sociedade. Usos da música, imaxinario e representación dos diferentes xéneros musicais nos medios audiovisuais, prácticas de consumo, sinerxías mediáticas e recepción social.
COÑECEMENTOS PREVIOS	Coñecementos e habilidades adquiridas do cuadrimestre anterior.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS	
TRANSVERSAIS	T2, T4, T12
XERAIS	X5, X10, X12, X16, X18, X21, X26
ESPECÍFICAS	EM2, EM3, EM5, EM6, EM7, EM8

3. Obxectivos

DESCRIPCIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
1. Analizar os distintos medios audiovisuais estudando a relación entre música e imaxe	T 2, 4, 12, X 10, 12, 26, EM 5
2. Estudar características e tipos da música cinematográfica	T 2, X 16, 26, EM 5, 7
3. Coñecer a evolución histórica da música cinematográfica, identificando aos principais compositores do xénero	T 2, 4, 12, X 10, 12, 26, EM 5
4. Valorar a música cinematográfica como actividade artística de primeira orde	T 2, 4, 12, X 10, 12, 26, EM 5

4. Contidos

TEMAS	DESCRITOR SUBTEMAS	SESIÓNS
1. Aproximación á música nos medios audiovisuais	1.1 Concepto. - 1.2 O estudio da músicas dos medios audiovisuais por parte da da musicoloxía	2
2. A música no cine	2.1. A música no cine mudo - 2.2. A música dende o nacemento do cine sonoro ate hoxe	10
3. A música noutros medios audiovisuais	3.1. Outros medios audiovisuais alleos ao cine - 3.2. A música empregada neles	5
Total de sesións por cuadrimestre		17

5. Metodoloxía e Planificación Docente

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRIPCIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Exposición maxistral	58	82	140
Exposición e debate de traballos	6	30	36
Actividades de avaliación	2		2
Titorías	2		2
Total de horas por cuadrimestre			180

6. Avaliación

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
ORDINARIA			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Con avaliación continua)			
Asistencia e participación	Asistir a clase dun xeito activo, participando nas actividades prácticas, comentario e debate de fontes	T2, T4, T12, X5, X10, X12, X16, X18, X21, X26, EM2, EM3, EM5, EM6, EM7, EM8	40%
Exame escrito	Amosar o coñecemento dos contidos da materia nunha proba escrita obxectiva		60%
*As faltas de asistencia (3 faltas a clases de Cámara / Conxunto ou 4 faltas no resto das disciplinas) suporán a perda do dereito á avaliación continua. Cando isto aconteza, o profesor/a da disciplina actuará segundo o protocolo aprobado..			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Convocatoria adiantada-Decembro-)			
Exame escrito	Amosar o coñecemento dos contidos da materia nunha proba escrita obxectiva	T2, T4, T12, X5, X10, X12, X16, X18, X21, X26, EM2, EM3, EM5, EM6, EM7, EM8	70%
Traballo persoal	Realizar correctamente os traballos propostos		30%
AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*Para alumnado con perda da Avaliación continua)			
Exame escrito	Amosar o coñecemento dos contidos da materia nunha proba escrita obxectiva	T2, T4, T12, X5, X10, X12, X16, X18, X21, X26, EM2, EM3, EM5, EM6, EM7, EM8	70%
Traballo persoal	Realizar correctamente os traballos propostos		30%
EXTRAORDINARIA			
Exame escrito	Amosar o coñecemento dos contidos da materia nunha proba escrita obxectiva	T2, T4, T12, X5, X10, X12, X16, X18, X21, X26, EM2, EM3, EM5, EM6, EM7, EM8	70%
Traballo persoal	Realizar correctamente os traballos propostos		30%
ERASMUS			
Os/as alumnos/as oficiais que participen en programas de intercambio internacional, deberán aportar unha certificación dos créditos realizados e a cualificación obtida no centro de destino. En caso contrario deberán examinarse dos contidos establecidos para esta materia igual que os restantes alumnos/as oficiais. Si os contidos cursados no centro de destino non se corresponden cos desta programación, o departamento decidirá a forma de avaliar os contidos non realizados ou non superados.			
Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, serán avaliados igual que os alumnos/as oficiais. No caso de non realizar un curso ou semestre completo, recibirán unha avaliación informativa e unha acreditación das horas lectivas realizadas.			

7. Alumnado con necesidades educativas especiais

DESCRIPCIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
No marco do establecido no Real decreto lexislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social, deberanse cumprir as disposicións vixentes en materia de promoción da accesibilidade.	Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.

8. Bibliografía, materiais e documentos

REFERENCIAS BÁSICAS

ROMÁN, Alejandro: El lenguaje musivisual. Madrid, ed. Visión Libros, 2008.
XALABARDER, Conrado: Enciclopedia de las Bandas Sonoras. Bilbao, Ediciones B, 1997.

REFERENCIAS COMPLEMENTARIAS

ADELL, Joan-Elies: La música en la era digital. Lleida, editorial Milenio, 1998.
COOK, Nicholas: De Madonna al canto gregoriano. Madrid, Alianza, 2001.
HORMIGOS, Jaime: Música y sociedad. Análisis sociológico de la cultura musical de la posmodernidad. Madrid, Fundación Autor, 2008.
LACK, Russell: La música en el cine. Madrid. Cátedra, 1999.
RADIGALES, Jaume: La música en el cine. Barcelona, Editorial UOC, 2008.
VIEJO, Breixo: Música moderna para un nuevo cine. Madrid, Akal, 2008.

Programación Docente de MÚSICAS DE TRADICIÓN ORAL I-IV

Ensinanzas Superiores de Música Título superior de música (ensinanzas reguladas polo Decreto 163/2015, do 29 de outubro e 171/2016, do 24 de novembro)

1. Identificación e contextualización

DISCIPLINA MÚSICAS DE TRADICIÓN ORAL I-IV

ESPECIALIDADE	MUSICOLOXÍA				ITINERARIO	ETNOMUSICOLOXÍA			
CARÁCTER	B) Obrigatoria				TIPO DE CLASES	Colectiva			
DEPARTAMENTO	MUSICOLOXÍA				XEFE/A DO DEPARTAMENTO	LUIS COSTA			
CURSOS	1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA
CUADRIMESTRE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase
ETCS/ CUADRIMESTRE			6	6	6	6			Idiomas
DOCENTES	NOME E APELIDOS				MAIL/TEL/WEB				TITORÍA
	EMILIO LEDE ABAL				emilio_lede@csmvigo.com				Martes 11-12h
	IVÁN ABAL PULLEIRO				ivan_abal@csmvigo.com				Xoves 15-16h

2. Descritor e competencias

Ver lista e descrición de competencias no anexo II do decreto 163/2015 (DOG do 16 de novembro de 2015)/171/2016

DESCRITOR	Coñecemento e estudo das músicas de tradición oral en diferentes culturas desde o ámbito das fontes, os/as intérpretes, o repertorio e os xéneros musicais; análise das características musicais, os instrumentos, a relación música-texto e a función social que desempeña a música en diferentes culturas relacionándoas entre si. Relación entre música tradicional, popular e culta.
COÑECEMENTOS PREVIOS	Os requiridos na proba de acceso ao grao superior, e para cuadrimestres diferentes ao primeiro, coñecementos e habilidades adquiridas do cuadrimestre anterior.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS	Danza e baile tradicional xeral. Análise das MTO.
TRANSVERSAIS	T2, T8, T9, T16, T17
XERAIS	X1, X3, X4, X5, X12, X16, X17, X23
ESPECÍFICAS	EM1, EM2, EM5, EM6, EM7, EM8

3. Obxectivos

	DESCRICIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
I	Descubrir a música de África subsahariana estudando os seus trazos principais: circunstancias históricas, función social, xéneros musicais, repertorio e organoloxía.	X4, X5, X16, X17, X23, EM2, EM5, EM6, EM7, EM8.
	Coñecer o jazz e recoñecer os seus trazos principais: desenvolvemento estilístico, función social, repertorio e organoloxía.	X4, X5, X16, X17, X23, EM2, EM5, EM6, EM7, EM8.
	Comprender a importancia das manifestacións musicais de tradición oral entendendo a súa enorme diversidade e amplitude.	T2, T8, T9, T17, X4, X5, X16, X17, X23, EM1, EM2, EM5, EM6, EM7, EM8.
	Identificar aos intérpretes máis recoñecidos das músicas abordadas.	T9, EM1, EM2, EM5, EM6, EM7, EM8.
	Valorar o estudo das músicas doutros lugares do mundo como contribución á sensibilización social da súa importancia cultural.	T2, T8, T9, T17, X4, X5, X16, X17, X23, EM2, EM6, EM7, EM8.
	Utilizar, de forma autónoma e con sentido crítico, os diferentes medios ó seu alcance para ampliar e completa-la súa formación, relacionando os seus coñecementos musicais con datos doutra índole (técnicos, científicos, sociais, históricos...), adquiridos de forma autónoma (lecturas, investigacións...), noutras materias, ou ben a través da súa experiencia cotiá.	T2, T8, T9, T17, X3, X4, X5, X16, X17, X23, EM1, EM2, EM5, EM6, EM7, EM8.
II	Coñecer as principais músicas de tradición oral de Asia, Oceanía e o norte de África	T2, T17, X16, X17, X23, EM5, EM7
	Estudar os trazos principais das zonas mencionadas: circunstancias históricas, función social, características, xéneros musicais, repertorio, organoloxía.	T2, T8, X1, X12, EM2, EM8
	Identificar aos intérpretes máis recoñecidos das músicas de tradición oral e culta de Asia, Oceanía e o norte de África	T8, X4, X16, X17, EM5, EM8
	Analizar as características principais da música das zonas mencionadas	T2, X1, X4, EM1, EM8
	Coñecer os instrumentos e a función social das músicas de tradición oral de Asia, Oceanía e o norte de África	T2, X4, X16, EM2, EM3

III	Coñecer os principais estilos e xéneros das músicas de Centroamérica, Sudamérica e Europa (excepto España).	T2, T8, T9, T16, T17, X5, X16, X17, EM2, EM5, EM6, EM7, EM8
	Identificar e coñecer os principais instrumentos presentes en Centroamérica, Sudamérica e Europa (excepto España).	T2, T8, T9, T16, T17, X5, X16, X17, EM2, EM5, EM6, EM7, EM8
	Describir as principais características das músicas das rexións citadas.	T2, T8, T9, T16, T17, X5, X16, X17, EM2, EM5, EM6, EM7, EM8
	Afondar nos xéneros presentes nas músicas de tradición oral das rexións citadas	T2, T8, T9, T16, T17, X5, X16, X17, EM2, EM5, EM6, EM7, EM8
IV	Coñecer a historia da etnomusicoloxía española	T2, T8, T9, T16, T17, X5, X16, X17, EM2, EM5, EM6, EM7, EM8
	Estudar os trazos principais das músicas españolas de tradición oral, identificando a súa organoloxía característica	T2, T8, T9, T16, T17, X3, X4, X5, X16, X17, X23, EM1, EM2, EM5, EM6, EM7, EM8
	Comprender a importancia e o valor das manifestacións musicais de tradición oral españolas recoñecendo a súa enorme diversidade	T2, T8, T9, T16, T17, X3, X4, X5, X16, X17, X23, EM1, EM2, EM5, EM6, EM7, EM8
	Afondar no estudo da música tradicional e popular de Galicia, recoñecendo os principais cancioneros e autores, así como, os xéneros que a caracterizan	T2, T8, T9, T16, T17, X3, X4, X5, X16, X17, X23, EM1, EM2, EM5, EM6, EM7, EM8

4. Contidos

TEMAS		DESCRITOR SUBTEMAS	SESIÓNS
I	1. A música en África subsahariana	1.1. Características xerais 1.2. Organoloxía 1.3. Xéneros.	8
	2. Música de América norte: Jazz.	2.1. Orixes 2.2. Dixieland. 2.3. Swing. 2.4. Bebop. 2.5. Cool jazz, West Coast of California. Hard-bop. 2.6. Free jazz, Avant garde, Fusión. 2.7. Actualidade.	9
II	1. Asia	1.1. China. 1.2. Xapón. 1.3. Música da India. 1.4. Música indonesia. 1.5. Oriente Próximo.	12
	2. Oceanía	2.1. Música australiana.	2
	3. África	3.1. Norte de África.	3
III	1. A música en Latinoamérica	1.1. Organoloxía 1.2. Características xerais 1.3. Xéneros.	8
	2. As músicas europeas	2.1. Organoloxía 2.2. Características xerais 2.3. Xéneros.	9
IV	1. Historia da etnomusicoloxía española	1.1. Os antecedentes: dende a Idade Media ata o Romanticismo. 1.2. A etnomusicoloxía española na actualidade.	3
	2. A música de tradición oral española	2.1. Rasgos musicais: melodía, ritmo, textura, harmonía. 2.2. O texto: forma e contido.	3
	3. A organoloxía tradicional española	3.1. Características xerais. 3.2. Estudo dos principais instrumentos por familias: idiófonos, membranófonos, cordófonos, aerófonos. 3.3. Principais conxuntos instrumentais.	3
	4. Estudo da música tradicional e popular de Galicia	4.1. A música galega dos séculos XVIII-XX. 4.2. Cancioneiros e autores máis destacados. 4.3. Principais xéneros.	8
Total de sesións por cuadrimestre			17+17+17+17

5. Metodoloxía e Planificación Docente

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Exposición maxistral. Introducción xeral de cada un dos contidos. Exposición dos contidos teóricos acompañada de exemplos prácticos a través das audicións, vídeos e análises.	50	20	70
Lectura guiada. Lectura guiada dos apuntamentos, dos artigos recomendados, así coma de diversos recursos en liña que ilustren os contidos traballados.	12	20	32
Traballos individuais. O alumnado deberá realizar unha pescuda de información de diferentes fontes para a realización de traballos e unha posterior exposición pública dos resultados obtidos.	4	72	76
Actividades de avaliación. Proba escrita teórico-práctica sobre os contidos desenvolto ao longo do cuadrimestre	2		2
Total de horas por cuadrimestre			180

6. Avaliación

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
ORDINARIA			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Con avaliación continua)			
Traballos individuais	Entrega de traballos individuais ou grupais seguindo as pautas e os prazos establecidos	T2, T8, T9, T16, T17, X3, X4, X5, X16, X17, X23,	60%

		EM1, EM2, EM5, EM6, EM7, EM8	
Exame escrito	Realización dun exame escrito sobre os contidos da materia	T2, T8, T16, T17, X3, X4, X5, X16, X17, X23, EM1, EM2, EM5, EM6, EM7, EM8	40%
*As faltas de asistencia (3 faltas a clases de Cámara / Conxunto ou 4 faltas no resto das disciplinas) suporán a perda do dereito á avaliación continua. Cando isto aconteza, o profesor/a da disciplina actuará segundo o protocolo aprobado..			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Convocatoria adiantada-Decembro-)			
Traballos individuais	Entrega de traballos individuais seguindo as pautas e os prazos establecidos	T2, T8, T9, T16, T17, X3, X4, X5, X16, X17, X23, EM1, EM2, EM5, EM6, EM7, EM8	60%
Exame escrito	Realización dun exame escrito sobre os contidos da materia	T2, T8, T16, T17, X3, X4, X5, X16, X17, X23, EM1, EM2, EM5, EM6, EM7, EM8	40%
AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*Para alumnado con perda da Avaliación continua)			
Traballos individuais	Entrega de traballos individuais seguindo as pautas e os prazos establecidos	T2, T8, T9, T16, T17, X3, X4, X5, X16, X17, X23, EM1, EM2, EM5, EM6, EM7, EM8	30%
Exame escrito	Realización dun exame escrito sobre os contidos da materia	T2, T8, T16, T17, X3, X4, X5, X16, X17, X23, EM1, EM2, EM5, EM6, EM7, EM8	70%
EXTRAORDINARIA			
Traballos individuais	Entrega de traballos individuais seguindo as pautas e os prazos establecidos	T2, T8, T9, T16, T17, X3, X4, X5, X16, X17, X23, EM1, EM2, EM5, EM6, EM7, EM8	30%
Exame escrito	Realización dun exame escrito sobre os contidos da materia	T2, T8, T16, T17, X3, X4, X5, X16, X17, X23, EM1, EM2, EM5, EM6, EM7, EM8	70%
ERASMUS			
Os/as alumnos/as oficiais que participen en programas de intercambio internacional, deberán aportar unha certificación dos créditos realizados e a cualificación obtida no centro de destino. En caso contrario deberán examinarse dos contidos establecidos para esta materia igual que os restantes alumnos/as oficiais. Si os contidos cursados no centro de destino non se corresponden cos desta programación, o departamento decidirá a forma de avaliar os contidos non realizados ou non superados.			
Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, serán avaliados igual que os alumnos/as oficiais. No caso de non realizar un curso ou semestre completo, recibirán unha avaliación informativa e unha acreditación das horas lectivas realizadas.			
7. Alumnado con necesidades educativas especiais			
DESCRIPCIÓN		CRITERIOS E PAUTAS	
No marco do establecido no Real decreto lexislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social, deberán cumprir as disposicións vixentes en materia de promoción da accesibilidade.		Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.	
8. Bibliografía, materiais e documentos			
I			
García Martínez, Jose María. <i>La música étnica</i> . Madrid: Alianza Editorial, 2002.			
Tirro, Frank. <i>Historia del jazz clásico</i> . Barcelona: Robinbook, 2001.			
Arazandi, Isabela de. <i>Instrumentos musicales de las etnias de Guinea Ecuatorial</i> . Lanzarote: Apadema Editorial, 2009.			
Bartók, B. <i>Studies in ethnomusicology</i> . USA: Univ. of Nebraska Press, 1997.			
Blacking, J. <i>¿Hay música en el hombre?</i> Madrid: Alianza, 2006.			
Burns, Ken, dir. <i>Jazz: La historia. Serie documental en 10 partes</i> . Arlington, VA: PBS, 2001. DVD.			
Cámara, Enrique. <i>Etnomusicología</i> . Madrid: Instituto Complutense de Ciencias Musicales, 2003.			
Cruces, Francisco (ed.). <i>Las culturas musicales. Lecturas de etnomusicología</i> . Madrid: Trotta, 2001.			
Díaz Viana, L. <i>Música y culturas: una aproximación antropológica a la etnomusicología</i> . Madrid: Eudema, 1993.			
Geertz, C. <i>La interpretación de las culturas</i> . Barcelona: Gedisa, 1992.			
Hood, M. <i>The Ethnomusicologist</i> . New York: McGraw-Hill, 1971.			

Iglesias, Iván. *La modernidad elusiva: jazz, baile y política en la Guerra Civil española y el franquismo (1936-1968)*. CSIC, 2018.
Kwabena Nketia, J. H. *The music of Africa*. New York: Norton, 1974.
Merriam, A. P. *The Anthropology of Music*. Chicago: Northwestern University, 1964.
Pelinski, Ramón. *Invitación a la etnomusicología*. Madrid: Akal, 2000.
Reca Sens Barberá, Albert (dir.) *A tres bandas. Mestizaje, sincretismo e hibridación en el espacio sonoro iberoamericano*. Madrid: Akal, 2010.
Rovsing Olsen, Miriam. *Cantos y danzas del Atlas (Marruecos)*. Madrid: Akal, 1999.
Safura Adam, Tania. *Voces negras. Una historia oral de las músicas populares africanas*. Barcelona: Malpaso Ediciones, 2024.
Small, C. *Música, Sociedad, Educación*. Madrid: Alianza, 1989.

II-III

Bartók, Béla. *Studies in ethnomusicology*. USA: Univ. of Nebraska Press, 1997.
Basset, C. *Músicas de Bali a Java. El orden y la fiesta*. Madrid: Akal, 1999.
Blacking, John. *¿Hay música en el hombre?*. Madrid: Alianza, 2006.
Brailoiu, Constantine. *Problèmes d'ethnomusicologie*. Ginebra: Minkoff Reprint, 1973.
Cámara, Enrique. *Etnomusicología*. Madrid: Instituto Complutense de Ciencias Musicales, 2003.
Cruces, Francisco (ed.). *Las culturas musicales. Lecturas de etnomusicología*. Madrid: Trotta, 2001.
Díaz Viana, Luis. *Música y culturas: una aproximación antropológica a la etnomusicología*. Madrid: Eudema, 1993.
Évora, Tony. *El negro de América Latina, su música y sus creencias*. Valencia: Aduana Vieja, 2014.
Lagrange, Frédéric. *Músicas de Egipto*. Madrid: Akal, 2006.
García Martínez, Jose María. *La música étnica*. Madrid: Alianza Editorial, 2002.
Geertz, Clifford. *La interpretación de las culturas*. Barcelona: Gedisa, 1992.
Hood, Mantle. *The Ethnomusicologist*. New York: McGraw-Hill, 1971.
Kwabena, J. H. *The music of Africa*. New York: Norton, 1974.
Linage, Antonio. *Las músicas de Asia*. Alcalá la Real: Centro de Estudios Históricos "Carmen Juan Lovera", 2002.
Malm, William P. *Culturas musicales del Pacífico, el Cercano Oriente y Asia*. Madrid: Alianza Editorial, 1985.
Merriam, Alan. *The Anthropology of Music*. Chicago: Northwestern University, 1964.
Meyer, Leonard. *Emotion and meaning in music*. Chicago: University of Chicago Press, 1956.
Nettl, Bruno. *Música folklórica y tradicional de los continentes occidentales*. Madrid: Alianza Editorial, 1985.
Pelinski, Ramón. *Invitación a la etnomusicología*. Madrid: Akal, 2000.
Reca Sens Barberá, Albert (dir.). *A tres bandas. Mestizaje, sincretismo e hibridación en el espacio sonoro iberoamericano*. Madrid: Akal, 2010.
Roten, Hervé. *Músicas litúrgicas judías. Recorridos y escalas*. Madrid: Akal, 2002.
Rovsing, Miriam. *Cantos y danzas del Atlas (Marruecos)*. Madrid: Akal, 1999.
Ruckert, George E.: *Music in North India*. Oxford: Oxford University Press, 2004.
Small, Christopher. *Música, Sociedad, Educación*. Madrid: Alianza, 1989.
Tamba, Akira. *Músicas tradicionales de Japón*. Madrid: Akal, 1997.

IV

Cámara, Enrique. *Etnomusicología*. Madrid: Instituto Complutense de Ciencias Musicales, 2003.
Casares, Emilio. *Diccionario de la Música Española e Hispanoamericana*. Madrid: SGAE, 1999–2002.
Crivillé, Josep. *Historia de la música española. 7 El folklore musical*. Madrid: Alianza, 1983.
Cruces, Francisco (ed.). *Las culturas musicales. Lecturas de etnomusicología*. Madrid: Trotta, 2001.
Díaz Viana, Luis. *Música y culturas: una aproximación antropológica a la etnomusicología*. Madrid: Eudema, 1993.
Nettl, Bruno. *Música folklórica y tradicional de los continentes occidentales*. Madrid: Alianza, 1985.
Pelinski, Ramón. *Invitación a la etnomusicología*. Madrid: Akal, 2000.
Rey García, Emilio. *Bibliografía de folklore musical español*. Barcelona: Sociedad española de musicología, 1994.

Programación Docente de MÚSICAS POPULARES URBANAS

Ensinanzas Superiores de Música Título superior de música (ensinanzas reguladas polo Decreto 163/2015, do 29 de outubro e 171/2016, do 24 de novembro)

1. Identificación e contextualización

DISCIPLINA									
ESPECIALIDADE	MUSICOLOXÍA					ITINERARIO	ETNOMUSICOLOXÍA		
CARÁCTER	C) Optativa					TIPO DE CLASES	Colectiva		
DEPARTAMENTO	MUSICOLOXÍA					XEFE/A DO DEPARTAMENTO	LUÍS COSTA VÁZQUEZ		
CURSOS	1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA
CUADRIMESTRE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase
ETCS/ CUADRIMESTRE								6	Idiomas
DOCENTES	NOME E APELIDOS				MAIL/TEL/WEB				TITORÍA
	Roberto Relova Quinteiro				robertoreloval@csmvigo.com				A concertar

2. Descritor e competencias

Ver lista e descrición de competencias no anexo II do decreto 163/2015 (DOG do 16 de novembro de 2015)/171/2016

DESCRITOR	Panorama dos principais movementos musicais de carácter popular urbano dende finais do século XIX ata a actualidade, dende as aproximacións histórica e sistemática. Estudo destes movementos como fenómenos sociais catalizadores de identidades e como xerad
COÑECEMENTOS PREVIOS	Requírese estar matriculado no curso correspondente
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS	
TRANSVERSAIS	T2, 4, 12
XERAIS	X5, 10, 12, 16, 18, 21, 26
ESPECÍFICAS	EM 2, 3, 5, 6, 7, 8

3. Obxectivos

DESCRICIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
1. Introducir ao alumnado no campo emerxente dos estudos culturais.	T2, T4, T12, X10, X16, EM5, EM8
2. Coñecer e diferenciar os principais xéneros de músicas populares urbanas.	T2, T4, X5, X16, EM5, EM8
3. Estudar os principais estilos de músicas populares urbanas desenvolvidos ao longo do século XX, incidindo en aqueles que tiveron un consumo masivo	T2, T12, X5, X10, X12, X16, EM3, EM5, EM7
4. Reflexionar sobre o valor e o alcance das músicas populares urbanas na sociedade contemporánea	T12, X10, X16, EM8

4. Contidos

TEMAS	DESCRITOR SUBTEMAS	SESIÓNS
1. As músicas populares urbanas	1. Concepto e obxecto da análise musical. 1.1 Concepto. - 1.2 O estudo das músicas populares urbanas por parte da musicoloxía	8
2. O Rock	2.1 Historia 2.2 Principais grupos 2.3. Características musicais 2.4. Principais subxéneros	11
3. O Pop	3.1 Historia 3.2 Principais grupos 3.3. Características musicais 3.4. Principais subxéneros	11
4. Outras músicas populares urbanas	4.1. Música electrónica 4.2. Hip hop 4.3. Outras	4
Total de sesións por cuatrimestre		34

5. Metodoloxía e Planificación Docente

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Exposición e debate de traballos . Sesións centradas na exposición por parte do alumnado de opinións e críticas aos textos propostos.	12	10	22
Pescuda de información. Traballo do alumnado consistente no achegamento do mesmo a diferentes bibliotecas co obxectivo de buscar información sobre conceptos, autores ou escolas que forman parte dos contidos da materia.	4	46	50
Lectura guiada e comentario de fontes. O alumnado, levará a cabo a lectura crítica de diferentes textos (ver Bibliografía) propostos polo profesor, o cal dará unhas explicacións previas sobre a mesma. Posteriormente terá que presentar unha recensión crítica	14	60	74
Titoría. Sesións individuais nas que se guiará ao alumnado para acadar un bo resultado nas exposicións de traballos.	2		2
Actividades de Avaliación. Proba escrita sobre os contidos desenvueltos ao longo desta materia..	2		2

Total de horas por cuatrimestre			180
6. Avaliación			
FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
ORDINARIA			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Con avaliación continúa)			
Asistencia e participación nas clases	Asistir a clase dun xeito activo, participando nas actividades prácticas, comentario e debate de fontes	T2, X10, X12, X16, EM5, EM8	30%
Traballo persoal	Realizar correctamente os traballos propostos, así como a súa presentación na aula	T4, T12, X10, X5, EM3, EM7	70%
*As faltas de asistencia (3 faltas a clases de Cámara / Conxunto ou 4 faltas no resto das disciplinas) suporán a perda do dereito á avaliación continua. Cando isto acontece, o profesor/a da disciplina actuará segundo o protocolo aprobado..			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Convocatoria adiantada-Decembro-)			
Exame	Realización dun exame escrito sobre a materia	T2, X10, X12, X16, EM5, EM8	30%
Traballo persoal	Realizar correctamente os traballos propostos, así como a súa presentación na aula	T4, T12, X10, X5, EM3, EM7	70%
AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*Para alumnado con perda da Avaliación continúa)			
Exame	Realización dun exame escrito sobre a materia	T2, X10, X12, X16, EM5, EM8	30%
Traballo persoal	Realizar correctamente os traballos propostos, así como a súa presentación na aula	T4, T12, X10, X5, EM3, EM7	70%
EXTRAORDINARIA			
Exame	Realización dun exame escrito sobre a materia	T2, X10, X12, X16, EM5, EM8	30%
Traballo persoal	Realizar correctamente os traballos propostos, así como a súa presentación na aula	T4, T12, X10, X5, EM3, EM7	70%
ERASMUS			
Os/as alumnos/as oficiais que participen en programas de intercambio internacional, deberán aportar unha certificación dos créditos realizados e a cualificación obtida no centro de destino. En caso contrario deberán examinarse dos contidos establecidos para esta materia igual que os restantes alumnos/as oficiais. Si os contidos cursados no centro de destino non se corresponden cos desta programación, o departamento decidirá a forma de avaliar os contidos non realizados ou non superados.			
Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, serán avaliados igual que os alumnos/as oficiais. No caso de non realizar un curso ou semestre completo, recibirán unha avaliación informativa e unha acreditación das horas lectivas realizadas.			
7. Alumnado con necesidades educativas especiais			
DESCRIPCIÓN	CRITERIOS E PAUTAS		
No marco do establecido no Real decreto lexislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social, deberán cumprir as disposicións vixentes en materia de promoción da accesibilidade.	Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.		
8. Bibliografía, materiais e documentos			
Blánquez, Javier e Omar León. <i>Loops. Una historia de la música electrónica en el siglo XX (Vol. 1 e 2)</i> . Barcelona: Reservoir Books, 2018.			
Blánquez, Javier e Juan Manuel Freire. <i>Teen Spirit. De viaje por el pop independiente</i> . Barcelona: Reservoir Books, 2004.			
Cohn, Nik. <i>Awopbopalooop Alopbamboom. Una historia de la música pop</i> . Barcelona: Punto de Lectura, 2004.			
Clayton, Martin et al, ed. <i>The cultural study of music: A critical introduction</i> . London: Routledge, 2013.			
Finca Menéndez, Ramón. <i>Comprender el rock</i> . Gijón: Trea, 2018.			
Fouce, Héctor. <i>La música pop y rock</i> . Barcelona: Editorial UOC, 2007.			
Frith, Simon et al., ed. <i>La otra historia del rock</i> . Barcelona: Robinbook, 2006.			
Frith Simon e Andrew Goodwin. <i>On Record. Rock, Pop & the written word</i> . London: Routledge, 1990.			
Illescas, Jon E. <i>La dictadura del videoclip</i> . Barcelona: El Viejo Topo, 2015.			
Longhurst, Brian. <i>Popular Music & Society</i> . Polity Books, 2009.			
Martínez, Silvia. <i>Enganxats al heavy. Cultura, música i transgressió</i> . Barcelona: Pagès editors, 1999.			
Middleton, Richard, ed. <i>Reading Pop. Approaches to Textual Analysis in Popular Music</i> . New York: Oxford University Press, 2000.			
Middleton, Richard. <i>Studying Popular Music</i> . UK: McGraw-Hill, 1990.			
O'Hara, Craig. <i>The Philosophy of Punk. More than noise</i> . London: AK Press, 1999.			
Puig, Luis e Jenaro Talens, eds. <i>Las culturas del rock</i> . Valencia: Fundación Bancaja, 1999.			
Shuker, Roy. <i>Popular Music Culture. The Key Concepts</i> . London: Routledge, 2012.			

Programación Docente de Notacións Históricas II

Ensinanzas Superiores de Música (ensinanzas reguladas polo Decreto 163/2015, do 29 de outubro)

1. Identificación e contextualización

DISCIPLINA	Notacións históricas II									
ESPECIALIDADE	MUSICOLOXÍA								ITINERARIO	Histórica
CARÁCTER	Obrigatoria								TIPO DE CLASES	Colectiva
DEPARTAMENTO	Musicoloxía								XEFE/A DO DEPARTAMENTO	LUIS COSTA VÁZQUEZ
CURSOS	1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA	Luís Costa Vázquez
CUADRIMESTRE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas clase/seman	4 (2+2)
ETCS/ CUADRIMESTRE				6					Observacións	
DOCENTES	NOME E APELIDOS				MAIL/TEL/WEB					TITORÍA
	Luís Costa Vázquez				luiscosta@csmvigo.com					A concertar

2. Descritor e competencias

Ver lista e descrición de competencias no anexo II do decreto 163/2015 (DOG do 16 de novembro de 2015)/171/2016

DESCRITOR (I-III)	Coñecemento, lectura e transcrición dos diferentes tipos de notación musical desde as primeiras manifestacións ata o século XVIII. Análise semiolóxica das notacións medievais. Cifras e tablaturas. Notacións mensurais. Coñecemento teórico-práctico da ornamentación empregada. Criterios de interpretación. Estudo dos diferentes procedementos de notación musical por medio de letras, cifras e outros signos. Transcrición á notación convencional dos distintos tipos de notación. Práctica da lectura.
COÑECEMENTOS PREVIOS	Os requeridos na proba de acceso ao grao superior, e para cuatrimestres diferentes ao primeiro, coñecementos e habilidades adquiridas do cuatrimestre anterior.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS	Coas propias do itinerario
TRANSVERSAIS	T5
XERAIS	X 5, X14, X26
ESPECÍFICAS	EM4, EM5, EM7

3. Obxectivos

DESCRIPCIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
Coñecer diferentes sistemas de transcrición e notación histórica.	T5, X14
Transcribir fragmentos de notación histórica.	EM4,
Manexar material para a transcrición histórica.	T5
Estudar o desenvolvemento dos diferentes sistemas de notación musical do Ars Nova e do Renacemento	X26, EM4
Coñecer os tratados teóricos que nos informan das características da notación empregada no Ars Nova e no Renacemento	X26, EM5
Transcribir e editar partituras a partires das fontes primarias que se corresponden co períodos estudado.	X5, EM4
Valorar o labor paleográfico como materia indispensable para o estudo musical.	X26, EM7

4. Contidos

TEMAS	DESCRITOR SUBTEMAS	SESIÓNS
1. Notación francesa do Ars Nova	3.1. As innovacións do Ars Nova. 3.2. Imperfección e alteración. 3.3. Mensuración.	6
2. Notación italiana	4.1. A orixe da notación italiana. 4.2. Principios da notación italiana. 4.3. Exemplos de notación italiana.	4

3. Notación mensural branca	3.1. Signos de notación. 3.2. Mensuración. 3.3. Coloración. 3.4. Proporcións. 3.5. Cánones	24
Total de sesións por cuadrimestre		34

5. Metodoloxía e Planificación Docente

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Exposición maxistral	18	0	18
Prácticas	32	0	32
Exposición, revisión e debate de traballos	16	0	16
Titorías	2	0	2
Probas de avaliación	0	8	8
Traballo persoal	0	104	104
Totales	68	112	180

6. Avaliación

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
ORDINARIA			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Con avaliación continua)			
Asistencia e traballo persoal	Asistencia, participación activa nas actividades propostas na aula e realización de traballos persoais	T5, X14, EM4, X26, X5, EM5, EM7	60%
Traballo final	Correccion na transcripción.	T5, X14, EM4, X26, X5, EM5, EM7	40%
*As faltas de asistencia (3 faltas a clases de Cámara / Conxunto ou 4 faltas no resto das disciplinas) suporán a perda do dereito á avaliación continua. Cando isto aconteza, o profesor/a da disciplina actuará segundo o protocolo aprobado..			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Convocatoria adiantada-Decembro-)			
	Idem avaliación ordinaria común		
AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*Para alumnado con perda da Avaliación continua)			
Exame escrito	Coñecemento teórico das notacións occidentais referidas nos contidos da programación e do seu contexto histórico e evolución	Todas	30%
Exame escrito	Realización dunha transcripción a notación actual a partir de un exemplo de notación histórica		70%
EXTRAORDINARIA			
Idem alternativa	Idem alternativa	Todas	100 %

ERASMUS

Os/as alumnos/as oficiais que participen en programas de intercambio internacional, deberán aportar unha certificación dos créditos realizados e a cualificación obtida no centro de destino. En caso contrario deberán examinarse dos contidos establecidos para esta materia igual que os restantes alumnos/as oficiais. Si os contidos cursados no centro de destino non se corresponden cos desta programación, o departamento decidirá a forma de avaliar os contidos non realizados ou non superados.

Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, serán avaliados igual que os alumnos/as oficiais. No caso de non realizar un curso ou semestre completo, recibirán unha avaliación informativa e unha acreditación das horas lectivas realizadas.

7. Alumnado con necesidades educativas especiais

DESCRICIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
No marco do establecido no Real decreto lexislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social, deberán cumprir as disposicións vixentes en materia de promoción da accesibilidade.	Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.

8. Bibliografía, materiais e documentos

- Apel, Willi. *The Notation of Polyphonic Music*. The Mediaeval Academy of America, Cambridge, 1953.
- Caldwell, John. *Editing Early Music*. Clarendon Press, Oxford, 1987.
- Haines, J e Rosenfeld, R. *Musica and Medieval Manuscripts – Paleography and Performance*, Ashgate, 2004
- Hoppin, *La música medieval*. Akal Música, Madrid, 2000.
- Parrish, Carl. *The notation of medieval music*. Pendragon Press, New York, 1958.
- Querol Gavaldá, Miguel. *Transcripción e interpretación de la polifonía española de los siglos XV y XVI*. Comisaría Nacional de la Música, Madrid, 1975.
- Rossi, Francesco Rocco. *De Musica Mensurabili. Manuale di notazione rinascimentale*. Libreria musicale italiana, Lucca, 2014.
- Rubio, Samuel. *La polifonía clásica*. Real Musical, Madrid, 1983.
- Treitler, L. *With Voice and Pen*. Oxford University Press, 2007.

Programación docente de PEDAGOXÍA DA HISTORIA DA MÚSICA

Ensinanzas Superiores de Música (ensinanzas reguladas polo Decreto 163/2015, do 29 de outubro)

1. Identificación e contextualización**DISCIPLINA PEDAGOXÍA DA MÚSICA POPULAR E DE TRADICIÓN ORAL**

ESPECIALIDADE	MUSICOLOXÍA								ITINERARIO	ETNOMUSICOLOXÍA	
CARÁCTER	B) Obrigatoria								TIPO DE CLASES	Colectiva	
DEPARTAMENTO	MUSICOLOXÍA								XEFE/A DO DEPARTAMENTO	LUIS COSTA	
CURSOS	1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA	XIANA TEIXEIRO	
CUADRIMESTRE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase	1	
ETCS/ CUADRIMESTRE							3		Observacións		
DOCENTES	NOME E APELIDOS				MAIL/TEL/WEB					TITORÍA	
	Xiana Teixeira Rei				xianateixeiro@csmvigo.com					Luns 18:30h a 19:30h	

2. Descritor e competencias

Ver lista e descrición de competencias no anexo II do decreto 163/2015 (DOG do 16 de novembro de 2015)/171/2016

DESCRITOR	Principios de educación, pedagogía, didáctica: elementos e enfoques. Ámbitos da acción educativa e axentes da educación: educando e educador/a. Novas perspectivas en educación. Pedagogía do evento histórico desde a perspectiva sincrónica e diacrónica. Recursos didácticos: medios, materiais e criterios para a súa selección e utilización na aula.
COÑECEMENTOS PREVIOS	Coñecementos e habilidades adquiridas nos cuadrimestres anteriores.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS	Historia da interpretación I-IV, Danza Xeral.
TRANSVERSAIS	T1, T2, T4, T8, T10, T14
XERAIS	X5, X8, X10, X13, X14, X19, X25
ESPECÍFICAS	EM1

3. Obxectivos

DESCRIPCIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
1. Desenvolver criterio sobre a utilización da historia da música nos diferentes niveis educativos, reflexionando sobre as súas posibilidades e inconvenientes, expoñendo as súas conclusións de forma coherente e respectuosa.	T1, T4, T8, T14, X19, X25.
2. Coñecer a aplicación da historia da música nos diferentes ámbitos pedagóxicos, así como da súa proxección na aprendizaxe do ensino regrado e non regrado.	T1, T4, T8, T14, X19, X25.
3. Estudar os diferentes elementos que conforman unha programación didáctica.	T1, T2, T4, T8, T10, T14, X5, X8, X10, X13, X19, X25, EM1.
4. Realizar unidades didácticas sobre a historia da música.	T1, T2, T4, T8, T10, T14, X5, X8, X10, X13, X14, X19, X25, EM1.

4. Contidos

TEMAS	DESCRITOR SUBTEMAS	SESIÓNS
1. As pedagogías musicais.	1.1. O desenvolvemento musical e a ensinanza da música. 1.2. Os principais pedagogos da educación musical: Willems, Kodaly, Orff, Martenot...	2
2. A programación didáctica	2.1. Definición 2.2. Introducción, xustificación e contextualización 2.3. Obxectivos. 2.4. Contidos. 2.5. Competencias. 2.6. Avaliación: criterios, ferramentas e temporalización 2.7. Metodoloxía. 2.8. Atención a diversidade	6
3. A unidade didáctica	3.1. Definición. Relación coa programación didáctica. 3.2. Obxectivos e contidos didácticos. 3.3. Avaliación. 3.4. Recursos.	9

3.5. Actividades.		Total de sesións por cuatrimestre		17
5. Metodoloxía e planificación docente				
TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN		HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Exposición maxistral		10	-	17
Traballo guiado		4	40	62
Práctica		1	13	15
Actividade de avaliación		1	20	1
Titoría		1	-	1
TOTAL		17	73	90
Total de horas por cuatrimestre				90
6. Avaliación				
FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN		COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
ORDINARIA				
AVALIACIÓN ORDINARIA (con avaliación continua, tanto se a docencia é presencial como semipresencial ou telemática)				
Observación/Diario de clase	Observación do traballo cotián do alumnado nas sesións de clase		T1, T2, T4, T8, T10, T14 X5, X8, X10, X13, X14, X19, X25, EM1	50 %
Traballos	Entrega de traballos individuais ou en grupo seguindo as pautas e os prazos establecidos			50 %
*As faltas de asistencia (3 faltas a clases de Cámara / Conxunto ou 4 faltas no resto das disciplinas) suporán a perda do dereito á avaliación continua. Cando isto aconteza, o profesor/a da disciplina actuará segundo o protocolo aprobado..				
AVALIACIÓN ORDINARIA (convocatoria adiantada de decembro, tanto se a docencia é presencial como semipresencial ou telemática)				
Exame escrito	Amosar os coñecementos adquiridos na materia nunha proba escrita obxectiva.		T1, T2, T4, T8, T10, T14 X5, X8, X10, X13, X14, X19, X25, EM1	50 %
Traballos individuais	Entrega de traballos individuais seguindo as pautas e os prazos establecidos			50 %
AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*para alumnado con perda da avaliación continua)				
Exame escrito	Amosar os coñecementos adquiridos na materia nunha proba escrita obxectiva.		T1, T2, T4, T8, T10, T14 X5, X8, X10, X13, X14, X19, X25, EM1	50%
Traballos individuais	Entrega de traballos individuais seguindo as pautas e os prazos establecidos			50%
EXTRAORDINARIA				
Exame escrito	Amosar os coñecementos adquiridos na materia nunha proba escrita obxectiva.		T1, T2, T4, T8, T10, T14 X5, X8, X10, X13, X14, X19, X25, EM1	50%
Traballos individuais	Entrega de traballos individuais seguindo as pautas e os prazos establecidos			50%
ERASMUS				
Os/as alumnos/as oficiais que participen en programas de intercambio internacional, deberán aportar unha certificación dos créditos realizados e a cualificación obtida no centro de destino. En caso contrario deberán examinarse dos contidos establecidos para esta materia igual que os restantes alumnos/as oficiais. Si os contidos cursados no centro de destino non se corresponden cos desta programación, o departamento decidirá a forma de avaliar os contidos non realizados ou non superados.				
Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, serán avaliados igual que os alumnos/as oficiais. No caso de non realizar un curso ou semestre completo, recibirán unha avaliación informativa e unha acreditación das horas lectivas realizadas.				
7. Alumnado con necesidades educativas especiais				
DESCRICIÓN		CRITERIOS E PAUTAS		
No marco do establecido no Real decreto lexislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social, deberánse cumprir as disposicións vixentes en materia de promoción da accesibilidade.		Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.		
8. Bibliografía, materiais e documentos				
Básica:				
DECRETO 198/2007, do 27 de setembro, polo que se establece a ordenación do grao elemental das ensinanzas de réxime especial de música. DOG do 25 de outubro de 2007.				
DECRETO 203/2007, do 27 de setembro, polo que se establece o currículo das ensinanzas profesionais de réxime especial de música. DOG do 31 de outubro de 2007.				
DECRETO 163/2015, do 29 de outubro, polo que se establece o plan de estudos das ensinanzas artísticas superiores de Música, nas especialidades de Composición, Interpretación, Musicoloxía e Pedagogía, na Comunidade Autónoma de Galicia.				
Complementaria:				
Aquirre De Mena, O., González De Mena, A. Educación musical. Manual para el profesorado. Málaqa: ed. Aljibe, 1992.				

Jurado Luque, J, Rifón Lastra, A. B. *Música. Unidades Didácticas. Vol. I.* Madrid: Ed. Madrid, 2003.

PLIEGO DE ANDRÉS, Víctor *Temas pedagógicos para la oposición de conservatorios.* Madrid: ed. Musicalis, 1998.

Programación docente de PEDAGOXÍA DA MÚSICA POPULAR E DE TRADICIÓN ORAL

Ensinanzas Superiores de Música (ensinanzas reguladas polo Decreto 163/2015, do 29 de outubro)

1. Identificación e contextualización**DISCIPLINA PEDAGOXÍA DA MÚSICA POPULAR E DE TRADICIÓN ORAL**

ESPECIALIDADE	MUSICOLOXÍA								ITINERARIO	ETNOMUSICOLOXÍA
CARÁCTER	B) Obrigatoria								TIPO DE CLASES	Colectiva
DEPARTAMENTO	MUSICOLOXÍA								XEFE/A DO DEPARTAMENTO	LUIS COSTA
CURSOS	1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA	XIANA TEIXEIRO
CUADRIMESTRE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase	1
ETCS/ CUADRIMESTRE							3		Observacións	
DOCENTES	NOME E APELIDOS				MAIL/TEL/WEB					TITORÍA
	Xiana Teixeira Rei				xianateixeiro@csmvigo.com					Luns 18:30h a 19:30h

2. Descriptor e competencias

Ver lista e descrición de competencias no anexo II do decreto 163/2015 (DOG do 16 de novembro de 2015)/171/2016

DESCRITOR	Coñecemento e estudo das principais metodoloxías de ensinanza musical aplicadas á ensinanza da música popular e de tradición oral. Aplicación didáctica en diferentes ámbitos educativos.
COÑECEMENTOS PREVIOS	Coñecementos e habilidades adquiridas do cuadrimestre anterior.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS	Músicas de Tradición oral I-IV, Principios de interpretación das MTO, Transcrición, Análise das MTO, Danza e baile Tradicional Xeral, Danza de Galicia
TRANSVERSAIS	T1, T6, T11, T13, T14, T15, T17
XERAIS	X12, X13, X19, X22, X24, X25, X26
ESPECÍFICAS	EM1

3. Obxectivos

DESCRIPCIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
1. Desenvolver criterio sobre a utilización das MTO nos diferentes niveis educativos, reflexionando sobre as súas posibilidades e inconvenientes, expoñendo as súas conclusións de forma coherente e respectuosa.	T6, T11, T14, T17, X24, X25, X26.
2. Coñecer a aplicación das MTO nos diferentes ámbitos pedagóxicos, así como da súa proxección na aprendizaxe do ensino regrado e non regrado.	T17, X12, X13, X19, EM1
3. Estudar os diferentes elementos que conforman unha programación didáctica	T1, T15, X19, X22, X24, EM1.
4. Realizar unidades didácticas sobre música popular e de tradición oral	T6, X19, X24

4. Contidos

TEMAS	DESCRITOR SUBTEMAS	SESIÓNS
1. As pedagogías musicais.	1.1. O desenvolvemento musical e a ensinanza da música. 1.2. Os principais pedagogos da educación musical: Willems, Kodaly, Orff, Martenot...	2
2. A programación didáctica	2.1. Definición 2.2. Introducción, xustificación e contextualización 2.3. Obxectivos. 2.4. Contidos. 2.5. Competencias. 2.6. Avaliación: criterios, ferramentas e temporalización 2.7. Metodoloxía. 2.8. Atención a diversidade	6
3. A unidade didáctica	3.1. Definición. Relación coa programación didáctica. 3.2. Obxectivos e contidos didácticos. 3.3. Avaliación. 3.4. Recursos. 3.5. Actividades.	9
Total de sesións por cuadrimestre		17

5. Metodoloxía e planificación docente

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRIPCIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
----------------------------------	-------------------	-----------------------	-------------

Exposición maxistral	10	-	17
Traballo guiado	4	40	62
Práctica	1	13	15
Actividade de avaliación	1	20	1
Titoría	1	-	1
TOTAIS	17	73	90
Total de horas por cuatrimestre			90

COVID-19: A actividade lectiva adaptarase á modalidade presencial, semipresencial ou non presencial en función da situación sanitaria de cada momento e os seus requirimentos en canto a aforo, distancia de seguridade, corentenas preventivas, etc., sempre que a situación sanitaria o requirise:

- a) As clases poderán ser substituídas polo traballo telemático mediante o uso da aula virtual e outros medios (Cesga, Drive, Skype, Google Meet, etc.). No caso de producirse situacións de non presencialidade superiores ás dúas semanas, afondarase en tódalas cuestións teóricas e de contexto relacionadas co estudo da materia.
- b) A entrega de traballo persoal poderá ser substituída pola entrega de gravacións, traballos a través da aula virtual ou videoconferencias.

6. Avaliación

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
ORDINARIA			
AVALIACIÓN ORDINARIA (con avaliación continua, tanto se a docencia é presencial como semipresencial ou telemática)			
Observación/Diario de clase	Observación do traballo cotián do alumnado nas sesións de clase	T1, T6, T11, T13, T14, T15, T17, X12, X13, X19, X22, X24, X25, X26, EM1	50 %
Traballos	Entrega de traballos individuais ou en grupo seguindo as pautas e os prazos establecidos		50 %

*As faltas de asistencia (3 faltas a clases de Cámara / Conxunto ou 4 faltas no resto das disciplinas) suporán a perda do dereito á avaliación continua. Cando isto aconteza, o profesor/a da disciplina actuará segundo o protocolo aprobado..

AVALIACIÓN ORDINARIA (convocatoria adiantada de decembro, tanto se a docencia é presencial como semipresencial ou telemática)			
Exame escrito	Amosar os coñecementos adquiridos na materia nunha proba escrita obxectiva.	T1, T6, T11, T13, T14, T15, T17, X12, X13, X19, X22, X24, X25, X26, EM1	50 %
Traballos individuais	Entrega de traballos individuais seguindo as pautas e os prazos establecidos		50 %

AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*para alumnado con perda da avaliación continua)			
Exame escrito	Amosar os coñecementos adquiridos na materia nunha proba escrita obxectiva.	T1, T6, T11, T13, T14, T15, T17, X12, X13, X19, X22, X24, X25, X26, EM1	50%
Traballos individuais	Entrega de traballos individuais seguindo as pautas e os prazos establecidos		50%

EXTRAORDINARIA			
Exame escrito	Amosar os coñecementos adquiridos na materia nunha proba escrita obxectiva.	T1, T6, T11, T13, T14, T15, T17, X12, X13, X19, X22, X24, X25, X26, EM1	50%
Traballos individuais	Entrega de traballos individuais seguindo as pautas e os prazos establecidos		50%

ERASMUS			
Os/as alumnos/as oficiais que participen en programas de intercambio internacional, deberán aportar unha certificación dos créditos realizados e a cualificación obtida no centro de destino. En caso contrario deberán examinarse dos contidos establecidos para esta materia igual que os restantes alumnos/as oficiais. Si os contidos cursados no centro de destino non se corresponden cos desta programación, o departamento decidirá a forma de avaliar os contidos non realizados ou non superados.			

Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, serán avaliados igual que os alumnos/as oficiais. No caso de non realizar un curso ou semestre completo, recibirán unha avaliación informativa e unha acreditación das horas lectivas realizadas.

7. Alumnado con necesidades educativas especiais

DESCRIPCIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
No marco do establecido no Real decreto lexislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social, deberánse cumprir as disposicións vixentes en materia de promoción da accesibilidade.	Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.

8. Bibliografía, materiais e documentos

Básica:

DECRETO 198/2007, do 27 de setembro, polo que se establece a ordenación do grao elemental das ensinanzas de réxime especial de música. **DOG do 25 de outubro de 2007.**

DECRETO 203/2007, do 27 de setembro, polo que se establece o currículo das ensinanzas profesionais de réxime especial de música. **DOG do 31 de outubro de 2007.**

DECRETO 163/2015, do 29 de outubro, polo que se establece o plan de estudos das ensinanzas artísticas superiores de Música, nas especialidades de Composición, Interpretación, Musicoloxía e Pedagogía, na Comunidade Autónoma de Galicia.

Programación docente de PRINCIPIOS DE INTERPRETACIÓN DAS MÚSICAS DE TRADICIÓN ORAL

Ensinanzas Superiores de Música (ensinanzas reguladas polo Decreto 163/2015, do 29 de outubro)

1. Identificación e contextualización**DISCIPLINA** PRINCIPIOS DE INTERPRETACIÓN DAS MÚSICAS DE TRADICIÓN ORAL

ESPECIALIDADE	MUSICOLOXÍA								ITINERARIO	ETNOMUSICOLOXÍA
CARÁCTER	B) Obrigatoria								TIPO DE CLASES	Colectiva
DEPARTAMENTO	MUSICOLOXÍA								XEFE/A DO DEPARTAMENTO	LUIS COSTA
CURSOS	1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA	XIANA TEIXEIRO
CUADRIMESTRE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase	1
ETCS/ CUADRIMESTRE							3		Observacións	
DOCENTES	NOME E APELIDOS				MAIL/TEL/WEB				TITORÍA	
	Xiana Teixeira Rei				xianateixeiro@csmvigo.com				Luns 18:30h a 19:30h	

2. Descritor e competencias

Ver lista e descrición de competencias no anexo II do decreto 163/2015 (DOG do 16 de novembro de 2015)/171/2016

DESCRITOR	Estudo e análise dos principios de interpretación, a través da audición e visualización, de diferentes exemplos de música de tradición oral, empregando para iso diferentes parámetros como o rítmico, melódico, harmónico, etc. Coñecemento dos diferentes métodos interpretativos e a súa relación con disciplinas como a antropoloxía, a teoría da información, a semiótica, a psicoacústica, a psicoloxía cognitiva, etc.
COÑECEMENTOS PREVIOS	Os adquiridos en cursos anteriores.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS	MTO, Análise das MTO, Transcrición, Antropoloxía de Galicia, Sistemas de Clasificación das MTO.
TRANSVERSAIS	T 1, 2, 3
XERAI	X1, 4, 11, 23
ESPECÍFICAS	EM 1, 2, 3, 7, 8

3. Obxectivos

DESCRIPCIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
1. Estudar e analizar os trazos característicos máis relevantes de diferentes exemplos sonoros de música de tradición oral: ritmo, melodía, textura...	T2 X1 X4 X11 EM1 EM7 EM8
2. Descubrir diversos métodos para a análise de fontes sonoras e audiovisuais de músicas de tradición oral apoiándonos noutras disciplinas.	T2 X1 X4 X11 X23 EM1 EM2 E3 EM7 EM8
3. Identificar os tipos de agrupacións das músicas de tradición oral e comprender a súa función dentro do contexto musical, histórico, social e político do momento.	T2 X1 X11 EM2 E3 EM7 EM8
3. Relacionar o estilo das diferentes manifestacións musicais co seu contexto.	T3 X11 X23 EM1 EM2 E3 EM7 EM8
4. Comprender a función e o uso das músicas de tradición oral abordadas.	T1 T2 X4 X11 X23 EM2 EM7 EM8
5. Levar a cabo un pequeno traballo de investigación sobre a interpretación da música de tradición oral.	T1 T2 T3 X1 X4 X11 X23 EM1 EM2 E3 EM7 EM8

4. Contidos

TEMAS	DESCRITOR SUBTEMAS	SESIÓNS
1. A interpretación da música de tradición oral.	1.1. Análise das fontes primarias. 1.2. Usos e funcións.	7
2. Estilos interpretativos	2.1. Xéneros. 2.2. Parámetros musicais: ritmo, melodía, articulación, ornamentación, dinámicas...	10
Total de sesións por cuadrimestre		17

5. Metodoloxía e planificación docente

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRIPCIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Actividades introdutorias. Tratan de comprobar os coñecementos previos do alumnado.	1	-	1
Clases maxistrais. Exposición de contidos.	13	-	34
Práctica individual, exposición de traballos e pesquisa de información Estudo e práctica do alumno a partir das explicacións do profesor e da súa investigación persoal.	1	30	30

Actividades de avaliación Probas e revisión das probas: Exame ao final do cuadrimestre. Revisión e comentario dos resultados do exame por parte do profesor	1	43	24
Tutorías	1	-	1
TOTAL	17	73	90
Total de horas por cuadrimestre			90

6. Avaliación

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
ORDINARIA			
AVALIACIÓN ORDINARIA (con avaliación continua, tanto se a docencia é presencial como semipresencial ou telemática)			
Traballo persoal e participación na aula	Seguimento activo das aulas levando a cabo as tarefas que indique a profesora.	T1, X23, EM7, 8	20%
Exame	Proba escrita sobre os contidos teóricos e prácticos da materia		30%
Exposición dos traballos	Exposición dos traballos de acordo coas pautas acordadas	T1, 2, 3, X1, 4, 11, EM1,2, 3, 7	50%
*As faltas de asistencia (3 faltas a clases de Cámara / Conxunto ou 4 faltas no resto das disciplinas) suporán a perda do dereito á avaliación continua. Cando isto aconteza, o profesor/a da disciplina actuará segundo o protocolo aprobado..			
AVALIACIÓN ORDINARIA (convocatoria adiñada de decembro, tanto se a docencia é presencial como semipresencial ou telemática)			
Traballo escrito	Presentación e defensa dun traballo de acordo ás indicacións da profesora.	T1, X23, EM7, 8	50%
Exame	Realización dun exame escrito sobre os contidos da materia	T1, 2, 3, X1, 4, 11, EM1,2, 3, 7	50%
AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*para alumnado con perda da avaliación continua)			
Traballo escrito	Presentación e defensa dun traballo de acordo ás indicacións da profesora.	T1, X23, EM7, 8	50%
Exame	Realización dun exame escrito sobre os contidos da materia	T1, 2, 3, X1, 4, 11, EM1,2, 3, 7	50%
EXTRAORDINARIA			
Traballo escrito	Presentación e defensa dun traballo de acordo ás indicacións da profesora.	T1, X23, EM7, 8	50%
Exame	Realización dun exame escrito sobre os contidos da materia	T1, 2, 3, X1, 4, 11, 23, EM1, 2, 3, 7, 8	50%
ERASMUS			
Os/as alumnos/as oficiais que participen en programas de intercambio internacional, deberán aportar unha certificación dos créditos realizados e a cualificación obtida no centro de destino. En caso contrario deberán examinarse dos contidos establecidos para esta materia igual que os restantes alumnos/as oficiais. Si os contidos cursados no centro de destino non se corresponden cos desta programación, o departamento decidirá a forma de avaliar os contidos non realizados ou non superados.			
Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, serán avaliados igual que os alumnos/as oficiais. No caso de non realizar un curso ou semestre completo, recibirán unha avaliación informativa e unha acreditación das horas lectivas realizadas.			

7. Alumnado con necesidades educativas especiais

DESCRIPCIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
No marco do establecido no Real decreto lexislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social, deberán cumprir as disposicións vixentes en materia de promoción da accesibilidade.	Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.

8. Bibliografía, materiais e documentos

Álvarez Lebrede. Carlos, "Os bailes e os cuartetos tradicionais", en *Música e Sociedade en Ribadeo*. Lugo: Deputación de Lugo, 2007.

Arquivo do patrimonio oral de identidade APOI. <http://www.apoi-mpg.org/> do Museo do Pobo Galego.

Bal y Gay, Torner. *Cancionero gallego*. A Coruña: Fundación Pedro Barrié de la Maza, 1973.

Calle, J. *Aires da Terra*. Pontevedra: 1993.

Cámara, Enrique. *Etnomusicología*. Madrid: Instituto Complutense de Ciencias Musicales, 2003.

Campos Calvo-Sotelo. Javier. *Fiesta identidad y contracultura*. Pontevedra: Diputación de Pontevedra, 2007.

Crivillé I Bargalló, Josep. *Historia de la música española, 7. El folklore musical*. Madrid: Alianza, 1983.

Carpintero, Pablo. Os instrumentos da tradición galega. Pontevedra: Consello da Cultura galega, 2009.

Cruces, Francisco (ed.). *Las culturas musicales. Lecturas de etnomusicología*. Madrid: Trotta, 2001.

F.Santomé, Xerardo. *Concha de Luneda*. Pontevedra: Gaiteiros da Xistra, 2022.

García Martínez, Jose María. *La música étnica*. Madrid: Alianza Editorial, 2002.

Ignacio Costa, Guillermo. *Serán en Toutón. Pandeireteiras de Toutón*. Ponte Caldelas: Cumio, 2011. CD e DVD.

Inzenga Castellanos, José. Cantos y bailes populares de España. Madrid: 1888.

López García, Luis Fernando. "Filosofía de la música. Esencia de la digitación cerrada". *Etnofolk*. Baiona: Dos acordes, 2009.

Mariño Ferro. *Antropoloxía de Galicia*. Vigo: Xerais, 2000.

Martínez Torner, E. e Bal Y Gay, J. *Cancionero Gallego*. Vigo: F. Pedro Barrié de la Maza, 2007 (facsimile da edición de 1973).

Mazuela-Anguita, Ascensión. *Alan Lómax y Jeanette Bell en España (1952-1953)*. Madrid: CSIC, 2024.

Núñez, Carlos. "Esbozo de análise e presentación dos recursos técnicos da gaita". *Anuario da gaita* n 5. Ourense: Deputación Ourense, 1991.

Pérez Lorénzo, Miguel. *Moxenas*. Vigo: Edicións do cúmio, 2004.

Sampedro, Casto. *Cancionero musical de Galicia*. Vigo: Fundación Barrié de la Maza, 1982.

Teixeiro, Xiana. *Os Veiga e os Pacheco dous cuartetos mindonienses*. Vigo: TFE CMus Superior de Vigo, 2016.

CD Colección Os Nossos Gaiteiros. Ed Cumio

CD Colección TIRACOLO. Ed Ouvirmos.

Arquivo do patrimonio oral de identidade (APOI) – Museo do Pobo Galego: <http://www.apoi-mpg.org/>.

Arquivo de gravacións de campo de Alan Lomax - *Association for Cultural Equity*: <http://www.culturalequity.org>.

Programación Docente de SISTEMAS DE CLASIFICACIÓN DAS MÚSICAS DA TRADICIÓN ORAL (I-II)

Ensinanzas Superiores de Música Título superior de música (ensinanzas reguladas polo Decreto 63/2015, do 29 de outubro e 171/2016, do 24 de novembro)

1. Identificación e contextualización

DISCIPLINA Sistemas de clasificación das músicas de tradición oral (I-II)

ESPECIALIDADE	MUSICOLOXÍA								ITINERARIO	ETNOMUSICOLOXÍA
CARÁCTER	OBRIGATORIA								TIPO DE CLASES	COLECTIVA
DEPARTAMENTO	MUSICOLOXÍA								XEFE/A DO DEPARTAMENTO	Luis Costa Vázquez
CURSOS	1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA	Emilio Lede Abal
CUADRIMESTRE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase	2
ETCS/ CUADRIMESTRE							3	3	Idiomas	Galego
DOCENTES	NOME E APELIDOS				MAIL/TEL/WEB				TITORÍA	
	Emilio Lede				emilio_lede@csmvigo.com				Martes 11-12h	

2. Descritor e competencias

Ver lista e descrición de competencias no anexo II do decreto 163/2015 (DOG do 16 de novembro de 2015)/171/2016

DESCRITOR	Coñecemento, estudo e clasificación, segundo os diferentes sistemas, das formas musicais vocais e instrumentais máis características da música de tradición oral das diferentes culturas.
COÑECEMENTOS PREVIOS	Os requiridos na proba de acceso ao grao superior, e coñecementos e habilidades adquiridas do cuadrimestre anterior.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS	
TRANSVERSAIS	T1, T2, T4, T8, T16, T17
XERAIS	X5, X14, X20, X23
ESPECÍFICAS	EM1, EM5, EM6

3. Obxectivos

DESCRIPCIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
Coñecer diacrónica e sincronicamente as formas, xéneros, estilos e tendencias musicais no ámbito das músicas tradicionais e populares.	T2, X14, EM1, EM5
Contextualizar os procesos creativos no seu medio social e cultural.	T2, T16, X14, X23, EM5
Coñecer os diferentes sistemas de clasificación das músicas de tradición oral.	T2, X20, EM1, EM6
Ler, analizar e interpretar textos e fontes, como base para o coñecemento das músicas de tradición oral.	T1, T2, T4, T8, X5, EM5
Valorar as músicas de tradición oral.	T16, T17, X23

4. Contidos

TEMAS	DESCRITOR SUBTEMAS	SESIÓNS
I	Introducción	1.1 A clasificación das músicas de tradición oral.
	Sistemas de ordenación e clasificación	2.1 Globais: xeográficos, funcionais, cíclicos. 2.2 Musicais: melódicos, rítmicos.
	Clasificación segundo o ciclo anual	3.1 De Nadal, aninvos, de entroido, maíos, de Semana Santa, de Pascua.
	Clasificación segundo o ciclo vital	4.1 De arrollo, infantís, de ronda, de vodas, de traballo.
II	Sistemas de clasificación musical	1.1 Criterios musicais para a ordenación e clasificación das músicas de tradición oral.
	Sistemas de clasificación na música tradicional española	2.1 Os pioneiros. - 2.2 Eduardo Martínez Torner. - 2.3 Francesc Pujol. - 2.4 Manuel García Matos. - 2.5 Josep Crivillé e Miguel Angel Palacios. - 2.6 Miguel Manzano.
	Sistemas de clasificación na música galega	3.1 O Cancioneiro de Dorothe Schubarth e Antón Santamarina.
	Outros sistemas de clasificación e ordenación	4.1 A clasificación das músicas de tradición oral.
Total de sesións por cuadrimestre		17

5. Metodoloxía e Planificación Docente

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRIPCIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
----------------------------------	-------------------	-----------------------	-------------

Exposición maxistral	10	4	14
Análise e comentario de traballos	14	24	38
Recensións e traballos críticos	6	30	36
Titoría	2		2
Total de sesións por cuatrimestre			90

6. Avaliación

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
ORDINARIA			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Con avaliación continua)			
Asistencia	Seguimento da asistencia e participación nas sesións presenciais	T1, T2, T8, T17, X14, X23	20%
Traballo persoal	Realización dos traballos propostos	T1, T2, T4, T8, T16, X5, X20, EM5, EM6	30%
Exame escrito	Proba escrita obxectiva que versará sobre aspectos contemplados no programa.	T2, T8, X20, EM1, EM6	50%

*As faltas de asistencia (3 faltas a clases de Cámara / Conxunto ou 4 faltas no resto das disciplinas) suporán a perda do dereito á avaliación continua. Cando isto aconteza, o profesor/a da disciplina actuará segundo o protocolo aprobado..

AVALIACIÓN ORDINARIA (Convocatoria adiantada-December-)			
Exame escrito	Realización de preguntas sobre cuestións propias da programación	T2, T8, X20, EM1, EM6	60%
Traballo persoal	Presentación dos traballos elaborados polo alumnado	T1, T2, T4, T8, T16, X5, X20, EM5, EM6	40%

AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*Para alumnado con perda da Avaliación continua)			
Exame escrito	Realización de preguntas sobre cuestións propias da programación	T2, T8, X20, EM1, EM6	60%
Traballo persoal	Presentación dos traballos elaborados polo alumnado	T1, T2, T4, T8, T16, X5, X20, EM5, EM6	40%

EXTRAORDINARIA			
Exame escrito	Realización de preguntas sobre cuestións propias da programación	T2, T8, X20, EM1, EM6	60%
Traballo persoal	Presentación dos traballos elaborados polo alumnado	T1, T2, T4, T8, T16, X5, X20, EM5, EM6	40%

ERASMUS

Os/as alumnos/as oficiais que participen en programas de intercambio internacional, deberán aportar unha certificación dos créditos realizados e a cualificación obtida no centro de destino. En caso contrario deberán examinarse dos contidos establecidos para esta materia igual que os restantes alumnos/as oficiais. Si os contidos cursados no centro de destino non se corresponden cos desta programación, o departamento decidirá a forma de avaliar os contidos non realizados ou non superados.

Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, serán avaliados igual que os alumnos/as oficiais. No caso de non realizar un curso ou semestre completo, recibirán unha avaliación informativa e unha acreditación das horas lectivas realizadas.

7. Alumnado con necesidades educativas especiais

DESCRIPCIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
No marco do establecido no Real decreto lexislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social, deberánse cumprir as disposicións vixentes en materia de promoción da accesibilidade.	Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.

8. Bibliografía, materiais e documentos

Referencias básicas:

Cámara de Landa, E. *Etnomusicología*. Madrid: ICCMU, 2003.

Crivillé i Bargalló, J. *Historia de la música española, 7. El Folklore musical*. Madrid: Alianza, 1983.

Fernández Durán, D. "Sistemas de organización melódica en la música tradicional española". Tesis doctoral. Universidad Complutense de Madrid, 2009.

Referencias complementarias:

García Matos, M. *Cancionero popular español, I-III. Cancionero popular de la provincia de Madrid, materiales rec. por..., ed. Marius Schneider y Josep Romeu Figueras (vols. I y II) y Joan Tomàs Parés y Josep Romeu Figueras (vol. III)*. Barcelona-Madrid: Instituto Español de Musicología del C.S.I.C., 1951-1960. [Reed. facs. 1989, Enciclopedia de

Madrid, III. Cancionero popular. Madrid: Giner].

García Matos, M. *Magna antología del Folklore musical de España. Interpretada por el pueblo español. Bajo los auspicios del Consejo Internacional de la Música (UNESCO)*. Madrid: Hispavox, 1978.

Gómez Rodríguez, J. A. «Reflexiones en torno a la historia de la Etnomusicología en España». *Revista de Musicología*, XXVIII/1, (2005): 457-500.

Gómez Rodríguez, J. A. «La obra (etno)musicológica de Eduardo Martínez Torner». En *Conferencias Homenaje a Eduardo Martínez Torner*, 81-122. Oviedo: Real Instituto de Estudios Asturianos, 2006.

Manzano Alonso, M. y (A. Barja). *Cancionero leonés*. León: Diputación Provincial, 1988.

Manzano Alonso, M. «La música de los romances tradicionales: metodología de análisis y reducción a tipos y estilos». *Nassarre*, X/1, (1993): 141-201.

Martí i Pérez, J. «Hacia una antropología de la música», *Anuario Musical*, 47, (1992): 195-225.

Martínez Torner, E. *Cancionero musical de la lírica popular asturiana*. Madrid: Establecimiento tipográfico Nieto y compañía, 1920. [El Real Instituto de Estudios Asturianos reeditó facsimilarmente esta obra en 1971 2ª, 1983ª y 2000 4ª; estos dos últimos años en colaboración con el Principado de Asturias].

Rey García, E. *Bibliografía de Folklore Musical Español*. Madrid: Sociedad Española de Musicología, 1994.

Vv.Aa. *Folklore y costumbres de España*. Dir. Francisco Carreras y Candi. Barcelona: Alberto Martín, 1943-1946.

Programación docente de Sistemas de Notación e Transcripción I-II

Ensinanzas Superiores de Música (ensinanzas reguladas polo Decreto 163/2015, do 29 de outubro)

1. Identificación e contextualización

DISCIPLINA SISTEMAS DE NOTACIÓN E TRANSCRIPCIÓN I-II

ESPECIALIDADE	MUSICOLOXÍA								ITINERARIO	ETNOMUSICOLOXÍA
CARÁCTER	B) OBRIGATORIA								TIPO DE CLASES	Colectiva
DEPARTAMENTO	MUSICOLOXÍA								XEFE/A DO DEPARTAMENT	LUIS COSTA
CURSOS	1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso		COORDINADOR	EMILIO LEDE
CUADRIMESTRE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase	4
ETCS/ CUADRIMESTRE			6	6					Observacións	
DOCENTES	NOME E APELIDOS				MAIL/TEL/WEB				TITORÍA	
	Emilio Lede Abal				emilio_lede@csmvigo.com				Martes 11-12h	

2. Descriptor e competencias

Ver lista e descrición de competencias no anexo II do decreto 163/2015 (DOG do 16 de novembro de 2015)/171/2016

DESCRITOR	Estudo evolutivo e comparado dos sistemas usados para a notación das músicas de tradición oral. Práctica de transcripción.
COÑECEMENTOS PREVIOS	Os requeridos na proba de acceso ao grao superior, e para cuadrimestres diferentes ao primeiro, coñecementos e habilidades adquiridas do cuadrimestre anterior.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS	Músicas de tradición oral I-IV, Notacións Históricas, Edición Musical
TRANSVERSAIS	T1, T3, T4, T7, T14, T16
XERAIS	X1, X3, X4, X5, X11, X18
ESPECÍFICAS	M3, EM5, EM8

3. Obxectivos

DESCRIPCIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
Recoñecer diferentes sistemas de notación	T14, X1, X3, X4, X11, EM3, EM5
Aproximarse á transcripción das notacións históricas	T1, T3, T4, T7, X1, X3, X4, X5, X11, X18, EM3, EM5, EM8
Recoñecer as grafías das notacións históricas amosando un respecto e inquietude por valorar o patrimonio musical occidental	T1, T3, T4, T7, T16, X1, X3, X4, X5, X11, EM3, EM5

4. Contidos

TEMAS	DESCRITOR SUBTEMAS	SESIÓNS
I 1. Aproximación á transcripción e á notación 2. Transcripción guiada 3. Notación	Conceptos de notación e transcripción Ejercicios de dictado rítmico, melódico e harmónico Notación mediante diferentes sistemas e grafías. A notación nos diversos estilos e épocas da historia	2 7 8

II		
1. Notacións históricas	Evolución dos sistemas de notación	7
2. Transcrición guiada	Transcrición guiada das notacións históricas á actual	10
Total de sesións por cuadrimestre:		17+17

5. Metodoloxía e planificación docente

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS
Exposición maxistral. Introducción xeral de cada un dos contidos. Exposición dos contidos teóricos acompañada de exemplos prácticos.	22	
Traballos individuais. Prácticas de transcrición á notación actual, posta en común e revisión dos traballos realizados polo alumnado.	40	116
Actividades de avaliación. Proba escrita teórico-práctica sobre os contidos desenvolvidos ao longo do cuadrimestre	2	
Total de horas: 180		

COVID-19: A actividade lectiva adaptarase á modalidade presencial, semipresencial ou non presencial en función da situación sanitaria de cada momento e os seus requirimentos en canto a aforo, distancia de seguridade, corentenas preventivas, etc., sempre que a situación sanitaria o requirise:

- a) As clases poderán ser substituídas polo traballo telemático mediante o uso da aula virtual e outros medios (Cesga, Drive, Skype, Google Meet, etc.). No caso de producirse situacións de non presencialidade superiores ás dúas semanas, afondarase en tódalas cuestións teóricas e de contexto relacionadas co estudo da materia.
- b) A entrega de traballo persoal poderá ser substituída pola entrega de gravacións, traballos a través da aula virtual ou videoconferencias.

6. Avaliación

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
ORDINARIA			
AVALIACIÓN ORDINARIA (con avaliación continua, tanto se a docencia é presencial como semipresencial ou telemática)			
Traballos individuais	Entrega de traballos individuais seguindo as pautas e os prazos establecidos	T1, T3, T4, T7, T14, T16, X1, X3, X4, X5, X11, X18, M3, EM5, EM8	60%
Exame escrito	Realización dun exame escrito sobre os contidos da materia	T1, T3, T4, T7, T14, T16, X1, X3, X4, X5, X11, X18, M3, EM5, EM8	40%
*As faltas de asistencia (3 faltas a clases de Cámara / Conxunto ou 4 faltas no resto das disciplinas) suporán a perda do dereito á avaliación continua. Cando isto aconteza, o profesor/a da disciplina actuará segundo o protocolo aprobado..			
AVALIACIÓN ORDINARIA (convocatoria adiantada de decembro, tanto se a docencia é presencial como semipresencial ou telemática)			
Traballos individuais	Entrega de traballos individuais seguindo as pautas e os prazos establecidos	T1, T3, T4, T7, T14, T16, X1, X3, X4, X5, X11, X18, M3, EM5, EM8	60%
Exame escrito	Realización dun exame escrito sobre os contidos da materia	T1, T3, T4, T7, T14, T16, X1, X3, X4, X5, X11, X18, M3, EM5, EM8	40%
AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*para alumnado con perda da avaliación continua)			
Traballos individuais	Entrega de traballos individuais seguindo as pautas e os prazos establecidos	T1, T3, T4, T7, T14, T16, X1, X3, X4, X5, X11, X18, M3, EM5, EM8	30%
Exame escrito	Realización dun exame escrito sobre os contidos da materia	T1, T3, T4, T7, T14, T16, X1, X3, X4, X5, X11, X18, M3, EM5, EM8	70%

		EM8	
EXTRAORDINARIA			
Traballos individuais	Entrega de traballos individuais seguindo as pautas e os prazos establecidos	T1, T3, T4, T7, T14, T16, X1, X3, X4, X5, X11, X18, M3, EM5, EM8	30%
Exame escrito	Realización dun exame escrito sobre os contidos da materia	T1, T3, T4, T7, T14, T16, X1, X3, X4, X5, X11, X18, M3, EM5, EM8	70%

ERASMUS

Os/as alumnos/as oficiais que participen en programas de intercambio internacional, deberán aportar unha certificación dos créditos realizados e a cualificación obtida no centro de destino. En caso contrario deberán examinarse dos contidos establecidos para esta materia igual que os restantes alumnos/as oficiais. Si os contidos cursados no centro de destino non se corresponden cos desta programación, o departamento decidirá a forma de avaliar os contidos non realizados ou non superados.

Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, serán avaliados igual que os alumnos/as oficiais. No caso de non realizar un curso ou semestre completo, recibirán unha avaliación informativa e unha acreditación das horas lectivas realizadas.

7. Alumnado con necesidades educativas especiais

DESCRIPCIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
No marco do establecido no Real decreto lexislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social, deberánse cumprir as disposicións vixentes en materia de promoción da accesibilidade.	Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.

8. Bibliografía, materiais e documentos

I
Berlangua, Miguel Ángel. Métodos de transcripción y análisis en Etnomusicología. El concepto de pertinencia constructiva. Granada: Consejería de Cultura de la Junta de Andalucía, 2002

Cámara, Enrique. *Etnomusicología*. Madrid: Instituto Complutense de Ciencias Musicales, 2003.

Hood, Mantle. "Transcripción y notación" en Cruces, Francisco (ed.). *Las culturas musicales. Lecturas de etnomusicología*. Madrid: Trotta, 2001.

Nettl, Bruno. *Música folklórica y tradicional de los continentes occidentales*. Madrid: Alianza, 1985.

II

Aple, Willy. *The notation of polyphonic music*. Cambridge: The Mediaeval Academy of America, 1949.

Cardine, Dom Eugène. *Semiología gregoriana*. Abadía de Silos, 2005. Parrish, Carl. *The notation of medieval music*. Nueva York: Norton and Company, 1958.

Parrish, Carl. *The notation of medieval music*. Nueva York: Norton and Company, 1958.

Programación Docente de SOCIOLOXÍA DA MÚSICA

Ensinanzas Superiores de Música (ensinanzas reguladas polo Decreto 163/2015, do 29 de outubro)

1. Identificación e contextualización

ESPECIALIDADE	MUSICOLOXÍA				ITINERARIO	Etnomusicoloxía e Histórica		
CARÁCTER	B) Obrigatoria				TIPO DE CLASES	Colectiva		
DEPARTAMENTO	MUSICOLOXÍA				XEFE/A DO DEPARTAMENTO	LUIS COSTA VÁZQUEZ		
CURSOS	1.º curso	2.º curso	3.º curso		4.º curso	Horas de clase/semana: 4 (2+2)		
CUADRIMESTRE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
ETCS/ CUADRIMESTRE						6		
DOCENTES	NOME E APELIDOS			MAIL/TEL/WEB				TITORÍA
	Luís Costa Vázquez			luiscosta@csmvigo.com				A concretar

2. Descritor e competencias

Ver lista e descrición de competencias no anexo II do decreto 163/2015 (DOG do 16 de novembro de 2015)

DESCRITOR	Estudo científico do papel da música nas diversas sociedades e a súa evolución ao longo da historia, en relación co seu contexto cultural. Coñecer e aplicar no estudo da música métodos da investigación sociolóxica (observación, indución, comparación, estatística, etc.) e a súa relación con outros campos do coñecemento.
COÑECEMENTOS PREVIOS	Non se requiren
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS	Materias de Formación Básica, Historia da Música Aplicada á Musicoloxía,
TRANSVERSAIS	T2, T8, T9, T11, T14, T17
XERAIS	X12, X14, X16, X17, X23, X25, X26
ESPECÍFICAS	EM2, EM6, EM7, EM8

3. Obxectivos

DESCRIPCIÓN	COMPETENCIAS
1. Coñecer os principios básicos do método sociolóxico, e a historia da socioloxía como paso previo á aproximación á socioloxía da música.	T2, X25, X26
2. Coñecer o que foron as aproximacións á música como parte da construción de significados sociais ao longo da historia e o estado actual da disciplina.	T2, T9, X12, X14, X16, X17, X23, X25, X26
3. Introducirse nalgúnhas das principais problemáticas que configuran actualmente a axenda de investigación da disciplina.	T2, T9, T11, T14, T17, X12, X14, X16, X25, X26
4. Realizar un o varios traballos que permitan experimentar coas ferramentas e co método da socioloxía da música.	T2, T8, T9, T11, T14, T17, X12, X14, X16, X23, X25, X26

4. Contidos

TEMAS	DESCRITOR SUBTEMAS	SESIÓNS (32)
1	Introdución á Socioloxía 1.1. A socioloxía como ciencia. Limites epistemolóxicos 1.2. Conceptos básicos da disciplina: institucións sociais, clase social, roles sociais. 1.3. Algúns espazos de estudo: o mundo do traballo, a educación a relixión.	8
2	Aproximación histórica á disciplina: principais achegas e evolución 2.1. A socioloxía "clásica": A. Comte, K. Marx, E. Durkheim e M. Weber. 2.2. A Escola de Harvard: Talcott Parsons. 2.3. A Escola de Chicago: G. H. Mead. 2.4. A Escola de Frankfurt e a Teoría Crítica: M. Horkheimer, H. Marcuse, E. Fromm, T. W. Adorno. 2.5. A socioloxía na segunda metade do s. XX: P. Bourdieu.	10
3	A música como obxecto de espazo de reflexión desde a socioloxía. A socioloxía da música 3.1. Max Weber. Os fundamentos racionais e sociolóxicos da música 3.2. Chares Lalo e a estética musical científica. 3.3. E estrutura social da música, os traballos de A. Silbermann e K. Blaukopf. 3.4. O punto de vista desde o marxismo: T. W. Adorno, a socioloxía da música como crítica social. A evolución na Escola de Frankfurt. 3.4. Achegas desde a socioloxía posmoderna: P. Bourdieu.	10
4	A Música como parte da cultura contemporánea 4.1. Niveis sociais e cosumo musical: alta cultura, mass media e cultura popular. 4.2. A música como obxecto de consumo na sociedade de masas: música e capital, a industria da música. 4.3. Música e identidades: culturas e subculturas, identidades étnicas e nacionais.	6
Total de sesións por cuadrimestre		34

5. Metodoloxía e Planificación Docente

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRIPCIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON	TOTAL HORAS
----------------------------------	-------------------	-----------	-------------

		PRESENCIAIS	
Exposición maxistral	50	0	50
Comentario e análise de materiais documentais	8	8	16
Exposición, revisión e debate	8	8	16
Titorías	0	0	0
Probas de avaliación	0	0	0
Traballo persoal	0	98	98
TOTALES	66	114	180

6. Avaliación

ORDINARIA			
CONTÍNUA	CRITERIOS	PONDERACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS
FERRAMENTAS			
Seguemento das clases	Asistencia e participación activa nas clases presenciais	70	T2, T8, T9, T11, T14, T17, X12, X14, X16, X17 X23, X25, X26
Traballos concertados	Avaliación do grao de elaboración e completitude dos traballos e da súa presentación e defensa, no seu caso.	30	T2, T8, T9, T11, T14, T17, X12, X14, X16, X17 X23, X25, X26

*As faltas de asistencia (3 faltas a clases de Cámara / Conxunto ou 4 faltas no resto das disciplinas) suporán a perda do dereito á avaliación continua. Cando iso ocorra, o profesor da disciplina actuará segundo o protocolo establecido.

ALTERNATIVA	CRITERIOS	PONDERACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS
FERRAMENTAS			
Exame escrito	Completitude das respostas en relación cos contidos da programación	100	T2, T8, T9, T11, T14, T17, X12, X14, X16, X17 X23, X25, X26

EXTRAORDINARIA			
FERRAMENTAS	CRITERIOS	PONDERACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS
Idem alternativa	Idem alternativa	idem	T2, T8, T9, T11, T14, T17, X12, X14, X16, X17 X23, X25, X26

ERASMUS			
Os/as alumnos/as oficiais que participen en programas de intercambio internacional, deberán aportar unha certificación dos créditos realizados e a cualificación obtida no centro de destino. En caso contrario deberán examinarse dos contidos establecidos para esta materia igual que os restantes alumnos/as oficiais. Si os contidos cursados no centro de destino non se corresponden cos desta programación, o departamento decidirá a forma de avaliar os contidos non realizados ou non superados.			
Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, serán avaliados igual que os alumnos/as oficiais. No caso de non realizar un curso ou semestre completo, recibirán unha avaliación informativa e unha acreditación das horas lectivas realizadas.			

7. Alumnado con necesidades educativas especiais

DESCRIPCIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
No marco do establecido no Real decreto lexislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social, deberanse cumprir as disposicións vixentes en materia de promoción da accesibilidade.	Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.

8. Bibliografía, materiais e documentos

REFERENCIAS BÁSICAS

Márcanse con asterisco nas referencias complementarias.

REFERENCIAS COMPLEMENTARIAS

Abad, L. A. Rock contra cultura, Biblioteca Nueva, Madrid, 2002.
 Adorno, Th. W., Filosofía de la nueva música, Sur, Buenos Aires, 1966; Sobre la música, Paidós, Barcelona, 2000
 Adorno, Th. W., Introducción a la sociología de la música. Akal, Madrid, 2009.
 Attali, J., Ruidos. Ensayo sobre la economía política de la música, Ruedo Ibérico, Valencia, 1977.
 Baudrillard, J., Cultura y simulacro, Kairós, Barcelona, 1993.
 Blacking, J., ¿Hay música en el hombre?, Alianza, Madrid, 2006.
 Blaukopf, K., Sociología de la música, Real Musical, Madrid, 1988.*
 Bourdieu, P., Las reglas del arte, Anagrama, Barcelona, 1995
 Bourdieu, P., La distinción. Criterios y bases sociales del gusto, Taurus, Madrid, 1988;.
 Cardus i Ross (eds.) La mirada del sociólogo. Editorial UOC, Barcelona. 2003 *
 Clayton, Martin et alii (eds), The Cultural Study of Music. A critical Introduction. New York-London, Routledge, 2003

- Costa, L. "El motu proprio en Galicia: una alternativa estética musical para el galleguismo conservador", en Revista de Musicología, vol. XXVII, nº 1 (2004); pp. 435-454.
- Costa, L. "Las rumbas olvidadas: transculturalidad y etnicización en la música popular gallega". Coloquio Internacional del ICTM "Musica en España y música española: Identidades y procesos transculturales". Oviedo, Diciembre de 1999. Publicado en TRANS 8 (2004) publicación electrónica, marzo de 2006: www.sibetrans.com.
- Costa, L., "Coralismo, etnicidad y nacionalismo en Galicia", Cuadernos de Música Iberoamericana, nº 6 (1998); pp. 49-63.
- Costa, L., "Etnicidade, nacionalismo e internacionalismo no coralismo galego da segunda metade do século XIX", Actas do Congreso «Juan Montes», Santiago de Compostela, Xunta de Galicia, 1999.
- Costa, L., "Memoria do son e imaxes de Galicia no exilio galego", en Actas do Congreso Internacional «O Exilio Galego». Santiago de Compostela, 2001. Consello da Cultura Galega, 2007.
- Costa, L., "Música e galeguismo: estratexias de construción dunha cultura nacional galega a través do feito musical", en González Reboredo, X.M. (ed.) Actas do Simposio Internacional de Antropoloxía «Etnicidade e Nacionalismo», Santiago de Compostela, Consello da Cultura Galega, 2001; 249-283*.
- Cruces, F. y otros, Las culturas musicales. Lecturas de etnomusicología, Trotta, Madrid, 2001. Eco, U. La definición del arte, Destino, Barcelona, 2001.
- Elias, N., Mozart: sociología de un genio, Península, Barcelona, 1991.
- Frith, S., La sociología del rock, Jucar, Madrid, 1980.
- Fubini, E., La estética musical desde la antigüedad hasta el siglo XX, Alianza, Madrid, 1988. Música y lenguaje en la estética contemporánea, Alianza, Madrid, 2001.
- Furió, Vicenç. Sociología del arte. Cátedra, Madrid, 2000.
- Hauser, A., Sociología del arte, Guadarrama, Madrid, 1975.
- Hernández Iraizoz, Daniel. Theodor Adorno, elementos para una sociología de la música. En: Sociológica, año 28, número 80, septiembre-diciembre de 2013, pp. 123-154.
- Hormigos Ruíz, J. & Martín Cabello, A., "La construcción de la identidad juvenil a través de la música", en: R.E.S. Revista Española de Sociología, Nº 4, Federación Española de Sociología, Madrid, 2004. pp. 259 - 271;
- Hormigos Ruíz, Jaime. Música y sociedad. Datautor, Madrid, 2008.
- Hormigos Ruíz, Jaime. La sociología de la música. Teorías clásicas y puntos de partida en la definición de la disciplina. En: Barataria, revista castellano-manchega de ciencias sociales nº 14, pp. 75-84, 2012, issn: 1575-0825, e-issn: 2172-3184 doi: <http://dx.doi.org/10.20932/barataria.v0i14.102>
- Keyes, Cheryl, Rap Music and Street Consciousness, Urbana-Chicago, University of Illinois Press, 2002
- Leppert, Richard. & McClary, Susan (eds): Music and Society: the Politics of Composition, Performance, and Reception; Cambridge-New York, Cambridge University Press, 1987
- Maffesoli, M., El tiempo de las tribus. El declive del individualismo en la sociedades de masas, Icaria, Barcelona, 1990
- Martí, J., Más allá del arte. La música como generadora de realidades sociales, Deriva, Barcelona, 2000*
- Melo Campos, Luís. La música y los músicos como problema sociológico. En: Criterios, nº 40, 2013. La Habana. Orixinal en: "A música e os músicos como problema sociológico", en Revista Crítica de Ciências Sociais, Lisboa, no 78, octubre 2007, pp. 71-94.
- Méndez Rubio, A., La apuesta invisible. Cultura, globalización y crítica social, Montesinos, Barcelona, 2003.
- Negus, K., Los géneros musicales y la cultura de las multinacionales, Paidós, Barcelona, 2005.
- Noya, Javier; Fernán del Val; Pérez Colman, Martín. Musyca. Música, sociedad y creatividad artística. Biblioteca Nueva, Madrid, 2010.
- Noya, Javier. Paradigmas y enfoques teóricos en la sociología de la música. En: Revista Internacional de Sociología, vol. 72, nº 3. 2014; pp. 541-562.
- Ordovás, J., Historia de la música pop española, Alianza, Madrid, 1986.
- Puig, L. & Talens, J. (Eds.), Las culturas del rock, Pre-Textos, Valencia, 1999.
- Raynor, H., Una historia social de la música, Siglo XXI, Madrid, 1986*.
- Reck Miranda, E. (Ed.), Música y nuevas tecnologías. Perspectivas para el siglo XXI, L'angelot, Barcelona, 1999.
- Rodríguez Morató, A., Los compositores españoles. Un análisis sociológico, CIS, Madrid, 1996.
- Silbermann, A., Estructura social de la música, Taurus, Madrid, 1961*.
- Small, Ch., Música, sociedad, educación, Alianza, Madrid, 1980.
- Storey, J., Teoría cultural y cultura popular, Octaedro, Barcelona, 2002.
- Tezanos, Félix.. La explicación sociológica. UNED. Madrid, 1996 (2ª ed.).
- VV.AA., "Sociología de la música", en Papers, número 29, monografía sobre sociología de la música, Universidad Autónoma de Barcelona, Barcelona, 1983*.
- Weber, M., "Fundamentos racionales y sociológicos de la música", en: Economía y Sociedad, FCE, Madrid, 1993
- Wicke, P. Rock Music. Culture, Aesthetics and Sociology, Cambridge, Cambridge University Press, 1990.
- Williams, R., Cultura. Sociología de la comunicación y del arte, Paidós, Barcelona, 1982

Programación Docente de Tecnoloxía Organolóxica e Fonografía I-III

Ensinanzas Superiores de Música (ensinanzas reguladas polo Decreto 163/2015, do 29 de outubro)

1. Identificación e contextualización

ESPECIALIDADE	MUSICOLOXÍA				ITINERARIO	MUSICOLOXÍA HISTÓRICA		
CARÁCTER	B) Obrigatoria				TIPO DE CLASES	Colectiva		
DEPARTAMENTO	MUSICOLOXÍA				XEFE/A DE DEPARTAMENTO	LUIS COSTA VÁZQUEZ		
CURSOS	1.º curso	2.º	3.º curso	4.º	COORDINADOR/A	EMILIO LEDE ABAL		
CUADRIMESTRE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
ETCS/ CUADRIMESTRE					3	3	3	
DOCENTES	NOME E APELIDOS		MAIL/TEL/WEB				TITORÍA	
	Emilio Lede Abal		emilio_lede@csmvigo.com				Martes 11-12h	
	Xiana Teixeira Rei		xianateixeiro@csmvigo.com				Luns 18:30-19:30h	

2. Descritor e competencias

Ver lista e descrición de competencias no anexo II do decreto 163/2015 (DOG do 16 de novembro de 2015)

DESCRITOR	Coñecemento das manifestacións organolóxicas recentes. Evolución da tecnoloxía musical desde a invención do fonógrafo. Comprensión do fenómeno fonográfico no seo da historia da música recente. Coñecemento e descrición dos obxectos organolóxicos como fontes para a historia da música e a súa reconstrución sonora.
COÑECEMENTOS PREVIOS	Os requeridos na proba de acceso ao grao superior, e para cuatrimestres diferentes ao primeiro, coñecementos e habilidades adquiridas do cuatrimestre anterior.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS	Historia da interpretación musical I-IV, Organoloxía,
TRANSVERSAIS	T2, T5, T11
XERAIS	X5, X9, X12, X14, X16, X20, X23, X24
ESPECÍFICAS	EM1, EM2, EM3, EM5, EM6, EM7

3. Obxectivos

DESCRIPCIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
Valorar o papel da música gravada no desenvolvemento cultural e artístico da sociedade dos últimos 150 anos.	T11, X12, X14, X16, EM7
Captar, a través da análise e da audición, as características da música gravada de cada período estudado co fin de entender a súa evolución e situar as interpretacións musicais no seu tempo.	T2, X23, EM1, EM2
Coñecer os instrumentos mecánicos, eléctricos e electrónicos.	T2, X5, X20, EM3, EM6
Relacionar de xeito crítico a tecnoloxía organolóxica e a fonografía coa interpretación da música.	T2, X17, EM1, EM7
Coñecer as principais fontes bibliográficas para o estudo da tecnoloxía organolóxica e a fonografía.	T2, T5, X9, X24, EM5, EM6.

4. Contidos

TEMAS	DESCRITOR SUBTEMAS	SESIÓNS
I	1. O fonógrafo 2. Evolución das técnicas de grabación e reprodución 3. Técnicas de gravación e interpretación 1.1. A invención do fonógrafo. 1.2. Soportes de gravación: cilindros de cera; discos de pizarra, de laca e vinilos, CD, formatos comprimidos. 2.1. Gravacións acústicas e eléctricas. 2.2. Gravacións analóxicas e dixitais. 2.3. Aparellos reprodutores: son monofónico, estereofónico, cuadrafónico, analóxico e dixital. 3.1. A influencia das técnicas de gravación na interpretación da música.	16
II	1. A música mecánica 2. Instrumentos electrónico 1.1. Os instrumentos de música mecánica. 1.2. A pianola e o piano reproductor: historia, organoloxía, e principais. 1.3. Outros instrumentos mecánicos. 2.4. Os instrumentos electrónicos: historia e tipoloxías. Principais exemplos de instrumentos electrónicos. 2.5. O sintetizador: evolución histórica, características principais. 2.6. Tipos de síntese. 2.7. O Midi. 2.8. Os instrumentos virtuais.	16
III	1. O mundo da fonografía 1. Un século de música gravada: evolución da interpretación a través das gravacións. 2. A gravación e a reprodución de música en relación coa escoita. 3. Fonografía e musicoloxía.	16
Total de sesións por cuatrimestre		17

5. Planificación Docente e Metodoloxía

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Exposición dos contidos teóricos da materia, centrados no desenvolvemento diacrónico dos contidos da materia.	18		18
Lectura guiada. Lectura guiada dos apuntamentos, dos artigos recomendados, así coma de diversos recursos en liña que ilustren os contidos traballados.	8	30	38
Sesións centradas na exposición por parte do alumnado de opinións e críticas aos textos propostos.	6	26	32
Proba escrita versada sobre os contidos desenvolvidos ao longo da materia.	2		2
Totais	34	56	90

6. Avaliación

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	PONDERACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS
ORDINARIA			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Con avaliación continua)			
Asistencia e participación	Asistir a clase dun xeito activo participando nas actividades prácticas e debate de fontes.	40%	T2, T5, T11, X5, X9, X12, X14, X16, X20, X23, X24, EM1, EM2, EM3, EM5, EM6, EM7.
Exame escrito	Amosar o coñecemento dos contidos da materia nunha proba escrita obxectiva.	60%	

*As faltas de asistencia (3 faltas a clases de Cámara / Conxunto ou 4 faltas no resto das disciplinas) suporán a perda do dereito á avaliación continua. Cando iso ocorra, o profesor da disciplina actuará segundo o protocolo establecido.

AVALIACIÓN ORDINARIA (Convocatoria adiantada-Decembro-)			
Idem Ordinaria			
AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*Para alumnado con perda da Avaliación continua)			
Exame escrito	Amosar o coñecemento dos contidos da materia nunha proba escrita obxectiva	70%	T2, T5, T11, X5, X9, X12, X14, X16, X20, X23, X24, EM1, EM2, EM3, EM5, EM6, EM7.
Traballo persoal	Realizar correctamente os traballos propostos	30%	
EXTRAORDINARIA			
Exame escrito	Amosar o coñecemento dos contidos da materia nunha proba escrita obxectiva	70%	T2, T5, T11, X5, X9, X12, X14, X16, X20, X23, X24, EM1, EM2, EM3, EM5, EM6, EM7.
Traballo persoal	Realizar correctamente os traballos propostos	30%	

ERASMUS

Os/as alumnos/as oficiais que participen en programas de intercambio internacional, deberán aportar unha certificación dos créditos realizados e a cualificación obtida no centro de destino. En caso contrario deberán examinarse dos contidos establecidos para esta materia igual que os restantes alumnos/as oficiais. Si os contidos cursados no centro de destino non se corresponden cos desta programación, o departamento decidirá a forma de avaliar os contidos non realizados ou non superados.

Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, serán avaliados igual que os alumnos/as oficiais. No caso de non realizar un curso ou semestre completo, recibirán unha avaliación informativa e unha acreditación das horas lectivas realizadas.

7. Alumnado con necesidades educativas especiais

DESCRICIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
No marco do establecido no Real decreto lexislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social, deberánse cumprir as disposicións vixentes en materia de promoción da accesibilidade.	Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.

8. Bibliografía, materiais e documentos

REFERENCIAS BÁSICAS

I, III
Bicknell, David e Philip, Robert. «Gramophone», en Stanley Sadie (ed.), *The New Grove Dictionary of Music and Musicians*. Londres, 1980.
Brendel, Alfred. *Music Sounded Out*. Londres, 1990
Day, Timothy. *Un siglo de música grabada*, Madrid: Alianza Editorial, 2002.
Gelatt, Roland. *The Fabulous Phonograph*. Londres, 1956.
Harvith, John e Susan. *Edison, Musicians, and the Phonograph: A Century in Retrospect*. N. York, 1987.
Brown, Howard Mayer e Sadie, Stanley (eds.). *Performance Practice: Music after 1600*. Londres, 1989.

II

Bibliografía:

Burgos, Esther, Antonio Carpallo e Adelina Clausó. *La colección de rollos de pianola de la familia Fernández-Shaw*. Madrid: Universidad Complutense de Madrid, 2017.

Cann, Simon. *How to make a noise: a comprehensive guide to synthesizer programming*. Coombe Hill, 2007.

Friedman, Dean. *Synthesizer Basics*. Amsco Music, 1985.

Haspels, J.J.L. *Automatic Musical Instruments: their Mechanics and their Music, 1580-1820*. Den Haag, 1987.

REFERENCIAS COMPLEMENTARIAS

I, III

Kerman, Joseph. *Musicology*. Londres, 2003.

Hitchcock, H. Wiley (ed.). *The Phonograph and Our Musical Life: Proceedings of a Centennial Conference 7-10 December 1977*. N. York, 1980

Methuen-Campbell, James. *Chopin Playing from the Composer to the Present*. Londres, 1981.

Philip, Robert. *Early Recordings and Musical Style: Changing Tastes in Instrumental Performance 1900-1950*. Cambridge, 1992.

Ross, Alex. *Escucha esto*. Barcelona, Seix Barral, 2012.

Sherman, Bernard. *Inside Early Music: Conversations with Performers*. N. York / Oxford, 1997.

Shorter, D. E. L. e Borwick, John. «Sound recording, transmission and reproduction», en Stanley Sadie (ed.), *The New Grove Dictionary of Music and Musicians*. Londres, 1980.

Schwarzkopf, Elisabeth. *On and Off the Record*. Londres, 1982.

Stanley Sadie (ed.). *The New Grove Dictionary of Music and Musicians*. Londres, 2001-2002.

II

Asensio Cañadas, Mª Soledad. «Música mecánica: los inicios de la fonografía». En *Música mecánica: los inicios de la fonografía*. Centro de documentación Musical de Andalucía, 2004.

Kircher, Athanasius. *Musurgia universalis*. Roma, 1650.

Ord-Hume, Arthur W.J.G. *Automatic Organs*. Allen & Unwin, 1984.

Ord-Hume, Arthur W.J.G. *Pianola: History of the Self-playing Piano*. Allen & Unwin, 1984.

Rumsey, Francis. *Midi: Sistemas y control*. Escuela de Cine y Video de Andoain, 1997.

Shi, Zhengshan. «Supra: Digitizing the Stanford University Piano Roll Archive». En *Proceedings of the 20th ISMIR Conference*. 2019.

Webgrafía:

Swiss National Museum fuer Musikautomaten Seewen: <https://www.musikautomaten.ch/mma/de/home.html>

Musicamecanica: <http://www.aaimm.org/musicamecanica/>

Pianola Museum: https://www.pianola.nl/Pianola_Museum/Homepage.html

The Pianola Institute: <http://www.pianola.org/history/history.cfm>

Player piano group: <https://www.playerpianogroup.org.uk/>

Standford Player Piano Program: <https://library.stanford.edu/projects/player-piano-program>

Antique mechanical restorations: <https://antiquemechanicalrestorations.com/>

Associazione musica meccanica italiana: <http://www.ammi-italia.com/>

Mechanical Music Digest: <https://www.mmdigest.com/Home>

Fundación Joaquín Díaz: <https://funjdiaz.net/>

Vintage synth: <http://www.vintagesynth.com/timeline>

Hispasonic: <http://hispasonic.com>

Historia sintetizadores Yamaha: https://es.yamaha.com/es/products/contents/music_production/synth_40th/history/index.html

Oxford Music Online: <https://www.oxfordmusiconline.com>

9. Observacións

Programación Docente de TEORÍA DA HISTORIA E HISTORIOGRAFÍA

Ensinanzas Artísticas Superiores de Música (ensinanzas reguladas polo Decreto 163/2015, do 29 de outubro e 171/2016, do 24 de novembro)

1. Identificación e contextualización

DISCIPLINA TEORÍA DA HISTORIA E HISTORIOGRAFÍA

ESPECIALIDADE	MUSICOLOXÍA								ITINERARIO	ETNOMUSICOLOXÍA E HISTÓRICA
CARÁCTER	B) Obrigatoria								TIPO DE CLASES	Colectiva
DEPARTAMENTO	MUSICOLOXÍA								XEFE/A DO DEPARTAMENTO	LUIS COSTA VÁZQUEZ
CURSOS	1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA	Julio Alonso Monteagudo
CUADRIMESTRE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase	4
ETCS/ CUADRIMESTRE	6								Idiomas	Galego
DOCENTES	NOME E APELIDOS				MAIL/TEL/WEB				TITORÍA	
	JULIO ALONSO MONTEAGUDO				julioalonso@csmvigo.com				Mércores de 13:00 a 14:00	

2. Descritor e competencias

Ver lista e descrición de competencias no anexo II do decreto 163/2015 (DOG do 16 de novembro de 2015)/171/2016

DESCRITOR	Estudo dos métodos de aproximación ao feito musical a través das súas principais orientacións e autores/as desde a Antigüidade ata o Posmodernismo en perspectiva diacrónica, con especial atención aos procesos desenvolvidos desde a Ilustración ata o século XX. Coñecemento dos campos e cuestións máis relevantes da investigación historiográfica en musicoloxía.
COÑECEMENTOS PREVIOS	Os requeridos na proba de acceso ao grao superior.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS	
TRANSVERSAIS	T2, T7, T8, T14
XERAIS	X10, X12, X18
ESPECÍFICAS	EM2, EM3, EM5, EM7, EM8

3. Obxectivos

DESCRIPCIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
Fomentar a capacidade de expresión, oral e escrita, de xeito claro e coherente.	T2, T7, T8, X10, X18, EM8
Abordar os aspectos teóricos implicados nos procesos de creación musical en cada período histórico.	X12, EM5
Contextualizar os procesos teórico-musicais no seu medio social e histórico, dende a Antigüidade ata a actualidade.	T2, EM2, EM3
Adquirir coñecementos básicos de teoría da historia e historiografía musical para poder usar as súas achegas teóricas como ferramentas de análise e comprensión da realidade social en cada período histórico.	X12, EM 3, EM5, EM7
Coñecer as últimas tendencias metodolóxicas en musicoloxías e o seu contraste coas propostas da historiografía clásica. A Nova musicoloxía.	T14, X10, X12, EM2, EM7

4. Contidos

TEMAS	DESCRITOR SUBTEMAS	SESIÓNS
introdución	1.1 Conceptos fundamentais: teoría da historia, estética, historiografía. - 1.2 Exposición histórica/ exposición sistemática. - 1.3 O comentario de texto de teoría da historia: criterios e realizacións prácticas.	1
Antigüidade grecolatina e o Helenismo	2.1 Mito e música. - 2.2 Os grandes filósofos da Grecia Clásica. - 2.3 Os grandes tratadistas da Antigüidade.	2
Da Patrística a Idade Media	3.1 Os Pais da Igrexa. - 3.2 As artes liberais na Idade Media. - 3.3 Boecio. - 3.4 Renacemento Carolinxio e tratados sobre o canto gregoriano. - 3.5 Da polifonía primitiva ao Ars Nova.	3
Diversidade teórica do Renacemento	4.1 Conceptos fundamentais da música no Renacemento. - 4.2 Teóricos do Renacemento en España.	3
Teoría musical do S. XVII	5.1 Conceptos fundamentais da música no Barroco. - 5.2 Problemas da teoría musical.	2
Nacemento da Historiografía	6.1 Historiografía musical e progreso artístico. - 6.2 O século XIX: principais metodoloxías e liñas historiográficas: positivismo e evolucionismo.	3
Historiografía musical do S. XX e as súas tendencias	7.1 Método histórico: historia cultural e historia dos estilos musicais. - 7.2 Historiografía nacionalista. 7.3 Teorías sociolóxicas. - 7.4 Materialismo histórico e neopositivismo posbélico.	3
Total de sesións por cuadrimestre		17

5. Metodoloxía e Planificación Docente

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRIPCIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Exposición maxistral	56	92	148

Lectura guiada de fontes	8	20	28
Actividades da avaliación	2		2
Titorías	2		2
Total de horas por cuatrimestre			180

6. Avaliación

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
ORDINARIA			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Con avaliación continua)			
Asistencia	Asistencia activa, participando nas actividades prácticas, comentario e debate de fontes.	T2, T7, X10, X12, X18, EM7, EM8	20 %
Traballo persoal	Traballos realizados ao longo do curso	T2, T8, T14, X10, X18, EM5, EM7, EM8	20 %
Exame escrito	Proba escrita obxectiva que versará sobre aspectos contemplados no programa	T2, T8, X10, X12, X18 EM8	60 %

*As faltas de asistencia (3 faltas a clases de Cámara / Conxunto ou 4 faltas no resto das disciplinas) suporán a perda do dereito á avaliación continua. Cando isto aconteza, o profesor/a da disciplina actuará segundo o protocolo aprobado..

AVALIACIÓN ORDINARIA (Convocatoria adiantada-Decembro-)			
Exame escrito	Proba escrita obxectiva que versará sobre aspectos contemplados no programa	T2, T8, X10, X12, X18, EM2, EM3, EM7, EM8	80 %
Traballo persoal	Presentación dun traballo individual centrado na explicación práctica dos elementos significativos na teoría históricomusical dun período concreto	T2, T7, T8, T14, X10, X18, EM5, EM7, EM8	20 %

AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*Para alumnado con perda da Avaliación continua)			
Exame escrito	Proba escrita obxectiva que versará sobre aspectos contemplados no programa	T2, T8, X10, X12, X18, EM2, EM3, EM7, EM8	80 %
Traballo persoal	Presentación dun traballo individual centrado na explicación práctica dos elementos significativos na teoría históricomusical dun período concreto	T2, T7, T8, T14, X10, X18, EM5, EM7, EM8	20 %

EXTRAORDINARIA			
Exame escrito	Proba escrita obxectiva que versará sobre aspectos contemplados no programa	T2, T8, X10, X12, X18, EM2, EM3, EM7, EM8	80 %
Traballo persoal	Presentación dun traballo individual centrado na explicación práctica dos elementos significativos na teoría históricomusical dun período concreto	T2, T7, T8, T14, X10, X18, EM5, EM7, EM8	20 %

ERASMUS			
Os/as alumnos/as oficiais que participen en programas de intercambio internacional, deberán aportar unha certificación dos créditos realizados e a cualificación obtida no centro de destino. En caso contrario deberán examinarse dos contidos establecidos para esta materia igual que os restantes alumnos/as oficiais. Si os contidos cursados no centro de destino non se corresponden cos desta programación, o departamento decidirá a forma de avaliar os contidos non realizados ou non superados.			

Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, serán avaliados igual que os alumnos/as oficiais. No caso de non realizar un curso ou semestre completo, recibirán unha avaliación informativa e unha acreditación das horas lectivas realizadas.

7. Alumnado con necesidades educativas especiais

DESCRIPCIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
No marco do establecido no Real decreto lexislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social, deberánse cumprir as disposicións vixentes en materia de promoción da accesibilidade.	Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.

8. Bibliografía, materiais e documentos

REFERENCIAS BÁSICAS

ALLEN, W. D. *Philosophies of Music History. A study of general histories of music, 1600-1960*. New York: Dover, 1962.
 BUKOFZER, M. *The place of musicology in American Institutions of Higher Learning*. New York: Da capo Press, 1977.
 CHAILLEY, J. *Précis de musicologie*. París: Presses Universitaires de France, 1958. [1991 *Compendio de musicología*, dir... Trad. de la ed. 1984 y not. Santiago Martín Bermúdez.
 Directorio bibliográfico de musicología española, por Ismael Fernández de la Cuesta, con la colab. de Carlos Martínez Gil. Madrid: Alianza].
 COOK, N. y M. EVERIST, eds. *Rethinking Music*. New York: Oxford University Press, 1999.
 DAHLHAUS, C. *Grundlagen der Musikgeschichte*. Colonia: Musikverlag Hans Gerig, 1977. [*Fundamentos de la historia de la música*. Trad. Nélida Machain. Barcelona: Gedisa, 1997].
 DAHLHAUS, C. *Estética de la Música*. Zaragoza: INO reproducciones S.A., 1996.
 FUBINI, E. *La estética musical desde la antigüedad hasta el siglo XX*. Madrid: Alianza, 1988.

KERMAN, J. *Musicology*. Londres: Fontana Press, 1985.
MARTÍN GALÁN, J. y C. VILLAR-TABOADA, coords. *Los últimos diez años de la investigación musical*. Valladolid: Universidad de Valladolid, 2004.
MEYER, L. *El estilo en la música. Teoría musical, historia e ideología*. Madrid: Ediciones Pirámide, 2000.
SALAZAR, A. *Conceptos fundamentales en la historia de la música*. Madrid: Alianza, 1988.
TREITLER, L. *Music and the Historical Imagination*. Cambridge: Harvard UP, 1989.

REFERENCIAS COMPLEMENTARIAS

ANDERSON, Warren. *Ethos and Education in Greek Music*. Cambridge: Harvard University Press, 1966.
ATLAS, Allan W. *La música del Renacimiento*. Madrid: Akal, 2002.
BASSO, Alberto. *La época de Bach y Haendel, Historia de la música (6)*. Madrid: Turner, 1986.
BESSELER, Heinrich. *Dos épocas de la historia de la música: Ars Antiqua, Ars Nova*. Barcelona: Libros de la Frontera, 1986.
BLUME, Friedrich. *Renaissance and Baroque Music*. New York: W. W. Norton, 1967.
BROWN, H. M. *Music in the Renaissance*. New Jersey: Prentice-Hall, 1976.
BUKOFZER, Manfred F. *Studies in Medieval and Renaissance Music*. New York: Norton, 1950.
BUKOFZER, M. *La música en la época barroca*. Madrid: Alianza Música, 1986.
BOULEZ, P. *Pensar la música hoy*. Col. Arquitectos de Murcia, 2009.
BOULEZ, P. *Puntos de referencia*. Barcelona: Gedisa, 1984.
CALDWELL, John. *La Música Medieval*. Madrid: Alianza Música, 1984.
CATTIN, Giulio. *El medievo (1ª parte), en Historia de la Música, vol. 2*. Madrid: Turner, 1979.
CHAILLEY, J. *Histoire Musicale du Moyen Age*. París: Presses Universitaires de France, 1969.
CHAILLEY, Jacques. *La musique grecque antique*. París: Societé d'Édition «Las Belles Lettres», 1979.
COMOTTI, Giovanni. *La música en la cultura griega y romana*. Madrid: Turner, 1986.
GALLICO, C. *La época del Humanismo y del Renacimiento. En Historia de la Música, vol. 4*. Madrid: Turner, 1986.
GALLO, F. Alberto. *El Medievo (2ª parte), en Historia de la Música, vol. 3*. Madrid: Turner, 1987.
HOPPIN, Richard H. *La Música medieval*. Madrid: Akal, 1991.
LANZA, A. *Historia de la música, 12. El Siglo XX. Tercera parte*. Madrid: Turner, 1986.
MACHLIS, J. *Introducción a la música contemporánea*. Buenos Aires: Marymar, 1975.
MARCO, T. *Pensamiento musical y siglo XX*. Madrid: Fundación Autor, 2003.
MARCO, T. *Introducción a la música occidental del siglo XX*. Madrid: Alpuerto, 2003.
MORGAN, R. P. *La música del siglo XX. Una historia del estilo musical en la Europa y la América modernas*. Madrid: Akal, 1999.
NATTIEZ, J.-J. *Musiques du XXI siècle*. París: Actes Sud, 2003.
PALISCA, C. V. *La música del barroco*. Buenos Aires: Víctor Lerú, 1978.
PAULY, R. G. *La música en el período clásico*. Buenos Aires: Victor Leru, 1974.
PESTELLY, G. *La época de Mozart y Beethoven, Historia de la música (7)*. Madrid: Turner, 1986.
REESE, Gustave. *La música en la Edad Media*. Madrid: Alianza Editorial, 1989.
REESE, G. *La música en el Renacimiento 1 y 2*. Madrid: Alianza, 1988.

Programación docente de TEORÍA DA INTERPRETACIÓN DA MÚSICA HISTÓRICA

Ensinanzas Superiores de Música (ensinanzas reguladas polo Decreto 163/2015, do 29 de outubro)

1. Identificación e contextualización

DISCIPLINA TEORÍA DA INTERPRETACIÓN DA MÚSICA HISTÓRICA

ESPECIALIDADE	MUSICOLOXÍA								ITINERARIO	HISTÓRICA
CARÁCTER	B) Obrigatoria								TIPO DE CLASES	Colectiva
DEPARTAMENTO	MUSICOLOXÍA								XEFE/A DO DEPARTAMENTO	LUÍS COSTA
CURSOS	1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA	XIANA TEIXEIRO
CUADRIMESTRE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase	1
ETCS/ CUADRIMESTRE							3		Observacións	
DOCENTES	NOME E APELIDOS				MAIL/TEL/WEB				TITORÍA	
	Xiana Teixeira Rei				xianateixeiro@csmvigo.com				Luns 18:30h a 19:30h	

2. Descritor e competencias

DESCRITOR	Principios fundamentais da interpretación desde a Idade Media ata o xurdimento da fonografía: tratadística e fontes. Práctica da articulación, a ornamentación e o acompañamento aplicados a estes repertorios. Estudo das dinámicas e do tempo musical. Criterios organolóxicos, métricos e rítmicos da interpretación. Coñecemento dos fitos fonográficos principais da interpretación histórica.
COÑECEMENTOS PREVIOS	Coñecementos e habilidades adquiridas do cuadrimestre anterior.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS	Fontes para a historia da música, Historia da interpretación, Crítica musical, Edición musical, Notacións históricas
TRANSVERSAIS	T1, T2, T3, T4, T6, T7, T8, T9, T10, T14, T15, T16
XERAIS	X1, X2, X3, X6, X8, X10, X13, X21
ESPECÍFICAS	EM4, EM5, EM7

3. Obxectivos

DESCRIPCIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
1. Recoñecer as principais características dunha interpretación historicista, desenvolvendo un criterio propio sobre este tipo de interpretacións.	T3, T6, T7, T8, T15, X10, X21, EM7
2. Coñecer as diferentes fontes empregadas na interpretación historicista con vistas a valorar a súa importancia e as vantaxes e limitacións do seu uso.	T2, T3, T8, T16, X1, EM5
3. Comprender os principios xerais de interpretación nas diferentes épocas e aplicalos a obras concretas.	T1, T2, T3, T8, T14, X1, X2, X3, X6, X8, X13, X21, EM4
4. Desenvolver unha visión crítica sobre a interpretación historicista de diferentes intérpretes e directores, valorando as súas principais aportacións.	T3, T4, T6, T8, T9, T10, T14, X10, EM7

4. Contidos

TEMAS	DESCRITOR SUBTEMAS	SESIÓNS
1. A interpretación da música histórica	1.1.Orixes e principais características da interpretación historicista. 1.2.Persoas e institucións pioneiras.	2
2. As fontes e a súa aplicación para a interpretación.	2.1.Fontes primarias na interpretación historicista: instrumentos conservados, iconografía, fontes literarias, tratados teóricos e prácticos, diferentes edicións dunha obra.	2
3. Principios da interpretación desde a Idade Media ata o xurdimento da fonografía	3.1. Diferenzas xeográficas. 3.2.A articulación. 3.4.As dinámicas e o tempo. 3.5.Criterios organolóxicos, métricos e rítmicos da interpretación. 3.6.A ornamentación e o acompañamento.	10
4. Principais fitos fonográficos da interpretación historicista.	4.1.Intérpretes e directores pioneiros da interpretación historicista. 4.2. Fitos fonográficos a finais do século XX e principios do XXI.	3
Total de sesións por cuadrimestre		17

5. Metodoloxía e planificación docente

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRIPCIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Clase maxistral: exposición de contidos teóricos por parte do docente	10	-	10
Traballo persoal ou en grupo: posta en práctica dos contidos teóricos da materia a través do traballo guiado polo docente	3	30	33
Lectura e comentario de fontes	2	20	22
Realización dun exame escrito	1	23	14
Titorías	1	-	1

TOTAL	17	73	90
Total de horas por cuatrimestre			90

6. Avaliación

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
ORDINARIA			
AVALIACIÓN ORDINARIA (con avaliación continua, tanto se a docencia é presencial como semipresencial ou telemática)			
Realización de traballos individuais ou en grupo	Os traballos deben aterse ás características especificadas polo docente en canto ao seu contido e aspectos formais. O traballo debe ser orixinal e coherente	T1, T2, T3, T4, T6, T7, T8, T9, T10, T14, T15, T16, X1, X2, X3, X6, X8, X10, X13, X21, EM4, EM5, EM7	30%
Participación activa na aula	Seguimento das actividades diarias propostas.		30%
Exame	Proba escrita sobre os contidos teóricos e prácticos da materia		40%
*As faltas de asistencia (3 faltas a clases de Cámara / Conxunto ou 4 faltas no resto das disciplinas) suporán a perda do dereito á avaliación continua. Cando isto aconteza, o profesor/a da disciplina actuará segundo o protocolo aprobado..			
AVALIACIÓN ORDINARIA (convocatoria adelantada de decembro, tanto se a docencia é presencial como semipresencial ou telemática)			
Realización de traballos	Os traballos deben aterse ás características especificadas polo docente en canto ao seu contido e aspectos formais. O traballo debe ser orixinal e coherente	T1, T2, T3, T4, T6, T7, T8, T9, T10, T14, T15, T16, X1, X2, X3, X6, X8, X10, X13, X21, EM4, EM5, EM7	40%
Exame	Proba escrita sobre os contidos teóricos e prácticos da materia		60%
AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*para alumnado con perda da avaliación continua)			
Realización de traballos	Os traballos deben aterse ás características especificadas polo docente en canto ao seu contido e aspectos formais. O traballo debe ser orixinal e coherente	T1, T2, T3, T4, T6, T7, T8, T9, T10, T14, T15, T16, X1, X2, X3, X6, X8, X10, X13, X21, EM4, EM5, EM7	40%
Exame	Proba escrita sobre os contidos teóricos e prácticos da materia		60%
EXTRAORDINARIA			
Realización de traballos	Os traballos deben aterse ás características especificadas polo docente en canto ao seu contido e aspectos formais. O traballo debe ser orixinal e coherente	T1, T2, T3, T4, T6, T7, T8, T9, T10, T14, T15, T16, X1, X2, X3, X6, X8, X10, X13, X21, EM4, EM5, EM7	40%
Exame	Proba escrita sobre os contidos teóricos e prácticos da materia		60%
ERASMUS			

Os/as alumnos/as oficiais que participen en programas de intercambio internacional, deberán aportar unha certificación dos créditos realizados e a cualificación obtida no centro de destino. En caso contrario deberán examinarse dos contidos establecidos para esta materia igual que os restantes alumnos/as oficiais. Si os contidos cursados no centro de destino non se corresponden cos desta programación, o departamento decidirá a forma de avaliar os contidos non realizados ou non superados.

Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, serán avaliados igual que os alumnos/as oficiais. No caso de non realizar un curso ou semestre completo, recibirán unha avaliación informativa e unha acreditación das horas lectivas realizadas.

7. Alumnado con necesidades educativas especiais

DESCRIPCIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
No marco do establecido no Real decreto lexislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social, deberánse cumprir as disposicións vixentes en materia de promoción da accesibilidade.	Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.

8. Bibliografía, materiais e documentos

Principal

Lawson, Colin y Robin Stowell. *La interpretación histórica de la música*, Madrid: Alianza Música, 2005

Complementaria

Brown, Howard Mayer y Stanley Sadie (eds): «Performance practice», 1: Music before 1600. 2: Music after 1600. Basingstoke: Macmillan, 1989

Danuser, H. (2016): "Interpretación", en *Revista de Musicología*, vol. XXXIX, no 1, pp.19ss.

Day, Timothy. *Un siglo de música grabada*. Madrid: Alianza música, 2002

Dolmetsch, Arnold. *The Interpretation of the Music of the XVII and XVII Centuries*, Londres: Novello, 1915

Dreyfus, Laurence. "Early Music Defended against Its Devotees: A Theory of Historical Performance in the Twentieth Century". *The Musical Quarterly*, Vol. 69, No. 3 (Summer, 1983), pp. 297-322

Forrest Kelly, T. *Early Music: A Very Short Introduction*. New York: Oxford University Press, 2011.

Gumbrecht, H. U. (2005): *Producción de presencia: lo que el significado no puede transmitir*. México, Universidad Iberoamericana, 2005.

Harnoncourt, Nikolaus. *El diálogo musical*, Barcelona: Paidós, 2003

Harnoncourt, Nikolaus. *O discurso dos sons*, Rio de Janeiro: Jorge Zahar Editor, 1988

Haynes, Bruce. *The End of Early Music. A Period Performance's History of Music for the Twenty-First Century*, New York: Oxford University Press, 2007

Kuijken, Barthold. *The Notation is Not the Music: Reflections on Early Music Practice and Performance*. Indiana University Press, 2013.

Peter Kivy: *Authenticities: Philosophical Reflections on Musical Performance* Cornell University Press, 1998.

Sherman Bernard D. *Inside Early Music: Conversations with Performers*. New York: Oxford University Press, 2003

Stenzl Jürg.: "In Search of a History of Musical Interpretation". *Musical Quarterly*, 1995, 79 (4), pp. 683-699.

Taruskin, Richard. *Text and Act. Essays on Music and Performance*. New York: Oxford University Press, 1995.

Villanueva, Carlos. "Criterios, fontes e materiais para a interpretación da música medieval galega" en *O feito diferencial galego*. Vol 2. Santiago: Milladoiro, 1998. p. 41-119.

Wilson, Nick. *The Art of Re-enchantment: Making Early Music in the Modern Age*. New York: Oxford University Press, 2014.

Programación Docente de Teoría e Pensamento Musical

Ensinanzas Superiores de Música (ensinanzas reguladas polo Decreto 163/2015, do 29 de outubro e 171/2016, do 24 de novembro)

1. Datos da disciplina

ESPECIALIDADE		MUSICOLOXÍA						ITINERARIO		MUSICOLOXÍA		
CARÁCTER		B) Obrigatoria						TIPO DE CLASES		Colectiva		
DEPARTAMENTO		MUSICOLOXÍA						XEFE/A DO DEPT.		Luis Costa Vázquez		
CURSOS		1.º	2.º curso		3.º curso		4.º curso		COORDINADOR		Roberto Relova Quinteiro	
CUADRIMESTRE		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	HORAS DE CLASE		4 (2+2)
ETCS/ CUADRIMESTRE				6						OBSERVACIÓNS		
DOCENTES	NOME E APELIDOS				CORREO ELECTRÓNICO						TITORÍA	
	Emilio Lede Abal				emilio_lede@csmvigo.com						Mércores de 11:00 a 12:00	

2. Competencias

Ver lista e descrición de competencias no anexo II do decreto 163/2015 (DOG do 16 de novembro de 2015)

DESCRITOR	Coñecemento dos principais escritos e correntes estéticas que conforman a teoría musical ao longo da historia. Análise e crítica de textos sobre o pensamento musical. Principais fitos historiográficos da literatura musical.
COÑECEMENTOS PREVIOS	Os requeridos na proba de acceso ao grao superior, e para cuadrimestres diferentes ao primeiro, coñecementos e habilidades adquiridas do cuadrimestre anterior.
TRANSVERSAIS	T2, T4, T8, T12
XERAIS	X1, X4, X10, X12, X16, X26
ESPECÍFICAS	E2, E5, E7

3. Obxectivos

DESCRICIÓ	COMPETENCIAS
1. Coñecer directamente as fontes primarias e secundarias que configuran o pensamento e a estética musical desde a antiga Grecia ata os inicios do Século XXI.	T 2, T4, T12, X10, X12, X26, E5
2. Obter unha visión de conxunto sobre o desenvolvemento da reflexión teórica e estética en torno á música así como das diversas correntes historiográficas que trataron dela.	T2, T8, X1, X16, X26, E5, E7
3. Desenvolver habilidades de análise escrita e auditiva.	T2, T4, T12, X4, X10, X12, E2, E5

4. Contidos

TEMAS		DESCRITOR SUBTEMAS	SESIÓNS
I	1. Introducción	Concepto de teoría, pensamento e estética musical. As fontes da musicoloxía. O pensamento musical grego.	4
II	2. Idade Media	O pensamento musical na Idade Media. A transición ao Medievo. Os Pais da Igrexa. Boecio, Casiodoro.	4
III	3. As grandes sínteses teóricas de finais do século XV	Tintoris, Ramos de Pareja, Gaffurio. Música e universidades. Música e Humanismo. A recuperación da teoría musical grega. A Reforma protestante e as súas ideas respecto da música. Texto e música: intelixibilidade e harmonía, a Teoría dos Afectos, ideas contrarreformistas. Teóricos do Renacemento en España.	4
IV	4. O Barroco	A nova música, o nacemento do melodrama. Orfeo de Monteverdi: a renovación da linguaxe musico-escénica. O clasicismo francés.	10
V	5. Do clasicismo ao século XXI.	As novas visión dos mitos clásicos na música. Teorías prerrománticas. O espírito revolucionario. O Romanticismo.O drama wagneriano. As correntes estéticas ata o século XXI. A postmodernidade.	12
Total de sesións por cuadrimestre			34

5. Metodoloxía e planificación docente

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓ	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS
Exposición maxistral. Exposición dos contidos teóricos da materia, centrados no desenvolvemento diacrónico dos contidos da materia.	60	
Exposición e debate de traballos. Sesións centradas na exposición por parte do alumnado de opinións e críticas aos textos propostos.	6	112
Actividades de avaliación. Proba escrita versada sobre os contidos desenvolvidos ao longo da materia.	2	
Total de horas por cuadrimestre: 180		

6. Avaliación

ORDINARIA			
CONTÍNUA	CRITERIOS	PONDERACIÓN	COMPETENCIAS

FERRAMENTAS			AVALIADAS
Asistencia e participación	Asistir a clase dun xeito activo, participando nas actividades prácticas, comentario e debate de fontes	40%	T2, T4, T12, X4, X10, X12, E2, E5
Exame escrito	Amosar o coñecemento dos contidos da materia nunha proba escrita obxectiva	60%	T 2, T4, T8, T12, X1, X10, X12, X16, X26, E5, E7

*As faltas de asistencia (3 faltas a clases de Cámara / Conxunto ou 4 faltas no resto das disciplinas) suporán a perda do dereito á avaliación continua. Cando iso ocorra, o profesor da disciplina actuará segundo o protocolo establecido.

ALTERNATIVA	CRITERIOS	PONDERACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS
FERRAMENTAS			
Exame escrito	Amosar o coñecemento dos contidos da materia nunha proba escrita obxectiva	70%	T 2, T4, T8, T12, X1, X10, X12, X16, X26, E5, E7
Traballo persoal	Realizar correctamente os traballos propostos	30%	T2, T4, T12, X4, X10, X12, E2, E5

EXTRAORDINARIA

FERRAMENTAS	CRITERIOS	PONDERACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS
Exame escrito	Amosar o coñecemento dos contidos da materia nunha proba escrita obxectiva	70%	T 2, T4, T8, T12, X1, X10, X12, X16, X26, E5, E7
Traballo persoal	Realizar correctamente os traballos propostos	30%	T2, T4, T12, X4, X10, X12, E2, E5

ERASMUS

Os/as alumnos/as oficiais que participen en programas de intercambio internacional, deberán aportar unha certificación dos créditos realizados e a cualificación obtida no centro de destino. En caso contrario deberán examinarse dos contidos establecidos para esta materia igual que os restantes alumnos/as oficiais. Si os contidos cursados no centro de destino non se corresponden cos desta programación, o departamento decidirá a forma de avaliar os contidos non realizados ou non superados.

Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, serán avaliados igual que os alumnos/as oficiais. No caso de non realizar un curso ou semestre completo, recibirán unha avaliación informativa e unha acreditación das horas lectivas realizadas.

7. Alumnado con necesidades educativas especiais

DESCRIPCIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
No marco do establecido no Real decreto lexislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social, deberanse cumprir as disposicións vixentes en materia de promoción da accesibilidade.	Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.

8. Bibliografía, materiais e documentos

REFERENCIAS BÁSICAS

Del Grande, C. - Espressione musicale dei poeti greci. Napoli, 1932.
Sachs, C. - Die Musik der alten Welt in Ost und West. Berlin, 1968.
Del Grande, C. - Grecia, "La Musica. Parte I: Enciclopedia storica", II Torino 1966, pp. 603-625.
Salazar, A. - La música en la cultura griega, México, 1954
Gamberini, L. La parola e la musica nell'anichità. Firenze, 1962.
Scott, J.E. - La musica romana, ibid, pp. 449-468.
Gevaert, .- Histoire et théorie de la musique de l'antiquité, I Gent 1875; II Gent 1881 (ripr. fot. Hildesheim 1965)
Tiby, O. - La musica in Grecia e a Roma. Firenze, 1942.
Henderson, I. - L'antica musica greca, "Storia della musica, I: Musica antica e orientale" (trad. it. di G. Tintori) Milano, 1962, pp. 375-448.
Vetter, W. - Antik Musik. München, 1935.
Michaelides, S. - The Music of Ancient Greece. An Encyclopaedia. London, 1978.
Wille, G. - Musica romana. Amsterdam, 1967.
Reinach, Th. - La musique grecque. Paris, 1926.
Winnington-Ingram, R. P. - Greek Music (ancient), "Grove's Dictionary of Music and Musicians", III London, 1954, pp. 770-781.
Righini, P. - La musica greca. Analisi storico-tecnica. Padova, 1976.
Abert, A. A.: Claudio Monteverdi und das musikalische Drama. Lippstadt, 1954.
Apel, W.: Geschichte der Orgel und Klaviermusik bis 1700. Kassel, 1967.
Kolneder, W.: Das Buch der Violine. Zurci, 1972, 1993.
Kretschmar, H.: Geschichte der Oper. Kleines Handbuch der Musikgeschichte nach Gattungen VII. Leipzig, 1919. NE Hildesheim, 1970.
Blume, F.: Die evangelische Kirchenmusik. Handbuch der Musikwissenschaft, Postdam, 1931, nueva edición como Geschichte der evangelischen Kirchenmusik, en

colaboración

- con L. Finscher, G. Feder, A. Adrio, W. Blankenburg. Kassel, 1965. León Tello, F.J.: La teoría española de la música en los siglos XVII y XVIII. Instituto Español de Musicología CSIC, 1974.
- Braun, W.: Die Musik des 17. Jahrhunderts. Neues Handbuch der Musikwissenschaft, vol. 4, Wiesbaden y Laaber, 1981.
- López-Calo, J.: Historia de la música española, 3. Siglo XVII. Madrid, Alianza, 1983.
- Bukofzer, M.F.: La música en la época barroca. De Monteverdi a Bach. Madrid, Alianza, 1986.
- Lorente, A.: El porqué de la música. Alcalá de Henares, M. de Xamares, 1672.
- Cerone, P.: El melopeo y maestro. Nápoles, J.B. Gargano y L. Nucci, 1613.
- Mattheson, J.: Der vollkommene Capellmeister. Hamburgo, 1739, NE Kassel, 1954, 1969 (Documenta musicológica I,5).
- Clercx, S.: Le Baroque et la Musique. Essai d'esthétique musicale. Bruselas, 1948.
- Nasarre, P.: Escuela de música según la práctica moderna, 2 tomos. Zaragoza, Herederos de M. Román/Herederos de D. de Larrumbe, 1723/1724. Ed. Facsímil, Zaragoza, Institución Fernando el Católico (Diputación Provincial), 1980.
- Correa de Arauxo, F.: Libro de tintos y discursos de música práctica y teórica de órgano intitulado Facultad orgánica. Alcalá de Henares, A. Arnao, 1626, ed. Por S. Kastner, 2 tomos, Barcelona, Instituto Español de Musicología CSIC, 1948-1952.
- Palisca, C.V.: La música del barroco. Buenos Aires, Víctor Lerú, 1978.
- Dart, T.: Interpretación de la música. Buenos Aires, Víctor Lerú, 1978.
- Rameau, J. P.: Traité de l'harmonie reduite à ses principes naturels. París, 1722. NE. Nueva York, 1965, Dallas, 1967 (Ed. completa, vol. I).
- Einstein, A.: The Italian Madrigal, 3 vols. Princeton, 1949.
- Ruiz de Ribayaz, L.: Luz y norte musical. Madrid, M. Álvarez, 1677, Ed. Facsímil, Madrid, Alpuerto, 1982.
- Del Grande, C. - Espressione musicale dei poeti greci. Napoli, 1932. Sachs, C. - Die Musik der alten Welt in Ost und West. Berlin, 1968.
- Del Grande, C. - Grecia, "La Musica. Parte I: Enciclopedia storica", II Torino 1966, pp. 603-625. Salazar, A. - La música en la cultura griega, México, 1954
- Gamberini, L. La parola e la musica nell'anichità. Firenze, 1962. Scott, J.E. - La musica romana, ibid, pp. 449-468.
- Gevaert, J.: Histoire et théorie de la musique de l'antiquité, I Gent 1875; II Gent 1881 (ripr. fot. Hildesheim 1965)
- Tiby, O. - La musica in Grecia e a Roma. Firenze, 1942.
- Henderson, I. - L'antica musica greca, "Storia della musica, I: Musica antica e orientale" (trad. it. di G. Tintori) Milano, 1962, pp. 375-448.
- Vetter, W. - Antik Musik. München, 1935.
- Michaelides, S. - The Music of Ancient Greece. An Encyclopaedia. London, 1978. Wille, G. - Musica romana. Ámsterdam, 1967.
- Reinach, Th. - La musique grecque. Paris, 1926.
- Winnington-Ingram, R. P. - Greek Music (ancient), "Grove's Dictionary of Music and Musicians", III London, 1954, pp. 770-781.
- Righini, P. - La musica greca. Analisi storico-tecnica. Padova, 1976.
- Engel, H.: Das Concert grosso. Das Musikwerk 23. Colonia, 1962. Salazar, A.: Juan Sebastián Bach. Madrid, Alianza, 1985.
- Fabbri, P.: Monteverdi. Madrid, Turner, 1989.
- Sanz, G.: Instrucción sobre la guitarra española. Zaragoza, Herederos de D. Dormer, 1674, Ed. Facsímil, Zaragoza, Institución Fernando el Católico (Diputación Provincial), 1979.
- Fernández de Huate, D.: Compendio numeroso de zifras con teórica y práctica para harpa de una orden, de dos órdenes y de órgano. 2 tomos, Madrid, Imprenta de Música, 1702-1704.
- Schweitzer, A.: J.S. Bach. El músico poeta. Buenos Aires, Ricordi, 1955.
- Forkel, J.N.: Juan Sebastián Bach. México, Fondo de Cultura Económica, 1950. Talbot, M.: Vivaldi. Madrid, Alianza, 1990.
- Frotscher, G.: Geschichte des Orgelspiels und der Orgelkomposition. 2 vols. Berlin, 1935/1936, 1966.
- Torres, J. de: Reglas generales de acompañar en órgano, clavicordio y harpa. Imprenta de Música, 1702, 2/1736. Ed. Facsímil, Madrid, Arte Tripharia, 1983.
- Fubini, E.: La estética en la música desde la Antigüedad hasta el siglo XX. Madrid, Alianza, 1988. Ursprung, O.: Die katholische Kirchenmusik. Hdb. der Musikwissenschaft. Potsdam, 1931.
- Haas, R.: Die Musik des Barock. Postdam, 1931 (Handbuch der Musikwissenschaft). Wolff, C.: Der stile antico in der Musik J. S. Bachs. Wiesbaden, 1968.

REFERENCIAS COMPLEMENTARIAS

- Eximeno, A.: Del origen y reglas de la música, 3 tomos. Madrid, Imprenta Real, 1796. Paumgartner, B.: Mozart. Madrid, Alianza, 1990.
- Finscher, L.: Studien Geschichte des Streinquantetts. Vol I: Kassel, 1974. Rosen, C.: El estilo clásico. Haydn, Mozart, Beethoven. Madrid, Alianza, 1986.
- Fubini, E.: La estética musical desde la Antigüedad hasta el siglo XX (vid. Barroco). Rummenholler, P.: Die musikalische Vorklassik. Kassel y Munich, 1983.
- Abraham, G.: Cien años de música. Madrid, Alianza, 1985.
- Bekker, P.: Die Symphonie von Beethoven bis Mahler. Berlin, 1918.
- Berlioz, H.: Memorias. 2 tomos, Madrid, Taurus, 1985.
- Bücken, E.: Die Musik des 19. Jahrhunderts bis zur Moderne. Hdb. der Musikwissenschaft. Postdam, 1929.
- Dahlhaus, C.: Zur Problematik der musikalischen Gattungen im 19. Jahrhundert, en: Gattungen der Musik.
- Debussy, C.: Lettres 1884-1918. Réunies et presentes par F. Lesure. Paris, 1980.
- Dömling, W.: Franz Liszt y su tiempo. Madrid, Alianza, 1993.
- Einstein, A.: La música en la época romántica. Madrid, Alianza, 1986.
- Fubini, E.: La estética musical desde la Antigüedad hasta el siglo XX (vid. Barroco).
- Gómez Amat, C.: Historia de la música española, 5. Siglo XIX. Madrid, Alianza, 1984..
- Gregor-Dellin, M.: Richard Wagner. Su vida, su obra, su siglo. 2 tomos, Madrid, Alianza, 1983.
- Halm, A.: Die Symphonien Anton Bruckners. Munich, 1913, 1923, NE Hildesheim, 1975.
- Hanslik, E.: De lo bello en música. Buenos Aires, Ricordi, 1947.
- Hogwood, C.: Haendel. Madrid, Alianza, 1988.
- Wölfflin, H.: Renaissance und Barock. Munich, 1888. Traducción: Renacimiento y Barroco. Barcelona, Paidós, 1986.
- Arteaga, E. de: Investigaciones filosóficas sobre la belleza ideal. Madrid, A. de Sancha, 1789. Kunze, S.: Las óperas de Mozart. Madrid, Alianza, 1990.
- Bücken, E.: Musik des Rokoko und der Klassik. Hdb. der Musikwissenschaft. Postdam, 1927. Landon, H.C.R.: The Symphonies of J. Haydn. Londres, 1955 (supl. 1961).
- Dahlhaus, C. (ed.): Die Musik des 18. Jahrhunderts. Neues Hdb. der Musikwissenschaft. Vol. 5. Laaber, 1985.
- León Tello, F. J.: La teoría española de la música en los siglos XVII y XVIII (vid. Barroco).
- Dart, T.: Interpretación de la música (vid. Barroco)
- Martín Moreno, A.: El Padre Feijoo y las ideologías del XVIII en España. Orense, Instituto de Estudios Orensanos, 1976.
- Diderot, D.: El sobrino de Rameau. Madrid, Cátedra, 1985. Massin, J. y B.: Wolfgang Amadeus Mozart. Madrid, Turner, 1987.
- Dimi, J., y Sáenz, M.: Cartas de Wolfgang Amadeus Mozart. Barcelona, Muchnik, 1986. Moser, H.J.: Das deutsche Lied SEIT Mozart. 2 vols. Berlin y Zurci, 1937, Tutzing, 1966.
- Dumesnil, R.: L'Opéra et l'Opéra comique. Paris, 1947.
- Orel, A.: Die katholische Kirchenmusik seit 1750, en Hdb. der Musikgeschichte, ed. por G. Adler, Frankfurt, 1924, Berlin, 1930, NE Munich, 1975.
- Engel, H.: Die Entwicklung des deutschen Kalvierkonzertes von Mozart bis Liszt. Leipzig, 1927. NE Hildesheim, 1970.
- Pauly, R.G.: La música en el periodo clásico. Buenos Aires, Víctor Lerú, 1974.

Kloiber, R.: Hdb. der klass. und romant. Symphonie. Wiesbaden, 3972/73, 1983/87.
Kropfinger, K.: Wagner und Beethoven. Studien zur Musikgeschichte des 19. Jahrhunderts. Vol. 29. Ratisbona, 1975.
Lankheit, K.: Revolution und Restauration. Baden-Baden, 1965.
Laplane, G.: Albéniz. Su vida y su obra. Barcelona, Noguer, 1958.
Longyear, R. M.: La música en el siglo XIX. El Romanticismo. Buenos Aires, Víctor Lerú, 1983.
Massin, J. y B.: Ludwig van Beethoven. Madrid, Turner, 1987.
Mersmann, H.: Die moderne Musik seit der Romantik. Hdb. der Musikwissenschaft. Postdam, 1927.
Peña y Goñi, A.: España, desde la ópera a la zarzuela. Ed. por E. Rincón, Madrid, Alianza 1967.
Schmidt, C.M.: Johannes Brahms und seine Zeit. Laaber, 1983, ed. rev. 1988.
Vitoux, F.: Rossini. Madrid, Alianza, 1988.
Wagner, R.: Mi vida. Madrid, Turner, 1989

9. Observacións

Programación Docente de TRANSCRIPCIÓN APLICADA I-II

Ensinanzas Artísticas Superiores de Música (ensinanzas reguladas polo Decreto 163/2015, do 29 de outubro e 171/2016, do 24 de novembro)

1. Identificación e contextualización

DISCIPLINA TRANSCRIPCIÓN APLICADA I-II

ESPECIALIDADE	MUSICOLOXÍA								ITINERARIO	ETNOMUSICOLOXÍA
CARÁCTER	B) Obrigatoria								TIPO DE CLASES	Colectiva
DEPARTAMENTO	MUSICOLOXÍA								XEFE/A DO DEPARTAMENTO	LUIS COSTA VÁZQUEZ
CURSOS	1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA	Julio Alonso
CUADRIMESTRE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase	4
ETCS/ CUADRIMESTRE						6	6		Idiomas	Galego
DOCENTES	NOME E APELIDOS				MAIL/TEL/WEB				TITORÍA	
	Julio Alonso Monteagudo				juliocalonso@csmvigo.com				Mércores de 13:00 14:00 horas	
	Emilio Lede Abal				emilio_lede@csmvigo.com				Martes 11-12h	

2. Descritor e competencias

Ver lista e descrición de competencias no anexo II do decreto 163/2015 (DOG do 16 de novembro de 2015)/171/2016

DESCRITOR	A transcripción como procedemento de análise e de comprensión dos elementos da obra musical nos repertorios da música popular e de tradición oral. Práctica da transcripción para o estudo e edición de materiais.
COÑECEMENTOS PREVIOS	Coñecementos e habilidades adquiridas do cuadrimestre anterior.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS	
TRANSVERSAIS	T1, T3, T4, T7, T14, T16
XERAIS	X1, X3, X4, X5, X11, X18
ESPECÍFICAS	EM3, EM8

3. Obxectivos

DESCRIPCIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
1. Coñecer diferentes sistemas de transcripción e notación.	T1, T14, X1, X4, X5, X18, EM3, EM8
2. Transcribir e pasar a notación repertorio da música tradicional e popular.	T1, T3, T4, T16, X1, X4, X11, EM3
3. Manexar material para a súa transcripción.	T1, T3, X3, X4, EM3
4. Adaptarse ao instrumento de cara á transcripción e a notación: instrumentos transpositores.	T1,T3, X3, X4, EM3
5. Mostrar respecto pola tarefa do etnomusicólogo.	T1, X11, EM8
6. Utilizar as TIC nas actividades de transcripción e notación.	T1, T3, T4, T7, T16, X3, X5, EM8

4. Contidos

TEMAS	DESCRITOR SUBTEMAS	SESIÓNS
I	Aproximación á transcripción e á notación	1.1 Concepto e obxecto da transcripción 1.2 Concepto e obxecto da notación.
	Prácticas da transcripción	2.1 Lectura guiada e comentario crítico de distintos artigos e fontes teóricas relacionadas coa materia e posterior posta en común na aula. 2.2. Exercicios de ditado musical.
	Notación guiada	3.1. Notación mediante diferentes sistemas e grafías.
II	Transcripción de música tradicional e popular de diferentes culturas	Música instrumental Música vocal Música vocal-instrumental
Total de sesións por cuadrimestre		17+17

5. Metodoloxía e Planificación Docente

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRIPCIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Lectura guiada de fontes	6	14	20
Clases prácticas	48	78	126

Audicións	8	20	28
Actividades de avaliación	4		4
Titorías	2		2
Total de horas por cuatrimestre			180

6. Avaliación

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
ORDINARIA			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Con avaliación continua)			
Asistencia	Participación activa nas actividades propostas na aula	T1, T3, T16, X3, X4, X5, X18, X11, EM3, EM8	40 %
Traballo persoal	Realización de traballos persoais	T1, T3, T4, T14, T16, X1, X3, X4, X5, X18, EM3, EM8	60 %

*As faltas de asistencia (3 faltas a clases de Cámara / Conxunto ou 4 faltas no resto das disciplinas) suporán a perda do dereito á avaliación continua. Cando isto aconteza, o profesor/a da disciplina actuará segundo o protocolo aprobado..

AVALIACIÓN ORDINARIA (Convocatoria adiantada-Decembro-)			
Traballo persoal	Realización de traballos persoais	T1, T3, T4, T14, T16, X1, X3, X4, X5, X18, EM3, EM8	80 %
Exame escrito	Proba teórico-práctica	T1, T3, T16, X1, X3, X4, X18, EM3, EM8	20 %

AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*Para alumnado con perda da Avaliación continua)			
Traballo persoal	Realización de traballos persoais	T1, T3, T4, T14, T16, X1, X3, X4, X5, X18, EM3, EM8	80 %
Exame escrito	Proba teórico-práctica	T1, T3, T16, X1, X3, X4, X18, EM3, EM8	20 %

EXTRAORDINARIA			
Traballo persoal	Realización de traballos persoais	T1, T3, T4, T14, T16, X1, X3, X4, X5, X18, EM3, EM8	80 %
Exame escrito	Proba teórico-práctica	T1, T3, T16, X1, X3, X4, X18, EM3, EM8	20 %

ERASMUS

Os/as alumnos/as oficiais que participen en programas de intercambio internacional, deberán aportar unha certificación dos créditos realizados e a cualificación obtida no centro de destino. En caso contrario deberán examinarse dos contidos establecidos para esta materia igual que os restantes alumnos/as oficiais. Si os contidos cursados no centro de destino non se corresponden cos desta programación, o departamento decidirá a forma de avaliar os contidos non realizados ou non superados.

Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, serán avaliados igual que os alumnos/as oficiais. No caso de non realizar un curso ou semestre completo, recibirán unha avaliación informativa e unha acreditación das horas lectivas realizadas.

7. Alumnado con necesidades educativas especiais

DESCRIPCIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
No marco do establecido no Real decreto lexislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social, deberán cumprir as disposicións vixentes en materia de promoción da accesibilidade.	Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.

8. Bibliografía, materiais e documentos

CÁMARA, E. *Etnomusicología*. Madrid: Instituto Complutense de Ciencias Musicales, 2003.
 CRUCES, F. et al. *Las culturas musicales. Lecturas de etnomusicología*. Madrid: Trotta, 2001.
 HERRERA, E. *Teoría musical y armonía moderna Vol I*. Barcelona: Antoni Bosch, 1995.
 HERRERA, E. *Teoría musical y armonía moderna Vol II*. Barcelona: Antoni Bosch, 1995.
 MEYER L. B. *Emotion and meaning in music*. Chicago: University of Chicago Press, 1956. (*Emoción y significado en la música*. Madrid: Alianza Música, 2001).
 NETTL, B. *Música folklórica y tradicional de los continentes occidentales*. Madrid: Alianza 1985.
 SOBRINO R. «Análisis musical. De las metodologías del análisis al análisis de las metodologías». En *Revista de Musicología*, Vol. XXVIII n° 1, (2005): 667-696.

Programación Docente do Traballo Fin de Estudos. Especialidade MUSICOLOXIA Itinerarios de Etnomusicoloxía e Musicoloxía Histórica.

Ensinanzas Superiores de Música (ensinanzas reguladas polo Decreto 163/2015, do 29 de outubro)

1. Identificación e contextualización

DISCIPLINA Traballo de Fin de Estudos (TFE)

ESPECIALIDADE	Musicoloxía								ITINERARIO	Etnomusicoloxía / Histórica
CARÁCTER	Obrigatoria								TIPO DE CLASES	Individual
DEPARTAMENTO	Musicoloxía								XEFE/A DO DEPARTAMENTO	Luis Costa Vázquez
CURSOS	1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA	Luis Costa Vázquez
CUADRIMESTRE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase	Titorías personalizadas
ETCS/ CUADRIMESTRE							5	5	Observacións	
DOCENTES	NOME E APELIDOS				MAIL/TEL/WEB				TITORÍA	
	Luis Costa Vázquez				luiscosta@csmvigo.com					
	Javier Jurado Luque				javierjurado@csmvigo.com					
	Roberto Relova Quinteiro				robertorelova@csmvigo.com					
	Iván Abal Pulleiro				ivanabal@gmail.com					
	Julio Alonso Monteagudo				juliocalonso@csmvigo.com					
	Emilio Lede Abal				emilio_lede@csmvigo.com					
	Xiana Teixeira Rei				xianateixeiro@csmvigo.com					

2. Descritor e competencias

Ver lista e descrición de competencias no anexo II do decreto 163/2015 (DOG do 16 de novembro de 2015) e decreto 171/2016 (DOG de 12 de decembro de 2016)

DESCRITOR	Elaboración e defensa dun traballo académico no ámbito da musicoloxía: arquivística, fonografía, historiografía, interpretación, manifestacións musicais populares e tradicionais, fontes da música tradicional, etc.
COÑECEMENTOS PREVIOS	Os adquiridos nas materias cursadas na especialidade
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS	Coas propias da especialidade en razón da natureza do TFE
TRANSVERSAIS	T1, T2, T3, T4, T5, T8, T12, T14, T15, T16
XERAIS	X3, X5, X10, X12, X14, X15, X17, X18, X20, X25
ESPECÍFICAS	EM1, EM2, EM5, EM6, EM7, EM8

3. Obxectivos

DESCRIPCIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
Adquirir experiencia na selección de información e da súa aplicación á elaboración de traballos musicolóxicos.	TODAS
Aprender a utilizar e coñecer as ferramentas para xestionar a información referida ao campo de estudo da musicoloxía	
Coñecer e utilizar as distintas metodoloxías de investigación propias das ciencias sociais e da musicoloxía máis especificamente e exercitar a flexibilidade epistemolóxica e axiolóxica en función dos contextos	
Valorar as achegas científicas e exercitar a capacidade crítica e de comprensión global do campo de estudo.	
Manexar un vocabulario técnico preciso e adecuado	
Desenvolver habilidades para a redacción de textos avanzados: coherencia, cohesión, macroestrutura, sintaxe.	
Realizar presentacións de carácter oral e escrito con rigor científico sobre as temáticas estudadas.	

4. Contidos

TEMAS	DESCRITOR SUBTEMAS	SESIÓNS
1. Elaboración do traballo de investigación (TFE)	A aprobación da Proxecto do Traballo de investigación (TFE) seguirá o procedemento xeral descrito na Orde do 21 de novembro de 2016 pola que se regula a ordenación das ensinanzas artísticas superiores de Música en desenvolvemento do Decreto 163/2015, así como tamén o recollido no <i>Protocolo do TFE</i> vixente no CSMVigo para o curso académico actual.	
	O TFE rematado deberá ter una extensión mínima de cen páxinas e deberá conter un resumo nun idioma estranxeiro e desenvolver cando menos as seguintes seccións: • Portada. Debe conter todos os datos identificativos: Título, Autor, Titor/a, Curso académico, Especialidade-Itinerario, Logo oficial do Conservatorio • Resumo/Abstract. En dous idiomas, un deles estranxeiro. • Índice • Xustificación do tema de traballo • Definición dos obxectivos do traballo • Elaboración do estado da cuestión sobre o tema proposto	

	• Marco metodolóxico e Deseño das ferramentas de investigación: bases de datos, recursos informáticos e tecnolóxicos, etc., no seu caso. • Discusión. Organizado en capítulos, se é o caso. • Conclusións e/ou Resultados. • Bibliografía. • Anexos documentais (opcional).	
	Respecto das características de presentación do TFE: • Entregarase o número de exemplares e no formato (físico, electrónico) que determine o protocolo e órganos responsables do CSMVigo • O TFE redactarse en letra Arial 12, interlineado 1'5, tamaño DIN A4 con márxenes de 2 cm por todos os lados. A extensión mínima será de 100 páxinas. • A Bibliografía deberá referenciarse de acordo cos estándares Chicago- Deusto ou APA 7(ou versións posteriores destas normas), a elección d@ autor/a.	
2. Exposición e defensa do TI	A exposición e defensa pública do TFE non excederá no seu conxunto, incluídas as respostas e debate, dos 90 minutos de duración.	
	Ao remate da exposición, que non excederá os 50 minutos, o Tribunal poderá manter un debate co/a alumno/a sobre aquelas cuestións referidas ao contido do TFE que os seus membros consideren oportunas. O debate non excederá os 40 minutos.	
	Poderase facer uso de medios dixitais para apoiar a presentación, na que se pode incluír audio e vídeo se o considera oportuno. Do mesmo xeito, tamén se pode apoiar a presentación coa interpretación de exemplos ou pasaxes con algún instrumento ou voz. En todo caso, a duración total aterase ao máximo establecido.	

5. Metodoloxía e Planificación Docente

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Titorías individuais: orientación e seguimento da preparación e elaboración do TFE.	Variable, dependendo do número de sesións de titorías realizadas		6-20
Exposición e defensa do TFE: presentación e defensa do traballo de investigación elaborado.	1,5		
Traballo persoal: comprenderá a pescuda e a análise crítica das fontes utilizadas para o desenvolvemento da temática do TFE a redacción do mesmo e a preparación da exposición.		278,5-292,5	278,5-292,5
Total de horas			300

6. Avaliación

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
---------------------------	-------------------------	------------------------	-------------

Na sesión de cualificación posterior á defensa do TFE seguirase o procedemento exposto no artigo 37 da Orde do 21 de novembro de 2016. A acta final incluír un informe do Tribunal; para tal efecto, seguirase o modelo de rúbrica vixente no CSMVigo no curso académico actual.

Elaboración, exposición e defensa do TFE	1. Orixinalidade no obxecto de estudo: 10 % 2. Tratamento de fontes: literatura crítica, uso de bases de datos, enquisas, etc: 20 % 3. Solidez e coherencia metodolóxica, ferramentas de investigación elaboradas: 20% 4. Claridade expositiva, xerarquización e ordenamento do discurso, 20% 5. Valor dos resultados e/ou conclusións achegadas: 15 % 5. Claridade e orixinalidade na exposición pública: estruturación axeitada, coherencia entre o contido da exposición e o corpo do TFE, uso de ferramentas TIC de apoio e/ou interpretación propia de exemplos musicais: 15 % NOTA IMPORTANTE: De acordo co disposto na Orden EFP 365/2020 de 22 de abril así como nas Instrucións da CEUPF de 27 de abril concordantes, e seguindo co disposto no CSMVigo en relación coa aplicación destas normas durante o prazo estipulado nas mesmas, a defensa e titorización do TFE realizarse no seu caso mediante medios telemáticos ou presenciais segundo as disposicións das autoridades competentes en materia sanitaria e educativa. En relación co acto de defensa, este realizarse de acordo cos seguintes procedementos: “Avaliación con probas finais presenciais ou non, segundo o establecido pola autoridade sanitaria (TFE), segundo a seguinte prelación: i. Traslado ao primeiro cuadrimestre do curso 2020/2021. ii. Presencial no mes de xullo, se as condicións sanitarias o permiten. iii. De maneira telemática”	TODAS	100%
---	--	-------	------

ERASMUS

O alumnado procedente de países europeos será avaliado co mesmo criterio que o alumnado oficial. No caso de non completar un curso ou semestre enteiro, recibirá unha avaliación orientativa xunto cunha acreditación das horas lectivas realizadas, garantindo así a coherencia co sistema de orixe e o respecto á institución de destino.

En canto ao alumnado procedente de países non europeos, e recoñecendo o carácter inclusivo destas mobilidades, a avaliación combinará o rigor académico co respecto ás circunstancias individuais. Teranse en conta factores como a diversidade cultural, o proceso de adaptación e, de ser o caso, o impacto de situacións excepcionais ou de conflito nos países de orixe. A avaliación basearase na actitude, no progreso respecto ao nivel inicial e nas competencias adquiridas, sempre co compromiso de preservar a confianza das

institucións. As programacións e os obxectivos adaptaranse ás necesidades de cada participante, para garantir unha experiencia educativa xusta, enriquecedora e plenamente recoñecida.

7. Alumnado con necesidades educativas especiais

DESCRICIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
No marco do establecido no Real decreto lexislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social, deberanse cumprir as disposicións vixentes en materia de promoción da accesibilidade.	Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.

8. Bibliografía, materiais e documentos

- Consultar o *Protocolo do TFE* vixente para o curso académico actual.
- ORDE do 21 de novembro de 2016 pola que se regula a ordenación das ensinanzas artísticas superiores de Música en desenvolvemento do Decreto 163/2015, do 29 de outubro, polo que se establece o plan de estudos das ensinanzas artísticas superiores de Música, nas especialidades de Composición, Interpretación, Musicoloxía e Pedagogía na Comunidade Autónoma de Galicia (DOG do 1 de decembro de 2016).